

PORVOO

BORGÅ

TILINPÄÄTÖS 2018

Sisältö

1 Toimintakertomus	4
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.1.2 Kaupungin hallinto	5
1.1.3 Yleinen ja Porvoon kaupungin taloudellinen kehitys	8
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	9
1.1.5 Kaupungin henkilöstö	9
1.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	10
1.1.8 Ympäristötekijät	12
1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	13
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	15
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	15
1.3.2 Toiminnan rahoitus	17
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	18
1.5 Kokonaistulot ja – menot	19
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	20
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	20
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	20
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	20
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	22
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	22
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	24
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely	26
2 Talousarvion toteutuminen	27
2.1 Käyttötalousosan toteutuminen	27
2.1.1 Käyttötalousosa yhteensä	27
2.1.2 Konsernihallinto	28
2.1.3 Sosiaali- ja terveystoimi	39
2.1.4 Sivistystoimi	48
2.1.5 Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	56
2.1.6 Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	60
2.1.7 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	60
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	61
2.3 Investointiosan toteutuminen	63
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	69
2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	70
3 Tilinpäätöslaskelmat	71
3.1 Tuloslaskelma	71
3.2 Rahoituslaskelma	72
3.3 Tase	73

3.4 Konsernituloslaskelma.....	75
3.5 Konsernin rahoituslaskelma.....	76
3.6 Konsernitase	77
4 Tilinpäätöksen liitetiedot	78
4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	78
4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	78
4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	79
4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	80
4.3 Tasetta koskevat liitetiedot	83
4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	87
4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahoja koskevat liitetiedot	91
5 Eriytetyt tilinpäätökset.....	93
5.1 Taseyksikkö Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	93
5.2 Liikelaitos Porvoon vesi	99
5.3 Liikelaitos Kuninkaantien työterveys	107
5.4 Liikelaitos Porvoon tilapalvelut.....	112
5.5 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen	120
6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	125
7 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	127

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Porvoon kaupungin toimintavuosi 2018 oli monella eri tapaa myönteinen. Tilinpäätös osoittaa, että keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet ja palvelujen laatu kyettiin eri toimialoilla ja kaupunkikonsernissa saavuttamaan.

Toimintavuosi oli Porvoon kaupungissa myös vakaan taloudellisen kehityksen aikaa. Kohtuullinen työllisyystilanne ja elinkeinoelämän myönteinen kehitys olivat merkityksellisiä kaupungin taloudelle ja toiminnalle. Samaan aikaan huoli mahdollisesta suhdannekäänteestä nousi kuitenkin edellisiä vuosia selkeämmin esille.

Vuoden aikana kaupunkiorganisaation eri tasoilla valmistaututtiin edellisten vuosien tapaan mahdollisten maakunta – ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusten edellyttämiin muutoksiin. Samalla reformien lainsäädäntötyön keskeneräisyys, vaikutusarviointien ja tavoitteiden ristiriitaisuudet sekä muutosten valtava mittasuhte muodostivat yhdessä aikataulutaavoitteiden kanssa koko kaupungin toimintaan ja talouteen vaikuttavan epävarmuustekijän. Kaupunki tiivistä edunvalvontaansa erityisesti kaupunkipolitiikassa tekemällä tiivistä yhteistyötä 21. suurimman kaupungin kanssa.

Velkamäärä kasvoi edelleen - mittavat investoinnit jatkuivat

Toimintavuonna 2018 kaupunki teki noin 3 miljoonaa euroa ylijäämäisen tuloksen, kun samanaikaisesti noin kaksi kolmasosaa kunnista on tekemässä negatiivisen tuloksen. Hyvästä tuloksesta huolimatta kaupungin talous kokonaisuutena heikkeni. Keskeisenä syynä on, että nettoinvestoinnit olivat toimintavuonna peräti 53,3 miljoonaa euroa mittavan useampivuotisen investointiohjelman vuoksi.

Vuosikate ennen liikelaitosten yhdistelyä oli 24 miljoonaa euroa. Vaikka vuosikate oli hyvä ja vastasi pitkän aikavälin tavoitetasoa, voitiin sillä rahoittaa enää 55 prosenttia nettoinvestoinneista. Huolimatta siitä, että investoinnit olivat suunniteltuja ja koskevat tässä yhteydessä vain yhtä tilinpäätösvuotta, on edelleen todettava, että toimintavuoden investointitaso oli miltei kaksinkertainen saman vuoden reaaliin voimavaroihin nähden. Kestävän talouden osalta keskeistä on, että investointien määrää kyetään vähentämään 2020-luvulla ja samalla huomioimaan myös palvelutarpeiden ja väestön pitkän aikavälin muutokset.

Kaupungin toimintatuotot olivat 74 miljoonaa euroa ja toimintakuluja syntyi 327 miljoonaa euroa. Toimintatuotot ja –kulut toteutuivat muutettuun talousarvioon nähden hyvin. Kaupungin henkilöstömäärä ei toimintavuonna muuttunut olennaisella tavalla.

Kaupungin velkamäärä nousi merkittävästi, noin 18 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta oli vuoden lopussa 163 miljoonaa euroa. Lainamäärä asukasta kohti on 3 243 euroa, joka on nousemassa korkeammaksi kuin Suomen kunnissa keskimäärin.

Tulos mahdollistaa 4 miljoonan vapaaehtoisen varauksen tekemisen ja siten varautumisen kaupungin tulevaan maanhankintaan. Maanhankintarahastossa on siirron jälkeen pääomaa noin 9,8 miljoonaa.

Koko kaupunkikonsernin tulos tilinpäätössiirtojen jälkeen on 8,4 miljoonaa euroa. Konsernin lainakanta on 362 miljoonaa euroa, mikä on yhteensä 7 202 euroa asukasta kohti. Koko konsernin lainamäärä kasvoi noin 30 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta.

Unelmien Porvoo 2030 – rakennusaineet kaupungin elinvoimaan

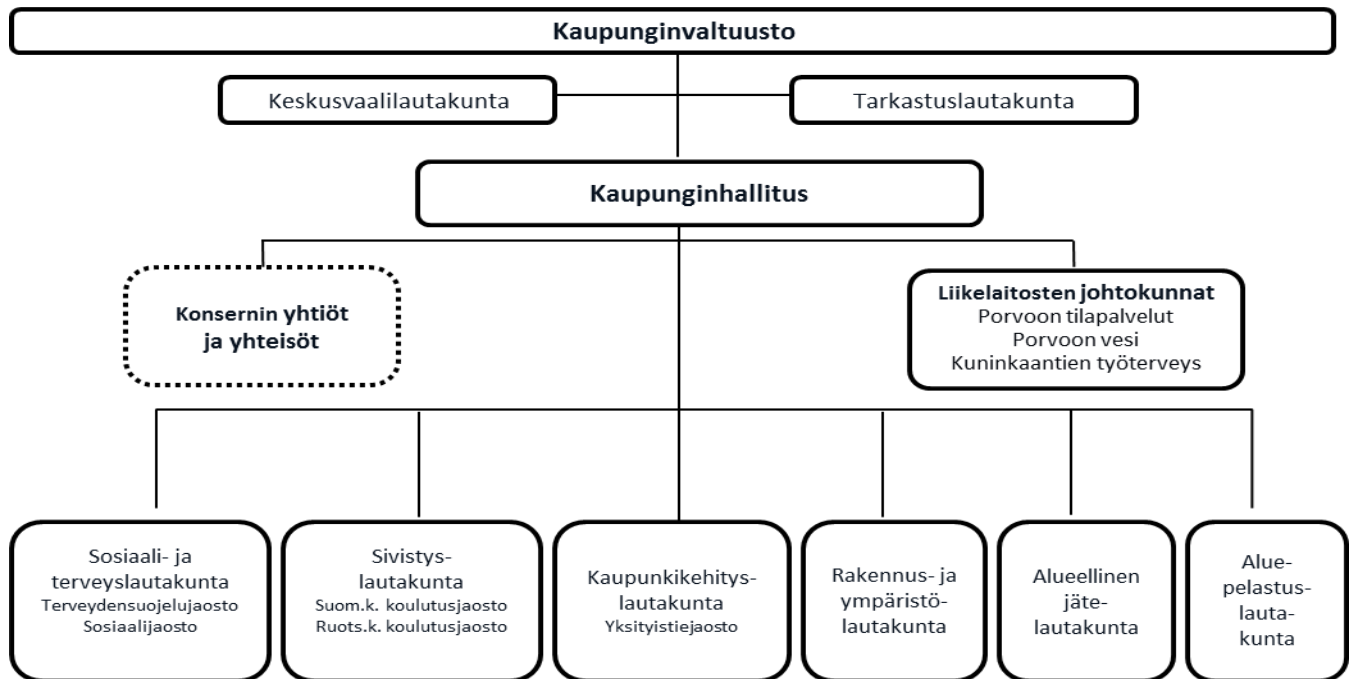
Kaupunginvaltuusto hyväksyi elokuussa 2018 uuden aina vuoteen 2030 ulottuvan Unelmien Porvoo -kaupunkistrategian, jonka toimeenpanoon ryhdyttiin soveltuvin osin välittömästi. Kaupunkistrategia tähtää neljällä eri kärjellä elinvoimaiseen kaupunkiin; suosituin kotikaupunki, paras arkenakin, kaupunkielämää ja ilmastotyön edelläkävijä. Strategian keskiössä on asukas ja hyvä ympäristö, ei kaupunkiorganisaatio. Keskeinen strateginen haaste on kaupungin hallitun ja kestävän, mutta jatkuvan asukasmäärän kasvun mahdollistaminen. Tämä takaa myös palveluiden, talouden ja ympäristön vakaan kehittymisen tulevaisuudessa.

Toimintavuoden aikana Porvoon asukasmäärä kasvoi vain 103 asukkaalla, vaikka esimerkiksi uudisrakentaminen oli vahvassa nousussa ja kaupungin vetovoimatekijät tutkimusten mukaan monelta osin kansallista kärkeä. Samaan aikaan maan eri kaupunkien ja alueiden väliset erot niin väestönkasvun, muuttoliikkeen kuin toiminnallisten mahdollisuuksien osalta jatkoivat vahvaa kasvuaan. Porvoon asukasmäärän lisääntymistä ei voida enää pitää itsestäänselvyyttenä ja kaupungin tulee lunastaa oma paikkansa kasvavana kaupunkina jokainen vuosi uudelleen. Tässä työssä kaupungin osaaminen, uusiutumiskyky, tutkittu tieto ja sitoutunut henkilöstö ovat keskeisessä roolissa.

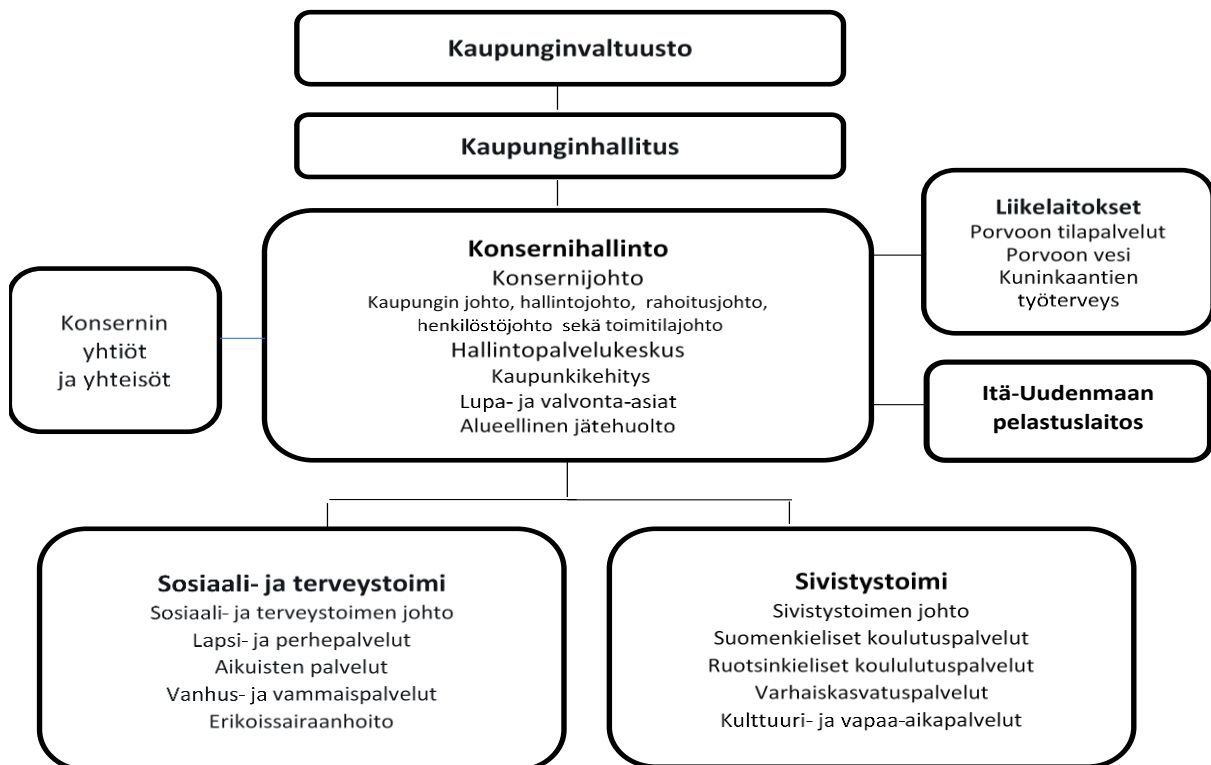
Jukka-Pekka Ujula
Kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinto

Luottamushenkilöorganisaatio

Viranhaltijaorganisaatio

Kaupunginvaltuusto, 51 jäsentä

Puheenjohtaja Mikaela Nylander RKP, 1. varapuheenjohtaja Matti Valasti SDP, 2. varapuheenjohtaja Jere Riikonen KD.

Kaupunginvaltuuston voimasuhteet 2018: Ruotsalainen kansanpuolue 16, Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue 12, Vihreä liitto 8, Kansallinen Kokoomus 7, Suomen Keskusta 3, Perussuomalaiset 2, Suomen Kristillisdemokraatit 1, Vasemmistoliitto 1, Yhtenäisyysryhmä 1

Kaupunginhallitus, 13 jäsentä

Puheenjohtaja Jaakko Jalonen SDP (varajäsen Tapani Eskola), 1. varapuheenjohtaja Johan Söderberg RKP (Björn Sundqvist), 2. varapuheenjohtaja Anna-Stiina Lundqvist VIHR (Tuuli Hirvilampi), jäsenet Elin Blomqvist-Valtonen (Hanna Lönnfors), Bodil Lund (Laura Karén), Anders Rosengren (Christer Andersson), Pehr Sveholm (Patrik Björkman), Outi Lankia (Anne Korhonen), Markku Välimäki (Nea Hjelt), Nina Uski (Silja Metsola), Anette Karlsson (Markus Hammarström), Millariikka Rytönen 31.1. asti, 1.2. alkaen Mirja Suhonen (Marianne Korpi), Jari Oksanen (Tuomas Green)

Konsernihallinnon johtavat viranhaltijat: kaupunginjohtaja Jukka–Pekka Ujula, apulaiskaupunginjohtaja Fredrick von Schoultz, vs. hallintojohtaja Roope Lenkkeri, rahoitusjohtaja Raija Vaniala, henkilöstöjohtaja Anu Kalliosaari, toimitilajohtaja Börje Boström

Tarkastuslautakunta, 9 jäsentä

Puheenjohtaja Sirpa Hanska VIHR (varajäsen Paula Teinonen-Lahti), varapuheenjohtaja Tuomas Kanervalo KESK (Mauri Leiramo), jäsenet Ulf Lindholm (Mats Rosqvist), Juha Elo (Edvard Rehnstrand), Maj-Louise Wilkman (Janette Englund), Tuomas Jakovesi (Timo Simos), Juha Kittilä (Kari Mervasto), Tiina Sundqvist (Riitta Lahtela-Mällinen), Hanna Kähkönen (Paula Ojala-Ruuth).

Ammattitilintarkastuksesta vastasi PwC Julkistarkastus Oy: Vastuullinen tilintarkastaja Outi Koskinen (KHT, JHT), muut tilintarkastajat Topi Katajala (JHT)

Keskusvaalilautakunta, 5 jäsentä

Puheenjohtaja Leila Nurmilaakso VIHR, varapuheenjohtaja Eero Henttala, Kim Metso, Tuula Martin, Jamal Jamil (varajäsenet Kevin Servin 13.6. asti, 14.6. alkaen Jussi Taulo, Heidi Häivälä, Mikael Sonck, Raimo Järvelä, Jussi Saari)

Kaupunkikehityslautakunta, 11 jäsentä

Puheenjohtaja Jarmo Grönman KOK (Dan Tallberg 31.1. asti, 1.2. alkaen Zacharias Smouni), varapuheenjohtaja Kristel Pynnönen RKP (Sara Tallsten), jäsenet Patrik Björkman (Pehr Sveholm), Laura Karén (Ingali Tuomolin), Christer Andersson (Jerker Grönqvist), Mikko Valtonen (Tom Ingelin 28.2. asti, 1.3. alkaen Juhani Pessala), Riitta Ahola (Päivi Mountraki), Mirja Suhonen 28.2. asti, 1.3. alkaen Tom Ingelin (Anita Spring), Camilla Antas (Jaana Koskenniemi), Ritva Kilpirinne (Petter Punnonen), Mika Varpio (Tuomas Green)

Rakennus- ja ympäristölautakunta, 11 jäsentä

Puheenjohtaja Elisabeth Svaetichin RKP (varajäsen Marina Uddström), varapuheenjohtaja Anita Spring SDP (Annamari Larke), jäsenet Frida Sigfrids (Sara Tallsten), Patrick Nyholm (Niklas Grönroos), Petri Pasanen (Ove Blomqvist), Tuula Virkki (Satu Leinonen), Tom Blomqvist (Oskari Kauppi), Hilka-Leena Orava (Hilka Knuuttila), Misin Opoja (Ville Strandvall), Pasi Siltakorpi 31.1. asti, 1.2. alkaen Tuuli Hirvilampi (Markus Keskitalo), Jussi Impiö (Tatu Chanth)

Alueellinen jätehuoltolautakunta, 11 jäsentä

Puheenjohtaja Elin Andersson Porvoo (varajäsen Mikael Kulju), varapuheenjohtaja Kari-Matti Syrjäläinen Sipoo (Maria Forss), jäsenet Torolf Bergström Porvoo (Liisa Saarela), Marina Bruce Loviisa (Ralf Lindén), Ali Felin Askola (Irina Salojoki), Tuuli Hirvilampi Porvoo (Marianne Chanth), Henry Laitinen Loviisa (Auli Lehto-Tähtinen), Esa Lindell Porvoo (Irmeli Hoffrén), Esa Mäkinen Sipoo (Sini-Pilvi Saarnio), Patrick Nyholm Porvoo (Maria Väyrynen), Sari Silta Pornainen (Raimo Ruotsalainen)

Sosiaali- ja terveystalautakunta, 11 jäsentä

Puheenjohtaja Tapani Eskola SDP (varajäsen Matti Lehesniemi 28.3. asti, 29.3. alkaen Joni Villanen), varapuheenjohtaja Björn Sundqvist RKP (Sebastian Sjöholm), jäsenet Gia Mellin-Kranck (Annette Forsblom), Jacqueline Utujije-Habiyakare (Charlotta Fagerberg), Stig Bäcklund (Sebastian Ekholm), Eila Kohonen (Ritva Hagström), Vesa Kettunen (Marko Peitsoma), Irmeli Hoffrén (Reijo Mokka), Marianna Sorvali (Soili Koskelainen), Pasi Siltakorpi (Arthur van der Knaap), Ulla Raitimo (Anne Wetterstrand)

Sosiaali- ja terveystalautakunta Ann-Sofie Silvennoinen, tehtävälupapäälliköt Johnny Holmström (sosiaali- ja terveystoimen johto), Kati Liukko (terveyspalvelut), Lea Laakso (vanhus- ja vammaispalvelut), Maria Andersson (sosiaali- ja terveystalautakunta)

Sivistyslautakunta, 11 jäsentä

Puheenjohtaja Catharina von Schoultz RKP (varajäsen Cecilia Björkskog), varapuheenjohtaja Markus Hammarström SDP (Juha Jokinen), jäsenet Hanna Lönnfors (Emilia Mattsson), Mikael Kulju (Henrik Nymalm), Thomas Svedberg (Magnus Björklund), Marianne Korpi (Amani Bakri), Janne Ranta (Srba Lukic), Nea Hjelt (Anna Granfelt 28.3. asti, 29.3. alkaen Hilka-Leena Orava), Anne Korhonen (Eija Quinlan), Pete Lattu (Klaus Martin), Sanna Kivineva (Riikka Aapalahti)

Sivistyslautakunta Hilding Mattsson, tehtävälupapäälliköt Hilding Mattsson (sivistystoimen johto), Jari Kettunen (suomenkieliset koulutuspalvelut), Rikard Lindström (ruotsinkieliset koulutuspalvelut), Leila Nyberg (varhaiskasvatuspalvelut), Merja Kukkonen (kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut)

Itä-Uudenmaan aluepelastuslautakunta, 8 jäsentä

Puheenjohtaja Ulf Backman Porvoo (varajäsen Malin Häggqvist), varapuheenjohtaja Camilla Koskivaara Askola (Timo Kraufvelin), jäsenet Mari Holopainen Lapinjärvi (Juha Westerlund), Leif Skogster Loviisa (Mia Aitokari), Toivo Hämäläinen Porvoo (Silja Collanus), Satu Lindgren Myrskylä (Niko Fabritius), Ari Vatanen Pukkila (Päivi Eskola) Birgitta Forsström Sipoo (Kari-Matti Syrjäläinen)
vs. Pelastusjohtaja Peter Johansson

Liikelaitos Porvoon veden johtokunta, 5 jäsentä

Puheenjohtaja Marianne Korpi SDP (varajäsen Ritva Hagström), varapuheenjohtaja Anne Sjöström (Alicia Bärlund), jäsenet Markus Keski-talo (Anne Wetterstrand), Oscar Lökfors (Leif Stenström), Reijo Mokka (Timo Kouki)
Toimitusjohtaja Elina Antila

Liikelaitos Kuninkaantien työterveyden johtokunta, 5 jäsentä

Puheenjohtaja Ulla Raitimo VIHR (varajäsen Marko Kangas) varapuheenjohtaja Lissa Leinonen Porvoo (Eila Kohonen), jäsenet Magnus Björklund Porvoo (Oscar Lökfors), Christer Silén Sipoo (Maria Forss), Suvi Vuoksenranta Sipoo (Ari Oksanen)
vs. Toimitusjohtaja Anu Kalliosaari

Liikelaitos Porvoon tilapalveluiden johtokunta, 5 jäsentä

Puheenjohtaja Torolf Bergström SDP (Ove Blomqvist), varapuheenjohtaja Niklas Grönroos (Stig Bäcklund), jäsenet Anna Granfelt 5.3. asti, 6.3. alkaen Jaana Koskenniemi (Tanja Lähdeaho), Markku Mikkola (Leila Nurmilaakso), Eija Saarela (Hanna Karlsson)
Toimitusjohtaja Annika Malms-Teppeonen

1.1.3 Yleinen ja Porvoon kaupungin taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Korkeasuhdanne maailmantaloudessa jatkuu. Myös euroalueen talouden vire on jatkunut vahvana maailmantalouden kasvun, kevyen rahapolitiikan ja hyvän työllisyyskehityksen ansiosta. Investoinnit kasvavat lähes kaikissa euroalueen maissa. Euroalueen kokonaistuotannon kasvu on kuitenkin hidastumassa. Euroalueen kehitystä varjostaa Italian talouspolitiikan ongelmat, Brexit-sopimuksen kohtalo ja yleiseen kauppapolitiikkaan liittyvät epävarmuudet. Myös kuluttajien luottamusindikaattorit ovat heikentyneet.

Suomen talous kasvoi vahvasti jo kolmatta vuotta peräkkäin. Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustettu kasvu oli 2,5 prosenttia. Suomen työllisyystilanne parani ja vientikysyntä oli vahvaa. Heikkenemisen merkkejä on kuitenkin jo havaittavissa. Suhdanne-ennusteet odottavat yleisen talouskehityksen hidastuvan alle kahteen prosenttiin vuosina 2019 ja 2020, minkä jälkeen kasvu jäisi alle yhden prosentin. Merkittävien yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Maailmankaupan kasvu antaa kuitenkin hyvät edellytykset Suomen viennin lisääntymiselle vuosina 2019 ja 2020. Vientiä tukevat myös metsäteollisuuden isot investointihankkeet. Lisäksi kokonaistuotantoa kasvattaa yksityinen kulutus, joka perustuu hyvään työllisyyskehitykseen ja ansiotason nousuun.

Työllisyys on parantunut selvästi talouskasvun kiihtyessä. Vuoden lopussa työllisyysaste nousi 72,1 prosenttiin ja työttömyysaste laski 5,4 prosenttiin, mikä oli 3 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Työllisyyden kasvun jatkumiselle vuonna 2019 on hyvät edellytykset. Avoimia työpaikkoja on runsaasti tarjolla.

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu jatkuu. Inflaation vähäisestä kasvusta huolimatta reaalitulot kasvavat selvästi ja kotitalouksien kulutus lisääntyy. Vuonna 2018 ansiotaso nousi 1,8 prosenttia ja reaaliensiot 0,7 prosenttia.

Hinnat nousevat maltillisesti. Tilinpäätösvuoden lopussa inflaatio oli 1,2 prosenttia. Kuntatalouden hintaindeksi nousi kuluttajahintoja nopeammin 1,8 prosentin vauhtia. Taustalle oli mm. palkkojen nousu sekä tavaroiden ja palvelujen kustannusten nousu.

Lyhyet ja pitkät markkinakorot ovat yhä miinusmerkkisiä. Euroopan keskuspankki nostanee ohjauskorkoa aikaisintaan vuonna 2020. Pitkät markkinakorot ovat tosin liikkuneet vähemmän negatiivisiksi, mutta merkittävää muutosta ei ole odotettavissa ellei talous kasva trendiä nopeammin.

Hyvä suhdannetilanne ja julkisten menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainoa. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin uudelleen heikentyä 2020-luvun

alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja.

Kuntien tilinpäätösarviot vuonna 2018

Kuntatalous näyttää vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden valossa synkältä. Tulos painui vuonna 2018 negatiiviseksi noin kahdessa kolmasosassa kunnista.

Tilinpäätösarviot kertovat, että verotulot ja valtionosuudet tippuivat vuonna 2018. Samaan aikaan kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat yli 3 prosenttia. Valtaosa menojen kasvusta tulee materiaalien ja palvelujen ostoista. Henkilöstömenot kasvoivat varsin maltillisesti. Isoin yksittäinen tekijä kuntatalouden heikentymisessä on kilpailukykysojimus, joka kohtelee kuntakenttää ankarammin kuin yrityksiä.

Kuntien taloudellinen tulos eriytyi viime vuonna voimakkaasti. Pääkaupunkiseudun kunnat tekevät hyvää tulosta. Kuitenkin moni muu iso kaupunki teki heikon tuloksen. Näiden ääripäiden väliin jää muu kuntakenttä.

Kuntien lainakanta kasvoi lähes 4 prosenttia. Asukasta kohden laskettu kuntien lainamäärä oli ennakkotiedon mukaan 3051 euroa (2921 euroa vuonna 2017).

Itä-Uudenmaan alueen kehitys

Itä-Uudenmaan kuntien (Porvoo, Sipoo, Loviisa, Askola, Lapinjärvi, Pukkila, Myrskylä) väkiluku oli vuoden 2018 lopussa 97 263 asukasta. Alueen väestönkasvu oli noin 0,2 prosenttia.

Porvoon kaupungin väkiluku oli 50 262 asukasta. Porvoon osuus koko Itä-Uudenmaan väestöstä on noin 52 prosenttia. Porvoon asukasmäärä kasvoi 103 hengellä.

Porvoon työttömyysaste oli vuoden 2018 lopussa 8,3 prosenttia. Työttömyysaste parani noin prosentin. Kaupungissa oli vuoden vaihteessa työttömänä 2059 henkilöä.

Porvoon kaupungin toiminnan ja talouden kehitys

Porvoon kaupungin tuloslaskelma oli ylijäämäinen vuonna 2018. Kaupungin vuosikate ilman liikelaitoksia oli 24 miljoonaa euroa, mikä on yhtä suuri kuin edellisellä vuonna. Vuosikatteella voitiin rahoittaa vajaa puolet kaupungin 41 miljoonan euron nettoinvestoinneista. Loppuosa investoinneista eli noin 18 miljoonaa rahoitettiin lainanotolla.

Kaupungin lainamäärä on vuoden lopussa 163 miljoonaa euroa, mikä on 3243 euroa asukasta kohti. Asukaskohtainen lainamäärä kasvoi 352 euroa. Kaupungin asukaskohtainen lainamäärä on nyt monen vuoden jälkeen korkeampi kuin kunnissa keskimäärin. Kassavarat olivat vuoden päättyessä 30 miljoonaa euroa.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Valtionhallinnon sote- ja aluehallintouudistusta koskeva lainsäädäntö ei valmistunut ennen huhtikuun eduskuntavaaleja. Valmistelutyötä tullaan todennäköisesti kuitenkin jatkamaan. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole vielä tiedossa, olisiko tulossa merkittäviä muutoksia aikaisempaan valmisteluun nähden ja mitä painotuksia uusi hallitus mahdollisesti kirjaa hallitusohjelmaansa. Sote-uudistus on edennyt hitaasti lainsäädännöllisten ja perustuslaillisten ongelmien vuoksi. Uudistuksen kustannuksia säästäviä vaikutuksia ei ole voitu todentaa. Luotettavaa kuvaa uudistuksen vaikutuksista kuntien toimintaan ja talouteen ei myöskään ole pystytty esittämään.

Porvoo on osallistunut aktiivisesti Uudenmaan sote- ja maakuntauudistusvalmisteluun. Osa kaupungin johtavista viran- ja toimenhaltijoista on ollut hoitamassa Uudenmaan sotevalmistelua. Samanaikaisesti useita kaupungin keskeisiä päällikkötehtäviä on hoidettu viransijaisten voimin.

Koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmien vuoksi toimintaa on sijoitettu tilapäistiloihin. Kahden koulun ja kolmen päiväkodin elinkaarihanke käynnistettiin vuonna 2015 ja lisäksi meneillään on useita muita uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeita. Rakentamishankkeiden kokonaiskustannusarvio tarkennuksineen ylittää 110 miljoonaa euroa. Uusia kohteita valmistuu ripeään tahtiin ja niitä otetaan käyttöön.

Kaupungin asunto-omaisuuden fuusio on vahvistettu vuoden alusta. Kaupungilla on fuusion jälkeen kaksi merkittävää asuntoyhtiötä, aravarahoitteinen Porvoon A-asunnot Oy ja vapaarahoitteinen Porvoon Vuokra-asunnot Oy. Porvoon A-asunnot Oy:n omistuksessa on tytäryhtiö Porvoon A-lukaali Oy. Kaksi kaupungin vuokrataloa osoitteissa Auratie 10 ja Edelfeltinbulvardi 23 on yhtiöitetty asunto-osakeyhtiöiksi. Näiden yhtiöiden asunto-osakkeiden myynti on käynnistynyt. Kaupungin tavoitteena on irtautua kokonaan näistä asunto-omistuksista.

Koulutuskuntayhtymien tulevasta järjestämisestä on päätetty. Kuntayhtymän IUKKY ja osakeyhtiön Point College Oy järjestämisoikeudet päättyivät vuoden 2018 lopussa. Niiden vastuulla olevat toiminnot on päätetty yhdistää yhdeksi koulutuksenjärjestäjäksi. Uusi koulutuksenjärjestäjä on Edupoli-Pointcollege Oy, joka käyttää nimeä Careeria. Uusi yhtiö on aloittanut toimintansa 1.1.2019. Yhtiö kuuluu kaupungin tytäryhtiöihin kaupungin noin 60 prosentin omistussuudella. Muut omistajat ovat Itä-Uudenmaan kuntia.

Inveonin koulutustoiminnot luovutetaan Practicum Ab:lle laaditun sopimusluonnoksen mukaisesti. Muutos toteutetaan vuoden 2020 alusta.

1.1.5 Kaupungin henkilöstö

Vuoden 2018 talousarvion mukaan kaupungin henkilöstösuunnitelmassa olevien vakanssien määrän arvioitiin kasvavan 3,5 viralla ja 5,5 työsuhteella. Kasvu perustui pääosin palvelutarpeen lisääntymiseen sosiaali- ja terveystoimissa sekä kaupungin kiinteistöihin ja toimitiloihin lisätyistä panostuksista konsernihallinnossa. Vuoden viimeisen päivän palvelussuhteiden määrä olikin yhdeksän enemmän kuin edellisellä vuonna. Etenkin vakituisten palvelussuhteiden määrä oli kasvanut. Vuoden viimeisen päivän palvelussuhteiden määrää ei voi kuitenkaan suoraan verrata vakanssien määrään, sillä vakanssi voi olla täyttämättä tai siihen voi kohdentua useita palvelussuhteita poissaolojen johdosta.

Talousarvion mukaiset henkilöstölisäykset on toteutettu.

Oikeudenmukaisen palkkauksen varmistamiseksi kaupungissa on uudistettu ja päivitetty työn vaativuuteen perustuvia palkkausjärjestelmiä. Palkkausjärjestelmien päivittämisen yhteydessä on tarkistettu tehtäväkohtaisia palkkoja, mikä yhdessä kunnallisen palkkaratkaisun kanssa on nostanut maksettujen palkkojen ja palkkioiden määrää.

Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeille on jäänyt yhteensä 84 henkilöä, kun Kevan ennusteen mukaan heitä olisi ollut yhteensä 95 henkilöä.

	Henkilöstömäärä			Palkat ja palkkiot		
	31.12.2018	31.12.2017	muutos %	2018	2017	muutos-%
Konsernihallinto	264	263	0,38	11,08	10,72	3,36
Sosiaali- ja terveystoimi	1042	1016	2,56	38,09	36,8	3,50
Sivistystoimi	1681	1681	0,00	52,13	50,82	2,58
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	259	263	-1,52	8,0	7,64	4,71
Porvoon vesi	44	46	-4,35	2,00	2,00	0,00
Kuninkaantien työterveys	19	21	-9,52	0,85	0,91	-6,25
Porvoon tilapalvelut	259	269	-3,72	7,10	7,03	1,00
Yhteensä	3568	3558	0,28	118,89	115,92	2,57

1.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin kirjanpidollinen tulos oli tilikaudella positiivinen. Kaupungin velkamäärä kasvoi kuitenkin 18 miljoonaa euroa investointien rahoittamisen vuoksi.

Vuosien 2019 – 2021 taloussuunnitelmassa vuosikate on 15 – 19 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukainen vuosikate ei täysin riitä poistojen kattamiseen. Kaupungin taloudellista tasapainoa kuvaava toiminnan ja investointien rahavirta on vahvasti negatiivinen. Rahoitusvajetta joudutaan kattamaan mittavalla lainanotolla, jota ainakin väliaikaisesti keventää yhteisöverotulojen kasvu. Lainat otetaan koulu- ja päiväkotiverkon parantamiseen.

Suomen hyvä taloudellinen tilanne on edistänyt työllisyysasteen nousua. Hyvä työllisyysaste vähentää menojen kasvua erityisesti sosiaali- ja terveystoimissa. Hyvää työllisyysaste nostaa myös kunnallisverotuloja. Yhteisöverotulot ovat kasvaneet merkittävästi kahden vuoden aikana, mutta ne voivat myös laskea yhtä nopeasti. Kaupungin yhteisövero-osuus on noussut vuodeksi 2019 yli 10 vuoden takaiselle tasolle noin 1,8 prosenttiin.

Merkittävä investointipaine jatkuu tulevina vuosina, sillä sisäilmaongelmia on esiintynyt lukuisissa toimitiloissa. Sisäilmaongelmaa puretaan uudis- ja korjausrakentamisella. Toiteutustapoina ovat sekä elinkaarisopimukset että perinteiset rakennuttamissopimukset. Uusien tilojen suunnittelussa pyritään taloudelliseen ja tehokkaaseen palveluverkkoon, jolla tulevaisuudessa voidaan hallita käyttötalouden kustannusten kasvua.

Sosiaali- ja terveyshuollon järjestämisestä tehtävät valtakunnalliset ratkaisut ovat auki. Eduskuntavaalien jälkeinen uusi hallitus käynnistää valmistelun mahdollisesti uusista lähtökohdista. Jos sote-palvelujen järjestäjänä ei edelleenkaan voisi olla kunta, kaupungin budjetista ja päätösvallasta siirtyisi pois runsas puolet.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien mahdollinen siirtäminen pois kunnilta vaikuttaisi olennaisesti jäljelle jäävään kuntaorganisaatioon. Kaupungilla on runsaasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin liittyviä tukipalveluja ja hallinnon palveluja, joiden purkaminen tulee ratkaistavaksi samassa aikataulussa kuin sote-uudistus etenee.

Julkisen talouden kestävyysvaje heijastuu kaupungin talouteen. Valtio on pyrkinyt keventämään omaa alijäämäänsä luvuilla ylimääräisillä leikkauksilla kuntien valtionosuuksiin. Toisaalta valtio on myös pyrkinyt helpottamaan kuntien taloutta mm. asiakasmaksujen korotusmahdollisuudella, palvelujen järjestämisen helpotuksilla ja mitoitusten keventämisellä.

Kaupungin väestö ikääntyy. Vanhusväestön osuus koko väestöstä kasvaa noin 1 - 1,5 prosenttiyksikköä vuosittain vuoteen 2030 asti. Lasten ja nuorten osuus ja lukumäärä on laskenut viime vuosina ja sama kehitys jatkuu myös ennusteiden mukaan. Myös työikäisen väestön osuus ja lukumäärä pienenee, vaikka kaupungin kokonaisväkiluku kasvaa. Työikäisen väestön väheneminen voi hidastaa kaupungin verotulojen kasvua, sillä valtaosa kunnallisverotuloista kertyy palkkojen verotuksesta.

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskillä tarkoitetaan haitallista tekijää tai tapahtumaa, jonka toteutuessa kaupunkikonserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita. Riski voi toteutuessaan aiheuttaa tappioita tai menetyksiä, tai se voi vaarantaa kuntakonsernin toimintaa tai sen jatkuvuutta. Riski voi olla myös menetetty mahdollisuus.

Strategiset riskit

Strategiset riskit ovat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteita ja niiden kannalta olennaisia menestystekijöitä uhkaavia riskejä.

Kaupungin tulevan kehityksen ennustaminen on tällä hetkellä haasteellista. Kuntatalous on meneillään olevan sote- ja maakuntauudistuksen johdosta suuren muutoksen edessä ja muutoksen vaikutukset tulevat vaikuttamaan kuntien taloudelliseen asemaan useiden vuosien ajan eri tavoin. Riskinä on, että jäljelle jäävän kaupungin vakavaraisuus sekä kyky kasvaa ja investoida heikkenevät.

Asukasmäärän kasvattamiseen liittyvä tavoite on keskeinen alueen elinkeinoelämän ja kehittymisen kannalta. Porvoon

asukasmäärä kasvaa tällä hetkellä pääasiassa syntyneiden enemmyyden ja maahanmuuton ansiosta, kuntien välinen nettomuutto vaihtelee vuosittain. Väestön ikärakenteeseen liittyy riski, kun yli 65-vuotiaiden työikäisestä väestöstä tulee entisestään kasvamaan.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät kaupungin talouden tasapainoon, investointeihin ja rahoitukseen.

Taloudellisen toimintaympäristön merkittävimmät riskit liittyvät edelleen investointitarpeiden hallintaan ja velkaantumiseen. Etenkin toimivan ja terveellisen koulu- ja päiväkotiverkoston ylläpitämiseen tähtäävät investoinnit ovat seuraavien vuosien aikana mittavat. Ennakoitu vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen ja rahoitusvaje joudutaan kattamaan lainanotolla. Investoinnit on toisaalta nähtävä kuitenkin myös riskienhallintatoimenpiteenä, jolla parannetaan omaisuuden arvoa ja saatetaan korjausvelka hyvälle tasolle. Korkoriski syntyy vaihtuvakorkoisten lainojen viitekorkojen muutoksista. Riskiä hallitaan koronvaihtosopimuksilla ja kiin-

teäkorkoisilla lainasopimuksilla. Vuoden 2018 lopussa lainasalkun suojausaste oli 37 prosenttia ja korkosidonnaisuus aika 3,9 vuotta. Lainasalkun keskikorko suojaukset huomioiden oli 0,5 prosenttia.

Likviditeettiriski realisoituu, mikäli kaupunki ei suoriudu maksuistaan ajallaan. Likviditeettiriskiä hallitaan ylläpitämällä riittävää maksuvalmiusvarantoa ennakoituihin kassavirtoihin nähden.

Luottoriski liittyy siihen, että vastapuoli ei suoriudu velvoitteistaan maksun erääntyessä. Vastapuoliriskiä hallitaan hajuuttamalla rahoituslähteitä ja käyttämällä eri rahoitusmuotoja. Saamisiin liittyviä merkittäviä luottotappioita ei ole tiedossa. Sijoitustoiminnassa noudatetaan valtuuston hyväksymiä periaatteita.

Valuutariskiä ei kaupungin toiminnoissa ole. Maksuliikenne on lähes kokonaan euromääräistä ja kaikki lainat ovat euromääräisiä.

Konserniyhteisöomistuksiin liittyy riskejä, joilla voi olla merkittäviä toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Maakuntauudistuksen toteutuessa konserniyhtiöiden osuus kaupungin taloudesta kasvaa entisestään. Myös kuntalaki korostaa konserninäkökulmaa aiempaa enemmän. Konserniohjauksen ja -valvonnan menettelyitä pyritään toteuttamaan ja edelleen kehittämään siten, että merkittäviä riskejä ei toteudu ja omistusten arvo säilyy.

Konserniohjauksesta puhuttaessa on olennaista tunnistaa myös erilaisin sopimuksin järjestettyyn toimintaan liittyvät riskit. Näitä riskejä hallitaan systemaattisella sopimusvalvonnalla, reagoimalla poikkeamiin sekä erilaisilla raportointivelvoitteilla.

Tilinpäätöshetkellä taloudellisia riskejä liittyy KHO:ssa Porvoon kaupungille määrätyn Mätäjärven kaatopaikan kunnostusvastuuseen. Vastuun suuruus riippuu edelleen Aluehallintoviraston kannanotosta. Kaupunki on aiemmissa tilinpäätöksissä huomioinut kunnostusvastuun ja varautunut kustannuksiin tekemällä kolmen miljoonan euron pakollisen varauksen.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen ja riippuvuuksiin, henkilöstön toimintaan, organisaation riittämättömiin sisäisiin prosesseihin ja resursseihin, järjestelmiin, sopimuksiin ja myös väärinkäytöksiin ja muuhun lain vastaiseen toimintaan.

Operatiivisen toiminnan häiriötilanteet hallitaan pääsääntöisesti normaalistikin johtovastuussa olevan henkilöstön toimesta. Häiriötilanne voi toisinaan vaatia tehostamaan viranomaisten yhteistoimintaa, johtamista ja tiedottamista. Kaupungin johtoryhmä kehittää näihin tilanteisiin varautumista ja osallistuu säännöllisesti valmiuskoulutuksiin.

Osaavan henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät haasteet ovat kasvaneet sote- ja maakuntauudistuksen tuoman epävarmuuden vallitessa. Suuri rakenteellinen muutos vaikuttaa myös työhyvinvointiin ja aiheuttaa epävarmuutta kaupungin henkilöstön keskuudessa. Ylipäätään henkilöstön jaksamista työssä pyritään tukemaan toimenpiteillä, joilla vähennetään ammattitauteja, työn henkistä kuormittavuutta, työuupumusta, työtapaturmia ja sairastavuutta.

Muiden kuntien tapaan myös Porvoon kaupungin toimitiloissa on viime vuosina todettu lukuisia sisäilmaongelmia, jotka ovat johtaneet tilojen sulkemiseen ja tilapäisjärjestelyihin. Kiinteistöomaisuuden hoitoa pyritään kehittämään riittävillä määrärahoilla, erilaisilla yhteistyömalleilla, kuntokartoituksilla sekä korjaus- ja uudisrakentamisella. Vuonna 2018 suoritettiin lisäksi erillinen auditointi rakennusomaisuuden hallinnan, kunnossapidon ja korjausrakentamisen järjestelmään.

Tietojärjestelmien toimivuus ja erilaiset ICT-riskit kuuluvat olennaisesti kaupungin riskiympäristöön. ICT:n toimivuuteen liittyvän haavoittuvuuden lisäksi tietoturvariskit ovat kasvaneet paitsi kaupungilla, myös maailmalla. Riskejä hallitaan monin tavoin, mm. ohjeistuksella ja koulutuksella sekä teknisin keinoin.

Merkittäviä tunnistettuja riskejä liittyy suuriin asukasryhmiin kohdistuviin palveluihin kuten kaupungin vesihuoltoon sekä ruokapalveluihin. Näiden riskien toteutumisen todennäköisyys on pieni, mutta toteutuessaan niillä saattaa olla merkittävät vaikutukset esim. kuntalaisten terveydelle. Näiden riskien varalta on olemassa omat riskienhallintamenettelynsä sekä toimintamallit tilanteissa, joissa riski realisoituu.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskejä voi aiheutua odottamattomista ja äkillisistä tapahtumista, joista voi seurata onnettomuus, rikkoutuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

Vahinko- ja vastuuriskejä rajataan vakuuttamalla. Kaupungin uusi vakuutus sopimus astui voimaan vuoden 2018 alussa. Kilpailutuksen yhteydessä vakuutettavat riskit käytiin kattavasti läpi ja vakuutusturvaan tehtiin tarvittavat päivitykset.

Kiinteistöihin tai rakennettuun kaupunkiympäristöön kohdistuvat vahinkoriskit muodostuvat harvoin merkittäviksi kaupungin talouteen nähden. Merkittäviä vahinkoriskejä ei toteutunut myöskään vuonna 2018.

Työsuojeluriskit arvioidaan säännöllisesti. Esimiehiä ja muuta henkilöstöä koulutetaan työturvallisuudesta monin eri tavoin.

1.1.8 Ympäristötekijät

Merkittävimäksi ympäristökysymykseksi on noussut ilmastomuutos. Se on globaali ilmiö, jonka vaikutukset on havaittavissa myös Porvoossa. Vuoden keskimääräisissä lämpötiloissa, sademäärissä ja sääjaksojen kestossa saavutetaan usein poikkeuksellisia lukemia pitkäaikaisiin keskiarvoihin verrattuna. Talvien lumimäärissä on viime vuosikymmeninä ollut erittäin suurta vaihtelua, mikä hankaloittaa kunnossapitoa ja lisää kustannuksia eri tavoin. Talvikauden pidentynyt lumeton sulan maan jakso lisää eroosiota peltoalueilta ja heikentää rannikkovesien tilaa. Sään ääri-ilmiöt koettelevat sekä luonnon, että rakennetun ympäristön kestävyyttä. Hulevesien hallinta on noussut entistä merkittävämmäksi haasteeksi niin kaava- kuin haja-asutusalueillakin. Hulevesien lisäksi rakentamisessa on varauduttava merenpinnan kohoavaan yläveden korkeustasoon ja jokien varsilla kesätulviin voimakkaiden sadejaksojen vuoksi. Jokien valuma-alueilla tehostunut maankuivatus ja toisaalta virtausta tasaavien järvien vähi-syys jokien varrella myötävaikuttavat tulvariskiä.

Porvoon kaupunki on omalta osaltaan ottanut ilmastomuutoksen torjunnan haasteen vastaan ja asettanut kaupunki-strategiassaan tavoitteeksi olla vuoteen 2030 mennessä hiili-neutraali kaupunki, joka tukee asukkaiden kestävää arkea ja edistää kiertotaloutta. Porvoon kuuluu myös HINKU –kuntien ryhmään, joka tavoittelee kasvihuonekaasupäästöjen 80 prosenttia leikkausta 2007 päästötasoon verrattuna vuoteen 2030 mennessä. Viimeisimmän tuloksen mukaan (vuosi 2016), Porvoon alueella kasvihuonekaasupäästöt ovat pienentyneet 30 prosenttia vuoden 2007 tasosta. Kaupunki on haastanut myös Porvoossa sijaitsevat yritykset ja yksityishenkilöt mukaan ja ilmoittamaan ilmastoystävälliset tekonsa SY-KEn Energia- ja materiaaliloikka internet-sivustolla. Porvoon on liittynyt vuonna 2018 ”CIRCWASTE-kohti kiertotaloutta” hankkeeseen. Hanke kestää seitsemän vuotta ja sen tarkoituksena on edistää materiaalivirtojen tehokasta käyttöä, jätteen synnyn ehkäisyä ja materiaalien kierrätystä. Hankkeen koordinaattorina toimii Suomen ympäristökeskus. Hankkeessa Porvoon painopisteet ja teemat ovat uusiomateriaalien käyttö maa- ja pohjarakentamisessa, energiatehokkuus sekä yhdyskuntajätteen kierrätysasteen nosto.

Porvoon kaupunki pyrkii olemaan ilmastotyön edelläkävijä ja kestävä arki on yksi kaupungin keskeisistä tavoitteista. Kaupunki osallistui vuonna 2018 kansainväliseen Kestävien elämäntapojen kiihdyttämö -hankkeeseen, jossa kahdeksan mukaan valittua kotitaloutta kokeili kuukauden ajan arkea pienemmällä hiili- ja materiaalityöllä. Kiihdyttämössä kerätyn tiedon avulla pyritään selvittämään, miten Porvoosta voisi kehittää niin, että arjesta tulisi ilmastoystävällisempää ja kestävämpää. Hanke laajenee kahtena seuraavana vuonna. Kaupungin tavoitteena on jatkossakin olla mukana hankkeissa ja osallistaa asukkaita muun muassa sen kautta mukaan ilmastotyöhön. Kaupungin asettamien tavoitteiden edistämiseksi kaupunki palkkasi vuonna 2018 myös kestävä kehityksen asiantuntijan. Kestävän kehityksen asiantuntijan tehtäviin kuuluvat mm. kaupunkikonsernin kestävä kehityksen projektien ja toimenpiteiden tukeminen ja koordinointi, ilmastotavoitteiden toteutumisen edistäminen, seuranta ja raportointi sekä ilmasto-ohjelman valmistelu.

Porvoon ympäristön tila on pääsääntöisesti vakaa, mutta siinä näkyvät asumisen, liikenteen, maatalouden ja teollisuuden kuormituksen jäljet. Ilmanlaatu Porvoossa on keskimäärin melko hyvä. Huonoin ilmanlaatu on keskustan pääkatujen ja valtatie 7:n lähistöllä, jossa myös melutasot ovat koholla. Liikennepäästöjen pienentämiseksi kaupungin dieselkäyttöisissä ajoneuvoissa käytetään biopohjaista polttoainetta ja henkilöautoja on vaihdettu sähköautoiksi. Puun pienpoltolla on ilmanlaatuun suuri paikallinen vaikutus, koska päästöt purkautuvat matalalta. Tiiviisti rakennetuilla pientaloalueilla, joilla poltetaan runsaasti puuta, voi siksi esiintyä lämmityskaudella ajoittain korkeita hiukkasten ja polysyklisen aromaattisten hiilivetyjen pitoisuuksia. Kilpilahden alueen raskas teollisuus ja siihen liittyvä energiantuotanto päästävät ilmaan huomattavat määrät typenoksideja, rikkidioksidiä, VOC-yhdisteitä ja hiukkasia. Ajoittain päästöt heikentävät Kilpilahden lähialueen ilmanlaatua. Kaukokulkeuma vaikuttaa huomattavasti sekä pienhiukkasten että otsonin pitoisuuksiin.

Vesistöjen tilassa ei ole tapahtunut 2018 aikana suuria muutoksia. Maa- ja metsätalousalueet ovat edelleen vesistöjen suurin kuormitustekijä. Jokien ja rannikon merialueen vesi on ravinteiden kuormittamaa ja sameata. Itämeren altaan vedenlaadussa edellisenä vuonna havaittu myönteinen kehitys ei ole 2018 oleellisesti edistynyt. Myönteistä kehitystä jarruttavat syvänteissä esiintyvät hapettomat vyöhykkeet, joissa pohjaan laskeutuneita ravinteita liukenee uudelleen aktiiviseen kiertoon. Yhdyskuntajätevesien vesistökuormitus on vähentynyt laajentuneen viemäriverkon, Hinthäärän jätevedenpuhdistamon sulkemisen ja pienkuormittajien vesienkäyttelyn tehostumisen ansiosta. Vuoden 2018 aikana toteutettiin valtion ja kaupungin yhteishankkeena Porvoon sataman ja väylän ruoppaukset. Myönteistä oli, että satama-alueelta ruopattujen sedimenttien haitta-ainepitoisuudet olivat odotettua pienempiä.

Mätäjärven kaatopaikan kunnostusta koskevaa suunnitelmaa on päivitetty vuonna 2018 asemanseudun asuinrakentamista koskevan kaavahankkeen takia. Etelä-Suomen aluehallintoviraston antaman kunnostamispäätöksen arvioidaan valmistuvan vuoden 2019 aikana. Kunnostushankkeen kustannusarviota on päivitetty ja sen arvioidaan nyt olevan noin 4 -5 M€. Lopulliseen kunnostushintaan vaikuttaa mm. valtion mahdollinen osallistuminen kaatopaikan kunnostamisen rahoittamiseen. Kunnostus alkaa aikaisintaan vuonna 2020. Vuonna 2018 on toteutettu myös osa Domargårdin kaatopaikan alueen 2 pintarakennurakasta. Työ jatkuu vuoden 2019 aikana. Kaatopaikkojen kunnostamista ja käytöstä poistamista koskevat varaukset ovat kuntatekniikan talousarviossa.

Porvoossa on käytössä paikallista, hyvälaatuista pohja- ja tekopohjavettä. Veden määrä on toistaiseksi ollut riittävä. Tarve on tulevaisuudessa kuitenkin kasvussa ja pohjavesialueilla on riskejä. Saksanniemen vedenottamolla veden laatu on osittain riippuvainen Porvoonjoen veden laadusta ja Sannaisten vedenottamolla vastaavasti Myllykylän järven veden laadusta. Kaikilla pohjavesialueilla kulkee maanteitä ja niillä on asutusta sekä maataloutta lähiympäristössä. Nämä riskitekijät ovat johtaneet Porvoon Veden suunnitelmiin varmistaa hyvälaatuisten juomaveden saanti laajentamalla Saksalan

vesilaitosta ja noin 15 vuoden kuluttua rakentamalla siirtoyhteys HSYn verkostosta Porvooseen. Riskien kartoittamiseksi Porvoon vesi on aloittanut vuonna 2018 pohjavesiin kohdistuvia riskejä kartoittavan työn (Water Safety Project, WSP), jossa Porvoon veden yhteistyötahoina ovat ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu, kaupunkisuunnittelu ja kuntatekniikka. Kerkkoossa on pohjaveden suojaamiseksi kunnostettu pohjavesialueella ollut entinen kaatopaikka sekä rakennettu pohjavesisuojausta kaupungin vastuulla olevalle tiealueelle. Porvoon vesi on kunnostanut vedenottamoiden kaivoja ja muita rakenteita sekä suojannut niitä aidoilla ja puomeilla.

Kilpilahden-Mickelsbölen, Voolahden-Fagerstan ja keskeisten alueiden osayleiskaava-alueita ja Ilolan asemakaava-alueita koskevien luontoselvitysten maastotyöt tehtiin sekä kaa-voituksen tilaamina konsulttitöinä että ympäristönsuojelun omana työnä. Gammelbackan metsä- ja puistoaluetta koskeva lepakkoselvitys valmistui konsulttityönä.

Ympäristöön kohdistuvaa riskiä poikkeustilanteissa kasvattavat lähialueiden ydinvoimalat ja petrokemian teollisuus sekä yleiset riskitekijät, kuten ulkopoliittiset jännitteet tai terrorismin uhka.

Tunnuslukuja	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ympäristönsuojelun viranomaistyö, €	508 363	492 251	518 761	499 440	485 024	468 691
Liikennemäärä Mannerheiminkadun ja Aleksanterinkadun sillalla, ajoneuvot /vrk, yhteensä	31 152	32 892	31 251	31 932	30 906	33399
Tilapalvelujen hallinnoimien kiinteistöjen						
sähkönkulutus kWh	15 634 794	17 588 330	18 097 665	18 062 678	22 536 600	*
öljynkulutus litraa	350 985	323 928	273 662	273 059	261 200	*
Kevyen liikenteen väylän pituus, km	120	121	123	124	125,5	127 **

* tietoja ei saatavilla

** katualueiden päällystetyt kevyen liikenteen väylät

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupungin valvontajärjestelmä koostuu sisäisestä ja ulkoisesta valvonnasta. Ulkoisen valvonnan tärkein osa on hallinnon ja talouden tarkastus eli tilintarkastus. Sisäinen valvonta on organisaation itsensä toteuttamaa valvontaa, jolla viranhaltija- ja luottamushenkilöjohto pyrkii varmistamaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista, toiminnan lainmukaisuutta, hyvän hallintotavan toteutumista sekä niihin liittyvien riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa.

Kuntalain 14 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Vuonna 2015 vahvistetut perusteet koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan organisointia ja vastuita koskevat määräykset on sisällytetty lisäksi hallintosääntöön kaupunginhallituksen, lautakuntien ja kaupunginjohtajan tehtäviin ja päätösvaltaan sekä erikseen hallintosäännön 39 §:än.

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Selonteko perustuu toimialojen ja liikelaitosten tekemään itsearviointiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan eri osa-alueiden toteutumisesta.

Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on edistää strategian toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, toiminnan lainmukaisuutta, hyvän hallintotavan toteutumista sekä niihin liittyvien riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa. Jokaisen toimialan, tehtäväalueen, tulosyksikön ja kustannuspaikan oma johtamisjärjestelmä, oma sisäinen valvonta ja sisäiset kontrollit ovat ensisijainen keino toiminnan laillisuuden, oikeellisuuden ja tulokellisuuden varmistajana. Toimialojen ja tehtäväalueet tuottavat omaan toimintaympäristöön soveltuvat sisäisen valvonnan ohjeet ja käytännöt.

Organisaation tehtävät ja päätösvalta on vahvistettu hallintosäännössä. Henkilöstöllä on tehtäväkuvaukset, jotka tulee tarkistaa vuosittain käytävissä kehityskeskusteluissa. Tehtäväalueiden tavoitteet vahvistetaan vuosittain talousarviossa ja niiden toteutumista seurataan kaupungin johtoryhmässä sekä toimialojen johtoryhmissä ja esimiestapaamisissa. To-teumasta ja poikkeamien syistä raportoidaan valtuustolle seurantaraporttien yhteydessä. Toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta ohjaa vuosikello.

Toimivaltuuksien ylittämistä tai väärinkäytöksiä ei ole vuoden aikana havaittu. Muun muassa viranhaltijapäätösten tekemisestä järjestetään koulutusta säännöllisesti.

Konsernin yhteisiä ja toimialojen sekä yksiköiden omia ohjeita päivitetään lainsäädännön ja toiminnan vaatimusten muuttuessa. Ohjeiden noudattamisessa ei vuoden aikana ole havaittu merkittäviä puutteita. Henkilökunnan tuntemusta työhön liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja päätösten noudattamista varmistetaan johtoryhmätyöskentelyn, esimieskokousten, säännöllisten työpaikkakokousten sekä muun sisäisen viestinnän keinoin.

Henkilöstöä koskevat päämäärät tuodaan näkyväksi strategiaan perustuvassa henkilöstöohjelmassa. Uutta henkilöstöohjelmaa on valmisteltu vuonna 2018 ja se tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn keväällä 2019. Kaikilla organisaatioilla laaditaan vuosittain koulutussuunnitelmat. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan henkilöstökyselyiden avulla ja niiden johdosta suunniteltujen toimenpiteiden toimeenpanoa seurataan. Työturvallisuutta johdetaan linjaorganisaation mukaisesti. Keskeiset, koko kaupunkia koskevat työturvallisuusohjeet laaditaan keskitetyksi.

Riskien arviointi

Yksiköiden toiminnassa arvioidaan jatkuvasti niiden omaan toimintaan ja kriittisiin prosesseihin liittyviä riskejä. Kaupungin toimintaympäristöön ja toiminnan organisointiin liittyviä riskejä arvioidaan kaupungin johtoryhmässä koko kaupungin tasolla mm. muodostettaessa kantaa ulkoisiin ja sisäisiin muutoksiin tai muutosuhkiin. Systemaattinen, kaupunkitason riskien arviointi sisältyi strategian valmistelun yhteydessä tehtävään toimintaympäristöanalyysiin.

Riskienhallintaprosessi on kuvattu valtuuston vahvistamissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa. Kaupunkitason riskienhallintaprosessin toteutumiseksi tulee edelleen jatkaa yhteisten toimintamallien kehittämistä ja jalkauttamista. Tavoitteena on vuosikelloon sidottu, kattava ja yhtenäinen raportointi riskien arvioinnin ja toimenpiteiden suunnittelun tuloksista.

Työsuojeluriskit arvioidaan työpaikoilla kolmen vuoden välein ja tarvittaessa useammin.

Kaupungin henkilö-, omaisuus- ja vastuuriskit arvioitiin uudelleen vakuutuskiilpailutuksen yhteydessä v. 2017. Vakuutusturvan riittävyyden arviointi on jatkuvaa ja päivitykset tehdään tarpeen mukaan.

Valvontatoimet

Valvontatoimilla tarkoitetaan organisaation toimintaprosesseihin ja työruutuihin kytkeytyviä kontrolleja. Johto ja esimiehet vastaavat oman vastuualueensa osalta riittävien valvontatoimien määrittelemisestä ja niiden toteutumisesta. Säännöllisellä tavoitteiden seurannalla ja poikkeamien analysoinnilla arvioidaan ovatko kontrollit riittävät.

Keskitetysti ohjattuja ja läpi organisaation toteutuvia kontrolleja ovat muun muassa tavoitteiden seurannan ja raportoinnin prosessit sekä ostamiseen, hankintoihin, maksamiseen,

sopimushallintaan, omaisuuden ja varojen valvontaan ja tietoturvaan liittyvät ohjeiden mukaiset menettelyt. Projektien suunnitteluun ja hallintaan on otettu käyttöön välineitä ja malleja, joilla pyritään varmistamaan projektien sisäisen valvonnan toteutuminen. Vaaralliset työyhdistelmät eliminoidaan eriyttämällä työtehtäviä esimerkiksi laskuntarkastuksessa. Sopimusten toteutumista valvotaan sopimusvalvonnan keinoin, kuten tekemällä suunniteltuja valvontakäyntejä palveluntuottajana toimiviin yksiköihin sekä reagoimalla raportoituihin poikkeamiin.

Informaatio ja viestintä

Eri tietolähteistä saadaan toimintaa, taloutta tai olosuhteita koskevaa tietoa toiminnan johtamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Tietoa toiminnasta ja taloudesta tarvitaan myös päättäjien, kuntalaisten, viranomaisten ja muita sidosryhmiä varten.

Kaupunkikonsernin toimintaa pyritään tukemaan luotettavien, nykyaikaisten ja tarkoituksenmukaisten ICT-ratkaisujen avulla. Tiedolla johtamisen kehitystyötä on vuonna 2018 jatkettu tavoitteena parantaa valmisteluun, päätöksentekoon ja toiminnan ohjaamiseen tarvittavan tiedon tuottamista. Tiedolla johtamisen edellytysten parantamiseen panostetaan myös digitaalisten palveluiden kehityksikössä, joka aloitti toimintansa vuoden 2019 alussa.

Kaupungin viestintää johtaa ja valvoo kaupunginhallitus. Operatiivisesta viestinnän ohjaamisesta ja koordinoinnista vastaa viestintäyksikkö. Viestintä tiedottaa myös kaupungin johdon ja konsernijohtoon toiminnasta sekä kaupunginhallituksen ja valtuuston päätöksistä. Toimialoille on nimetty omat viestintävastaavat, jotka ohjaavat viestinnän toteuttamista omilla toimialoillaan.

Valtuuston, hallituksen, lautakuntien ja jaostojen esityslistat sekä niiden liitteet julkaistaan ennen kokousta kaupungin internetpalvelussa. Pöytäkirjat julkaistaan internetissä niiden valmistuttua. Viranhaltijapäätökset lähetetään tiedoksi asianosaisille ja ne asetetaan julkisesti nähtäville.

Organisaation sisäinen viestintä koostuu muun muassa johtoryhmä-, esimies- ja työpaikkakokouksista, henkilöstön koulutuksista ja infoista, intran viestinnästä ja viikkokirjeistä.

Seuranta ja kehittäminen

Toimialat, tehtäväalueet, tulosityksiköt ja kustannuspaikat ovat vastuussa sisäisen valvonnan kehittämiskohteiden tunnistamisesta ja parannustoimenpiteiden toteuttamisesta. Controller-toiminto avustaa tässä tehtävässä ja valmistelee tarvittaessa koko kaupungin yhteisiä toimintamalleja. Controller-toiminnon vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa linjataan painopisteet kaupunkitason kehittämiseksi.

Konsernivalvonta on merkittävä sisäisen valvonnan osa-alue. Vuonna 2018 valmisteltiin konserniohjeen päivitystä. Lisäksi järjestettiin koulutusta konserniyhteisöjen hallitustyöskentelystä hallitusten ja konsernijohtoon jäsenille yhteistyössä Helsingin seudun kauppakamarin kanssa. Vuonna 2019 osallistutaan kuntien yhteiseen verkostoprojektiin, jossa tavoitteena

on kehittää kuntien yhteisiä konserniohjauskäytänteitä ja dokumentteja.

Kehittämistyötä toimintayksikköjen tiedolla johtamisen, päätöksenteon ja raportoinnin tukemiseksi jatketaan edelleen vuonna 2019.

Sisäisen valvonnan ja kontrollien tarkoituksena on estää myös epäeettistä toimintaa ja väärinkäytöksiä sekä parantaa niiden havaitsemista ja käsittelyä. Organisaation tuntemusta oikein toimimisen kulttuurista on tarpeellista vahvistaa mm. koulutuksin.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupungin tehtävät on järjestettävä ja hoidettava taloudellisesti ja riskejä välttämällä, että toiminnalliset ja taloudelliset

tavoitteet saavutetaan. Vastuu toiminnallisesta ja taloudellisesta tuloksesta on kaikilla tehtäväalueilla ja tulosyksiköillä. Näillä tulee olla hyvää hallinto- ja johtamistapaa edistävät menettelyt ja käytännöt (hallintosääntö 31 §). Organisaation esimiehet vastaavat siitä, että henkilöstöllä on riittävät tiedot sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Koko kaupunkikonsernia koskevissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa on kuvattu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut eri organisaatiotasoilla, riskienhallintaprosessin vaiheet sekä kriteerit riskien arvioimiselle ja niihin suhtautumiselle. Riskienhallintakäytänteiden kehittämistä jatketaan resurssien mahdollistamissa rajoissa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden 2018 kirjanpidollinen tulos on 2,4 miljoonaa euroa ylijäämää. Positiivinen tulos ei kuitenkaan riittänyt investointien rahoittamiseen ja kaupunki velkaantui 18 miljoonalla eurolla yhden vuoden aikana.

Tilikauden 2018 tulos on laadittu siten, että varsinaiseen kaupunkiorganisaatioon on yhdistelty samaan organisaatioon kuuluvat liikelaitokset ja taseyksikkö. Tuotoista ja kuluista on eliminoitu toimijoiden väliset sisäiset erät.

Tilikauden yhdistelty tulos oli 3 miljoonaa euroa ylijäämää ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilinpäätös osoittaa oli 2,4 miljoonaa euroa ylijäämää.

Tilikauden menojen, tulojen ja rahoituserien rakenne pysyi tilikaudella pääosin ennallaan. Suurimmat muutokset johtuvat kilpailukykysojelmasta ja siihen liittyvistä palkkojen sivukulujen muutoksista sekä palkkojen tuloksellisuuserän jaksotuksesta.

Vuonna 2018 työnantajan maksamien palkkojen sivukulut laskivat edelleen noin 1,2 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. Palkkojen sivukululaskennukset on rahoitettu korotamalla työntekijän vastaavia maksuja, jotka ovat työntekijän verotuksessa vähennyskelpoisia menoja. Verovähennysten kasvu hidastaa kuntien verotulojen kasvua. Lisäksi valtionosuudet on maksettu alennettujen kustannustietojen perusteella. Kilpailukykysojelmasta on yksi selitys kuntien heikkoon tulokseen viime vuonna.

Kaupungin ja liikelaitosten ulkoiset tulot olivat 74 miljoonaa euroa. Tulot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla. Myyntituotot kasvoivat miljoonan. Omaisuuden myyntitulot olivat ennakoitua suuremmat, mutta ne eivät yltäneet yhtä korkealle kuin edellisvuonna, jolloin myyntitulot kasvoivat poikkeuksellisesti asunto-omaisuuden yhtiöittämisen vuoksi.

Kaupungin ulkoiset menot olivat 327 miljoonaa euroa. Ulkoiset menot kasvoivat lähes 10 miljoonaa euroa.

Palkkasumma liikelaitokset mukaan lukien kasvoi noin 3,3 miljoonaa euroa. Lomarahojen 30 prosentin leikkaus jatkui kuten edellisvuonna. Palkkojen sivukulut laskivat 0,7 miljoonaa euroa.

Palvelujen ostot kasvoivat 5 miljoonaa euroa. Kasvu johtui mm. rakennusten kunnossapidosta, asiantuntijapalveluista ja it-palveluista. Erikoissairaanhoidon kustannukset pysyivät edellisvuoden tasolla. Tarvikemenot kasvoivat 1,2 miljoonaa euroa.

Toimialojen toimintatuottoihin ja toimintakuluihin sisältyy 33,6 miljoonaa euroa sisäisiä eriä, jotka ovat pääosin sisäisiä vuokria ja sisäisiä palveluustoja hallintopalvelukeskukselta. Kaupungin sisäisiä liiketapahtumia ovat myös ostot liikelaitoksilta ja taseyksiköltä, jotka olivat 27 miljoonaa euroa. Yhteensä käyttötalouden sisäisiä liiketapahtumia oli yli 60 miljoonaa euroa.

Toimintakate heikkeni noin 10 miljoonalla eurolla 253 miljoonaa euroon. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista oli 22,4 prosenttia. Vuotta aikaisemmin osuus oli 23 prosenttia.

Verotuloja kertyi 229 miljoonaa euroa, mikä on 8 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2017. Kunnallisverotulot kasvoivat 2 miljoonaa euroa ja yhteisöverotulot 6 miljoonaa euroa. Kiinteistöverotulot olivat edellisvuoden tasolla. Kunnallisverotuksen tai kiinteistöverotuksen veroprosentteja ei muutettu.

Valtionosuudet kasvoivat 1,5 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Kasvu johtui verotulotasauksen keventymisestä,

mikä puolestaan johtui aikaisempien vuosien heikentyneestä verotulokehityksestä. Lähtökohtaisesti valtionosuudet kasvavat väkiluvun kasvun ja väestön ikääntymisen perusteella. Valtionosuuden perusteena olevia yksikköhintoja on leikattu kilpailukykysovimuksesta johtuvan kustannusten laskun vuoksi.

Korkotaso on ollut pitkään matala. Lyhyiden ja pitkien markkinakorkojen noteeraukset ovat olleet miinusmerkkisiä jo muutaman vuoden. Korkokulut laskivat edellisvuodesta ja olivat 0,7 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot olivat 3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 vuosikate liikelaitokset mukaan lukien oli 29 miljoonaa euroa, mikä on 0,5 miljoonaa euroa parempi kuin edellisenä vuonna. Kaupungin vuosikate ennen liikelaitosten yhdistelyä oli 24 miljoonaa euroa, mikä on sama kuin edellisenä vuonna.

Tilinpäätöksen asukaskohtainen vuosikate oli 580 euroa ja edellisenä vuonna 571 euroa.

Vaikka kaupungin vuosikate ilman liikelaitoksia vastasi pitkän aikavälin tavoitteita, vuosikatteella ei kuitenkaan voitu rahoittaa koko vuoden nettoinvestointeja. Vuosikate oli 24 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit 41 miljoonaa euroa. Vuosikate riitti kuitenkin suunnitelman mukaisiin poistoihin ja arvonalentumisiin.

Kaupungin poistot ja arvonalentumiset ovat 21,3 miljoonaa euroa ja liikelaitosten poistot 5 miljoonaa euroa. Rakennusten poistot tehdään tasapoistojärjestelmän mukaisesti.

Poistoihin sisältyy arvonalentumisia 1,8 miljoonaa euroa. Valtaosa eli 1,7 miljoonaa euroa on kirjattu Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän rakennusten arvontarkistuksen perusteella. Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän toiminta koulutuksen järjestäjänä päättyi 31.12.2018. Omaisuus on siirretty apporttiluovutuksella uudelle koulutuksen järjestäjälle Careeria Oy:lle. Apporttisiirto on tehty omaisuuden käyvin arvoon. Kaupungin osuus peruspääomaosuuden laskusta on 1,7 miljoonaa euroa. Toisen asteen koulutuksen yhtiöittämistä varten tehty 2 miljoonan euron varaus on tuloutettu tilinpäätökseen.

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä korkokuluihin on kirjattu johdannaissopimuksen tilinpäätöshetken negatiivinen 156 000 euron markkina-arvo. Markkina-arvo muuttuu jatkossa positiiviseksi, jos korkotaso nousee. Etupainoinen korkokirjaus perustuu kirjanpitolautakunnan ohjeeseen.

Tilinpäätös sisältää vapaaehtoisen 4 miljoonan euron siirron maanhankintarahastoon. Muut tilinpäätössiirrot ovat rahastojen sääntöjen mukaisia siirtoja ja pelastuslaitoksen investointi- ja poistoerovaroja.

Tilikauden tulos on 2,4 miljoonaa euroa ylijäämää. Ylijäämä siirretään taseen edellisten tilikausien ylijäämään. Em. toimenpiteiden jälkeen taseen ylijäämä kasvaa 55 miljoonaan euroon.

TULOSLASKELMA	2018	2017
Sisältää liikelaitokset	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	72 902	72 618
Valmistus omaan käyttöön	1 464	1 657
Toimintakulut	-327 090	-317 535
Toimintakate	-252 724	-243 260
Verotulot	229 152	221 181
Valtionosuudet	50 465	48 980
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	61	151
Muut rahoitustuotot	2 952	2 691
Korkokulut	-738	-1 053
Muut rahoituskulut	-12	-56
Vuosikate	29 156	28 634
Poistot ja arvonalentumiset	-26 157	-23 714
Satunnaiset tuotot		
Tilikauden tulos	2 999	4 920
Tilinpäätössiirrot	-567	-110
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 432	4 810

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	22,4	23,0
Vuosikate / Poistot, %	111,5	120,7
Vuosikate, € / asukas	580	571
Asukasmäärä	50 262	50 159

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitus esitetään rahoituslaskelmassa. Nettoinvestointeihin käytettiin liikelaitokset mukaan lukien 54 miljoonaa euroa ja ilman liikelaitoksia 41 miljoonaa euroa. Koko kaupungin investointitaso ylittää 24 miljoonalla eurolla vuosikatteen tason eli tason, jolla kaupungin talous voitaisiin pitää tasapainossa.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli -25 miljoonaa euroa. Toiminnan ja investointien rahavirtaa seurataan viiden vuoden periodeissa. Rahavirran tulee olla positiivinen, jotta se täyttää kunnille asetetun omarahoitusvaatimuksen. Kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta viideltä edelliseltä vuodelta oli -52 miljoonaa euroa.

Viiden vuoden rahavirta on jo toista vuotta peräkkäin negatiivinen. Tässä tilanteessa, kun tiedossa on vielä lukuisia tulevia investointihakkeita, tulisi priorisoida ja aikatauluttaa investointeja nykyistä pitemmälle ajanjaksolle, jotta kaupungin talouden pohja ei pääse murtumaan.

RAHOITUSLASKELMA	2018	2017
Sisältää liikelaitokset	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	29 156	28 634
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-9 513	-8 551
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-53 528	-55 067
Rahoitusosuudet investointimenoihin	248	1469
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 438	10 595
Toiminnan ja investointien rahavirta	-25 199	-22 920
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-133	-6075
Antolainasaamisten vähennykset	4 836	2 899
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	40 000	50 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 951	-22 864
Oman pääoman muutokset		244
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 782	3 681
Rahoituksen rahavirta	27 534	27 885
Rahavarojen muutokset	2 335	4 965
Rahavarat 31.12.	30 751	28 416
Rahavarat 1.1.	28 416	23 451

Uusia lainoja otettiin 40 miljoonaa euroa. Vanhoja lainoja lyhennettiin 22 miljoonaa euroa ja nettolainanotto oli 18 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 nettolainanotto vastaa 2 tuloveroprosentin tuottoa.

Antolainojen nettomuutos oli 4,7 miljoonaa euroa. Liikelaitos Porvoon vedelle myönnettiin 5,2 miljoonan euron laina investointien rahoittamiseen. Vuonna 2017 asunto-omaisuuden yhtiöittämisistä varten myönnettyistä lainoista on maksettu takaisin pankkilainoiksi konvertoitu osuus eli noin 5 miljoonaa euroa.

Investointien tulorahoitusprosentti eli vuosikatteen osuus nettoinvestoinneista oli 54,7 prosenttia, kun se oli edellisellä vuonna 53,4 prosenttia. Lainanhoitokattea kuvaava suhdeluku oli 1,3 ja edellisellä vuonna 1,2. Tunnusluvut heikkenivät velkamäärän voimakkaan kasvun vuoksi.

Kaupungin kassavarat olivat vuoden päättyessä 31 miljoonaa euroa. Kassan riittävyys oli vuoden päättyessä 28 päivää ja vuotta aikaisemmin 26 päivää.

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta milj. €	-52,40	-10,65
Investointien tulorahoitus, %	54,7	53,4
Lainanhoitokate	1,3	1,2
Kassan riittävyys, pv	28	26

Tunnuslukujen laskentakaavat

Investointien tulorahoitus, %

$= 100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitusprosentti osoittaa, kuinka suuri osa investoinneista on rahoitettu vuosikatteella.

Lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokykyä pidetään hyvänä, jos tunnusluku arvo on yli 2. Lainanhoitokate on tyydyttävä tunnusluvun arvoilla 1-2 ja heikko, jos arvo on pienempi kuin 1.

Kassan riittävyys, pv

$= 365 \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kassan riittävyys ilmaisee kuinka monen päivän kassasta maksut voidaan kattaa kaupungin rahavaroilla.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Taseen omavaraisuusaste eli oman pääoman osuus koko pääomasta painui 40 prosenttiin. Velkarahoituksen osuus taseen loppusummasta kasvaa, mikä heikentää omavaraisuusastetta. Taseen omavaraisuusasteen tulisi olla vähintään 50 prosenttia. Hyvänä tavoitetasona pidetään 70 prosentin omavaraisuutta. Suhteellinen velkaantuneisuus eli vieraan pääoman osuus tilivuoden tulorahoituksesta heikkeni myös. Velkarahoituksen osuus koko vuoden tulorahoituksesta oli 61 prosenttia. Suhteellisen velkaantuneisuuden tavoitearvo on

alle 50 prosenttia.

Pitkäaikaisten lainojen määrä vuoden 2018 päättyessä on 163 miljoonaa euroa, joka on 3243 euroa asukasta kohti. Ennakkotiedon mukaan kuntien keskimääräinen velkaantuneisuus asukasta kohti on 3051 euroa. Kaupunki on velkaantunut vauhdilla verrattuna muihin kuntiin. Vuonna 2017 asukaskohtainen lainamäärä oli 588 euroa pienempi ja vuonna 2018 noin 200 euroa suurempi kuin kuntien keskiarvo.

TASE, VASTAAVAA			TASE, VASTATTAVAA		
	2018	2017		2018	2017
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	329 040	307 070	A OMA PÄÄOMA	148 658	143 503
I Aineettomat hyödykkeet	2 743	2 698	I Peruspääoma	83 655	83 655
1. Aineettomat oikeudet	159	168	IV Muut omat rahastot	9 822	7 099
2. Muut pitkävaikutteiset menot	2 584	2 530	V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	52 749	47 939
			VI Tilikauden yli-/alijäämä	2 432	4 810
II Aineelliset hyödykkeet	276 698	248 012	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 776	4 932
1. Maa- ja vesialueet	27 266	25 994	1. Poistoero	2 276	2 432
2. Rakennukset	141 205	121 356	2. Vapaaehtoiset varaukset	500	2 500
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	82 126	71 830			
4. Koneet ja kalusto	10 512	9 436	C PAKOLLISET VARAUKSET	3 508	5 034
5. Muut aineelliset hyödykkeet	41	41	2. Muut pakolliset varaukset	3 508	5 034
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 548	19 355			
III Sijoitukset	49 599	56 360	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10 823	10 903
1. Osakkeet ja osuudet	45 846	47 904	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	10 020	9 939
2. Muut lainasaamiset	3 005	7 841	3. Muut toimeksiantojen pääomat	803	964
4. Muut saamiset	748	615			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 060	10 000	E VIERAS PÄÄOMA	217 619	193 448
2. Lahjoitusrahastojen varat	9 996	9 928	I Pitkäaikainen	153 180	134 792
3. Muut toimeksiantojen varat	64	72	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	140 204	121 768
			3. Lainat julkisyhteisöiltä	218	1 452
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	44 284	40 750	7. Liittymismaksut ja muut velat	12 758	11 572
I Vaihto-omaisuus	339	339			
1. Aineet ja tarvikkeet	339	339	II Lyhytaikainen	64 439	58 656
II Saamiset	13 195	11 995	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 564	18 632
Pitkäaikaiset saamiset	0	290	3. Lainat julkisyhteisöiltä	1 062	3 147
3. Muut saamiset		290	5. Saadut ennakot	1 176	1 084
Lyhytaikaiset saamiset	13 195	11 705	6. Ostovelat	16 470	15 015
1. Myyntisaamiset	5 666	5 023	7. Muut velat	4 552	2 350
3. Muut saamiset	2 432	2 625	8. Siirtovelat	19 615	18 428
4. Siirtosaamiset	5 097	4 057			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	30 750	28 416			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	383 384	357 820	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	383 384	357 820

TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	39,6	41,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,4	56,1
Velat ja vastuut prosentti käyttötuloista	83,1	75,2
Kertynyt yli- / alijäämä, milj. €	55,2	52,7
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	1 098	1 051
Lainakanta 31.12, milj. €	163	145
Lainakanta 31.12, € / asukas	3 243	2 891
Asukasmäärä 31.12.	50 262	50 159

Tunnuslukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste, %

$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste kuvaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvinä omavaraisuusasteena pidetään 70 %. Jos omavaraisuusaste on 50 % tai sitä alempi merkitsee se kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuusaste, %

$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan toimintatuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmin kunta selviytyy velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainakanta 31.12.

$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtosaamiset} + \text{Muut velat})$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainakanta/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta vuoden lopun asukasmäärällä.

1.5 Kokonaistulot ja – menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma kuvaa rahanlähteitä ja rahan käyttöä. Laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, joista huomioidaan vain ulkoiset tulot ja ulkoiset menot sekä ulkoiset rahoitustapahtumat. Laskelmaan on yhdistelty liikelaitokset ja taseyksiköt.

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	72 902	Toimintakulut	327 090
Verotulot	229 152	Valmistus omaan käyttöön	-1 464
Valtionosuudet	50 465	Korkokulut	738
Korkotuotot	61	Muut rahoituskulut	12
Muut rahoitustuotot	2 952		
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-7 987	Pakollisten varausten muutos	1 526
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	248	Investointimenot	53 528
Pysyvien vastaavien myyntituotot	8 438		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	4 836	Antolainasaamisten lisäykset	133
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	40 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	21 951
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	401 067	Kokonaismenot yhteensä	403 514
Täsmäytys:			
Kokonaistulot - Kokonaismenot =			-2 447
Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos =			-2 447

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kunnan, joka muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään konsernitase, konsernituloslaskelma ja konsernin rahoituslaskelma sekä niiden liitetiedot.

Kunnan konsernitilinpäätös laaditaan kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä niiden kuntayhtymien, joissa kunta on jäsenenä, tilinpäätösten yhdistelmänä. Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistellään lisäksi konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä:

	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	6	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	3	
Muut yhtiöt	3	
Säätiöt	1	
Kuntayhtymät	6	
Osakkuusyhteisöt	4	
Yhteensä	23	0

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty yhteensä 23 yhteisöä. Porvoon kaupunkikonserniin kuului 13 tytäryhteisöä, 4 osakkuusyhteisöä ja 6 kuntayhtymää. Luettelo konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä on tilinpäätöksen liitetiedoissa.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallinto- ja toimintasäännössä määrätty viranhaltijat. Konsernijohto vastaa kuntalain mukaisesti kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja vastaa kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden yleisestä johtamisesta. Talousarviossa vuodelle 2018 tytäryhteisöille asetettiin omistajapolitiikkaan liittyvät sitovat tavoitteet, jotka on raportoitu kappaleessa 2.1.7

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Porvoon Energia -yhtiöt

Porvoon Energia Oy:n toiminta muodostuu kaukolämpö- ja maakaasuliiketoiminnasta, energiantuotannosta, sähkönmyyntitoiminnasta ja konsernipalveluista. Tytäryhtiö Porvoon Sähköverkko Oy vastaa sähköverkkotoiminnasta. Porvoon kaupunki omistaa Porvoon Energia Oy:stä 100 prosenttia.

Tytäryhtiö Porvoon Sähköverkko Oy osti Neste Oyj:ltä loput alueverkkoyhtiön Porvoon Alueverkko Oy:n osakekannasta. Yhtiö fuusioitiin Porvoon Sähköverkko Oy:ön 30.6.2018. Porvoon Energia Oy myi maakaasuliiketoimintansa ja -verkkonsa Suomen Kaasuenergia Oy:lle ja Auris Kaasunjakelu Oy:lle. Toiminnan hallinta ja vastuu siirtyi uusille omistajille 1.11.2018.

Toimintavuoden aikana sähkön markkinahinta näyttää pitkän aikavälin tarkastelun perusteella olleen nouseva. Tämä johtuu kivihiilen ja päästöoikeuksien hintakehityksestä. Suunnan arvioidaan jatkuvan nousevana, mikäli talouskasvu jatkuu. Sähkön markkinahinta nousi tarkastelujaksolla 41 %:a.

Edellisvuoteen verrattuna vuosi oli astepäivälukuna mitattuna 2 %:a lämpimämpi. Sähkönkulutus oli edellisvuoden tasolla mutta lämmönkulutus laski niin Porvoossa kuin Loviisassakin 1 %:a.

Uudisrakennustoiminta alueella on ollut edelleen heikkoa. Uusia liittymiä tehtiin vuonna 2018 134 (edv 128). Kaukolämmön kysyntä on edelleen suurta sekä uusilla että vanhoilla alueilla. Kaukolämpöverkkoa alueella rakennetaan ulkopuolisia alihankkijoita käyttäen.

Tuotantolaitokset toimivat suunnitelmien mukaisesti lukuun ottamatta Tolkisten höyryvoimalaitosta, jossa oli kuuden viikon käyttökatkos loppuvuonna. Tästä aiheutui suunniteltua suurempi maakaasun kulutus.

Tytärtyhtiö Porvoon Sähköverkko Oy:n toiminnan tulos vastasi asetettuja tavoitteita. Yhtiön panostus sähkön toimitusvarmuuteen vastasi suunniteltua. Toimitusvarmuusvaatimusten ja kantaverkkoyhtiöiden hinnankorotusten johdosta verkkotariffeja korotettiin 5%:a 1.9.2018.

Konsernin liikevaihto alustavan tilinpäätöksen mukaan oli 70,6 milj. euroa, joka merkitsee 5,2 %:n kasvua edellisvuoteen verrattuna. Myyntikate oli 29,9 milj. euroa (edv 30,7 milj.) ja liikevoitto 5,8 milj. euroa (edv 5,8 milj.). Tulos ennen veroja oli 4,6 milj. euroa (edv 4,9 milj.). Poistoja tehtiin 9,8 milj. eurolla ja investointeja 17,0 milj. eurolla (edv 13,2 milj.). Rahalaitoslainojen yhteismäärä vuoden lopussa oli 58,6 milj. euroa (edv 52,9 milj.) ja leasingrahoituksen yhteismäärä 29,8 milj. (edv 31,9 milj.).

Vuonna 2018 Porvoon Energia Oy:n tuloutustavoite Porvoon kaupungille oli 3,7 %:a yhtiön liikevaihdosta. Yhtiö tuloutti omistajalle 1,8 milj. euroa. Sitovana tavoitteena oli lisäksi yli 20 %:n omavaraisuusaste, kaukolämmön tuotanto uusiutuvilla polttoaineilla vähintään 90 -prosenttisesti sekä 100-prosenttisesti hiilidioksiditon sähkönmyynti. Asetetut tavoitteet saavutettiin.

Konsernin vakituisen henkilökunnan määrä 31.12.2018 oli 70 henkilöä.

Porvoo Event Factory Oy Ab

Yhtiön toimialana on Porvoon Taidetehtaan kulttuuri-, kongressi- ja liiketilojen hallinta ja vuokraus vuokrasopimusten nojalla. Yhtiö myy ja markkinoi kokous-, seminaari-, kongressi- ja muita tapahtumatiloja, sekä kehittää ja tuottaa näihin liittyviä palveluja ja tuotteita. Yhtiön omana tuotantona toteutuu hallinto, myynti, markkinoinnin linjaukset, yhteistyökumppaneiden palveluiden koordinointi, tapahtumarakentaminen, esitystekniikka sekä infopisteen toiminta. Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana 7 henkilöä. Muut palvelut tuotetaan yhteistyökumppaniverkoston avulla.

Taidetehtaan hallinto rakentuu nelikantayhteistyöhön. Toimijat ovat yhtiön lisäksi Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, matkailu- ja markkinointiyksikkö ja Porvoon Taidetehtaan säätiö. Yhtiö päivitti strategiansa loppuvuodesta noudattaen Taidetehtaan visiota. Strategia tähtää tuloksen parantamiseen isoilla tilaisuuksilla, erinomaisella asiakaspalvelulla, palvelutarjonnan lisäämisellä ja vastuullisella toiminnalla.

Vuoden 2018 alussa yhtiön vastuulle siirtyivät Taidetehtaan liiketilojen alivuokrasopimusten hallinnointi. Uuden liiketilat sisältävän vuokrasopimuksen myötä kaupunginhallitus päätti, että yhtiön toiminta-avustus korotetaan 1,1 miljoonaan euroon.

Yhtiön toimialalla suhdanteet vaikuttavat vahvasti sekä yrittäjä- että kulttuuritapahtumatilamyyntiin. Vuoden aikana suh-

danteet olivat positiivisia. Yhtiön tulos vuodelta 2018 oli ylijäämäinen (0,04 milj. eur). Liikevaihto oli 1,2 milj. euroa ja kokonaistulot sisältäen toiminta-avustuksen 2,3 milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto toteutui edellisvuoden tasolla. Kulut noudattivat edellisvuoden tasoa lukuun ottamatta henkilöstökuluja, joissa näkyi oman teknisen henkilöstön palkkaaminen.

Omistajan yhtiölle vuodelle 2018 asettamat tavoitteet koskien yhtiön taloutta ja liiketilojen vuokrausasteita toteutuivat suunnitellusti. Yhtiö myös maksoi takaisin pääomainsa 0,05 milj. euroa.

Taidetehtaan alueelle suunnitellun hotelli- ja päivittäistavarakauppiakseen kaavamuutoksesta tehty valitus kumottiin Hallinto-oikeudessa vuonna 2018. Valitusoikeushakemus korkeimpaan hallinto-oikeuteen kumottiin tammikuussa 2019. Rakennusprojektin arvioidaan alkavan vuoden 2019 aikana.

A-yhtiöt

Porvoon A-asunnot Oy:n opiskelijatalokohde Aleksanterinkruunu valmistui ja ensimmäiset asukkaat muuttivat taloon elokuussa. Yhtiölle on varattu kaksi tonttia Toukovuoresta. Neljän kerrostalon toteuttamiseen liittyvät suunnitelmat odottavat vielä kaupungin lopullisia päätöksiä. Alkuvuoden aikana kilpailutettiin yhdessä Porvoon kaupungin ja Kärkällä Samkommunin kanssa Karhupolun asuntolahanke. Rahoitus ja rakennuslupa ovat valmistelussa.

Yhtiössä on koko vuoden ajan tehty harmonisointityötä viime vuodenvaihteessa tapahtuneiden fuusioiden ja isännöitäväksi tulleen Porvoon Vuokra-asunnot Oy:n johdosta.

Yhtiölle asetettu sitova tavoite edellytti, että vuokra-asuntojen keskimääräinen käyttöaste on 98 % mikä saavutettiin.

Porvoon Vuokra-asunnot Oy (ent. Suolapuro) oli ensimmäistä kokonaista tilikautta Porvoon A-asunnot Oy:n isännöitävänä. Harmonisointi toiminnoissa jatkuu vielä vuonna 2019. Yhtiössä on tehty vuoden 2018 rakennusten kuntoa ylläpitäviä sekä viihtyisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä remontteja.

Porvoon Vuokra-asunnot Oy:lle asetettu sitova tavoite edellytti, että vuokra-asuntojen keskimääräinen käyttöaste on 99,7%. Toteutunut käyttöaste oli 99,27 %.

Muut asunto- ja kiinteistöyhtiöt

Muiden kaupungin asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osalta toiminta oli vakaata ja vuokrausaste tavoitteiden mukainen. Eestinmäen Palvelukeskus Oy:n osakkeista luovuttiin vuoden aikana.

Muut yhtiöt

Kokonhalli Oy:n omistama kiinteistö on peruskorjauksen tarpeessa ja yhtiön taloudellinen tila ei mahdollista sen toteuttamista. Vuodelle 2019 suunnitelluilla korjaustoimenpiteillä on tarkoitus varmistaa hallin käyttö, kunnes päätös mahdollisesta peruskorjauksesta ja sen rahoittamisesta on tehty.

Muutoshanke ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon uudistamiseksi alueella eteni vuoden 2018 aikana. Kaupunki perusti vuonna 2018 uuden yhtiön EdupoliPointCollege Oy:n (Careeria), joka jatkaa koulutuskuntayhtymän ja Porvoo International College Oy:n toimintaa toisen asteen koulutuksen järjestäjänä. EdupoliPointCollege Oy:n omistaa alueen kunnista Porvoo, Sipoo, Loviisa, Lapinjärvi ja Askola. Yhtiön suurin omistaja on Porvoo, ja se kuuluu tytäryhtiönä Porvoon kaupunkikonserniin. Syksyn 2018 aikana nykyisten järjestäjien henkilöstöstä ja johdosta koostuvat työryhmät työstivät uuden oppilaitoksen toimintamalleja strategiarahoitushakemuksen mukaisesti. EdupoliPointCollege Oy:n ylläpitämä uusi oppilaitos, Careeria, aloitti toimintansa 1.1.2019.

Uusien toimitilojen rakennuttamishanke länsirannan alueelle, ammattikorkea-campuksen viereen, käynnistettiin vuonna 2016. toimitilan rakennustyöt etenivät aikataulussa

ja asetettu budjetti piti. Toimitila luovutettiin Point Collegelle joulukuussa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti.

Ammatillisen koulutukseen kohdistuvat säästöt alkoivat jo vuodesta 2017. Rahoitusmallin uudistuksesta ja sen siirtymäajasta johtuen Porvoo International College Oy:n rahoitus laski edelleen v 2018 n. 8 % vuoteen 2017 nähden. Yhtiön liikevaihto ja muut liiketoiminnan tuotot vuonna 2018 olivat 5 milj. euroa ja kulut 5,1 milj. euroa. Liiketulos oli 0,06 milj. euroa alijäämäinen tavoitteen ollessa nollatulos. Rahoitustuotosten ja -kulujen kanssa tulos on 0,06 milj. euroa ylijäämäinen.

Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy:n ja Länsi-Uudenmaan alueella toimivan Rosk'n Roll Oy Ab:n fuusio toteutui 1.1.2019.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin omistususuus konserniyhtiöistä on vakaa. Merkittävimmät tytäryhtiöt ovat kokonaan kaupungin omistuksessa.

Kaikkien kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden tulevaisuuden kehittämistavoitteet on määritelty omistajapolitiikassa. Nykyisen kaupunkikonsernin ja konsernirakenteen tulevaisuudennäkymät vastaavat pääosin aiempaa kehityssuuntausta, eikä konsernijohtoon tiedossa ole tulevia poikkeamia.

Kaupunkikonsernin suurimmilla yhtiöillä ei ole tilinpäätöshetkellä tai lähitulevaisuudessa pääomitarvetta omistajan taholta. Porvoo EventFactory Oy:n toimintaa kaupunki rahoittaa säännöllisesti ja rahoitustarve jatkuu myös tulevaisuudessa.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Kaupungin konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallinto- ja toimintasäännössä määrätyt viranhaltijat. Konsernijohto voi käyttää konsernivalvonnassa apuna kaupungin muita toimielimiä ja viranhaltijoita.

Porvoon kaupungin tytäryhteisöjen ohjaus on määritelty kaupunginhallituksen hyväksymässä konserniohjeessa. Konserniohjeen lisäksi konsernia ohjataan kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökokousedustajille annettavien ohjeiden ja valitsemalla kaupungin edustajat yhtiön hallituksen jäseniksi. Konserniohjauksen välineinä käytetään lisäksi tytäryhtiöiden yhtiöjärjestyksiä, joihin voidaan sisällyttää keskeisiä konserniohjauksen menettelyjä.

Konserniohjeen päivittäminen oli yksi vuoden 2018 sitovista tavoitteista. Päivitetty ohje on keskeisiltä osin valmiina päätettäväksi, mutta Kuntaliiton koordinoimalla konsernijohtamisen verkostoprojektilta odotetaan vielä kuntien yhteisiä täydentäviä periaatteita ja käytänteitä vuoden 2019 aikana.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Ohjeet kaupungin edustajille kannan ottamiseksi yhtiökokouksessa antaa hallinto- ja toimintasäännön määrittelemän toimivaltajaon mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupun-

ginjohtaja, rahoitusjohtaja ja toimitilajohtaja. Ohjeet annetaan yhtiökokousedustajille ennen kokousta ja tarvittaessa muissa yhteyksissä.

Ohjeiden anto on konsernijohtoon näkemyksen mukaan ollut toimivaa ja riittävää.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Vuodelle 2018 kaupunginvaltuusto asetti sitovia tavoitteita kaikille keskeisille tytäryhteisöille omistajapolitiikan linjausten mukaisesti. Omistajan asettamien tavoitteiden toteutuminen on raportoitu kappaleessa 1.6.2.

Omistajapolitiikkaa tarkastellaan käynnissä olevalla strategia-kaudella säännöllisesti. Lähtökohta on, että valtuusto tarkistaa omistajapolitiikan periaatteet valtuustokausittain ja että kaupunginhallitus hyväksyy vuosittain omaisuuseräkohtaiset linjaukset. Konsernin yhteisöjä koskevien päätösten valmistelun yhteydessä tarkistetaan aina päätösesityksen vastaavuus omistajapolitiittisten linjausten kanssa.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman arviointi

Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan voimassa olevan konserniohjeen mukaan. Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä ja lisäksi tytäryhteisöt antavat osavuositiedot neljännesvuosittain. Tytäryhteisön tulee myös raportoida välittömästi, mikäli toimintaan liittyy olennaisia poikkeamia kaupungin määrittämistä tavoitteista. Kaupunginhallitus tai konsernijohto voi myös pyytää harkintansa mukaan selvityksiä yhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

Vuoden 2018 aikana tytäryhteisöt antoivat osavuositiedotinsa neljä kertaa eikä niiden johdosta tehty huomautuksia. Osavuositiedotuksen lisäksi keskeisten yhtiöiden toimitusjohtajat kävivät esittelemässä yhtiöiden toimintaa tilikauden aikana kaupunginhallitukselle.

Osavuositiedotuksen tietosisällön ja muun konsernin tiedonkulun parantaminen sekä ohjeiden mukaisuuden varmistaminen sisältyy olennaisesti konserniohjauksen parantamiseen vuonna 2019.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen ja raportointi konsernijohtolle

Kaupunginvaltuusto päättää kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Tytäryhteisön hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tytäryhteisön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä niistä raportoisesta. Konserniohjeen päivittämisen yhteydessä tehdään tarkennuksia myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä koskeviin raportointiohjeisiin.

Yhtiöiden riskienhallinnastaan raportoitujen tietojen perusteella konsernijohtoon ei ole tullut seikkoja, joiden johdosta riskienhallintajärjestelmien toimivuudessa arvioitaisiin olevan puutteita.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen tulee hankkia etukäteen kaupunginhallituksen ennakkokäsitys ohjeessa määritellyistä toimenpiteistä. Näitä ovat mm. tytäryhteisön perustaminen, yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen, merkittävien sopimusten muutokset, toiminnan ja pääomarakenteen muutokset sekä investoinnit. Kaupunginhallituksen ennakkokäsitys tytäryhteisöjen toimenpiteistä on kuluneen vuoden aikana selvitetty konserniohjeen mukaisesti.

Muun muassa asuntorakentamisen uudis- ja peruskorjaushankkeiden arvioimiseksi on tarpeen laatia erikseen konserniohjeita täydentävä menettelytapaohje. Menettelytavoista on tärkeää sopia, jotta omistajan on mahdollista täyttää kuntalain mukaiset velvoitteensa konsernin valvonnan ja riskienhallinnan varmistamiseksi erityisesti hankkeissa, joissa konserninelan määrä kasvaisi merkittävästi.

Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Tavoitteita ja periaatteita tytäryhteisöjen hallitustyöskentelylle, sen arvioimiselle sekä hallitusten nimittämisprosessille on kehitetty vuodesta 2017 alkaen kuntalain mukaisesti. Tytäryhteisöjen hallitusten nimittämistä, hallitustyöskentelyä ja kokoonpanoa koskevat määräykset sisältyvät myös tulevaan konserniohjeen päivitykseen. Vuonna 2018 järjestettiin koulutusta konserniyhteisöjen hallitustyöskentelystä hallitusten ja konsernijohtoon jäsenille yhteistyössä Helsingin seudun kauppakamarin kanssa.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Kaupunkikonsernin tulot kasvoivat 2,9 prosenttia ja menot 4 prosenttia. Konsernin yhdistelty vuosikate oli edellisvuoden tasolla. Koko konsernin tulos tilinpäätössiirtojen jälkeen oli 8,4 miljoonaa euroa, mikä oli noin 4,3 miljoonaa euroa parempi kuin vuotta aikaisemmin.

Konsernin lainakanta on 362 miljoonaa euroa, mikä on 7 202 euroa asukasta kohti. Koko konsernin lainamäärä kasvoi noin 30 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta.

KONSERNIN TULOSLASKELMA	2018 milj. €	2017 milj. €
Toimintatuotot	243,0	236,1
Toimintakulut	-485,9	-467,7
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	0,9	0,6
Toimintakate	-242,0	-231,0
Verotulot	229,1	221,2
Valtionosuudet	69,4	66,2
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,1	0,1
Muut rahoitustuotot	0,9	1,2
Korkokulut	-2,9	-3,7
Muut rahoituskulut	-0,5	-0,6
Vuosikate	54,1	53,4
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-39,9	-48,5
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-2,1	-0,4
Satunnaiset erät		0,2
Tilikauden tulos	12,1	4,7
Tilinpäätössiirrot	-3,6	-0,9
Tilikauden verot		0,4
Laskennalliset verot		-0,1
Vähemmistöosuudet	-0,1	-0,1
Tilikauden ylijäämä /alijäämä	8,4	4,1

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut	2018	2017
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50	50
Vuosikate/Poistot, %	136	110
Vuosikate, euro/asukas	1 076	1 065
Asukasmäärä 31.12.	50 262	50 159

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2018 milj. €	2017 milj. €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	54,2	53,5
Satunnaiset erät		0,2
Tilikauden verot		
Tulorahoituksen korjauserä	-12,4	-10,0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-85,2	-88,5
Rahoitusosuudet investointi menoihin	0,3	1,5
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	13,8	12,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	-29,3	-30,9
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-0,1	
Antolainojen vähennykset	0,1	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	71,1	69,2
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-43,4	-42,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2,4	5,2
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	-0,7	0,2
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-0,1	0,5
Vaihtomaisuuden muutos	-0,3	2,9
Saamisten muutos	-3,3	-0,7
Korottomien velkojen muutos	10,9	4,6
Rahoituksen rahavirta yhteensä	36,6	39,9
Rahavarojen muutos	7,3	9,0
Rahavarat 31.12	51,3	44,0
Rahavarat 1.1.	44,0	35,0
Muutos	7,3	9,0

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, milj. €	-91,6	-70,2
Investointien tulorahoitus, %	63,9	61,5
Lainanhoitokate	1,2	1,2
Kassan riittävyys, pv	30	27

Investointien tulorahoitus, %
 $= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno} (= \text{investoinnit} - \text{rahoitusosuudet})$

Lainanhoitokate
 $= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$
Kassan riittävyys, päiviä = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksumaksut tilikaudella

KONSERNIN TASE	2018	2017
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	573 957	533 388
Aineettomat hyödykkeet	8 687	6 446
Aineettomat oikeudet	1 058	1 272
Muut pitkävaikutteiset menot	7 628	5 174
Ennakkomaksut	1	
Aineelliset hyödykkeet	537 651	498 261
Maa- ja vesialueet	46 099	45 125
Rakennukset	280 350	244 784
Kiinteät rakenteet ja laitteet	154 530	140 693
Koneet ja kalusto	27 806	23 937
Muut aineelliset hyödykkeet	353	235
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	28 513	43 487
Sijoitukset	27 619	28 681
Osakkuusyhteisöosuudet	16 601	16 049
Muut osakkeet ja osuudet	9 736	11 352
Joukkovelkakirjalainasaamiset	200	200
Muut lainasaamiset	2	2
Muut saamiset	1 080	1 078
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 534	10 456
VAIHTUVAT VASTAAVAT	89 283	78 452
Vaihto-omaisuus	3 528	3 225
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	37	322
Lyhytaikaiset saamiset	34 443	30 859
Rahoitusarvopaperit	44	29
Rahat ja pankkisaamiset	51 231	44 017
VASTAAVAA YHTEENSÄ	673 774	622 296

KONSERNIN TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	24,8	24,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	91	86
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	115	108
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	50 660	40 627
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 008	810
Konsernin lainat, €/asukas	7 202	6 633
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	361 969	332 691
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	202	202
Kunnan asukasmäärä	50 262	50 159

Omavaraisuusaste, %

=100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma – Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

=100*(Vieras pääoma – Saadut ennakot)/Käyttötulot

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

=100*(Vieras pääoma – Saadut ennakot + Vuokravastuut)/Käyttötulot

KONSERNIN TASE	2018	2017
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	165 125	152 265
Peruspääoma	83 656	83 656
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	50	50
Arvonkorotusrahas		
Muut omat rahastot	30 760	27 931
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	42 236	36 534
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 423	4 094
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 502	1 807
PAKOLLISET VARAUKSET	5 281	6 848
Eläkevaraukset	34	34
Muut pakolliset varaukset	5 247	6 814
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11 299	11 363
VIERAS PÄÄOMA	490 567	450 013
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	314 493	289 170
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	53 107	50 343
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	47 476	43 521
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	75 491	66 979
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	673 774	622 296

Kertynyt ylijäämä, €/asukas

=[Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)]/Asukasmäärä

Konsernin lainakanta 31.12

=Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma + Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma

Konsernin lainasaamiset 31.12

=Sijoituksiin merkityt muut lainasaamiset

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallituksen ehdotus tilikauden tuloksen käsittelemiseksi

Tilinpäätöksen tulos vuodelta 2018 on 2 998 872,10 euroa, joka muodostuu seuraavista eristä:

Kaupunki ilman erillisyyksiköitä	2 355 027,81 €
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	-46 660,38 €
Liikelaitos Porvoon vesi	1 172 395,32 €
Liikelaitos Porvoon tilapalvelut	-511 862,13 €
Liikelaitos Kuninkaantien työterveys	29 971,48 €

Kaupunginhallitus ehdottaa tilikauden 2018 tuloksen käsitteystä seuraavaa:

- Maanhankintarahastoon siirretään 4 000 000,00 euroa
- Maanhankintarahastosta tuloutetaan sääntöjen mukaisesti 1 277 312,08 euroa
- Toisen asteen koulutuksen yhtiöittämistä varten tehty varaus 2 000 000,00 euroa tuloutetaan
- Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen tulokseen lisätään 155 893,17 euron poistoeromuutos
- Tilikauden ylijäämä 2 432 077,35 euroa siirretään edellisten tilikausien ylijäämään kuluvan vuoden kirjanpidossa

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Käyttötalousosan toteutuminen

2.1.1 Käyttötalousosa yhteensä

(ilman liikelaitoksia)

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT						
Konsernihallinto	53 568 700	600 000	54 168 700	58 011 456	107,1	3 842 756
Sosiaali- ja terveystoimi	16 949 000	175 000	17 124 000	18 213 466	106,4	1 089 466
Sivistystoimi	9 688 300	-380 000	9 308 300	10 193 664	109,5	885 364
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	14 555 700		14 555 700	14 798 951	101,7	243 251
Toimintatuotot yhteensä	94 761 700	395 000	95 156 700	101 217 537	106,4	6 060 837
Valmistus omaan käyttöön	1 195 000		1 195 000	847 877	71,0	-347 123
TOIMINTAKULUT						
Konsernihallinto	-61 874 800	1 609 500	-60 265 300	-62 614 296	103,9	-2 348 996
Sosiaali- ja terveystoimi	-161 249 600	-2 861 100	-164 110 700	-164 882 955	100,5	-772 255
Sivistystoimi	-116 980 800	-1 995 500	-118 976 300	-119 503 639	100,4	-527 339
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	-13 980 700	-110 900	-14 091 600	-14 022 212	99,5	69 388
Toimintakulut yhteensä	-354 085 900	-3 358 000	-357 443 900	-361 023 102	101,0	-3 579 202
TOIMINTAKATE	-258 129 200	-2 963 000	-261 092 200	-258 957 688	99,2	2 134 512
Verotulot	227 400 000		227 400 000	229 152 204	100,8	1 752 204
Valtionosuudet	49 900 000		49 900 000	50 464 569	101,1	564 569
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	100 000		100 000	163 196	163,2	63 196
Muut rahoitustuotot muilta	2 800 000		2 800 000	3 523 198	125,8	723 198
Korkokulut	-1 000 000		-1 000 000	-738 527	73,9	261 473
Muut rahoituskulut	-100 000		-100 000	-11 483	11,5	88 517
VUOSIKATE	20 970 800	-2 963 000	18 007 800	23 595 469	131,0	5 587 669
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 000 000		-20 000 000	-19 443 247	97,2	556 753
Arvonalentumiset				-1 843 854		-1 843 854
TILIKAUDEN TULOS	970 800	-2 963 000	-1 992 200	2 308 368	-115,9	4 300 568
Poistoeron muutos				155 893		155 893
Varausten muutos				2 000 000		
Rahastojen muutos				-2 722 688		-2 722 688
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	970 800	-2 963 000	-1 992 200	1 741 573	-87,4	1 733 773

2.1.2 Konsernihallinto

KONSERNIHALLINTO	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintatuotot	53 568 700	600 000	54 168 700	58 011 456	107,1	3 842 756
Valmistus omaan käyttöön	1 195 000		1 195 000	847 877	71,0	-347 123
Toimintakulut	-61 874 800	1 609 500	-60 265 300	-62 614 295	103,9	-2 348 995
Toimintakate	-7 111 100	2 209 500	-4 901 600	-3 754 963	76,6	1 146 637

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 600 000 euron lisäyksen tontinmyyntituloihin. Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta on siirretty toimialoille yhteensä 1 809 800 e, josta konsernihallinnon osuus 200 300 e.

Konsernijohto

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2017 tilinpäätöksen, talouden ja toiminnan seurantaraportit sekä vahvisti vuoden 2019 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2019 – 2021. Valtuusto vahvisti vuoden 2019 kunnallisverotuksen tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosentit. Kaupunginvaltuusto osallistui aktiivisesti Unelmien Porvoo 2030 kaupunkistrategian laatimiseen ja hyväksyi syyskuussa strategian. Valtuusto teki päätökset, joiden perusteella suomenkielinen 2. asteen opetus yhdistettiin Careerian nimellä tuotettavaksi vuoden 2019 alusta Edupolipointcollege Oy:ssä ja purettiin Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä. Valtuusto hyväksyi Siivistysverkko 2020 –selvityksen sekä itäisen Uudenmaan turvallisuusohjelman. Valtuusto valitsi sosiaali- ja terveysjohtajan. Kaupunginvaltuusto kokoontui 10 kertaa ja käsitteli 87 asiaa.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja talouden hoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus kokoontui 35 kertaa vuonna 2018 ja käsitteli 431 asiaa. Kaupunginhallitus valmisteli kaupunginvaltuustolle esiteltävät asiat.

Kaupunginhallitus hyväksyi Tolkis skolan hankesuunnitelman ja valitsi rakennusurakoitsijan hankkeeseen. Kaupunginhallitus päätti käynnistää Porvoon pohjoisosien koulutuspalveluiden toteutumisen ratkaisemiseksi tarvekartoituksen ja hankesuunnitelman valmistelun yksisarjaisen koulun rakentamisesta tai vuokraamisesta Kerkkooseen. Se päätti Inveonin Haikkoossa omistaman maa-alueen ostamisesta kaupungille. Kaupunginhallitus valitsi Porvoon veden uuden toimitusjohtajan ja hyväksyi ohjelmia, muun ohella Itäisen Uudenmaan turvallisuusohjelman 2018-2021 sekä hyväksyi EU-tietosuojaasetuksen mukaisen tietosuojapolitiikan.

Kaupungin johto

Toimintavuoden aikana hyväksyttiin uusi kaupunkistrategia. Kaupungin johto toimi prosessiomistajan roolissa ja edisti tiedolla johtamista koko kaupunkikonsernissa. Toisen asteen koulutuksen rakenteen alueellinen toteutusmalli hyväksyttiin lopullisesti ja päätösten täytäntöönpano aloitettiin.

Talousarviovuoden aikana jatkettiin keskeisten valtakunnallisten hankkeiden, kuten mahdollisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntauudistuksen, valmistelua. Valtakunnallisten uudistusten keskeneräisyyden vuoksi ei laajempaa operatiivisen tai luottamushenkilöorganisaation muutosta tai valmistelua nähty tarkoituksenmukaiseksi.

Kaupungin johto edisti talousarviovuoden aikana edunvalvontaa suhteessa keskeisiin valtion, kaupunkien, maakunnan, elinkeinoelämän, koulutusorganisaatioiden sekä kansainvälisiin toimijoihin.

Hallintojohto

Hallintojohto huolehtii kuntalaisten osallistumisoikeuden, keskitetyn asiakaspalvelun, kaupungin yleisen hallinnon, asiakirjahallinnon ja tietohallinnon järjestämisestä ja kehittämisestä, keskitetystä viestinnästä sekä lakiasioista. Hallintojohdossa valmistellaan ja pannaan täytäntöön kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätökset, koordinoidaan kaupungin päätöksentekoprosessia ja tuetaan luottamushenkilöiden toimintaa. Henkilöstön määrä hallintojohdossa oli 16.

Hallintojohto huolehtii myös vaalien järjestämisestä. Vuonna 2018 järjestettiin presidentinvaalit.

Hallintojohdon ohjauksessa saatettiin valmiiksi valmistautuminen EU-tietosuoja-asetuksen soveltamiseen 25.5.2018 alkaen tiiviissä yhteistyössä valtion viranomaisten ja lähialueen kuntien kanssa. Tätä varten selvitettiin henkilötietojen käsittelyn nykytilaa organisaatiossa erityisesti sähköisten tietojärjestelmien osalta. Kaupungin henkilökunnalle järjestettiin laajasti koulutusta tietosuoja-asetuksen sisällöstä. Kaupungin

tietosuojavastaava nimitettiin sekä perustettiin palvelusähköpostilaatikko tietosuojaan liittyville palvelupyynnöille.

Tietohallinto päätettiin muuttaa digitaalisten palveluiden kehitysyksiköksi. Tätä varten tietohallintopäällikön tehtävä siirrettiin hallintopalvelukeskukseen ja hallintojohtoon palkattiin kehitysjohtaja vastuualueenaan digitaalisen palvelut. Muutoksella vastataan kaupungin strategian mukaiseen vaatimukseen palveluiden digitalisoinnista. Kehitysyksikön keskeisinä tehtäväalueina ovat tiedolla johtamisen ja sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen.

Palvelupiste Kompassi on tiiviisti mukana kehittämässä CRM-järjestelmäkokonaisuutta tietohallinnon kanssa. Asiakastytyväisyys on saadun palautteen perusteella ollut edelleen korkealla tasolla.

Tiedonohjaussuunnitelman laadinta jatkui. Tiedonohjaussuunnitelma on organisaation tehtäväluokitukseen perustuva määrittely, jossa kuvataan organisaation hoitamien tehtävien käsittelyvaiheet, niissä kertyvät asiakirjatyytit (asiakirjalliset tiedot) sekä niiden oletusmetatietoarvot. Tavoitteena on asiakirjojen sähköinen säilyttäminen. Hallintojohto ohjaa työtä, jonka pääpaino on ensi vaiheessa niillä tehtävillä, jotka kirjataan asianhallintajärjestelmä Dynastyyiin. Uusia yksiköitä on suunnitelman omalta osaltaan valmiiksi.

Uuden Office365-pohjaisen intranetin kehittämisprojekti käynnistyi keväällä. Kokonaisuuteen kuuluu viestinnällinen intranet, ryhmätyötilat, sisäinen sosiaalinen media sekä uusia työtä tehostavia sisäisen viestinnän työkaluja. Vuonna 2018 tehtiin hankkeen esiselvitys ja konseptointi, kilpailutettiin yhteistyökumppani sekä käynnistettiin hankkeen toteutusvaihe. Uusi intranet on tarkoitus julkaista vuonna 2019. Porvoo.fi -palvelun kävijämäärän kasvu jatkui, ja palvelussa käytiin jo lähes 2 miljoonaa kertaa vuoden aikana. Palvelun saavutettavuutta parannettiin edelleen saavutettavuusdirektiivin mukaisesti ja sisällöntuottajia koulutettiin saavutettavan sisällön luontiin. Toimitilajohdon viestintää kehitettiin, ja kaupunki viesti aikaisempaa aktiivisemmin sisäilma-asioista ja suurista rakennushankkeista. Valmisteilla olevan kaupunkistrategian ympärille suunniteltiin ja toteutettiin laaja osallistamis- ja viestintäkampanja.

Henkilöstöjohto

Vuosille 2014 - 2017 laaditun henkilöstöohjelman ja työsuojelun toimintaohjelman voimassaoloaika jatkettiin samalla, kun uutta henkilöstöohjelmaa ja työsuojelun toimintaohjelmaa valmisteltiin. Henkilöstöohjelmaa työstettiin projektiryhmällä, jossa oli jäsenenä työantajan ja henkilöstön edustajia. Valmisteltavana ryhmänä toimi henkilöstöjohtoon ja henkilöstön edustajien viikoittainen työryhmä.

Työkykyjohtaminen osaksi arkihoitamista -projektin neljäs ja viimeinen vaihe toteutettiin vuonna 2018. Esimiehille annettiin koulutuksella valmiuksia ja työkaluja toteuttaa uutta aktiivisen tuen toimintamallia. Työkykyjohtamiseen tuotiin uusia näkökulmia siirtymällä sairauskeskeisestä ajattelusta työkykykeskeiseen ajatteluun. Vuoden aikana seurattiin tavoitteiden toteutumista ja toimintamallin käyttöä. Aktiivisen tuen toimintamallin juurrutusta jatkettiin esimiehille suunnatuissa 10 perehdytystilaisuudessa. Työkykyjohtamiseen panostaminen näkyy siinä, että terveystieteelliset poissaolot

ovat säilyneet edelleen kuntasektorin keskimääräisiä poissaoloja alempana ja sitovaan tavoitteeseen päästiin.

Työkykykoordinaattori on tukenut aktiivisesti esimiehiä ja työntekijöitä uudelleensijoituksissa ja työkykyongelmien ratkaisemisessa. Työkykykoordinaattoritapaamisia oli 89 henkilön kanssa. Näistä 86 henkilöä oli uudelleensijoittamis- ja työhönpaluuolosuhteissa. Työhön paluu tai työssä jatkaminen onnistui 59 henkilön osalta. Prosessi on kesken 13 henkilön osalta. Uudelleensijoitusten ja työkokeilujen tukemiseksi varattiin henkilöstöjohtoon talousarvioon 150 000 euron määräraha. Määrärahaa käytettiin 9780 € uudelleensijoituksiin liittyvien työkokeilujen tukemiseen ja 20795 € työpaikkojen työhyvinvointihankkeisiin.

Henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän hankinta jouduttiin keskeyttämään keväällä 2018, kun tarjottu järjestelmä ei vastannut odotuksia ja tarpeita. Tästä johtuen kaupungin henkilöstötiedolla johtaminen on edelleen monin paikoin puutteellista ja manuaalista.

Kaupungin työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelman toteutuksen seuranta jatkui. Henkilöstön kehittämisen painopisteenä on työssä jaksaminen ja työkyvyn vahvistaminen sekä työturvallisuuden lisääminen. Johtamisen kehittämiseen liittyvät toimenpiteet määritellään uuden henkilöstöohjelman yhteydessä. Kehittämissuunnitelma perustuu vuoden 2017 henkilöstökyselyn tuloksiin. Vuonna 2018 toteutettiin KivaE-kysely, jolla kartoitettiin työntekijöiden kokemuksia työntekijöiden kokemuksia tasa-arvon ja yhdenvertaisen kohtelun nykytilasta toimialoilla ja liikelaitoksissa. Kyselyn tulokset otetaan huomioon muun muassa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman päivityksessä.

Esimiehille on järjestetty velvoittavaa työkyky- ja työturvallisuusjohtamisen koulutusta mm. sairauslomien myöntämisestä ja VatuPassi -työkalun käyttämisestä. Henkilöstöohjeita on päivitetty säännöllisesti Intraan, ja ohjeista ja ajankohtaisista aiheista on tiedotettu esimiesinfoissa. Puolitoista vuotta kestäneen lähiesimiesten Esko-koulutuksen sai päätökseen 23 henkilöä. Uudistuneen tietosuojalainsäädännön johdosta on vuoden aikana järjestetty useita tietosuojakoulutuksia. Skype- ja Outlook-koulutuksilla kehitettiin henkilöstön it-valmiuksia. Pidettiin myös lukuisia viestintäkoulutuksia.

Työttömyysvakuutusrahastolta on saatu koulutuskorvausta 126 432,32 €. Summa vähennettiin kaupungin maksettavaksi tulleesta työttömyysvakuutusmaksusta.

Työn vaatavuuden arviointiin perustuvat palkkausjärjestelmät (TVA-järjestelmät) on laadittu kattavasti. Tehtävien, työtapojen ja prosessien muuttumisen ja uusien tehtävien johdosta TVA-järjestelmiä päivitetään säännöllisesti ja systemaattisesti. Myös työsuojelutoimikuntana toiminut yhteistyötoimikunta kokoontui kahdeksan kertaa. Vuoden 2019 alusta yhteistyötoimikunnan ja työsuojelutoimikunnan kokoukset eriytetään. Työpaikkaselvitykset ja työsuojeluriskien arvioinnit etenevät suunnitelmien mukaisesti. Työtapa- ja työtapaturmia oli vähemmän kuin edellisinä vuosina.

Vaihtuvuus etenkin johtavien viranhaltijoiden ja työntekijöiden osalta on ollut suurta. Rekrytointimarkkinointia on tehty

yhteistyössä kaupunkimarkkinoinnin kanssa ja lisäksi johtavien viranhaltijoiden tai haastavien rekrytointien tueksi on tehty puitesopimukset rekrytointiyritysten kanssa. Rekrytointikonsulttia on käytetty kuudessa rekrytoinnissa.

Kaupungin koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöpaikkoja haki 670 nuorta sähköisen KuntaRekry-ohjelman kautta. Työpaikkoja tarjottiin sadalle, iältään 15–23-vuotiaalle nuorelle. Yritykset käyttivät 141 kesätyöseteliä nuoren palkkaamiseen.

Henkilöstön liikuntatapahtumista vastaa liikuntapalveluiden Voi Hyvin-koordinaattori. Lisäksi henkilöstön omaehtoista liikkumista tuettiin liikuntaseteleillä, joita myytiin 23 555 kappaletta. Virkistystapahtumiin osallistuttiin 304 kertaa. Mökkejä henkilökunnan käytössä oli viime kesänä 6 Sondbyn Skepparsissa.

Henkilöstöjohto on osallistunut säännöllisesti sote- ja maakuntavalmisteluun Uusimaa2019 -hankkeen eri työryhmissä.

Rahoitusjohto

Rahoitusjohto vastaa keskitetyistä talouden ohjauksen, varainhallinnan, rahoituksen, talouden ja toiminnan suunnittelun, talouden seurannan ja hankintatoimen palveluista sekä kaupungin controller-toiminnasta.

Talouden kuukausiraportit on raportoitu kuukausittain kaupunginhallitukselle. Laajemmat talouden ja toiminnan seurantaraportit ja ennusteet on laadittu huhtikuun ja elokuun toteutumien perusteella ja esitetty kaupunginvaltuustolle. Koko vuoden toiminta ja talous esitetään tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Konserniyhtiöiden neljännesvuosiraportit ja tilinpäätökset on esitetty koosteina kaupunginhallitukselle. Konserniyhtiöt esitetään myös konsernitilinpäätöksessä, jossa kaupungin ja tytäryhteisöjen keskinäiset erät on eliminoitu.

Uuden taloussuunnitteluohjelmiston käyttöönottoprojekti käynnistyi vuoden alussa. Ohjelmisto otettiin tuotantokäyttöön ja vuoden 2019 talousarvio on laadittu uudella ohjelmistolla. Taloussuunnitteluohjelma sisältää taloussuunnittelun lisäksi laajat raportointimahdollisuudet, joilla täydennetään käytettävissä olevaa raportointitarjontaa.

Kirjanpidon talousraportointia on kehitetty ja käytössä on useita erilaisille käyttäjätarpeille luotuja raportteja. Ennustamisen pohjatiedoksi on laadittu edellisen vuoden meno- ja tulokehitykseen perustuvia laskennallisia malleja, joita toimialat voivat hyödyntää laatiessaan omia ennusteitaan talousarvion toteutumisesta.

Kaupungin talousarvioasetelmaa uudistettiin tiedolla johtamisen –projektin suositusten mukaisesti. Alin organisaatio-taso on pääsääntöisesti kustannuspaikka. Aikaisemmin käytössä ollut toimintotaso varattiin vain usean kustannuspaikan yhteisesti käytössä oleville toiminnoille. Kustannuspaikkarakenteen uudistus otettiin käyttöön vuoden 2018 alusta. Uudistus mahdollistaa monimuotoisten hierakiatasojen ylläpidon erilaisia tietotarpeita varten ja mm. tilastokeskukselle raportoitavaa suunnittelu- ja toteutumadataa varten. Kaupungin omaisuus-, vastuu- ja tapaturmariskit on kilpailutettu. Vakuutus sopimus astui voimaan vuoden 2018 alusta.

Vakuutusturvaa laajennettiin ja kilpailutuksen kautta vakuutusmaksut laskivat. Vakuutuksista ja vahinkojen ilmoittamis-menettelystä on laadittu ohjekäsikirja kaupungin intranet-sivuille. Vakuutusmeklaripalveluja käytetään vakuutusten hallinnointiin.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen tarkastuksen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintasuunnitelma on käsitelty kaupunginhallituksessa. Konsernivalvontaa on vahvistettu konsernin omistajapolitiisilla linjauksilla. Konserniohjeen päivitys on ollut valmistelussa.

Kaupungin ja liikelaitosten käyttötalouden hankinnat muilta kuin kaupunkikonsernin sisältä tai kuntayhtymistä olivat noin 75 miljoonaa euroa viime vuonna. Investointihankinnat olivat 51 miljoonaa euroa.

Puitesopimuksia suositetaan niin palvelu- kuin tavarahankinnoissa. Tyypillisesti puitesopimukseen valitaan useita toimittajia. Sopimuskausi on yleisesti kaksi vuotta, jonka jälkeen tilaajalla on niin halutessaan mahdollisuus jatkaa sopimusta kahdella optiovuodella. Kaupunki on mukana myös yhteishankintayksiköiden kilpailutuksissa. KL-Kuntahankinnat Oy:n, Kunta Pro Oy:n ja Kuntien Tieran kilpailutuksiin liittyminen on tuonut mukanaan kustannussäästöjä suuremman volyymin kautta ja on osaltaan vähentänyt kilpailutuksesta aiheutuvia prosessikustannuksia.

Vuonna 2018 on kilpailutettu yhteistyössä toimialojen kanssa mm. vajaakuntoisten ja vammaisten työ- ja päivätoiminta, lääkkeiden annosjakelu ja toimituspalvelu, kuntatekniikan suunnittelun puitesopimukset, varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä, ilmanvaihto-, rakennusautomaatio- ja putkityöt, työvaatteiden vuokraus-, pesula- ja kuljetuspalvelut sekä Västra Enhetsskolan projektijohtourakka.

Hankintailmoituksia julkaistiin HILMA-ilmoituskanavassa yhteensä 59 kpl, joista kansallisen kynnysarvon ylittäviä oli 38 kpl ja EU-kynnysarvon ylittäviä 21 kpl. Keskitettyjä voimassa olevia hankintasopimuksia on 26 kpl ja niiden arvo vuonna 2018 oli noin 10 miljoonaa euroa.

Uusi hankintaohje otettiin käyttöön maaliskuussa 2018. Hankintaohje on tarkoitettu oppaaksi ja käsikirjaksi hankintamettelyjä ja hankintapäätöksiä valmisteleville kaupungin työntekijöille ja viranhaltijoille. Ohjeessa on lainsäädännön ohella huomioitu ohjeen hankintatoimintaa käytännön tasolla ohjeistava luonne mm. esimerkkien avulla.

Toimitilajohto

Toimitilajohdon tehtävänä on turvata rakennusomaisuuden arvon säilyminen sekä järjestää toimivia ja turvallisia toimitiloja kaupungin varsinaiselle ydintoiminnalle. Toimitilajohdon tehtäviin kuuluu lisäksi hankkia toimialoille tarvittavat uudet toimitilat. Toimitilajohto vastaa myös kiinteistöjen ja osakkeiden myymisestä sekä konserniin kuuluvien asunto- ja kiinteistöyhtiöiden omistusohjauksesta.

Porvoon tilapalvelut vastaa kiinteistönhoidosta, johon sisältyy myös ilmanvaihtolaitteiden suodattamien vaihtaminen sekä laitteiden puhdistus. Toimitilajohto vastaa ylläpitokor-

jauksista ja sellaisista töistä, joita tehdään ulkopuolisia urakoitsijoita käyttäen. Kiinteistökorjaukset tilataan ulkopuolisilta urakoitsijoilta. Elinkaarikohteiden kiinteistöhoito-, siivous- ja kiinteistökorjauspalvelusta huolehtivat palvelujen tuottajat. Toimitilajohto valvoo elinkaarisopimuksen noudattamista.

Kaupungin toisen elinkaarihankkeen viimeiset rakennuskohdet valmistuivat vuoden aikana. Elinkaarihanke käsitti Gammelbackan päiväkodin, Kantele-talon, Toukovuoren päiväkodin, Päiväkotihelmen ja Tolkisten koulun.

Vuoden aikana valmistui myös Linnankosken lukion peruskorjaus sekä Grännäs skolanin päärakennus. Pääskypellon uusi hoivakoti valmistui myös ja otetaan käyttöön tammikuussa 2019. Hoivakoti vuokrataan 20 vuoden vuokrasopimuksella.

Vuoden aikana keskeisimmät sisäilmakorjauskohteet olivat Linnajoen koulu, Kvarnbackens skola, Hinthaaran sivistyskeskus, Keskuskoulu, Puistopäiväkotihelmen ja Hornhattulan päiväkotihelmen. Lisäksi useissa rakennuksissa tehtiin ilmanvaihdon puhdistus- ja säätötöitä ja muita sisäilmaa parantavia toimenpiteitä.

Toimitilajohto on vuoden aikana myynyt vajaakäyttöisiä ja tyhjillään olevia kiinteistöjä sekä sellaista rakennusomaisuutta, joka ei ole strategisesti tärkeää kaupungille.

Vuoden aikana on myyty yksi kiinteistö (entinen Svartska skola), ja 24 asunto-osaketta. Yhteenlaskettu myyntiarvo on 2 793 609 euroa ja myyntivoittoa on tilinpäätökseen kirjattu 2 170 113 euroa. Tyhjät kiinteistöt ovat vaikuttaneet negatiivisesti toimitilajohdon tulokseen.

Vuoden aikana ostettiin yksi kiinteistö (Inveon). Kauppa-summa oli 1 000 000 euroa. Kiinteistön rakennukset tullaan purkamaan vuonna 2020.

Pohjoisen Porvoon uuden koulurakennuksen hankinta käynnistettiin. Tavoitteena on, että koulu toteutetaan puurakenteisena tilaelementtiratkaisuna. Pohjoisen Porvoon koulun toimittajan kanssa on tarkoitus solmia puitesopimus, jolla voidaan tilata samatyypisiä koulu- tai päiväkotirakennuksia sopimuskaudella. Sopimuskausi päättyy 30.4.2023.

Energian käytön vähentämiseen panostetaan kaupunkikonsernin kiinteistökannassa investoinneissa, peruskorjauksissa ja tilojen käytössä. Toimitilajohto ohjaa myös hankinta- ja vuokrasopimuksilla hankkeiden toteuttamista energiatehokkaasti elinkaarihankkeissa ja palvelutalon toteutuksessa.

Energiankäyttö on suunnittelussa ja toteutuksessa tärkeä tekijä tilojen toimivuutta arvioitaessa. Käynnistettiin olemassa olevaan kiinteistömäärään kohdistuva strategiakauden mittainen energiasäästöhanke, jonka tavoitteena on saada investoinnit kuolettua energiasäästöillä enintään 15 vuodessa. Energiasäästöinvestoinnit vaikuttavat myös alentaen kiinteistövelkaan, joka uhkaa tulevina vuosina nousta.

Kiinteistöjen tietoyhteyksien parantamista jatkettiin rakentamalla langattomia järjestelmiä kouluihin ja päiväkoteihin.

Merkittävimpiä purkukohteita olivat Kevätkummun nuorisotalo, Ilolan päiväkotihelmen, Tolkisten koulun vanhin osa, Slätbergetin päiväkotihelmen ja rivitalo, Hinthaaran sivistyskeskuksen vanhin osa ja Epoon rakennus E (Pihlajamäki).

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Parannamme palvelutuotannon kustannustehokkuutta ja tuottavuutta ottamalla käyttöön kustannustehokkaita ICT-ratkaisuja ja yhdenmukaistamalla tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuuria. Lisäämme asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja tuemme toimialoja palvelujen kehittämisessä yhdessä asiakkaiden kanssa: Huolehdimme siitä, että asiakkuudenhallinnan järjestelmän (Dynamics 365) käyttöönoton edut voidaan hyödyntää täysimääräisesti.	Tavoitteeseen ei kaikilta osin päästy tietohallintopäällikön irtisanoutumisesta johtuneen resurssipulan takia. Tavoitteen toteutumista on edistetty perustamalla erilliset kehitysjohtajan ja tietohallintopäällikön toimet.
Vähennämme terveysperusteisia poissaoloja siten, että kaupungin keskimääräiset terveysperusteiset poissaolot ovat enintään 13,5 pv/henkilö.	Terveysperusteiset poissaolot olivat 13,43 pv/henkilö.
Konserniohje päivitetään.	Tarvittavat muutokset on valmisteltu. Konserniohje tuodaan päätettäväksi, kunnes myös kuntien konserniohjeiden verkostohankkeen tulokset on voitu huomioida päivityksessä.

Muut tunnusluvut ja tavoitteet	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
Uudet sähköiset palvelut	11	4	3	5
Internetpalvelu, käyntejä vuodessa	1 700 000	1 800 000	1 900 000	1 941 000
Mediatiedotteiden määrä/vuosi	522	547	500	568
Aloitteiden määrä/vuosi	37	67	60	68
Kirjatut asiat/vuosi	1 118	1 237	1 300	1 230
Työtaturmien määrä laskee 25 prosenttia, työtaturmailmoitusten lkm	297	272	165	235
Ostettujen työterveyspalvelukontaktien määrä vuosittain	12 308	12 877	12 000	12 897
Työterveyspalveluista KL I osuus (vähintään %)	65 %	74 %	60 %	67 %
Keskitettyjen koulutustilaisuuksien määrä keskimäärin/vuosi	31	46	50	110
Keskittyihin koulutustilaisuuksiin osallistujat vähintään vuodessa	921	1 200	1 300	1 772
Järjestettyihin virkistystapahtumiin osallistujien määrä/vuosi	388	1 127	500	304
Myytyjen liikuntasetelien määrä (kpl)	22 250	21 895	21 000	23 555
Mökkien käyttöaste kesäkaudella	94 %	94 %	93 %	96 %

Hallintopalvelukeskus

Hallintopalvelukeskus tuottaa sisäisiä tukipalveluita konsernille. Palvelutuotanto koostuu talous- ja henkilöstöpalveluista, ict-palveluista ja käännöspalveluista.

Talousjärjestelmän kilpailutuksen valmistelu aloitettiin yhdessä käyttäjien kanssa alkusyksystä. Hankinnan tavoitteena on aikaan saada useamman vuoden palveleva kokonaisuus, jolla pystytään hallinnoimaan talouteen liittyvä master data. Hankinta tehdään priorisoiden prosessien sähköistämistä ja hyödyntäen automatisointia. Järjestelmän on myös tarjottava reaaliaikaista tietoa käyttäjille ja johdolle.

Palkanlaskenta ja HR-järjestelmän päivitys suunniteltiin toteutettavaksi syksyllä, HR-osio toteutuu vasta vuonna 2019. Valmistautuminen verotietojen siirtämiseen valtakunnalliseen tulorekisteriin vaati työtä sekä järjestelmän toimittajalta että hallintopalvelukeskuksen henkilökunnalta. Tulorekisteri on uusi, monen eri viranomaisen yhteinen tietokanta, joka kokoaa yhteen ansio-, eläke- ja etuustiedot. Henkilöstövaihdoksia on eläköitymisen myötä ollut useampia ja lisännyt henkilöstömenoja ylimenokauden osalta.

Hallintopalvelukeskuksen toiminta väliaikaisissa tiloissa toimii hyvin palvelutuotantonäkökulmasta. Asiakkaiden mielestä toiminta on hieman syrjässä.

PointCollegen ja Edupolin kanssa jatkettiin selvittelyä yhteistyön tiivistämiseksi.

ICT-palveluiden osalta palvelunhallintajärjestelmää kehitettiin edelleen. Robotiikan käytön hyödyntämistä selvitettiin, langatonta verkkoa laajennettiin ja uudistettiin siihen kuuluvia laitteita ja rahoituskäytäntöä. O365-järjestelmän laajempaa käytön suunnittelua on jatkettu ja käyttövaltuushallinnan järjestelmä on päivitetty. Työasemien ja palvelinten määrä on kasvanut edellisvuodesta 19 %, tämä heijastuu selkeästi lisääntyvänä työ määränä käyttäjätukeen ja ylläpitoon.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Laaditaan selvitys ja tehdään päätös tukipalvelujen järjestämistavasta.	Selvitys on laadittu ja käsitelty kaupunginhallituksessa.

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
Ostolaskut, kpl	74 781	75 057	73 000	76 868
Sähköisten ostolaskujen osuus %	66 %	71 %	70 %	77 %
Viennit	732 482	705 048	730 000	730 425
Palvelussuhteiden määrä	16 667	19 108	17 100	17 877
Henkka-virheet % palkkasihteerien peruuttamat kaikista työsopimuksista		8 %	8 %	9 %
Käännetyt sivut, kpl/kk	417	369	350	364
Kaupungin toimintojen häiriöttömyys, palvelimien ja verkkoyhteyksien käytettävyyys %	99,6 %	99,7 %	> 99 %	99,7

Kaupunkikehitys

Kaupunkikehityksen tehtäväalue sisältää tulosityksiköt elinkeinoasiat, maapolitiikka, kaupunkisuunnittelu ja kuntatekniikka.

Tehtäväalueen talous

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kuntatekniikan investointeihin 0,6 milj. euron ylityksen vuonna 2018, tehtäväalueen käyttö-talouteen ei tehty talousarviomuutoksia.

Käyttötalouden menojen toteutuma pysyi talousarvion puitteissa. Ennakoitua suuremman tontinmyynnin johdosta toteutunut toimintakate, -3,6 milj. euroa, laski suhteessa talousarvioon joka oli -5,1 milj. euroa. Nettomenojen toteutuma oli näin ollen 71,3 %.

Elinkeinot, matkailu ja markkinointi

Elinkeinoasiat tulosityksikkö huolehtii elinkeinokehityshankkeista sekä matkailu- ja markkinointiasioista.

Elinkeinoasioissa toimitaan tilaaja-tuottajaperiaatteen mukaisesti neuvonta-, kehittämis- ja hankepalvelujen ostajana. Yksikkö vastaa elinkeino- ja kilpailukykyohjelman toimeenpanosta, verkostojen luomisesta ja ylläpidosta yhteistyökumppaneihin sekä elinkeinopoliittisesta viestinnästä ja markkinoinnista. Tärkein yhteistyökumppani on Kehitysyhtiö Posintra Oy, kaupunginvaltuusto teki vuonna 2015 periaatepää-töksen yhteistyön jatkamisesta yhtiön kanssa vuoteen 2020 saakka.

Matkailu

Matkailu- ja markkinointiyritys hoitaa kaupunkimarkkinointiin, matkailumarkkinointiin, matkailun kehittämiseen sekä kulttuuri- ja kongressikeskus Taidetehtaan markkinointiviestintään liittyviä tehtäviä. Yksikön edustajat ovat vuoden aikana toimineet aktiivisesti esimerkiksi Visit Finlandin, Visit Helsingin ja Uudenmaan liiton verkostoissa Porvoon matkailun edunvalvojina. Porvoo on osallistunut Visit Finlandin rannikkoalueen sekä Helsingin alueen suuralueyhteistyöhön. Vuoden aikana järjestettiin yhteistyötilaisuuksia matkailutoimijoille yhdessä kehitysyhtiö Posintran kanssa. Yhteistyöpa-jan tulosten perusteella laadittiin Porvoon matkailun yhteis-työkirja Unelmien Porvoo 2030 – kaupunkistrategian liit-teeksi.

Kaupunki- ja matkailumarkkinointia on tehty vuoden ympäri kotimaisille ja kansainvälisille kohderyhmille kaupungin omissa kanavissa, ostetussa mediassa sekä myyntitapahtu-missa ja messuilla. Tapahtumamarkkinointia tehtiin erityi-sesti pääkaupunkiseudulla ja imagomainontaa Helsinki-Van-taan lentoasemalla. Porvooseen on tutustunut matkailu- ja markkinointiyrityksen vieraana useita kymmeniä kansainvälisiä matkanjärjestäjiä sekä median edustajia.

Matkailuneuvonta toimi ympärivuotisesti Taidetehtaalla ja kesä-syyskuun aikana Kappalaisentalossa Vanhassa Por-voossa. Itäiselle rantabulevardille hankittiin kaksi digitaalista näyttöä.

Kaupunkimarkkinoinnissa on nostettu esiin kaupungin oma-kotitontteja. Tontteja markkinoitiin eri medioissa kuten On-nela tv-sarjan yhteydessä sekä Omakotitontti-messuilla Van-taalla. Yksiköllä oli merkittävä rooli Kestävien elämäntapojen kiihdyttämö – projektissa, jossa edistettiin asukkaiden kestä-vää arkea. Unelmien Porvoo 2030 – strategiaprosessissa asukkaita osallistettiin strategiakioskeissa, jotka suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä valmistelutyöryhmän kanssa.

Matkailu- ja markkinointiyritys on tuottanut Taidetehtaan markkinointimateriaaleja sekä kuluttaja- että yritysasiak-kaille ja osallistunut myyntiyrityksen kanssa myynninedistä-mistapahtumiin. Yksikkö järjesti yhdessä kulttuuripalvelujen ja Event Factoryn kanssa Factoryfest-tapahtuman Taidetehtaalla heinäkuussa. Taidetehtaan vuosi taltioitiin videoku-vauksissa, joista koostetaan materiaalia tuleviin markkinoin-titarpeisiin.

Maapolitiikka

Maapolitiikan tulosityksikkö valmistelee maapoliittiset toi-menpiteet, vastaa kiinteistöjen muodostamisesta, kiinteistö-rekisterin pidosta, karttojen laatimisesta ja ylläpidosta, ra-kennusvalvontamittausten suorittamisesta, suunnitelmien maastoon merkitsemisestä sekä maaperätietojen tuottami-sesta suunnittelua ja rakentamista varten.

Maa-alueita ostettiin vuoden aikana vapaaehtoisin kaupoin n. 5,8 ha, josta varsinaista raakamaata n. 5 ha. Maanhankin-taan käytettiin yhteensä n. 1 300 000 euroa. Sitovan tavoit-teen mukaan maata tuli hankkia 35 hehtaaria. Neuvotteluja käytiin n. 20 maanomistajan kanssa, mutta kaikki neuvottelut eivät vielä johtaneet tuloksiin. Katualueiden haltuunotot työllistivät edelleen. Uusia sopimuksia maanomistajien kanssa tehtiin 18 kpl ja haltuunottokorvauksia maksettiin n. 66 000 euroa.

Vuonna 2018 kaupungille maksettiin maankäyttösopimusten mukaisia korvauksia yhteensä n. 260 500 euroa rahakorvauk-sina. Uusia maankäyttösopimuksia solmittiin 4 kpl.

Omakotitontteja markkinoitiin yhteensä 111 kpl, joka ylitti markkinoitujen tonttien määrätavoitteen (100 kpl). Koko-naan uusia tontteja saatiin markkinointiin 52 kpl. Omakoti-tontteja luovutettiin yhteensä 39 kpl.

Rivi- tai kerrostalotontteja luovutettiin Länsirannalta 4 kpl (yhteensä 9750 k-m²), Toukuvuoresta 2 kpl (yhteensä 2 200 k-m²) ja Haikkoosta 1 kpl (1 800 k-m²). Yritystontteja luovu-tettiin Ölstensistä 3 kpl ja Kaupunginhaasta 1 kpl.

Tontteja markkinoitiin osana kaupunkimarkkinointia, verkko-palveluissa, tontti-infotilaisuuksia järjestettiin tonttihakujen yhteydessä ja Porvoon tontteja esiteltiin 3-päiväisillä omako-timessuilla Vantaalla.

Kiinteistöjen (maa-alueiden) myynnistä saatiin myyntivoittoa kaikkiaan n. 5,7 miljoonaa euroa. Ennakoitua suuremmat ton-tinmyyntitulot johtuivat pääasiassa Länsirannan tonttikau-poista alueen ennakoitua nopeamman rakentumisen vuoksi.

Omakotitonttien kohdalla vuokraus oli edelleen suosittua. Luovutetuista omakotitonteista vuokrattiin 69 %.

Vuokratonttien määrä on n. 1 300 kpl. Maanvuokratuloja (tontinvuokrat ja peltoalueiden vuokrat) saatiin kaikkiaan n. 2,5 miljoonaa euroa, joka ylittää alkuperäisen talousarvion n. 300 000 eurolla.

Sitovia tonttijakoja hyväksyttiin asemakaavojen yhteydessä 25 kortteliin, erillisiä tonttijakoja laadittiin yhteen kortteliin. Kiinteistönmuodostustoimituksilla ja -toimenpiteillä muodostettiin 67 tonttia ja 9 yleistä aluetta.

Kehityshankkeessa tutkittiin droonin avulla tehtävän RPAS-mittauksen tarkkuutta ja soveltuvuutta Porvoon kaupungin paikkatietoaineistojen ylläpitoon ja määritettiin menetelmän käytölle asetettavat vaatimukset ja parametrit. Hankkeessa ajantasaistettiin Vanhan Porvoon ja keskustan alueella 130 hehtaarin suuruisen alueen asemakaavan pohjakartta-, ortokuva- ja pistepilviaineisto. Osalle aluetta tuotettiin myös 3D-kaupunkimalli.

Gammelbackassa ja Tolkkisissa 1655 hehtaarin alueella kartoitettiin maastossa kaikki vuoden 2016 ilmakuvauksen jälkeen tapahtuneet muutokset. Lisäksi pohjakarttoja ajantasaistettiin maastomittauksin 13 alueella yhteensä 195 hehtaaria. Rakennusvalvontamittausten määrä oli 396 kpl. Maa-perätutkimuskohteita oli 10 kpl ja kairauspisteitä 89.

Kaupungin kuntarekisterijärjestelmässä ylläpidettiin koko kaupungin osalta rakennus-, väestö-, kiinteistörekisteri-, lainhuuto- ja sijaintitietoja. Kuntarekisteriohjelmistolla ylläpidettiin myös kaupungin osoitejärjestelmä, kaupungin maaomaisuus- ja maanvuokraustiedot sekä tiedot rakennusvalvontamittauksista. Porvoon opaskartta ja haja-asutusalueen osoitekartta painatettiin vuonna 2018.

Kaupunkisuunnittelu

Vuonna 2018 jatkettiin kärkihankkeena keskustan kehittämistä yleissuunnitelman laatimisella. Kesäkuussa järjestetyssä työpajassa kaupunkilaiset ja luottamushenkilöt yhdessä ideoivat Uusi Kaupunki Kollektiivin johdolla keskustan tulevaisuusvisioita. Loppuvuodesta Porvoon kaupungin ja Porvoon elävä keskusta ry:n luotsaama keskustan kehittämisen yleissuunnitelma valmistui, ja se esiteltiin avoimessa yleisötilaisuudessa Taidetehtaalla. Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi yleissuunnitelman ohjeeksi asemakaavamuutoksille, liikenne-, katu-, puisto- ja torialueiden suunnittelulle marraskuussa.

Länsirannalla jatkettiin aktiivisesti kaavatyötä. Länsirannan kulttuurin ja vapaa-ajan rannan laaja asemakaava valmistui. Lisäksi käynnistettiin kokonaisen korttelin kokoinen puurakentamishanke, ja hankkeelle saatiin myös Ympäristöministeriön avustus. Hanke käynnistyi syyskuussa järjestetyllä puurakentamiseminaarilla. Loppuvuodesta järjestettiin puukorttelista tontinluovutuskilpailu, jolla haetaan yhteistyömallia- ja kumppania asutopainotteisen puukorttelin toteuttamiselle. Porvoo on toteuttanut johdonmukaisesti ilmastotavoitteita kaavoituksessa. Puun käyttäminen alentaa rakentamisen hiilijalanjälkeä.

Ilmastotavoitteita toteuttavan ja energiatehokkaan Skaftkärin alueen asemakaavatyötä jatkettiin Kevätkäsköksen alueella.

Mansikkaniityn ja Haikkoonranta II pientaloalueiden asemakaavat valmistuivat. Hattulan alueen suunnittelua jatkettiin yleissuunnitelman valmistelulla aiemmin järjestetyn Euroopan nuorille arkkitehdeille järjestettyyn arkkitehtikilpailun voittaneen ehdotuksen pohjalta. Vanhan Porvoon asemakaavojen erityismääräykset ja rakennustapaohjeet uudistettiin, ja niitä koskeva asemakaava hyväksyttiin valtuustossa maaliskuussa. Kulloon yritysalueen asemakaavaehdotus valmistui.

Keskeisten alueiden osayleiskaavan uusiminen käynnistyi osana Porvoon kaupungin uuden kaupunkistrategian uudistamista. Strategiatyön aineistot, työpajat, seminaarit, kyselyt ja koko prosessi ovat myös osa yleiskaavatyötä. Uusi kaupunkistrategia, Unelmien Porvoo 2030 hyväksyttiin valtuustossa syyskuussa. Strategian valmistuttua yleiskaavatyön valmistelua jatkettiin tarpeellisten selvitysten laatimisella. Fagersta-Gäddrag osayleiskaavatyötä ja Kilpilahden, Kulloon ja Mickelsbölen osayleiskaavatöitä etenivät tarpeellisten selvitysten laatimisilla.

Kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelma valmistui joulukuussa ja eteni hyväksymiskäsittelyyn. Suunnitelma etenee vuoden 2019 puolella ympäristöministeriön vahvistettavaksi.

Vuoden 2018 aikana kaavareservin määrälliset tavoitteet rivi- ja kerrostalotonttien sekä yritystonttien osalta on saavutettu hyvin. Omakotitonttien osalta määrällinen kaavareservita-voite myös saavutettiin.

Rakennuslupia omakotitaloja varten myönnettiin vuoden 2018 aikana asemakaava-alueilla 69 kpl (64 %) ja asemakaava-alueiden ulkopuolelle 39 kpl (36 %).

Rakentaminen kyliin ja haja-asutusalueille tapahtuu pääasiassa suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten perusteella. Aloitettujen osayleiskaavatyö Kulloossa ja Fagersta-Gäddragin alueilla vähentävät suunnittelutarveratkaisujen tarvetta, samoin kyliin tehtävät asemakaavat. Kaupunkikehityslautakunnan vuonna 2018 käsittelemillä luvilla on mahdollista rakentaa 46 uutta omakotitaloa asemakaava-alueiden ulkopuolelle.

Kuntatekniikka

Kuntatekniikka vastaa asemakaava-alueilla katu-, liikenne- ja muiden yleisten alueiden sekä viheralueiden ja leikkikenttien suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Osasto huolehtii myös kaupungin metsien hoidosta, satama- ja toritoiminnoista sekä pysäköinninvalvonnasta. Kaupungin konevarikon ylläpito sekä yksityisteihin liittyvä avustus- ja viranomaistehtävät kuuluvat osaston toimenkuvaan, samoin kuin liikenneturvallisuusasiat, joukkoliikenneasiat ja pilaantuneiden maa-alueiden puhdistustyöt.

Kuntatekniikka antoi asiakaspalautusjärjestelmän (CRM) kautta vuoden 2018 aikana 2 120 ratkaistua vastausta kuntalaisten jättämiin palautteisiin. Sähköisen Lupapiste.fi kautta yleisten alueiden vuokrauksia ja katulupia on myönnetty 580 kappaletta. Yksityisteiden hoitoon kaupunki antoi avustuksia 238 tiekunnalle yhteensä 464 kilometrille. Kuntatekniikan hallintokuluja kasvatti Domargårdin sulkemisen rahoitukseen

tarkoitettujen varausten purku. Kunnossapito- ja rakennus- töissä hulevesien hallinnan ongelmat korostuivat vuonna 2018 rankkasateiden johdosta. Pienempikokoisia pilaantu- neita kohteita puhdistettiin eri puolella Porvoota. Kunnossa- pitokustannukset nousivat viheralueilla sekä katukunnossa- pidossa arvioituja suuremmiksi. Ulkopuolisilta laskutettavia töitä tehtiin talousarvioon nähden noin kaksinkertainen määrä. Pysäköintitulot sekä maankaatopaikan tulot kasvoivat talousarviossa esitettyä suuremmiksi. Pysäköinti- ja pysä- köintivirhemaksujen tulot olivat arvioituja suuremmat.

Vuonna 2018 pääosa Porvoossa toimivasta joukkoliiken- teestä toimi markkinaehtoisesti ilman yhteiskunnan tukea. Ely-keskuksen määrärahavaje aiheutti sen, että Porvoo ja muut alueen kunnat ovat joutuneet osallistumaan Ely-kes- kuksen joukkoliikennehankintojen kustannuksiin. Kuntatek- niikka on saanut useita hankerahoituksia (mm. kevyen liiken- teen opastuksen parantaminen/Liikennevirasto, sähköävus- teisen liikkumisen edistäminen kouluissa/Trafi sekä Kylä- kyyti-hanke/Sitra).

Kuntatekniikalle käyttötalouden puolelle varatut resurssit ei- vät ole vaatimus- ja kustannustasoon nähden riittäviä, vaan kulut ylittyivät ja tulevat ylittymään kunnossapidettävien alu- eiden laajentuessa ilman resurssien lisäämistä.

Jätehuolto

Porvoon alueellinen jätelautakunta hoitaa jätelain 23 §:n mu- kaisia viranomaistehtäviä Itä-Uudenmaan kuntien yhteisenä toimielimenä. Kunnallisen jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu mm. jätehuoltomääräysten hyväksyminen, jätehuol- tomääräyksistä poikkeamisesta päättäminen, jätteenkulje- tusjärjestelmästä päättäminen, jätteenkuljetusrekisterin yllä- pitäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksujen mak- suunpano ja jätemaksumuistutusten käsittely sekä jätemak- sujen kohtuullistamispäätökset. Vuoden aikana viranhaltija- päätöksiä käsiteltiin alle 200 kpl, mikä on normaali vuotuinen määrä.

Jätehuoltoviranomainen on toiminut osana kuntatekniikan organisaatiota, mutta toiminnan kustannukset on laskutettu kokonaisuudessaan jäteyhtiöltä. Korkein oikeus antoi 27.3.2018 ratkaisun, jonka mukaan Rosk'n Roll Oy Ab:n ja Itä- Uudenmaan Jätehuolto Oy:n fuusio voidaan toteuttaa. Tä- män seurauksena myös jätehuoltoviranomaiset yhdistyvät ja etenkin syksyn aikana valmisteltiin fuusiota. Uuden jätelauta- kunnan vastuukunta on Raasepori ja jätehuollon viranomais- toiminta siirtyy pois Porvoon kaupungin organisaatiosta ja kuntatekniikan alaisuudesta 1.1.2019 alkaen.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Energiatohokas yhdyskuntarakenne, uusista omakotitaloista kaava-alueille raken- nettävien osuus: vähintään 75 %	64 % uusista omakotitaloista kaava-alueille
Turvataan tonttituotannon edellytyksiä lisäämällä kaupungin maanomistusta yleis- piirteisten kaavojen mukaisilla kasvusuunnilla: vähintään 35 ha	6 ha
Ylläpidetään kerros- ja rivitalotonttien osalta asuntopoliittisen ohjelman mukaista tonttivarantoa: vähintään 20 000 k-m ²	Kerros- ja rivitalotonttien tonttivaranto 31.12.2018 57 000 k-m ²
Tarjotaan rakennettavaksi vähintään 100 omakotitonttia	111 kpl

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP2016	TP2017	TA2018	TP2018
Sijoitus Suomen matkailukaupunkien joka toinen vuosi tehtävässä mielikuvatutki- muksessa	-	2. sija	-	-
Kansainvälisten kävijöiden määrä Visitporvoo.fi –sivustolla	63 127	62 104	88 000	96 028
Turvaamme asemakaavoituksen edellytykset huolehtimalla pohjakartoista/ Ase- makaavoituksen pohjakarttojen laatiminen tai ajantasastaaminen vuosittain, vä- hintään ha	4056	1295	800	1990
Raakamaan hankinta, vähintään ha	20,4	81	35	6
Luovutetut omakotitontit	32	37	100	39
Kiinteistönmuodostukset, kpl	110	136	130	76
Rakennusvalvontamittaukset, kpl	366	360	400	396
Kaavareservi:				
Omakotitontit (AO) kpl	189	181	200	210
Kerros- ja rivitalotontit (AK ja AR) k-m ²	65 300	111 000	60 000	97 000
Yritystontit (K, T, TKL yms) vähintään k-m ²	147 700	202 000	70 000	196 000
Katujen ja kaavateiden kunnossapito, km	213	226	227	232
Yksitystiet, km	474	480	478	454
Yksitystietuki, €/km	556	564	564	568
Rakennetut puistot, ha	94	95	81	96
Venepaikat, kpl.	821	826	830	848
Joukkoliikennetuki, €	322 130	473 000	450 000	397 600
Pysäköintituotot €/paikka	1 250	1 342	1 300	1315

Lupa- ja valvonta-asiat

Tehtävääalueen budjettiin ei tehty muutoksia vuoden 2018 aikana. Käyttötalous toteutui talousarvion puitteissa. Käyttötalouden nettomenojen toteutuma suhteessa talousarvioon oli 86 %.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta ohjaa ja valvoo rakentamista Porvoon kaupungissa maankäyttö- ja rakennuslain säännösten mukaisesti. Ohjauksen merkitys kasvaa jatkuvasti ja rakennusvalvonnan tehtäväkenttä kattaakin laajempia alueita kuin pelkät viranomaistehtävät. Rakennusvalvonta osallistuu omalta osaltaan neuvojana tonttimarkkinointiin ja kaavojen toteutuksen asiantuntijana kaavoituksen prosesseihin. Laadukkaan, turvallisen, terveellisen ja viihtyisän ympäristön syntyminen vaatii yhteistyötä viranomastahojen (terveydensuojelu, ympäristönsuojelu, pelastuslaitos), kaavoituksen, kaupunkimittauksen ja maanhankinnan ja luovutuksen kanssa.

Tontinsaajainfon ja tonttikohtaisen ohjauksen lisäksi ennakko-ohjausta jatkettiin yhden illan mittaisella tietopakettilla, ns. rakentajakoululla, jossa alan asiantuntijat kertoivat tärkeimpiä kaikkia kertarakentajia koskevia asioita tontinhankinnasta valmiin rakennuksen ylläpitoon. Tätä rakentajakoulua tullaan pitämään jatkossakin.

Rakennuslupien käsittelyajat ovat pysyneet lautakuntaan menevien lupien osalta 4-6 viikossa. Viranomastien lupakäsittely on pari viikkoa lyhempi. Rakennusvalvonnassa lupia myönnettiin yhteensä 831 kpl, joista 34 lupaa päätti rakennus- ja ympäristölautakunta.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu vastaa toimialaansa kuuluvien lupien sekä päätöstä tai rekisteröintiä edellyttävien ilmoitusten käsittelystä ja lausuntojen antamisesta.

Ympäristönsuojelu valvoo päätösten toteutumista ja ympäristönsuojelun säädösten noudattamista yleisesti. Ympäristönsuojelu seuraa ympäristön tilaa, edistää kestävä kehityksen toteutumista ja palvelee kuntalaisia alan kysymyksissä.

Vuonna 2018 ympäristönsuojelu teki 249 valvontatarkastusta ja antoi 150 lausuntoa tai vastinetta. Yritysten ja hankkeiden ympäristövaikutusten seuranta- ja tarkkailuraportteja tarkastettiin 29 kpl. Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätettäväksi valmisteltiin ympäristölupia 2 kpl ja maa-aineslupa-asioita 1kpl. Rekisteröitäviä ilmoituksia käsiteltiin 2 kpl. Meluilmoituksista tehtiin 30 päätöstä. Valvontapyyntöjä ja muita asiakaskontakteja eri viestintien kautta oli yli 3400 kpl. Yksikössä oli vuoden 2018 aikana henkilöstövajausta 1,25 henkilövuotta.

Jatkettiin Kilpilahden-Mickelsbölen osayleiskaava-alueen luontoselvityksen laadintaa ja aloitettiin keskeisten alueiden osayleiskaavan luontoselvityksen päivitys. Kunnostettiin kaupungin omistamia luontopolkuja ja lintutorneja sekä poistettiin luonnonsuojelualueilta vieraslajistoa. Osallistuttiin Porvoon veden riskienhallintasuunnitelman (WSP) laadintaan sekä ympäristöministeriön ympäristöriskosten torjunnan strategiatyöryhmään. Jatkettiin ilmanlaadun alueellista tarkkailua ja jokien kunnostamiseen tähtäävää Jokitalkkarit-projektia.

Porvoon luontokoulun kiertävään ja kaksikieliseen toimintaan osallistui 96 ryhmää ja yhteensä noin 2 000 lasta ja aikuista. Lapsiryhmille suunnattujen luontokoulupäivien lisäksi myös opettajille ja muille kasvattajille on tarjottu koulutusta ulkona opettamisesta. Porvoon luontokoulu on ollut aktiivisesti mukana Suomen ja Pohjoismaiden luontokoulujen yhteistyöverkoissa.

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP2016	TP2017	TA2018	TP2018
Ympäristölupapäätökset / käsittelyaika, kk	12	4-12	4-12	6-12
Meluilmoitukset / käsittelyaika enintään, viikkoa	4	1-4	4	4
Rakennuslupien määrä	813	791	1000	831
Ympäristönsuojelun suorittamat tarkastukset, lkm	248	251	250	250
Ympäristönsuojelun antamat viranhaltijalausunnot	134	126	150	150
Luontokouluopetuksessa mukana, henkilöluku	1 870	2 250	2000	2000

KONSERNIHALLINNON TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2018

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Vaalit						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	264 000		264 000			-264 000
Tuet ja avustukset				83 215		83 215
Muut toimintatuotot				74		74
Toimintatuotot yhteensä	264 000		264 000	83 289	31,5	-180 711
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-204 600		-204 600	-92 994	45,5	111 606
Palvelujen ostot	-56 100		-56 100	-10 063	17,9	46 037
Aineet, tarvikkeet	-2 600		-2 600	-3 396	130,6	-796
Vuokrakulut	-600		-600	-6 836	1 139,3	-6 236
Muut toimintakulut	-100		-100	-155	154,8	-55
Toimintakulut yhteensä	-264 000		-264 000	-113 444	43,0	150 556
Toimintakate				-30 155		-30 155
Kaupunginvaltuusto						
Toimintatuotot						
Vuokratulot	1 000		1 000	560	56,0	-440
Toimintatuotot yhteensä	1 000		1 000	560	56,0	-440
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-120 000		-120 000	-102 674	85,6	17 326
Palvelujen ostot	-28 900		-28 900	-103 124	356,8	-74 224
Aineet, tarvikkeet	-1 100		-1 100	-33 632	3 057,4	-32 532
Vuokrakulut	-50 800		-50 800	-55 771	109,8	-4 971
Muut toimintakulut				-130		-130
Toimintakulut yhteensä	-200 800		-200 800	-295 331	147,1	-94 531
Toimintakate	-199 800		-199 800	-294 771	147,5	-94 971
Tarkastustoimi						
Toimintatuotot						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-12 000		-12 000	-14 141	117,8	-2 141
Palvelujen ostot	-58 700		-58 700	-47 249	80,5	11 451
Aineet, tarvikkeet				-329		-329
Vuokrakulut	-200		-200	-1 660	829,8	-1 460
Toimintakulut yhteensä	-70 900		-70 900	-63 378	89,4	7 522
Toimintakate	-70 900		-70 900	-63 378	89,4	7 522
Konsernijohto						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	389 000		389 000	317 757	81,7	-71 243
Maksutuotot	60 000		60 000	60 056	100,1	56
Tuet ja avustukset	817 000		817 000	473 136	57,9	-343 864
Vuokratulot	33 529 100		33 529 100	33 866 995	101,0	337 895
Muut toimintatuotot	1 503 700		1 503 700	2 718 271	180,8	1 214 571
Valmistus omaan käyttöön	400 000		400 000	377 000	94,3	-23 000
Toimintatuotot yhteensä	36 698 800		36 698 800	37 813 216	103,0	1 114 416
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-6 024 000	1 756 700	-4 267 300	-3 689 080	86,4	578 220
Palvelujen ostot	-17 457 800		-17 457 800	-19 787 723	113,3	-2 329 923
Aineet, tarvikkeet	-4 685 600		-4 685 600	-4 803 026	102,5	-117 426
Avustukset	-276 000		-276 000	-375 423	136,0	-99 423
Vuokrakulut	-9 061 600		-9 061 600	-8 490 047	93,7	571 553
Muut toimintakulut	-634 200		-634 200	-389 731	61,5	244 469
Toimintakulut yhteensä	-38 139 200	1 756 700	-36 382 500	-37 535 030	103,2	-1 152 530
Toimintakate	-1 440 400	1 756 700	316 300	278 186	88,0	-38 114

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Hallintopalvelukeskus						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 057 000		5 057 000	4 810 184	95,1	-246 816
Tuet ja avustukset				1 510		1 510
Muut toimintatuotot				278 651		278 651
Toimintatuotot yhteensä	5 057 000		5 057 000	5 090 344	100,7	33 344
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-2 018 100	-33 200	-2 051 300	-2 208 936	107,7	-157 636
Palvelujen ostot	-2 437 900		-2 437 900	-2 505 123	102,8	-67 223
Aineet, tarvikkeet	-97 100		-97 100	-375 869	387,1	-278 769
Vuokratulot	-159 000		-159 000	-168 804	106,2	-9 804
Muut toimintakulut	-6 600		-6 600	-7 521	114,0	-921
Toimintakulut yhteensä	-4 718 700	-33 200	-4 751 900	-5 266 253	110,8	-514 353
Toimintakate	338 300	-33 200	305 100	-175 909	-57,7	-481 009
Kaupunkikehitys						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 529 700		1 529 700	1 403 932	91,8	-125 768
Maksutuotot	1 548 000		1 548 000	1 844 625	119,2	296 625
Tuet ja avustukset	40 000		40 000	133 604	334,0	93 604
Vuokratulot	2 519 500		2 519 500	3 714 254	147,4	1 194 754
Muut toimintatuotot	5 415 300	600 000	6 015 300	7 428 908	123,5	1 413 608
Valmistus omaan käyttöön	795 000		795 000	470 877	59,2	-324 123
Toimintatuotot yhteensä	11 847 500	600 000	12 447 500	14 996 200	120,5	2 548 700
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-6 782 800	-96 600	-6 879 400	-6 733 113	97,9	146 287
Palvelujen ostot	-5 739 700		-5 739 700	-6 010 866	104,7	-271 166
Aineet, tarvikkeet	-1 947 800		-1 947 800	-2 125 457	109,1	-177 657
Avustukset	-1 500 000		-1 500 000	-1 435 822	95,7	64 178
Vuokratulot	-763 200		-763 200	-1 496 222	196,0	-733 022
Muut toimintakulut	-178 600		-178 600	-108 132	60,5	70 468
Toimintakulut yhteensä	-16 912 100	-96 600	-17 008 700	-17 909 612	105,3	-900 912
Toimintakate	-5 064 600	503 400	-4 561 200	-2 913 412	63,9	1 647 788
Lupa- ja valvonta-asiat						
Toimintatuotot						
Myyntituotot				937		937
Maksutuotot	790 500		790 500	723 450	91,5	-67 050
Tuet ja avustukset				829		829
Toimintatuotot yhteensä	790 500		790 500	725 217	91,7	-65 283
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 084 300	-15 700	-1 100 000	-1 024 858	93,2	75 142
Palvelujen ostot	-255 500		-255 500	-194 338	76,1	61 162
Aineet, tarvikkeet	-40 500		-40 500	-16 380	40,4	24 120
Vuokratulot	-69 800		-69 800	-67 824	97,2	1 976
Muut toimintakulut	-14 100		-14 100	-14 541	103,1	-441
Toimintakulut yhteensä	-1 464 200	-15 700	-1 479 900	-1 317 940	89,1	161 960
Toimintakate	-673 700	-15 700	-689 400	-592 724	86,0	96 676
Jätehuolto						
Toimintatuotot						
Maksutuotot	104 900		104 900	150 506	143,5	45 606
Toimintatuotot yhteensä	104 900		104 900	150 506	143,5	45 606
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-100 200	-1 700	-101 900	-95 849	94,1	6 051
Palvelujen ostot	-4 400		-4 400	-15 220	345,9	-10 820
Aineet, tarvikkeet	-300		-300	-110	36,8	190
Muut toimintakulut				-2 127		-2 127
Toimintakulut yhteensä	-104 900	-1 700	-106 600	-113 306	106,3	-6 706
Toimintakate		-1 700	-1 700	37 200	-2 188,2	38 900
KONSERNIHALLINTO						
Toimintatuotot	54 763 700	600 000	55 363 700	58 859 332	106,3	3 495 632
Toimintakulut	-61 874 800	1 609 500	-60 265 300	-62 614 295	103,9	-2 348 995
Toimintakate	-7 111 100	2 209 500	-4 901 600	-3 754 963	76,6	1 146 637

2.1.3 Sosiaali- ja terveystoimi

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintatuotot	16 949 000	175 000	17 124 000	18 213 466	106,4	1 089 466
Toimintakulut	-161 249 600	-2 861 100	-164 110 700	-164 882 955	100,5	-772 255
Toimintakate	-144 300 600	-2 686 100	-146 986 700	-146 669 490	99,8	317 210

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi lapsi- ja perhepalveluihin, vanhus- ja vammaispalveluihin sekä erikoissairaanhoidon kustannuksiin yhteensä 2 100 000 euron lisämäärärahan. Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta on siirretty sosiaali- ja terveystoimeen 586 100 e.

Sosiaali- ja terveystoimen johto

Sosiaali- ja terveystoimessa jatkettiin elämäntaakamalliin perustuvan organisaation kehittämistyötä helmikuussa laaditun arvioinnin perusteella. Sosiaali- ja terveystoimen johtaja Ann-Sofie Silvennoinen valittiin vakinaiseen virkaan 1.7.2018 alkaen. Lisäksi useita henkilöitä sosiaali- ja terveystoimen johdosta työskenteli osa-aikaisesti Uusimaa 2019 -hankkeessa ja vakinaisissa tehtävissä toimi sijaisia.

Vuoden 2018 aikana järjestettiin uudelleen sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevia tiloja niin, että toisiinsa liittyviä toimintoja koottiin samoihin tiloihin. Asiakkaan asiointi palveluissa helpottuu ja yhteiset työprosessit sujuvoituvat, mikä parantaa myös tilojen käytön ja palvelujen kustannustehokkuutta. Uudistuksella luovuttiin Rauhankadun neuvolan tiloista, joissa henkilöstö on oirehtinut sisäilman takia. Aikuisien sosiaalipalveluja keskitettiin WSOY-taloon ja lapsiperheiden sosiaali- ja terveyspalveluja Perhekeskukseen Taidetehaalle. Lautakunta päätti joulukuussa luopua Piispankadun terveysaseman tiloista ja keskittää terveysasemapaalvelut Näsiin.

Keskeisimpiä toiminnallisia haasteita käsiteltiin myös luottamushenkilöiden kanssa rakennetyöryhmässä sekä lautakunnan tutustumiskäynneillä muun muassa terveyskeskuksen kiirevastaanotolla ja palveluasumisen yksiköissä sekä turvakodissa.

Yhteistyö Itä-Uudenmaan kuntien ja Porvoon sairaanhoitoalueen kanssa jatkui tiiviinä ja kotisairaalaselvitys valmistui. Lisäksi toimialan edustajia osallistui aktiivisesti maakuntavalmistelun eri työryhmiin.

Tiedolla johtamista kehitettiin laajentamalla Power BI –johdon raportoinnin käyttöä kaikille esimiehille. Raportointi tukee toiminnan, talouden, laadun turvallisuuden sekä työhyvinvoinnin seurantaan toimialalla. Koko toimialan sairauspoissaolot vähenivät noin 1000 päivällä edelliseen vuoteen verrattuna. Tehostettuja työhyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä käynnistettiin kaikissa yksiköissä, joissa sairauspoissaolot ovat korkealla tasolla tai työtyytyväisyys alhainen.

Palvelujen parantaminen jatkui muun muassa kotihoidossa, suun terveydenhuollossa, terveyskeskuksessa sekä I-O-

Lape-kärkihankkeissa. Toimialan johto on osallistanut koko henkilökunnan esittämään tuottavuus- ja ympäristöystävällisyysideoita. Ympäristöystävällisyyttä lisäävien toimenpiteiden toteutus käynnistyi Näsissä, jossa valmisteltiin jätteiden kierrätyksen tehostamista vuoden 2019 alusta. Hoitotarvikke-logistiikan keskittämisen selvitys käynnistyi.

Kansallinen ODA-hanke päättyi ja vastuu ODA-palvelujen jatkokokehityksestä siirrettiin Sotedigi Oy:lle. Sähköisen ajanvarauksen käyttöönottoprojekti eteni asiakaspilotointivaiheeseen suun terveydenhuollossa, ehkäisyneuvolassa ja lastenneuvolassa. Tekstiviestimuistutuksen käyttöä laajennettiin neuvolaan, mielenterveys ja päihdepalveluihin sekä terveysasemille.

Osaamiskartoitusten laatiminen käynnistyi toimistosihteeristä ja sosiaali- ja terveystoimen hallinnossa. Laajennetulle johtoryhmälle sekä viestintävastaaville järjestettiin mediavalmennusta ja viestintäkoulutusta ja laadittiin viestintäsuunnitelmaa toimialalle. Suunnitelmallisella viestinnällä nostetaan esiin palvelujen kehittämistyötä, lisäävän avoimuutta sekä parannetaan työnantajakuva.

Koko toimialan henkilöstölle käynnistettiin asiakaspalvelukoulutukset, jotka jatkuvat vuonna 2019. Asiakaspalautteesta raportointi säännöllisesti ja asiakaskokemusta pyrittiin parantamaan eri keinoin.

Lääkehoitosuunnitelman päivitys valmistui. Valmiussuunnitelma päivitettiin ja siitä järjestettiin koulutusta esimiehille sekä yleishuoltoryhmien vastaaville.

Hygieniatoimikunnan jäsenet ja vastuutehtävät päivitettiin. Käsihygieniakoulutus järjestettiin 400 henkilölle ja käsihygieniia parantavia toimenpiteitä sekä tehostettua seuranta toteutettiin koko toimialalla. Sairaanhoitaja käynnisti opinnot työn ohella hygieniahoidajan muodollisen pätevyyden saamiseksi. Potilasturvallisuutta parannettiin tehostamalla Hai pro -järjestelmän käyttöä ja vaaratilanteiden ehkäisemistä työpaikoilla.

LiiKu-toiminta vakinaistettiin osaksi perustoimintaa yhdessä sivistystoimen kanssa. Kevätkummussa osana aluekehitystä toteutettiin asukastila Korttelissä, asukastoimintaa Kantele-

talon yhteydessä, osallistuvaa budjetointia, huvimajan pystyttäminen ostoskeskuksen viereen sekä kymmeniä asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden toteuttamia tapahtumia. Yhteinen keittiö -kärkihankkeen Korttelikeittiö-toiminta sai jatkorahoituksen. Hyvinvointikoordinaattorin tehtävät hoidettiin opintovapaan aikana osana kehittämispäällikön työtä.

Hallituksen ikääntyneiden ja lapsiperheiden kärkihankkeiden onnistuneita toimintamalleja vakiinnutettiin osaksi perustointia. Sosiaalihuollon valtakunnallisen Kanta-arkiston käyttöönoton Kanta-hankkeen etenemisestä tehtiin päätös ja Kantaan liitytään vuoden 2019 aikana.

Porvoo osallistui Keski-Uudenmaan henkilökohtaisen budjetoinnin valinnanvapauskokeiluun. Osallistumme myös koko Uudenmaan hakemukseen valinnanvapauden pilotoinnista ja selvitimme palveluseteliyhteistyötä Uudenmaan kuntien kanssa. Lisäksi haettiin ja saatiin hankerahoitusta HUS:n nuorisopsykiatrian kanssa nuorten mielenterveyden tukemiseen perustasolla vuodelle 2019.

Potilasasiamiestoiminta siirtyi Päijät-Hämeen sosiaalialan osaamiskeskus Versolle toukokuun alusta alkaen. Verso vastaa myös sosiaaliamiespalvelujen järjestämisestä.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2019
Osallistumme aktiivisesti terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen uusien roolien muotoilemiseen kunnassa.	Porvoon lähiökehitystyön kokemuksia levitettiin verkostossa ja Kevätkumpu valittiin kolmanneksi "Vuoden uusmaalainen kaupunginosa" -kilpailussa. Käynnistettiin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen rakenteiden uudistaminen ja työstettiin strategian hyte-tavoitteet verkostoprojektin järjestämässä työpajassa.
Osallistumme Kuntaliiton kunta hyvinvoinnin edistäjänä -verkostoprojektiin.	

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
Sairauspoissaolot pv/koko henkilöstö	9,9	10,4	8	9,8
Sairauspoissaolot pv/vakanssien määrä	22,9	24,1	22	22,8
Vakinaisten osuus henkilöstöstä %	76,4	73,3	80	82,25
Työtapaturmien lukumäärä	116	114	65	87
Vaaratilanneilmoitusten lukumäärä	82	149	140	157

Lapsi- ja perhepalvelut

Lapsi- ja perhepalvelut pysyi talousarviossaan. Toimintakulut ylittyivät mutta myös toimintatuotot joten nettokate oli positiivinen. Asiakkaita ja kustannuksia on siirtynyt korjaavista palveluista sekä ennaltaehkäiseviin että varhaisen tuen palveluihin tavoitteiden mukaisesti Happy or not-kyselyssä asiakastytyväisyys oli korkealla tasolla koko vuoden. Varhaisen tuen ja korjaavien palveluiden palveluita vahvistettiin palkkaamalla yksi määräaikainen palvelupäällikkö lisää ja lapsiperheiden sosiaalityöhön puoleksi vuodeksi sosiaalityöntekijä vastaamaan kasvavaan asiakastarpeeseen. Henkilöstön työttyväisyys on noussut.

Uudenmaan Lape-hankkeen "Yhdessä olemme enemmän" kehittämistyötä tehtiin aktiivisesti koko vuoden. Palveluita kehitettiin asiakaslähtöisemmiksi, vaikuttavammiksi ja kustannustehokkaammiksi. Lapsen etu ja vanhemmuuden tuki ovat olleet ensijaisia painopisteitä. Palveluprosesseja uudistettiin muiden toimijoiden kanssa ja tehtiin Porvoole oma kehitettyjen palveluprosessien ja työkäytäntöjen juurruttamisen suunnitelma. Porvoon perhekeskuksen tiloja ja palveluita suunniteltiin valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Perhekeskuksen toiminnan kehittäminen ja jalkauttaminen jatkuu. Tehtävälueen useampi yksikkö muutti toimipistettään vuoden aikana.

Kaikille alle 25-vuotiaille porvooolaisille suunnattu maksuton ehkäisy aloitettiin 3.4.2018. Palvelu vastaanotettiin hyvin ja ehkäisyä käyttävien määrä on noussut tasaisesti. Ehkäisytileri oli suosituin ehkäisymuoto. Kondomien jakelukanavia laajennettiin nuorisotoimeen, Ohjaamoon ja työpajoille. Varattu määräraha 100 000 € ylittyi hieman.

Gammelbackan perheasema käynnistyi 3/2018. Alueen moniammatillinen yhteistyöverkosto palvelee alueen asiakkaita monipuolisilla palveluilla. Neuvolan ilman ajanvarausta toimiva avovastaanotto aloitti toimintansa yhtenä uutena suosituna palvelumuotona. Vanhemmuuden ja parisuhteen tuen vahvistaminen ovat olleet painopistealueina. Aloitimme tutkimusyhteistyön Jyväskylän yliopiston kanssa Vanhemmuusvalmennuksen 6 kk – ryhmäneuvolatoiminnassa. Ennaltaehkäisevät kotikäynnit raskauden aikana yhteistyössä neuvolan perheohjauksen kanssa vahvistivat vanhemmuutta jo raskauden aikana. Parisuhteen tukemista on toteutettu moniammatillisesti parisuhderyhmä- ja teemailtatoimintana. Opiskeluterveydenhuollossa oppilashuollon yhteinen asiakastyö vahvistui ja vakiintui. Osaamista on lisätty Nuorisopsykiatrian nuorten mielenterveyttä käsittelevillä koulutuksilla sekä Sukupuoleltaan moninaisten lasten kohtaamiskoulutuksilla. Sähköisen asioinnin kehittäminen jatkui ja sähköinen ajanvaraus otettiin käyttöön heti vuodenvaihteen jälkeen ehkäisy- ja lastenneuvoloissa.

Varhaisen ja matalan kynnyksen palveluita kuten Pyydä apua-palvelu, Walk in-ohjausta, lapsiperheiden palveluneuvontaa on kehitetty ja puhelinpäivystystä on tehostettu ja lisätty. Lapsiperheiden sosiaalityön asiakkaista 58% sai sosiaalihuollon mukaisia palveluita. Lastensuojelun asiakkuudet ovat laskeneet vuodessa yhteensä noin 19%. Lapsiperheiden sosiaalityön asiakkuuksien kokonaismäärä on kuitenkin noussut samassa ajassa 4%:lla. Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrä väheni merkittävästi ja kustannuksissa tämä näkyi lisäyksenä varhaisen tuen palveluissa. Ennaltaehkäisevää ja

/tai täydentävää toimeentulotukea sai vuoden aikana 338 lapsiperhettä.

Perhetyön asiakkaiden määrä on kasvanut tavoitteiden mukaisesti ja palvelu tuotetaan sekä omana että ostopalveluna. Palveluseteli otettiin käyttöön lapsiperheiden kotipalvelussa maaliskuussa. Kotipalvelua sai 97 perhettä. Palvelusetelin sai 62 perhettä.

Eroavun ketterään, monimuotoiseen ja nopeaan saatavuuteen on panostettu. Sekä perheoikeudellisen yksikön palveluissa että Porvoon tapaamispaikkatoiminnassa haastavat asiakastilanteet ovat vuoden aikana lastenvalvoja- ja tapausvalvojaressurssien lisäksi vaatineet paljon tulkki- ja vartijapalveluita. Perheneuvolassa uusien asiakkaiden määrät ovat edelleen kasvussa.

Itä-Uudenmaan sosiaalipäivystys siirtyi 3.4.2018 alkaen ympärivuorokautiseen aktiivipäivystykseen ja yksikön esimiestyö eriytettiin Porvoon turvakodin esimiestyötä. Itä-Uuden-

maan sosiaalipäivystys osallistui maakunnalliseen päivystystoiminnan valmisteluryhmään ja vuoden aikana kehitettiin myös yhteistyötä muiden Uudenmaan päivystysten kanssa mm. suuronnettomuusasioissa. Sosiaalipäivystyksen sairaalayhteistyötä jatkettiin systemaattisen kriisiytön mallin kehittämisellä. Turvakodin paikkamäärää kasvatettiin kahdella perhepaikalla. Hoitovuorokaudet olivat edellisen vuoden tasolla. Nuorten tuetussa asumisyksikössä Nuotassa siirryttiin yksin alaikäisinä tulleiden turvapaikan saaneiden nuorten jälkihuollon tukityöhön nuorten tultua täysi-ikäisiksi. Alva-taloon kehitettiin uusi sosiaalihuoltolain mukainen matalan kynnyksen palvelumuoto liittyen perhekuntoutukseen. Perhehoitoa kehitettiin vahvasti muiden Uudenmaan kuntien kanssa. Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun työntekijät kouluttauivat syksyn 2018 aikana lastensuojelun systemisen toimintamallin käyttöön ja uutta mallia on kokeiltu ulkopuolisen perheterapeutin lisäyksellä tiimeihin.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Kehitämme ja vahvistamme ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen palveluja, jolloin korjaavien palveluiden tarve vähenee edelleen.	Lastensuojelun asiakkaiden määrä on laskenut vuoden aikana 19 %. Sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden asiakkaat ovat kasvaneet 69 %.
Kehitämme monitoimijaista palvelutarpeen arviointia, ja asiakkaan palveluja tuotetaan yksiköiden yhteistyönä.	Työparityöskentely on kehittynyt palvelutarpeen arvioinneissa. Eri yksiköiden konsultaatiokokouksia pidetään. Opiskeluhoollon yhteinen asiakastyö mallinnettu. Perheneuvolan ja perheoikeudellisen yhteiset ryhmät ja illat.
Sujuvoitamme asiakkaiden prosesseja ja lisäämme asiakkaille arvoa tuottavaa aikaa ja toimintaa. Välitön asiakastyö lisääntyy.	Digitaaliset palvelut kehitetty, walk-in palvelut aloitettu, nettisivut kehitetty. Ryhmätoimintaa iltaisin.
Uudenmaan Lape-hankkeen myötä vahvistamme asiakkaiden osallisuutta palveluiden kehittämisessä ja arvioinnissa.	Perhekeskuksen ja perheaseman suunnittelussa ollut asiakasosallisuutta. Asiakasraati kokoontui 4 kertaa. Asiakaskyselyjä toteutettu.

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
Asiakastytyytyväisyys mittari Happy or not indeksiluku	85/100	89,5/100	90/100	87/100
Neuvolan laajat terveystarkastukset, % tarkastettavista ikäluokista 4-vuotiaat (sotkanet.fi)	54	52,3	90	56
Pikkulasten rokotuskattavuus	95	94	100	96
Yhteydenotot lapsiperheiden sosiaalityöhön	1 010	1 057	1 060	1 213
Laaditut SHL palvelutarpeen arvioinnit	483	396	460	443
SHL asiakkaat yhteensä	90	234	350	331
Uudet lastensuojeluasiakkuudet	128	58	70	28
Lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä 0-17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavan ikäisistä	4,6	3,2	3,0	2,6
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	1,0	0,9	0,9	0,9
Vahvistetut sopimukset lasten huollosta ja tapaamisesta	417	447	500	592
Alva-koti, nuorten hoitovuorokaudet + nuorten kriisivuorokaudet	2 562	2 735	2 350	2 184
Alva-koti, perhekuntoutuksen hoitovuorokaudet	1 226	531	650	370
Nuotta, hoitovuorokaudet	1 333	1 106	1 250	791
Lastensuojelun laitos- ja perhehoidon nettokustannukset, €/asukas	71,6	84,0	86,5	77,0
Turvakodin hoitovuorokaudet	2 764	3 478	4 500	3 526
I-U Sos yhteydenotot lkm	1 486	1 624	1 700	**3 812

*mittaustapaa muutettu

Aikuisten palvelut

Aikuisten palvelujen toiminta on edennyt pääosin suunnitelmien mukaan ja palveluja on kehitetty entistä asiakaslähtöisemmiksi. Asiakkaat ja henkilöstö osallistuvat palvelujen kehittämiseen aktiivisesti. Lähtökohtana ovat sujuvat, asiakaslähtöiset ja moniammatilliset toiminnot.

Organisaatiorakenteeseen liittyvät muutokset toteutettiin 1.8.2018. Tavoitteena on kehittää entisestään asiakastyötä. Tämän lisäksi aikuisten sosiaalipalveluja on keskitetty. Maahanmuuttajapalvelut ja aikuissosiaalityö muuttivat syksyllä WSOY-taloon. Kiinteistössä on jo aikaisemmin järjestetty toimintaa pitkään työttöminä olleille porvoalaisille työllisyyspalveluiden ja Ohjaamon kautta. Lisäksi siellä sijaitsevat TE-palvelujen Porvoon toimisto työnhakijoille ja Porvoon sairaalan psykiatrian poliklinikoiden toimipisteet.

Hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja on käynnistetty ja tarjolla oli esim. 65-vuotiaiden terveystarkastukset pilottikokeiluna. Pilotin aikana selvisi, ettei eläkkeelle jääminen noussut erityisen haastavaksi elämänkulun murrosvaiheeksi, jossa asiakkaat tarvitsisivat apua vastaanotoilta. Omahoitoon kannustavia ja sähköisten palveluiden käyttöön ohjaavia terveystapaamisia tulisi tarjota yhä varhemmin laajemmalle kohderyhmälle. Matkailijoiden keskitettyä terveysneuvontaa ja sähköisten palvelujen käyttöönottoa on valmisteltu. Sosiaali- ja terveyspalveluja tuotettaessa huomioidaan ehkäisevien palvelujen toteuttaminen erityisesti korjaavissa palveluissa. Korjaavien palvelujen asiakaskunnalla on suuri tarve terveyttä ja hyvinvointia edistävälle palveluille, jotta kuntoutuminen on mahdollista. Tähän on kehitetty uusia toimintatapoja ja parannettu jo käytössä olevia työvälineitä. Liikupassi, sosiaalisen kuntoutuksen ryhmät, Koivulan päivätoiminta sekä kokemusasiantuntijavastaanotto ovat esimerkkejä näistä työmenetelmistä. Palvelujen saatavuuden parantuminen on lisännyt asiakasmääriä.

Terveysasemilla lääkärikäynnit sekä hoitajakäynnit ovat lisääntyneet molemmat 8 %. hammaslääkärikäynnit ovat lisääntyneet 13 % ja suuhygienistien ja hoitajien käynnit jopa 38 %.

Terveysaseman palvelujen saatavuudessa ja puhelinpalveluissa on ollut suuria haasteita. Kiirevastaanoton odotusajat on saatu kohtuulliseksi. Ne ovat keskimäärin 1 h aikuisilla ja ½ tuntia lapsilla. Loppusyksystä alkaen myös puhelinpalvelu on saatu toimimaan huomattavasti alkuvuotta tehokkaammin. Palvelujen kehittämisen rinnalla henkilöstön hyvinvointiin on kiinnitetty erityistä huomiota, esimerkiksi hyödyntäen ryhmätyönohjausta. Terveysasemilla on otettu käyttöön vakioidut hoitomallit ja kiirevastaanotossa lapsiperheille on oma jono. Suun terveydenhuollon liikkuvien yksiköiden avulla koululaisten tarkastuksia tehtiin keskitetysti kouluissa. Sujuva suu -toimintaa laajennettiin ja hoitoloiden keskittämistä Näsiin on toteutunut.

Pakolaisstatuksella otettiin vastaan 44 henkilöä vuoden aikana. Tavanomaisten kotouttamistoimenpiteiden lisäksi on tarjottu myös ryhmässä toteutettavaa tukea esimerkiksi trauman vakauttamisryhmässä ja pakolaistyttöjen ryhmässä.

Kunnan työmarkkinatukimaksun piiriin kuuluvien pitkäaikaisyöttömien määrä on kääntynyt laskuun. Heitä oli keskimäärin 722 kuukaudessa. Määrän lasku pienentää kunnan kustannuksia, vuosikustannukset pienenevät yli 450 000 eurolla edellisvuodesta.

Aikuisten palvelut ylitti talousarvionsa. Toimintatuloissa on vajetta, joka johtuu mm. maahanmuuttajapalvelujen laskutuskauden pituudesta sekä sairaanhoitajien henkilöstövajauksesta terveysasemilla. Hoitotarvejakelussa, aikuisten asumispalveluissa ja ehkäisevässä toimeentulotuesta talousarvio ylittyi. Talousarviosta 2018 puuttuivat varaukset tietystä toiminnoista sekä syksyllä toteutetuista muuttokuluista.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Toteutamme aikuisten palveluiden toimivan ja kustannustehokkaan palveluverkon, jonka pohjana ovat sujuvat, asiakaslähtöiset prosessit.	Organisaatiorakenteeseen liittyvä muutos on toteutettu 1.8.2018. Aikuisten sosiaalipalvelut on keskitetty WSOY-taloon ja suun terveydenhuollon mobiiliyksiköt ovat käytössä sekä tilamuutokset toteutettu.
Sujuvoitamme asiakkaiden prosesseja ja lisäämme asiakkaille arvoa tuottavaa aikaa ja toimintaa. Kaikki keskeiset asiakasprosessit on kuvattu ja niistä vähintään 60 %:a on parannettu Lean-menetelmin.	Palveluja on kehitetty ja monipuolistettu. Terveysasemilla on otettu käyttöön vakioidut hoitomallit ja kiirevastaanotossa lapsiperheille jono. Useita Lean-prosesseja on toteutettu tai on edelleen käynnissä mm. kiirevastaanotto, Omatiimi, Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut.
Aikuisten palveluiden tulokortti valmistuu ja se otetaan käyttöön talouden ja toiminnan seurannassa.	Tulokorttien sisällöt on määritelty ja otettu käyttöön muutamissa yksiköissä. Yhteisesti on otettu käyttöön toimintasuunnitelmien laadintaprosessit ja suunnitelmapohja. Tämä lisäksi johdon Power BI-raportointi on otettu kaikissa yksiköissä käyttöön.

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
Ta lääkärikäynnit	37 553	29 962	38 000	32 352
Ta hoitajakäynnit	38 557	44 708	39 000	48 259
Ta T3 lääkäri/vrk	-	-	7	38
Ta T3 hoitaja/vrk	-	-	7	39
Sth käynnit hammaslääkäreillä	37 291	35 525	39 000	40 237
Sth käynnit hoitajilla	1 202	1 705	1 700	2438
Sth käynnit suuhygienisteillä	9 706	8 062	9 000	11 108
Sth 7-vuotiaiden ikäryhmästä tarkastettu %	77,4	?	95	54
Sth T3 hammaslääkäri/vrk	-	-	10	80
Sth T3 suuhygienisti/vrk	-	-	10	46
Terveystensuojelun valvontasuoritteet	5 837	2 836	3 100	2 573
Elintarvikevalvonnan suoritteet	?	2 751	3 000	2 353
Eläinlääkintähuollon suoritteet	7 498	7 109	7 600	5 592
Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	1 542	1 469	1 500	1 485
Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ka/kk	-	-	380	348
Toimeentulotuen bruttokustannukset €/asukas	138	26,30	24,93	18
Aikuissosiaalityössä asioineet vuoden aikana	1 173	898	1 400	872
Aikuissosiaalityön asumispalveluasiakkaat, osto	115	122	110	122
Aikuissosiaalityön asumisen palveluohjauksen asiakkaat	?	204	150	260
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakkaat	517	1 288	1 000	1 170
Käynnit mielenterveys ja päihdepalveluissa	13 436	14 233	14 000	12 989
Päihdetyön nettokustannukset €/ asukas	31	34	32,79	32,8
Koivulan asiakkaiden määrä (asiakaspaikkoja 48)	57	71	80	68
Koivulasta pois muuttaneet	?	21	15	21
Pakolaisasiakkaat	317	282	200	291
Työllisyyspalveluiden aktivointitoimenpiteisiin osallistuneiden asiakkaiden määrä keskimäärin / kk	275	303	500	295
Pitkäaikaistyöttömät / kk / keskimäärin	1 058	893	900	720

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon menot Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) tuottamana muodostivat yli kolmasosan koko toimialan menoista eli noin 57,5 euroa. Pääosa palveluista tuotetaan Porvoon sairaalassa ja Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa (HYKS). HUS tuottaa osan myös suun terveydenhuollon erikoispalveluista, mutta osa ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Kiinteistön myyntivoitosta johtuvien ylijäämäpalautusten ansiosta talousarvio alittui hieman.

Syksyllä käynnistettiin erikoissairaanhoidon työryhmä, jonka tehtävänä on tehostaa erikoissairaanhoidon seurantaa ja raportointia sekä hillitä kustannusten kasvua ja kehittää yhteistyötä. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välistä yhteistyötä kehitettiin lisäksi erilaisissa hankkeissa, joista esi-

merkkinä alueellinen kotisairaalaselvitys ja alueellinen apuvälinekeskus sekä päivystyksellisen potilaan prosessi.

Tavoitteena ovat sujuvat, asiakaslähtöiset hoitoprosessit ja alueellisesti yhtenäiset toimintatavat. Porvoon sairaalan yhteispäivystyksen ja terveyskeskuksen kiirevastaanoton yhteistyötä ja työnjakoa kehitettiin edelleen vuonna 2018.

Ensihoito ja yhteispäivystys ovat myös erikoissairaanhoidon järjestämisvastuuseen kuuluvaa palvelua. Palvelut on järjestetty itäisellä Uudellamaalla alueellisesti, mikä mahdollistaa resurssien joustavan käytön.

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
ESH konsultaatiot	934	607	600	1 306
Terveyskeskuksen ESH konsultaatiot	928	602	570	1 022
ESH lähetteet	11 721	12 402	13 000	10 672
Terveyskeskuksen ESH lähetteet	7 251	7 613	7 500	6 502
ESH avohoitokäynnit asukasta kohti	1,8	1,7	2,0	1,8
ESH vuodeosaston hoitopäiviä asukasta kohti	0,5	0,4	0,5	0,5
ESH psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät	4 718	4 172	5 500	4 702
ESH tehtäväalueen menot asukasta kohti	1 037	1 166	1 150	1 093
ESH yhteispäivystyksen käynnit/yleislääketieteen potilaat	8 963	14 428	6 000	9 096
Sairaankuljetusten määrä yhteensä	4 400	5 920	7 500	6 340
Kiireettömien sairaankuljetusten määrä (D)	1 992	1 858	150	2 025
Laboratoriotutkimukset	281 744	261 291	300 000	248 670
Röntgentutkimukset	8 903	7 791	9 500	8 198
Ultraäänitutkimukset	1 714	1 427	1 600	1 629

Vanhus- ja vammaispalvelut

Vanhus- ja vammaispalveluissa panostettiin koko tehtäväalueella henkilöstön työkyvyn tukemiseen. Sairauspoissaolot vähenivät tehtäväalueella yli 1700 päivällä.

Tehtäväalueen talous ylittyi hieman lähinnä Hyvinvointia edistävien palvelujen ostopalvelujen ylittymisen takia. Kotihoidon tulosta verotti Omenamäen palvelukeskuksen käynnistymishaasteet ja maksutuottojen alittuminen. Kuntoutuspalveluissa talous toteutui suotuisasti johtuen positiivisesta toimintatuottojen kehityksestä sekä toimintakulujen hallinnasta. Asumispalveluissa talous jatkoi positiivista tuloskehitystään johtuen oman palvelutuotannon tehostumisesta ja siten ostopalveluiden ennakoitua vähäisemmästä paikkatarpeesta.

Hyvinvointia edistävien palvelujen kysyntä kasvoi. Palveluihin kuuluvat ikäihmisten keskitetty palveluohjaus Ruori ja vammaispalvelut. Ruorin yhteydenotot lisääntyivät 28 %. Laaja-alaisia palvelutarpeen arviointoja tehtiin 13 %. Vammaispalvelujen asiakaslukumäärä kasvoi 15 %. Kysynnän kasvu lisäsi kustannuksia mm. kehitysvammahuollon asumispalveluissa ja avopalveluissa sekä vammaisten henkilökohtaisen avun ja palveluasumisen tarpeessa. Henkilöstöä lisättiin määräaikaaisesti toiminnan sujuvuuden ja henkilöstön työssä jaksamisen turvaamiseksi.

Hyvinvointia edistävien palveluiden yksikkö osallistui maakunnalliseen yhteisvalmisteluun kuten hallituksen kärkihankkeisiin (ikäihmisten keskitetty asiakasohjaus, kaikenikäisten omaishoito, perhehoito ja hyte) sekä vammaispalvelujen yhteisvalmisteluun. Vapaaehtoistoiminta oli aktiivista ja näkyvää. Uusina hankkeina alkoi saattohoidon tukihenkilötoiminta ja senioreiden digivertaisopastus yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Kotihoidossa välittömän työajan lisäämiseen tähtäävä kehittämis työ jatkui koko tulosyksikössä. Välittömän työajan tavoitteesta jäätii, mutta Omenamäen palvelukeskuksen lähihoitajat pääsivät lähes 65 % välittömän työajan tavoitteeseen. Loppuvuodesta 2017 aloitetut koko henkilöstön työhyvinvointiin fokuoituvat kehittämisiltapäivät jatkuivat. Henkilöstö tunnisti työhönsä liittyviä vahvuuksia sekä haasteita. Kehittämisideoita työstettiin. Välittöminä parannuksina käyt-

töön otettiin työohjeiden päivitys, hälytyspuheluiden keskitäminen sekä työajan varaaminen omahoitajille mm. hoito- ja palvelusuunnitelmien sekä RAI:n tekemiseen.

Läntisellä alueella pilotointiin toukokuusta lähtien niin sanottua kotihoidon Porvoon mallia. Pilotin tarkoituksena oli lisätä asiakkaalle arvoa tuottavaa aikaa ja henkilökunnan työhyvinvointia sekä vähentää sairauspoissaoloja. Henkilökunnan työhyvinvointi ja sairauspoissaolot kääntyivät tavoiteltuun suuntaan. Kääntein kapasiteetin paranemisessa näkyi ja tuntui kotihoitotyössä. Aktiivisen tuen keskustelut ja yhteistyö työterveyshuollon kanssa vakiintuivat.

Kuntoutuspalvelujen Näsin kuntoutuskeskuksen osastojen toiminta tehostui. Osastojen käyttöaste oli 91 %, kun vuonna 2017 käyttöaste oli 79 %. Käyttämättömien hoitopäivien määrä puolittui vuodesta 2017. Terapiapalvelut osallistui Uudenmaan tehostetun kotikuntoutuksen pilotointiin (STM kärkihanke). Uudenmaan alueelle luotiin yhtenäinen kotikuntoutusmalli. Tehostettu kotikuntoutus jalkautui osaksi terapiapalveluiden palveluvalikoimaa.

Fysio- ja toimintaterapeuttien määrän vahvistaminen lisäsi ja näkyi selkeästi kotiin annettavissa terapiapalveluissa. Kotikäyntien määrä kasvoi 44 %. Lyhytaikaishoito siirrettiin Näsin kuntoutuskeskuksen osastoilta 1 ja 2 porrastetusti Näsin palvelutaloon alkuvuoden aikana.

Asumispalveluiden asiakaspaikkojen käyttöaste kasvoi 1,3 %. Tavoitteeseen päästiin tehostamalla asukkaiden sijoitusprosessia tehtäväalueen yhteisen ”SAP Lean” -projektin avulla. Vuokranmaksukäytännön muutos paransi myös käyttöastetta lyhentämällä ”huone tyhjänä” -aikaa. Yksilöllistä ja asukaslähtöistä hoitoa lisättiin mm. päivittämällä jokaiselle asukkaalle voimavaralähtöinen ja yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, tehostamalla yhteistyötä omaisten ja eri yhteistyötahojen kanssa sekä palkkaamalla yksiköiden käyttöön yhteinen harrastetoiminnan ohjaaja.

Pääskypellon palvelukodin rakentaminen eteni suunnitelman mukaisesti. Johannisbergin vanhainkodin henkilöstö valmistautui kouluttautumalla toiminnan muutokseen, laitoshoidon lakkaamiseen ja Pääskypellon palvelukotiin siirtymiseen tammikuussa 2019.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Lisäämme asiakkaalle arvoa tuottavaa aikaa niin, että välitön työaika lisääntyy.	Toteutui: Hyvinvointia edistävissä palveluissa ja asumispalveluissa. Kotihoidossa ei toteutunut täysin.
Tehostamme ikäihmisten kuntoutumis-, kotiutumis- ja sijoitusprosesseja.	Toteutui: Kotikuntoutuspilotti, SAP–Lean projekti. Kotiutumispilotti (jatkuu v. 2019).

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet, % 75 vuotta täyttäneistä	13,7	12,4	13,7	11,5
Omaishoidon tuen 75 v täyttäneet asiakkaat vuoden aikana, %	3,0	3,2	4,5	3,1
Pitkäaikaishoidossa laitoshoidossa vanhainkodeissa tai terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., 75 vuotta täyttäneistä %	1,4	1,1	1,1	1,1
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % 75 vuotta täyttäneistä	5,9	6,2	7	5,2
Vanhainkotien nettokäyttökustannukset hoitopäivää kohti	125	108	102	105
Vanhusten laitospalvelujen (pelkät vanhainkodit) nettokustannukset, €/asukas (väkiluku 31.12.)	46,0	38,7	38,3	39
Vanhainkotien asiakkaat 75 v täyttäneistä 31.12., %	1,2	1,1	1,1	1,1
Yli 75-vuotiaiden osuus koko väestömäärästä, %	7,9	7,8	8,3	8,3
Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun asiakkaat / 100 000 asukasta	1 155	1 198	1 157	1 275
Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun asiakkaat (vuoden aikana) / 100 000 asukasta	365	403	369	497
Vammaishuollon laitospalvelujen nettomenot asukasta kohti, väkiluku 31.12, €	9,1	16,3	17,7	17,3
Näsin kuntoutuskeskuksen osastojen hoitajaksojen määrä	894	1 343	2 010	1 398
Näsin kuntoutuskeskuksen osastojen keskim. hoitoaika, vrk	28	16	11	17
maksulliset siirtoviivepäivät	0	0	0	0

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2018

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Sosiaali- ja terveystoimen johto						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	700		700	82 065	11 723,6	81 365
Tuet ja avustukset	207 100		207 100	440 710	212,8	233 610
Muut toimintatuotot	13 000		13 000	3 276	25,2	-9 724
Toimintatuotot yhteensä	220 800		220 800	526 051	238,2	305 251
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-923 300	-13 200	-936 500	-1 082 429	115,6	-145 929
Palvelujen ostot	-396 700	-25 000	-421 700	-431 381	102,3	-9 681
Aineet, tarvikkeet	-10 100		-10 100	-20 344	201,4	-10 244
Avustukset	-17 400		-17 400	-21 641	124,4	-4 241
Vuokratulot	-50 700		-50 700	-51 857	102,3	-1 157
Muut toimintakulut	-71 100		-71 100	-92 896	130,7	-21 796
Toimintakulut yhteensä	-1 469 300	-38 200	-1 507 500	-1 700 547	112,8	-193 047
Toimintakate	-1 248 500	-38 200	-1 286 700	-1 174 496	91,3	112 204
Aikuisten palvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 399 600		2 399 600	2 545 402	106,1	145 802
Maksutuotot	3 165 000		3 165 000	2 809 775	88,8	-355 225
Tuet ja avustukset	743 500		743 500	1 116 599	150,2	373 099
Vuokratulot	200 000		200 000	202 397	101,2	2 397
Muut toimintatuotot	23 500		23 500	62 177	264,6	38 677
Toimintatuotot yhteensä	6 531 600		6 531 600	6 736 351	103,1	204 751
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-13 736 800	-193 100	-13 929 900	-14 276 867	102,5	-346 967
Palvelujen ostot	-7 780 700		-7 780 700	-8 291 470	106,6	-510 770
Aineet, tarvikkeet	-1 402 000		-1 402 000	-1 920 880	137,0	-518 880
Avustukset	-5 516 200		-5 516 200	-5 167 861	93,7	348 339
Vuokratulot	-1 907 700		-1 907 700	-1 904 451	99,8	3 249
Muut toimintakulut	-88 000		-88 000	-131 996	150,0	-43 996
Toimintakulut yhteensä	-30 431 400	-193 100	-30 624 500	-31 693 525	103,5	-1 069 025
Toimintakate	-23 899 800	-193 100	-24 092 900	-24 957 174	103,6	-864 274
Erikoissairaanhoido						
Toimintatuotot						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 052 300		-1 052 300	-1 051 796	100,0	505
Palvelujen ostot	-56 666 900	-1 000 000	-57 666 900	-56 426 944	97,8	1 239 956
Aineet, tarvikkeet				-42		-42
Toimintakulut yhteensä	-57 719 200	-1 000 000	-58 719 200	-57 478 781	97,9	1 240 419
Toimintakate	-57 719 200	-1 000 000	-58 719 200	-57 478 781	97,9	1 240 419
Lapsi- ja perhepalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 329 800		1 329 800	911 432	68,5	-418 368
Maksutuotot	5 000		5 000	3 395	67,9	-1 605
Tuet ja avustukset		175 000	175 000	1 199 731	685,6	1 024 731
Vuokratulot	19 600		19 600	10 500	53,6	-9 100
Muut toimintatuotot	186 000		186 000	275 241	148,0	89 241
Toimintatuotot yhteensä	1 540 400	175 000	1 715 400	2 400 300	139,9	684 900
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-6 765 100	-90 000	-6 855 100	-6 990 021	102,0	-134 921
Palvelujen ostot	-5 878 400		-5 878 400	-6 031 534	102,6	-153 134
Aineet, tarvikkeet	-251 200		-251 200	-372 215	148,2	-121 015
Avustukset	-541 000		-541 000	-520 173	96,2	20 827
Vuokratulot	-1 123 400		-1 123 400	-1 045 670	93,1	77 730
Muut toimintakulut	-52 400		-52 400	-42 357	80,8	10 043
Toimintakulut yhteensä	-14 611 500	-90 000	-14 701 500	-15 001 971	102,0	-300 471
Toimintakate	-13 071 100	85 000	-12 986 100	-12 601 671	97,0	384 429

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Vanhus- ja vammaispalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 494 700		2 494 700	2 688 587	107,8	193 887
Maksutuotot	4 244 200		4 244 200	4 055 496	95,6	-188 704
Tuet ja avustukset				14 364		14 364
Vuokratulot	1 855 400		1 855 400	1 666 811	89,8	-188 589
Muut toimintatuotot	61 900		61 900	125 506	202,8	63 606
Toimintatuotot yhteensä	8 656 200		8 656 200	8 550 765	98,8	-105 435
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-24 652 900	-289 800	-24 942 700	-25 073 380	100,5	-130 680
Palvelujen ostot	-25 671 700	-1 140 000	-26 811 700	-26 981 030	100,6	-169 330
Aineet, tarvikkeet	-1 398 900		-1 398 900	-1 593 886	113,9	-194 986
Avustukset	-1 702 000		-1 702 000	-1 615 495	94,9	86 505
Vuokratulot	-3 527 300	-110 000	-3 637 300	-3 607 083	99,2	30 217
Muut toimintakulut	-65 400		-65 400	-137 257	209,9	-71 857
Toimintakulut yhteensä	-57 018 200	-1 539 800	-58 558 000	-59 008 131	100,8	-450 131
Toimintakate	-48 362 000	-1 539 800	-49 901 800	-50 457 367	101,1	-555 567
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI						
Toimintatuotot	16 949 000	175 000	17 124 000	18 213 466	106,4	1 089 466
Toimintakulut	-161 249 600	-2 861 100	-164 110 700	-164 882 955	100,5	-772 255
Toimintakate	-144 300 600	-2 686 100	-146 986 700	-146 669 490	99,8	317 210

2.1.4 Sivistystoimi

SIVISTYSTOIMI	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintatuotot	9 688 300	-380 000	9 308 300	10 193 664	109,5	885 364
Toimintakulut	-116 980 800	-1 995 500	-118 976 300	-119 503 639	100,4	-527 339
Toimintakate	-107 292 500	-2 375 500	-109 668 000	-109 309 975	99,7	358 025

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi suomenkielisiin koulutuspalveluihin, ruotsinkielisiin koulutuspalveluihin ja varhaiskasvatuspalveluihin 1 463 000 euron lisämäärärahan. Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta on siirretty sivistystoimeen 912 500 e.

Sivistystoimen johto

Sivistystoimen painopisteet toiminnassa ovat olleet lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen, nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ja asiakkaiden osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen.

Sivistystoimen palveluverkkokokonaisuudesta laadittu verkkoselvitys palautettiin syyskuussa 2017 sivistystoimelle uuteen valmisteluun. Selvitystyötä tehtiin kevään 2018 aikana sivistystoimen omien resurssien puitteissa. Sivistystoimen johtoryhmä koordinoi työtä, apuna käytettiin kaupungin muita toimialoja ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Kesäkuussa valmistunut sivistysverkkoselvitys 2020 kuvaa kyseistä vuotta kustannusten ja palvelutarpeen mukaisesti. Selvitystyössä käytettiin apuna myös koulutuspalveluiden huoltajakyselyä, varhaiskasvatuksen asiakaskyselyä, oppilaskuntakyselyä, liikuntaselvitystä ja Porvoon Vanhempainyhdistykset ry – Förfärföreningar i Borgå rf:n huoltajakyselyä, jotka kaikki toteutettiin keväällä 2018. Yksityiskohtaisempi selvitystyö jatkuu tämän verkkoselvityksen pohjalta vielä vuonna 2019

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutus on jatkunut koko kaupungin tasolla, toteutumista koordinoi sivistystoimen johtama Hyvis-työryhmä. Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämishankkeen ”Yhdessä olemme enemmän” toinen toimintavuosi oli erittäin aktiivinen. Useita erilaisia toimintatapoja kehittäviä toimenpiteitä käynnistettiin ja toteutettiin. Sivistystoimen pääpainopistealueet hankkeessa ovat olleet yhteisöllisen hyvinvoinnin ja yksilökohtaisen opiskeluhaun kehittämisen varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Porvoon koulut ja oppilaitokset osallistuivat vuonna 2017 THL:n toteuttamaan kouluterveyskyselyyn. Valtakunnalliset ja kuntakohtaiset tulokset saatiin

syksyllä 2017 ja koulu/ oppilaitoskohtaiset tulokset tammi-kuussa 2018. Tuloksia on käsitelty Porvoon yhteisen toimintamallin mukaisesti sekä kouluilla että oppilaitoksissa ja lasten ja nuorten parissa toimivien ammattilaisten yhteistyöryhmissä. Kysely uusitaan keväällä 2019. Lasten ja nuorten hyvinvointia tukeva monialainen yhteistyöverkosto on päivitetty ja työryhmät ovat toimineet aktiivisesti.

Keväkummun Kantele-taloon palkattiin koko vuodeksi perintövaroin palveluohjaaja, jonka tehtävänä oli talon toimijoiden yhteistoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen sekä erityisesti lapsiperhetoiminnan kehittäminen asukasalueella. Toiminnan kautta on edistetty myös alueen kolmannen sektorin toimijoiden toiminta- ja tilankäyttömahdollisuuksia. Kaupungin myöntäminen yhdistys- ym. avustusten koordinaatio on jatkunut. Maaliskuun avustushaku tehtiin ensimmäistä kertaa CRM-järjestelmän kautta.

Sivistystoimen yksiköiden langattomien tietoverkkojen rakentamistyö on jatkunut samoin henkilöstölle tiedottaminen ajankohtaisista asioista.

Sivistystoimen johdon toimintaa on kehitetty niin että tehtäväalueen hallinnollinen ja taloudellinen toiminta on tukenut toimialan palvelutuotantoa. Olemme tukeneet ja ohjanneet sivistystoimen henkilöstön työhyvinvointitoimintaa ja kannustaneet työyksiköitä työhyvinvointia edistävien toimintojen toteuttamiseen. Olemme säännöllisesti seuranneet työtapaturmien ja vaaratilanteiden määrää. Toimiala on panostanut kehittämistyön koordinaatioon ja hallinnointiin. Toiminnan ja palveluiden kehittämisessä on kuultu asiakkaita.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutus, vähintään 10 toimenpite-ehdotuksen toteutus etenee.	Toteutunut (erillinen raportti)
Asiakkaat osallistuvat palveluiden arviointiin ja kehittämiseen, vähintään neljä osallistavaa toimenpidettä.	Toteutunut
Tehdään suunnitelma aluerehtorimallin käyttöönottamiseksi.	Selvityksen teko alkanut syksyllä, jatkuu keväällä 2019

- määräaikaiset	12	12	19	23
Oppilashuolto	11	11	14	14
Oppilaiden määrä				
Perusopetus	3 791	3 832	3 860	3 844
Lukio-opetus	644	620	631	650
Koulujen määrä				
Perusopetus	15	15	15	15
Oppilasmäärä/koulu	253	255	257	256
Lukio-opetus	1	1	1	1
Oppilaan kustannukset				
Perusopetus				
netto/oppiilas	8 768	8 967	8 744	9 033
Lukio				
netto/opiskelija	6 814	7 174	7 326	7 260

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut

Ruotsinkielisten koulutuspalvelujen toiminnassa on huomioitu kaupunginvaltuuston hyväksymät strategiset linjaukset. Olemme talousarviovuonna 2018 keskittyneet peruspalveluihin kustannustehokkaasti mutta erityistä resursointia ovat vaatineet lähinnä erityisopetuksen sekä koulunkäyntiohjaaja- ja muun oppilashuoltopalvelun järjestäminen. Opetussuunnitelma uudistuksen käyttöönottoa jatkettiin ja arviointikäytäntöjä kehitettiin edelleen vuoden 2018 aikana. Koulujen rakennuksien uusiminen yhteistyössä tilajohdon kanssa jatkui suunnitelmien mukaisesti.

Vaikka kouluverkkoa koko ajan uusitaan, sisäilmaongelmat jatkuivat ja jouduimme myös 2018 turvautumaan väliaikaisiin tilaratkaisuihin. Tämä vaati ennakoimattomia hankintoja opetusmateriaaleihin ja kalustoihin. Kesän aikana Porvooseen muutti uusia oppilaita jotka tarvitsevat sekä opetusta pienryhmissä että valmistavaa opetusta. Lukiossa aloitimme äidinkielen kehittämisprojektin.

Oppilasmäärä pysyi samalla tasolla kuin 2017, mutta erityisen tuen oppilaiden määrä kasvoi ja lisäsi henkilöstökuja. Materiaalihankintojen kasvu uusien kiinteistöjen ja remontoitavien sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen valmistumisen seurauksena toi haasteita.

Uuden opetussuunnitelman sekä uusien koulujen käyttöönotto on vaatinut materiaalihankintoja ja kehityksen takamiseksi on panostettu opettajien täydennyskoulutukseen, jotta toimintaympäristön muuttuminen näkyy myös toimintatavoissa ja -kulttuurissa. Koulutusta järjestettiin paljon yhteistyössä naapurikuntien kanssa, jolloin resurssien käyttö tehostui. Lisäksi koulutuspalvelut ovat olleet aktiivisesti mukana hakemassa kehittämisrahoja eri yhteistyö- ja kehittämishankkeisiin myös vuonna 2018, vaikka valtion puolelta hankkeiden määrä ja rahoitus pieneni. Erityisesti on panostettu arviointiraportissa esiin nousseisiin haasteisiin, eli lahjakkaiden oppilaiden huomioimiseen, matematiikan ja äidinkielen oppimistuloksiin sekä oppilaiden arviointiin.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Vähintään 99 % ikäluokasta saa perusopetuksen jälkeen jatko-opiskelupaikan.	99,5 %
Vähintään 90 % lukion kolmannen vuoden opiskelijoista suorittaa hyväksytysti ylioppilastutkinnon.	91%

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
Kustannustehokkaat ja laadukkaat opetuspalvelut				
Perusopetuksen opetustuntiresurssi				
Kevät	3 370	3 360	3 360	3 330
Syksy	3 350	3 380	3 360	3 340
Lukio-opetuksen kurssiresurssi				
Kevät	387	385	383	382
Syksy	385	383	382	384
Opetus- ja oppilashuoltopalvelujen tarkoituksenmukainen kohdentaminen				
Erityisopetuksen käyttö tunteina viikossa / oppilas				
Kevät	0,22	0,25	0,24	0,24
Syksy	0,22	0,28	0,24	0,26
a) laaja-alainen	0,11	0,11	0,13	0,13
b) luokamuotoinen	0,11	0,16	0,11	0,13

Oppilasmäärä /kuraattoreita	398	344	402	407
Oppilasmäärä /psykologeja	995	860	600	678
Lukion alhainen keskeyttäminen	toteutunut	toteutunut	enintään 3 %	2,2
Henkilöstön määrä				
Opettajat				
-virat	136	133	137	131
- tuntiopettajat	37	41	35	38
Avustajat				
- vakituiset	42	42	38	36
- määräaikaiset	12	12	16	21
Oppilashuolto	7	7	8	8
Oppilaiden määrä				
Perusopetus	1 710	1 719	1 723	1 721
Lukio-opetus	279	284	286	312
Koulujen määrä				
Perusopetus	13	12	12	12
Oppilasmäärä/koulu	132	143	140	143
Lukio-opetus	1	1	1	1
Oppilaan kustannukset				
Perusopetus				
netto/oppiilas	9 447	9 766	9 608	10 015
Lukio				
netto/opiskelija	9 084	8 963	8 701	8 276

Varhaiskasvatuspalvelut

Päiväkotien toiminta- ja oppimisympäristöihin on tullut muutoksia vuoden aikana ja siinä yhteydessä päiväkodeille annettiin uusia nimiä. Toukokuoren vuorohoitopäiväkoti avattiin tammikuun alussa ja Päiväkoti Helmi toukokuussa. Gammelbackassa sijainneesta tilapäispäiväkodista luovuttiin kesällä. Kokonniemessä sijaitsevaan tilapäispäiväkotiin Metsätähden sijoitettiin kahdeksan päiväkotiryhmää kesällä. Päiväkoti Metsätähden kaksi esiopetusryhmää on Näse skolanin parakeissa lukuvuonna 2018-2019.

Entisen Kissankulman päiväkodin tiloja käytettiin väistötiloina Puistopäiväkodin peruskorjauksen aikana kesällä. Aikaisemmin Vaahteramäen päiväkodin tiloina toimineita tiloja käytetään lukuvuonna 2018-2019 Puistopäiväkodin esiopetusryhmän väistötiloina, koska Puistopäiväkodista on jouduttu vähentämään lapsimääriä kiinteistön puutteellisen ilmanvaihdon vuoksi.

Yksityisten päiväkotipaikkojen käyttö on ollut jonkin verran odotettua pienempää. Yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä ei ole lisääntynyt samassa suhteessa kuin tarjonta on kasvanut. Kotihoidontuen käyttö on ollut aikaisempaa merkittävästi vähäisempää.

Maksuttomien kerhojen kokeilun toinen vuosi käynnistyi elokuussa. Ensimmäinen vuosi ei lisännyt kerhopalvelujen käyttäjien määrää odotetun mukaisesti. Kerhokokeilu ei ole vähentänyt koko-aikaisten varhaiskasvatuspaikkojen kysyntää. Asiakasmaksujen tulokertymän arviointi vuoden 2018 talousarvion laadinnan yhteydessä oli haastavaa, koska vuonna 2017 voimaantulleeseen Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin tuli vuoden aikana useita muutoksia tulorajoihin. Asiakasmaksutulot arvioitiin liian alhaisiksi ja tuloja saatiin noin 400.000 odotettua enemmän.

Henkilöstömenot ovat olleet arvioitua suuremmat sekä päiväkodeissa että varhaiskerityiskasvatuksessa. Ennakoitua suurempi päiväkotipaikkojen kysyntä sekä erityistä tukea tarvitsevien lasten tarve lisähenkilöstöön on ollut suunniteltua suurempi.

Kevääseen asti käytössä ollut epäpätevyyssalennus ei-kelpoisten henkilöiden kohdalla todettiin KVTE:n vastaiseksi. Epäpätevyyssalennuksista johtuvia korjauksia palkkoihin maksettiin takautuvasti.

Palveluohjauksen kehittämiseksi palveluohjaus keskitettiin elokuun alusta kahdelle palvelukoordinaattorille esimestehtävien uudelleenjärjestelyissä. Aikaisemmin päiväkodinjohtajat vastasivat tehtävistä, jotka nyt siirtyivät palvelukoordinaattoreille. Varhaiskasvatuspalveluiden keskitetty palveluohjaus lisää tasalaatuisuutta ja yhdenvertaista asiakaspalvelua. Toiminnanohjausjärjestelmän hankintaprosessi alkoi alkuvuodesta. Uuden järjestelmän käyttöönotto tapahtuu vuonna 2019. Uuden järjestelmän avulla kehitetään palveluprosesseja ja huoltajien osallisuus varhaiskasvatuksen arjessa lisääntyy merkittävästi.

Uusi varhaiskasvatuslaki tuli voimaan syyskuun alusta. Lakiin kirjattu varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda otetaan käyttöön ensi vuoden alusta ja käyttöönottoon valmistauduttiin syksyllä.

Asiakaskyselyssä 82 % huoltajista arvioi varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen saavuttaneen tavoitteet hyvin tai erittäin hyvin. 90 % huoltajista antoi Varhaiskasvatuspalveluille yleisarvosanaksi hyvän tai erittäin hyvän.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Täyttöaste päiväkodeissa on 100 %	100 %

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
0-6 vuotiaiden määrä Porvoossa	3 848	3 752	3 748	3 748
Lapsia kunnan järjestämässä päivähoitossa, % osuus 1-6 v. ikäluokasta	61,10 %	74,54 %	73,52 %	68,75 %
Lapsia yksityisessä päivähoitossa, % osuus 1-6 v. ikäluokasta	8,20 %	10,11 %	12,63 %	11,77 %
Lapsia kotihoidon tuella, % osuus 0-6 v. ikäluokasta	15,50 %	18,47 %	16,14 %	13,58 %
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	597	590	599	579
Päiväkotien määrä			21	21
Päiväkotipaikan hinta/yli 3-v. lapsi			9 720	9 720
Käyttöaste	80 %	77 %	78 %	79 %

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on ollut asukkaiden henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, viihtyvyyden parantaminen sekä ennalta ehkäisevä toiminta. Toiminta on toteutettu kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen, taiteen perusopetuksen laitosten ja vapaan sivistystyön kansalaisopiston tuottamin palveluin.

Vuoden 2018 talousarvion rakenne on uudistettu johtamisen kehittämiseksi ja suoritepohjaisen budjetoinnin helpottamiseksi. Toiminta ja talous ovat toteutuneet suunnitelmallisesti ja tehokkaasti vuoden aikana tarkentunein tavoittein. Tulotavoite on toteutunut ja menoissa on syntynyt säästöä. Säästö perustuu osittain Övikin/Epoon leiritoiminnan keskeytymisen myötä syntyneisiin, osittain kulttuuri- ja vapaa-ajan yksiköiden toiminnan säästöihin. Yksiköistä musiikkiopiston talousarvio on ylittynyt, mutta ylitys on katettu muiden yksiköiden saamin avustuksin ja säästöin. Leiritoiminnan tulotavoite on myös katettu yksiköiden toiminnan tuotoin.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan yksiköt ovat kehittäneet asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä edistävää ja ennalta ehkäisevää ja osallistavaa toimintaa laajassa yhteistyössä eri toimialojen ja toimijoiden kanssa ja osallistuneet kaupungin uuden strategian laatimiseen. Yksiköt ovat aktiivisesti osallistuneet monialaisten Liiku- ja Ohjaamo-palvelujen kehittämiseen yhdessä sosiaali- ja terveystoimen ja muiden kumppanien kanssa. Nuorisopalvelut ovat panostaneet Ohjaamo-yhteistyön ohella etsivän työn kehittämiseen.

Pääkohderyhminä olivat lapset, nuoret, perheet ja ikäihmiset. Toiminnasta suurimman osan muodostivat lapsille ja nuorille suunnatut palvelut ja tapahtumat (52 % toiminnasta). Myös työikäisille aikuisille järjestettiin tapahtumia. Niistä suurin osa oli maksullisia. Kulttuuripalveluiden, Event Factory Oy:n ja matkailu- ja markkinointiyksikön yritysyhteistyönä toteuttama Factory Fest tavoitti yli 2 000 osallistujaa ja lisäsi Porvoon näkyvyyttä festivaalikaupunkina.

Sivistyslautakunnan hyväksymät uudet opetussuunnitelmat otettiin käyttöön kunnallisissa ja yksityisissä taideoppilaitoksissa ja kulttuurikasvatussuunnitelma Kultis valmistui koulujen opetussuunnitelmien ja opettajien työn tueksi. Kultis-tar-

jontaa kehitetään edelleen yhteisin arvioinnein. Varhaiskasvatusikäisille on laajassa yhteistyössä suunniteltu kulttuurikasvatussuunnitelma Mini-Kultis (Varhais-Kultis), joka otetaan käyttöön 2019. Musiikkileikkikoulun oppilasmäärä on palautunut lähelle vuoden 2016 tasoa.

Liikuntatilat ovat olleet tehokkaassa käytössä ja yhteistyö seurojen kanssa on ollut jatkuva. Paini-, budo- ja nyrkkeilylajit on siirretty Suistohallista uusiin tiloihin. Kevätkunnan lähiliikuntapaikka ja Keskustan urheilukenttä ovat valmistuneet. Liikuntapalveluiden merkittävin panos kohdistui liikuntaselvityksen toteuttamiseen yhteistyössä konsultin kanssa. Selvityksessä kuultiin kyselyin päiväkotien henkilökuntaa ja lapsiperheitä, perus-, lukio- ja ammattikoulujen nuoria ja opettajia sekä liikuntaseuroja ja aikuisia asukkaita. Lisäksi haastateltiin viranhaltijoita ja poliittisia päättäjiä. Jatkotoimenpiteiden valmistelu käynnistyi.

Kevätkunnan ja Kanteletalon alueyhteistyötä on kehitetty, samoin kirjaston, nuorisotilojen ja liikuntasalin palveluita ja monipuolista yhteistyötä alueella. Alueellisesta koordinoinnista on vastannut perintövaroin palkattu palveluneuvoja. Nuorisotyö on ollut säännöllisesti läsnä kouluilla ja siirtynyt lähinuorisotyöhön uudella autolla sinne, missä nuoret ovat. Kirjasto on Uudenmaan alueellisen kehittämistehtävän myötä johtanut maakunnan ja Helle-kirjastojen yhteistyötä ja koulutushankkeita. Pääkirjaston omatoimikirjaston ja kirjastoauton suunnittelu on käynnistynyt tavoitteena parantaa ja laajentaa asukkaiden lähipalveluja Porvoossa.

Kulttuuripalvelut on kehittänyt yleisöpalveluja ja ohjelmistoja Taidetehtaalla ja Galleria Kappalaisen talossa. Taidemuseohankkeen suunnittelu on jatkunut ja valmistelu siirretty kaupunkikehitykseen. Taiteen perusopetusta on kehitetty koulu-yhteistyön, Kuvismuskarin, varhaismusiikkikasvatuksen sekä alueellisen kesä-, paja- ja teatteriopetuksen avulla ja Orkesteri tutuksi -hankkein. Oppilas- ja opettajakonsertteja on toteutettu kunnissa ja Klassikot-sarja Taidetehtaalla.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Varhaiskulttuurikasvatussuunnitelma VarhaisKultis valmistuu.	Toteutunut
Musiikkileikkikoululaisten määrä nousee vuoden 2016 tasolle koko musiikkiopiston toiminta-alueella. Tavoitetta edistää muun muassa mahdollisuus musiikkileikkikouluihin päiväkodeissa.	Toteutunut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP2018
Tehtävääalueen yhteiset				
Kustannustaso (netto) euroa/asukas	310	321	316	315
Avustukset (netto) euroa/asukas	24,1	26,3	27,94	27,42
Palvelujen kustannukset ikäryhmittäin				
Lapset ja nuoret (0-18 v.)	48 %	54 %	52 %	52 %
Työikäiset (18-60 v.)	24 %	20 %	25 %	25 %
Ikäihmiset (yli 60 v.)	28 %	26 %	23 %	23 %
Övikin/Epoon käyttövuorokaudet	243	187	230	0
Kirjastopalvelut				
Kirjaston nettomenot/asukas	51	55,5	50,9	50
Aineistomenot/asukas	5,5	4,7	5,5	4,6
Kirjastokäynnit/asukas	6,3	6,2	8,7	6,2
Lainat/asukas	15,8	13,9	17,9	13,4
Verkkokäynnit	3 139 228	2 610 000	3 100 000	2 740 500
Kulttuuripalvelut				
Kulttuuripalveluiden nettokustannukset €/asukas	38	41	40,9	41,2
- josta kulttuuritoiminta	21	22	20,6	21,9
- josta museo- ja näyttelytoiminta	17	19	20,3	19,7
Kulttuuripalvelutuotannon volyymi/ kävijämäärät, näyttelyt ja tapahtumat	99 083	114 000	96 000	101 000
Tuetut tapahtumat kulttuuritaloissa/asiakkaat (Taidetehtas ja Grand)	17 500	20 000	15 000	15 000
Tuetut tapahtumat kulttuuritaloissa/ kpl	85	83	90	75
Liikuntapalvelut				
Liikuntapalveluiden nettokustannukset, €/asukas	92,9	96,23	96,4	92,5
Liikuntatilojen harjoitusvuorotunnit	72 731	74 101	76 000	77 829
Uimahallin käynnit	192 442	214 167	193 000	205 000
Liikuntapalveluiden palvelutuotannon suoritteet	207 861	222 110	211 000	225 862
Nuorisopalvelut				
Nuorisopalveluiden nettokustannukset, €/asukas	25,2	25,2	28,1	25,7
Nuorten käyntikerrat nuorisotoimen toiminnassa	64 842	63 463	65 000	64 016
Yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitetut nuoret	1 276	1 222	1 500	1 124
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	310	283	320	449
Nuorisotilojen käyttötunnit	7 953	9 840	7 500	9 152
Opetuspalvelut				
Vapaan sivistystyön kustannukset netto €/asukas	12,57	13,64	13,52	14,87
Opiskelijamäärä	6 601	6 316	7 000	6 860
- Kansalaisopisto	4 970	4 693	5 200	
- BMI	1 631	1 623	1 800	
Opetustunnit	20 429	21 028	19 000	22 621
- suomenkielinen opetus	12 309	12 501	12 700	13 831
- umako-tunnit				860
- Askolan kunta				1 280
- ruotsinkielinen opetus	6 129	5 899	6 300	5 992
Muu kuin valtionosuusopetus	1 991	2 627	700	2 536
Taiteen perusopetuksen nettomenot/porvoollainen asukas yhteensä	16,82	16,53	17,91	18,08
- Musiikkiopisto	12,41	12,05	13,43	13,5
- Taidekoulu	4,41	4,48	4,51	4,58
Opiskelijamäärä	3 045	3 270	3 034	3 063
- Musiikkiopisto	2 195	2 320	2 212	2 241
- joista sopimuskuntien oppilaita	1 112	1 180	1 145	1 134
- Taidekoulu	850	950	822	822
- joista sopimuskuntien oppilaita	117	150	120	120
Opetustunnit	47 552	53 277	50 900	52 966
- Musiikkiopisto	42 152	47 877	45 500	47 566
- Taidekoulu	5 400	5 400	5 400	5 400
Musiikkiopistoon pyrkijät	726	752	500	640

SIVISTYSTOIMEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2018

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Sivistystoimen johto						
Toimintatuotot						
Myyntituotot				300		300
Tuet ja avustukset				362		362
Toimintatuotot yhteensä				662		662
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-791 900	-5 500	-797 400	-805 365	101,0	-7 965
Palvelujen ostot	-146 200		-146 200	-142 553	97,5	3 647
Aineet, tarvikkeet	-11 400		-11 400	-11 839	103,9	-439
Avustukset	-114 000		-114 000	-85 785	75,3	28 215
Vuokrakulut	-207 500		-207 500	-211 493	101,9	-3 993
Muut toimintakulut	-32 500		-32 500	-28 172	86,7	4 328
Toimintakulut yhteensä	-1 303 500	-5 500	-1 309 000	-1 285 208	98,2	23 792
Toimintakate	-1 303 500	-5 500	-1 309 000	-1 284 546	98,1	24 454
Suomenkieliset koulutuspalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	684 000		684 000	756 142	110,5	72 142
Maksutuotot	100 600		100 600	97 968	97,4	-2 632
Tuet ja avustukset	444 700	-240 000	204 700	372 286	181,9	167 586
Vuokratulot	5 200		5 200	10 848	208,6	5 648
Muut toimintatuotot	6 400		6 400	5 905	92,3	-495
Toimintatuotot yhteensä	1 240 900	-240 000	1 000 900	1 243 149	124,2	242 249
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-22 294 800	-627 000	-22 921 800	-22 885 205	99,8	36 595
Palvelujen ostot	-6 811 000	-11 500	-6 822 500	-7 408 318	108,6	-585 818
Aineet, tarvikkeet	-892 900	-41 000	-933 900	-958 136	102,6	-24 236
Avustukset	-286 400		-286 400	-280 240	97,8	6 160
Vuokrakulut	-9 766 200	-121 400	-9 887 600	-9 792 120	99,0	95 480
Muut toimintakulut	-45 200		-45 200	-75 883	167,9	-30 683
Toimintakulut yhteensä	-40 096 500	-800 900	-40 897 400	-41 399 903	101,2	-502 503
Toimintakate	-38 855 600	-1 040 900	-39 896 500	-40 156 754	100,7	-260 254
Ruotsinkieliset koulutuspalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	449 200		449 200	340 065	75,7	-109 135
Maksutuotot				818		818
Tuet ja avustukset	198 800	-140 000	58 800	195 387	332,3	136 587
Vuokratulot	5 700		5 700	8 591	150,7	2 891
Muut toimintatuotot	6 400		6 400	41 910	654,8	35 510
Toimintatuotot yhteensä	660 100	-140 000	520 100	586 772	112,8	66 672
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-10 908 200	-317 600	-11 225 800	-11 287 802	100,6	-62 002
Palvelujen ostot	-3 358 800		-3 358 800	-3 619 708	107,8	-260 908
Aineet, tarvikkeet	-408 000	-133 500	-541 500	-456 378	84,3	85 122
Avustukset				-4 032		-4 032
Vuokrakulut	-5 034 400	-58 000	-5 092 400	-5 057 520	99,3	34 880
Muut toimintakulut	-21 100		-21 100	-45 341	214,9	-24 241
Toimintakulut yhteensä	-19 730 500	-509 100	-20 239 600	-20 470 781	101,1	-231 181
Toimintakate	-19 070 400	-649 100	-19 719 500	-19 884 009	100,8	-164 509

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Varhaiskasvatuspalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	81 000		81 000	105 061	129,7	24 061
Maksutuotot	2 762 100		2 762 100	3 153 651	114,2	391 551
Tuet ja avustukset	11 500		11 500	20 700	180,0	9 200
Muut toimintatuotot	14 700		14 700	5 356	36,4	-9 344
Toimintatuotot yhteensä	2 869 300		2 869 300	3 284 767	114,5	415 467
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-18 029 900	-520 700	-18 550 600	-19 363 956	104,4	-813 356
Palvelujen ostot	-4 997 600		-4 997 600	-5 150 850	103,1	-153 250
Aineet, tarvikkeet	-332 900		-332 900	-243 116	73,0	89 784
Avustukset	-5 844 400		-5 844 400	-5 328 416	91,2	515 984
Vuokratulot	-5 668 700		-5 668 700	-5 262 096	92,8	406 604
Muut toimintakulut	-94 800		-94 800	-76 398	80,6	18 402
Toimintakulut yhteensä	-34 968 300	-520 700	-35 489 000	-35 424 832	99,8	64 168
Toimintakate	-32 099 000	-520 700	-32 619 700	-32 140 065	98,5	479 635
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	741 300		741 300	968 612	130,7	227 312
Maksutuotot	2 669 300		2 669 300	2 595 770	97,2	-73 530
Tuet ja avustukset	714 000		714 000	585 796	82,0	-128 204
Vuokratulot	650 700		650 700	827 224	127,1	176 524
Muut toimintatuotot	142 700		142 700	100 913	70,7	-41 787
Toimintatuotot yhteensä	4 918 000		4 918 000	5 078 315	103,3	160 315
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-10 342 600	-159 300	-10 501 900	-10 316 854	98,2	185 046
Palvelujen ostot	-3 167 000		-3 167 000	-3 502 181	110,6	-335 181
Aineet, tarvikkeet	-1 648 900		-1 648 900	-1 634 356	99,1	14 544
Avustukset	-1 411 400		-1 411 400	-1 378 426	97,7	32 974
Vuokratulot	-4 174 900		-4 174 900	-3 875 780	92,8	299 120
Muut toimintakulut	-137 200		-137 200	-215 319	156,9	-78 119
Toimintakulut yhteensä	-20 882 000	-159 300	-21 041 300	-20 922 916	99,4	118 384
Toimintakate	-15 964 000	-159 300	-16 123 300	-15 844 601	98,3	278 699
SIVISTYSTOIMI						
Toimintatuotot	9 688 300	-380 000	9 308 300	10 193 664	109,5	885 364
Toimintakulut	-116 980 800	-1 995 500	-118 976 300	-119 503 639	100,4	-527 339
Toimintakate	-107 292 500	-2 375 500	-109 668 000	-109 309 975	99,7	358 025

2.1.5 Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

ALUEELLINEN PELASTUSTOIMI	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintatuotot	14 555 700		14 555 700	14 798 951	101,7	243 251
Toimintakulut	-13 980 700	-110 900	-14 091 600	-14 022 212	99,5	69 388
Toimintakate	575 000	-110 900	464 100	776 739	167,4	312 639

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta on siirretty pelastustoimeen 110 900 euroa.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

Itä-Uudenmaan pelastusalueella pelastuslaitoksen tuottamien palvelujen saatavuus ja taso perustuu pelastustoimen strategiaan, pelastustoimen lainsäädäntöön sekä sisäministeriön asettamiin pelastustoimen valtakunnallisiin tulos- ja palvelutavoitteisiin. Pelastuslaitoksen tuottamien palvelujen alueellinen saatavuus ja taso on määritelty yksityiskohtaisemmin pelastusalueen 2015–2018 palvelutasopäätöksessä, joka on laadittu yhteistyössä sopijakuntien kanssa. Palvelutasopäätöksen voimassaoloaika jatkettiin Sisäministeriön kirjeen (SM 1648046) suosituksesta aluepelastuslautakunnan päätöksellä 9.10.2018 vuoden 2020 loppuun.

Pelastuslaitoksen palvelutason perusteena on alueen riskiarvio, jonka nojalla on määritelty nykyiset resurssit alueen riskienhallinnan, ensihoidon ja pelastustoiminnan edellyttämien toimintojen ylläpitämiseksi. Pelastuslaitoksen toiminnan arvioinnissa on kiinnitetty erityistä huomiota onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn sekä ensihoidon ja pelastuspalvelujen kattavuuteen ja saantiin.

Pelastuslain edellyttämän palvelutuotannon ylläpitämisessä ydintoiminnot muodostuvat riskienhallinnan, pelastustoiminnan, öljyntorjunnan sekä tilannekeskuksen toiminnoista. Pelastuslaissa todettujen tehtävien lisäksi pelastustoimi hoitaa muuhun lainsäädäntöön ja tehtyihin sopimuksiin perustuvia tehtäviä, joista merkittävimmät ovat öljyntorjuntaa ja muiden ympäristövahinkojen torjuntaa koskevat tehtävät, osallistuminen meripelastukseen sekä vaarallisia aineita koskevat valvontatehtävät.

Talousarviossa 2018 pelastuslaitoksen tuottovaatimus oli 575 000 €, joka muodostuu pelastusalueen kunnilta perityistä investointiosuuksista.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Toimintavalmiusaika / pelastustoiminnan keskimääräisen toimintavalmiusajan täyttyminen prosentteina, 80 %	95 %
Vakituiseen, sivutoimisiin ja sopimuspalokuntiin kuuluvien henkilöstön määrän ja toimintakyvyn ylläpitäminen / vakituisen, sivutoimisen ja sopimuspalokuntien savusukeltamiseen kykenevän henkilöstön määrä, 220 henkilöä	173
Pelastusalueen valvontasuunnitelman mukaisten suoritteiden kokonaismäärä / vuosi, 3500 suoritetta	3 909
Turvallisuuskoulutusta saaneiden henkilöiden lukumäärä, 3000 henkilöä	3 516

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tehtäväalue vastaa palvelutasopäätöksen sekä valvonta- ja turvallisuusviestintäsuunnitelman mukaisista riskienhallintaan liittyvistä tehtävien hoitamisesta. Valvontasuunnitelmassa määritellään valvontatoimintaan liittyvät toimenpiteet sekä valvontayhteistyö muiden viranomaisien ja tahojen kanssa. Lisäksi siinä on määritelty keskeisin viranomaisyhteistyö sekä suunnittelijoiden neuvonta ja pelastusviranomaisen asiantuntijalausuntojen antaminen. Turvallisuusviestintäsuunnitelmassa määritellään turvallisuuskoulutuksen periaatteet, toteutumisen seuranta sekä keskeisimmät yhteistyötahot. Lisäksi turvallisuusviestintäsuunnitelma määrittelee kohderyhmät sekä kohderyhmille tarjottavan koulutuksen sisällön.

Toimintavuoden aikana valvontaa on kohdistettu suunnitelmassa todettujen kohteiden säännösten vastaiseen toimintaan, toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi sekä toiminnan tuloksellisuuden seurantaan. Erilaisia valvontatoimenpiteitä suoritettiin vuonna 2018 yhteensä 3909 kpl.

Pelastuslaitoksen turvallisuusviestinnän tavoitavuuden ja toteuman mittarina käytetään kouluttamalla tavoitettujen henkilöiden määrää. Turvallisuusviestintätalastoihin perustuen tavoitteena on ollut, että turvallisuuskoulutuksella tavoitetaan vähintään 3000 henkilöä eli noin 3 % alueen väestöstä vuosittain. Turvallisuuskoulutus voi olla esimerkiksi al-

kusammutuskoulutus, turvallisuusaiheinen luento tai turvallisuuskävely. Turvallisuuskoulutusta järjestettiin vuoden 2018 aikana yhteensä 3516 henkilölle.

Turvallisuuden parantamiseksi asumiseen liittyvää turvallisuutta kehitetään ja keskeisenä tavoitteena on palojen määrän vähentäminen ja turvallisuustason nostaminen yhteistyössä eri viranomaisten kanssa. Lisäksi pelastuslaitos tukee pelastusalueen kuntien valmiussuunnittelua. Väestöhälytintjärjestelmää nykyaikaistetaan ja suurtehohälyttimiä sijoitetaan riskienarvioinnin perusteella määriteltyihin kohteisiin.

Omakoti- ja paritalojen valvonnassa vuonna 2018 toimitettiin yhteensä 2269 kiinteistöön omakoti- ja paritaloille suunnattuja omavalvontaoppaita ja –lomakkeita, joista pelastuslaitokselle palautettiin 2077 (91,5 %). Kiinteistöt, jotka eivät palautaneet omavalvontaan liittyviä palautelomakkeita, on

Pelastustoiminta

Pelastustoiminnan tehtäväalue vastaa pelastusalueen operatiivisesta toiminnasta, valmiuden ylläpidosta sekä pelastustoiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta pelastusalueella. Pelastustoiminnan lisäksi tehtäväalueen toimintoihin on sisällytetty öljyvahinkojen torjunta, erillisiin sopimuksiin perustuva ensivastetoiminta, pelastuslaitoksen tilannekeskuksen ylläpito sekä pelastuslaitoksen kalustohankinnat ja tekniset palvelut.

Pelastustoiminnan palvelujen saatavuus ja taso perustuu palvelutasopäätöksessä tehtyyn riskiarvioon ja sen mukaisesti määriteltyihin pelastusalueen riskialueisiin. Vuoden 2018 pelastustoiminnan toteutuneet toimintavalmiusajat alueen eri osissa vastaavat pääosin sisäministeriön ja palvelutasopäätöksessä riskialueittain asetettuja tavoitteita.

Pelastustoimen hälytyksiä oli vuonna 2018 yhteensä 2337 kpl (v. 2017 2803 kpl).

Ensihoito

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ja Porvoon sairaanhoitoalue ovat sopineet toistaiseksi voimassa olevan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ensihoito- ja ensivastepalvelujen tuottamisesta Porvoon sairaanhoitoalueen kunnissa. Ensihoito- ja ensivastepalvelujen taso ja valmius perustuu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin hyväksymään ensihoidon palvelutasopäätökseen ensihoito- ja ensivastepalvelujen tuottamisesta.

Pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköt ovat palvelutasopäätöksen mukaisesti sijoitettuina valmiuteen Porvoon, Loviisan ja Sipoon pelastusasemille. Lisäksi Sipoon ja Loviisan sekä Lapinjärven väestön tavoitettavuuden parantamiseksi ensihoitoyksiköitä on sijoitettu Sipoon Söderkullan ja Loviisan Koskenkylän alueille. Ensihoidon palveluverkosta täydennetään Porvoon sairaanhoitoalueen hyväksymillä pelastustoimen ensivasteyksiköillä.

tarkastettu pelastuslaitoksen toimesta ja lisäksi muihin tarkastusalueella oleviin kiinteistöihin on tehty pistokeluonteisesti yleisiä palotarkastuksia.

Päivystävä palotarkastaja palvelu antaa opastusta ja neuvontaa onnettomuuksien ehkäisyyn, omatoimiseen varautumiseen sekä pienikiinteistöjen (omakotitalot, kesäasunnot yms.) rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Päivystävälle palotarkastajalle voi tehdä myös ilotuliteammuntalupahakemukset, pienet yleisötapahetmailmoitukset (alle 1000 henkilön tapahtumat) sekä tilapäismajoitusilmoitukset. Lisäksi päivystävä palotarkastaja hoitaa yhteistyöviranomaisilta tulleita onnettomuusvaarailmoituksia sekä laitelain mukaisien tarkastuspöytäkirjojen käsittelyn. Päivystävä palotarkastaja palvelee arkisin ma-pe klo 9:00–14:30. Lisäksi päivystävälle palotarkastajalle on oma sähköpostiosoite. Päivystävälle palotarkastajalle kertyi vuoden 2018 aikana yhteensä 1144 toimenpidettä.

Pelastuslaitoksen kalustoa on uusittu toimintavuoden aikana investointisuunnitelman ja palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Vuonna 2018 pelastuslaitos on palvelutasopäätöksen mukaisesti kehittänyt suuronnettomuus- ja poikkeusolojen valmiuksiaan toimintaympäristön muutokset huomioiden. Pelastuslaitoksella on ollut säännöllistä viranomaisyhteistyötä erityisesti poliisin, Säteilyturvakeskuksen, terveydensuojeluviranomaisten, Suomen ympäristökeskuksen, Rajavartiolaitoksen ja Puolustusvoimien kanssa. Läheistä yhteistyötä on ollut lisäksi Neste Oyj:n ja Fortum Power and Heat Oyj:n kanssa.

Pelastuslaitoksen tilannekeskuksen kykyä pelastustoiminnan johtamisen ja kuntien johtoryhmien tukemiseen on kehitetty. Pelastuslaitoksen väestön varoittamisen järjestelmiä on kehitetty suunnitelman mukaisesti. Tilannekeskuksella on kyky käynnistää väestön varoittamisen menettelyt itsenäisesti koko pelastusalueella.

Ensihoidon palvelutuotanto perustuu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin laatimaan riskiarvioon, jossa kiireellisyysluokittain on määritelty alueen väestön tavoitettavuus. Keskeisenä tavoitteena on saavuttaa potilaat eri riskialueilla ensihoidon palvelutasopäätöksessä asetetuissa määräajoissa. Potilaiden tavoitettavuutta täydennetään Porvoon sairaanhoitoalueen hyväksymillä pelastustoimen ensivasteyksiköillä.

Ensihoidon tehtävissä potilaiden tavoittamisviiveet vuoden 2018 aikana ovat pääosin vastanneet ensihoidon palvelutasopäätökseen kirjattuja tavoitteita. Toimintavuoden 2018 aikana ensihoitoyksiköiden kokonaissuoritemäärä oli 13 513 (vuonna 2017 12 423) suoritetta. Pelastustoimen ensivasteyksiköillä oli 740 (vuonna 2017 644) suoritetta.

ALUEELLISEN PELASTUSTOIMEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2018

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Hallinto						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	988 700		988 700	817 740	82,7	-170 960
Tuet ja avustukset	41 000		41 000	39 287	95,8	-1 713
Muut toimintatuotot				2 081		2 081
Toimintatuotot yhteensä	1 029 700		1 029 700	859 108	83,4	-170 592
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-297 900	-4 200	-302 100	-260 096	86,1	42 004
Palvelujen ostot	-110 200		-110 200	-130 147	118,1	-19 947
Aineet, tarvikkeet	-7 200		-7 200	-22 197	308,3	-14 997
Vuokratulot	-30 400		-30 400	-31 140	102,4	-740
Muut toimintakulut	-9 000		-9 000	-9 437	104,9	-437
Toimintakulut yhteensä	-454 700	-4 200	-458 900	-453 016	98,7	5 884
Toimintakate	575 000	-4 200	570 800	406 092	71,1	-164 708
Pelastustoimi						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	7 514 400		7 514 400	8 588 741	114,3	1 074 341
Maksutuotot	51 000		51 000	56 713	111,2	5 713
Tuet ja avustukset	120 000		120 000	297 248	247,7	177 248
Vuokratulot	13 500		13 500	16 429	121,7	2 929
Muut toimintatuotot	6 500		6 500	99 154	1 525,4	92 654
Toimintatuotot yhteensä	7 705 400		7 705 400	9 058 284	117,6	1 352 884
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-4 996 700	-54 000	-5 050 700	-5 133 784	101,6	-83 084
Palvelujen ostot	-1 043 200		-1 043 200	-1 057 323	101,4	-14 123
Aineet, tarvikkeet	-296 000		-296 000	-382 840	129,3	-86 840
Avustukset	-1 000		-1 000			1 000
Vuokratulot	-1 362 500		-1 362 500	-1 256 333	92,2	106 167
Muut toimintakulut	-6 000		-6 000	-37 131	618,8	-31 131
Toimintakulut yhteensä	-7 705 400	-54 000	-7 759 400	-7 867 410	101,4	-108 010
Toimintakate		-54 000	-54 000	1 190 874	-2 205,3	1 244 874
Riskien hallinta						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	851 600		851 600			-851 600
Maksutuotot	80 000		80 000	77 934	97,4	-2 066
Muut toimintatuotot	500		500	11 135	2 227,0	10 635
Toimintatuotot yhteensä	932 100		932 100	89 069	9,6	-843 031
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-640 100	-10 300	-650 400	-653 798	100,5	-3 398
Palvelujen ostot	-143 700		-143 700	-121 041	84,2	22 659
Aineet, tarvikkeet	-45 300		-45 300	-28 738	63,4	16 562
Vuokratulot	-98 800		-98 800	-101 100	102,3	-2 300
Muut toimintakulut	-4 200		-4 200	-4 619	110,0	-419
Toimintakulut yhteensä	-932 100	-10 300	-942 400	-909 296	96,5	33 104
Toimintakate		-10 300	-10 300	-820 227	7 963,4	-809 927
Ensihoitopalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3 433 500		3 433 500	3 150 427	91,8	-283 073
Maksutuotot	154 000		154 000	290 585	188,7	136 585
Tuet ja avustukset	1 300 000		1 300 000	1 299 288	99,9	-712
Muut toimintatuotot	1 000		1 000	52 189	5 218,9	51 189
Toimintatuotot yhteensä	4 888 500		4 888 500	4 792 489	98,0	-96 011

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-3 787 100	-42 400	-3 829 500	-3 689 399	96,3	140 101
Palvelujen ostot	-366 800		-366 800	-449 607	122,6	-82 807
Aineet, tarvikkeet	-145 200		-145 200	-199 918	137,7	-54 718
Vuokratkulut	-576 900		-576 900	-418 158	72,5	158 742
Muut toimintakulut	-12 500		-12 500	-35 406	283,3	-22 906
Toimintakulut yhteensä	-4 888 500	-42 400	-4 930 900	-4 792 489	97,2	138 411
Toimintakate		-42 400	-42 400			42 400
ALUEELLINEN PELASTUSTOIMI						
Toimintatuotot	14 555 700		14 555 700	14 798 951	101,7	243 251
Toimintakulut	-13 980 700	-110 900	-14 091 600	-14 022 212	99,5	69 388
Toimintakate	575 000	-110 900	464 100	776 739	167,4	312 639

2.1.6 Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Liikelaitos Porvoon vesi	
Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	TOTEUTUMINEN 2018
Kaupungin tuottovaatimus 5 % liikevaihdosta (0,574 milj.euroa)	Toteutui.

Liikelaitos Kuninkaantien työterveys	
Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	TOTEUTUMINEN 2018
Tilikauden tulos on nolla tai ylijäämäinen.	Toteutui, ylijäämä 29 971,48 euroa.

Liikelaitos Porvoon tilapalvelut	
Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	TOTEUTUMINEN 2018
Peruspääoman korko on 5 %.	Toteutui.
Lähiruuan osuutta lisätään.	Toteutui.
Ruokahävikin määrän, painon ja kustannusten systemaattinen kirjaaminen aloitetaan.	Toteutui.

2.1.7 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	TA2018	
Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab		
Tuloutus / liikevaihto, %	3,7 %	<i>toteutui</i>
Omavaraisuusaste-%	≥ 20%	<i>toteutui</i>
CO-vapaa sähkönmyynti, %	100 %	<i>toteutui</i>
Uusiutuvien polttoaineiden osuus kaukolämmön tuotannosta on vähintään 90 prosenttia	≥ 90 %	<i>toteutui</i>
Oy Porvoo EventFactory Oy		
Yhtiön operatiivinen tulos	0	<i>toteutui</i>
Kaupungin myöntämän tuen määrä, teur	1 100	<i>toteutui</i>
Lyhytaikaisen tilamyynnin vuokrausaste, % (tapahtumatilat)	60 %	<i>toteutui</i>
Pitkäaikaisen vuokrauksen käyttöaste, % (liiketilat)	100 %	<i>toteutui</i>
Porvoon A-asunnot Oy-Borgå A-bostäder Ab		
Asuntojen käyttöaste, %	≥ 98 %	<i>toteutui</i>
Porvoon vuokra-asunnot Oy Borgå hyresbostäder Ab		
Asuntojen käyttöaste, %	≥ 99,7 %	<i>tot 99,27 %</i>
Oy Porvoo International College Ab		
Tilikauden tulos	≥ 0	<i>toteutui</i>

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

(ilman liikelaitoksia)

TULOSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	28 208 200		28 208 200	27 487 386	97,4	-720 814
Maksutuotot	15 734 600		15 734 600	15 920 742	101,2	186 142
Tuet ja avustukset	4 637 600	-205 000	4 432 600	6 274 051	141,5	1 841 451
Muut toimintatuotot	46 181 300	600 000	46 781 300	51 535 358	110,2	4 754 058
Toimintatuotot yhteensä	94 761 700	395 000	95 156 700	101 217 537	106,4	6 060 837
Valmistus omaan käyttöön	1 195 000		1 195 000	847 877	71,0	-347 123
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-107 282 000	-717 600	-107 999 600	-109 301 392	101,2	-1 301 792
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-23 457 800		-23 457 800	-23 465 674	100,0	-7 874
Muut henkilösivukulut	-4 825 800		-4 825 800	-4 065 329	84,2	760 471
Palvelujen ostot	-142 577 900	-2 176 500	-144 754 400	-148 417 796	102,5	-3 663 396
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 625 000	-174 500	-13 799 500	-15 203 083	110,2	-1 403 583
Avustukset	-17 209 800		-17 209 800	-16 213 315	94,2	996 485
Muut toimintakulut	-45 107 600	-289 400	-45 397 000	-44 356 513	97,7	1 040 487
Toimintakulut yhteensä	-354 085 900	-3 358 000	-357 443 900	-361 023 102	101,0	-3 579 202
TOIMINTAKATE	-258 129 200	-2 963 000	-261 092 200	-258 957 688	99,2	2 134 512
Verotulot	227 400 000		227 400 000	229 152 204	100,8	1 752 204
Valtionosuudet	49 900 000		49 900 000	50 464 569	101,1	564 569
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot muilta	100 000		100 000	131 683	131,7	31 683
Korkotuotot liikelaitoksilta				31 513		31 513
Muut rahoitustuotot	2 226 000		2 226 000	2 935 725	131,9	709 725
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	574 000		574 000	587 473	102,3	13 473
Korkokulut	-1 000 000		-1 000 000	-738 527	73,9	261 473
Muut rahoituskulut	-100 000		-100 000	-11 483	11,5	88 517
VUOSIKATE	20 970 800	-2 963 000	18 007 800	23 595 469	131,0	5 587 669
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 000 000		-20 000 000	-19 443 247	97,2	556 753
Arvonalentumiset				-1 843 854		-1 843 854
TILIKAUDEN TULOS	970 800	-2 963 000	-1 992 200	2 308 368	-115,9	4 300 568
Poistoeron muutos				155 893		155 893
Varausten muutos				2 000 000		2 000 000
Rahastojen muutos				-2 722 688		-2 722 688
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	970 800	-2 963 000	-1 992 200	1 741 573	-87,4	3 733 773

Verotulojen erittely	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
Kunnan tulovero	193 000 000		193 000 000	192 402 463	99,7	-597 537
Osuus yhteisöveron tuotosta	17 400 000		17 400 000	20 363 640	117,0	2 963 640
Kiinteistövero	17 000 000		17 000 000	16 386 101	96,4	-613 899
Verotulot yhteensä	227 400 000		227 400 000	229 152 204	100,8	1 752 204

Vuosi	Tulovero-prosentti	Kunnan tulovero, 1000 euroa	Muutos, %
2006	18,75	133 844	4,5
2007	18,75	145 039	8,4
2008	18,75	154 420	6,5
2009	19,25	158 743	2,8
2010	19,25	162 062	2,1
2011	19,25	167 174	3,2
2012	19,25	166 872	-0,1
2013	19,25	179 781	7,7
2014	19,25	179 346	-0,0
2015	19,75	187 564	4,6
2016	19,75	196 962	5,0
2017	19,75	190 592	-3,2
2018	19,75	192 402	0,9

Valtionosuuksien erittely	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns. yhden putken) valtionosuus, ml. tasaukset				52 898 695		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet				-2 434 126		
Valtionosuudet yhteensä	49 900 000		49 900 000	50 464 569	101,13	564 569

2.3 Investointiosan toteutuminen

(ilman liikelaitoksia)

INVESTOINTIEN TOTETUTUMINEN	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
KONSERNIHALLINTO						
Investointimenot	-41 634 000	-7 344 900	-48 978 900	-38 928 264	79,5	10 050 636
Investointitulot				37 500		37 500
Yhteensä	-41 634 000	-7 344 900	-48 978 900	-38 890 764	79,4	10 088 136
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI						
Investointimenot	-410 000		-410 000	-152 735	37,3	257 265
Yhteensä	-410 000		-410 000	-152 735	37,3	257 265
SIVISTYSTOIMI						
Investointimenot	-1 560 000	-189 000	-1 749 000	-1 486 276	85,0	262 724
Investointitulot				22 500		22 500
Yhteensä	-1 560 000	-189 000	-1 749 000	-1 463 776	83,7	285 224
ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS						
Investointimenot	-980 000		-980 000	-964 237	98,4	15 763
Investointitulot	155 000		155 000	187 500	121,0	32 500
Yhteensä	-825 000		-825 000	-776 737	94,1	48 263
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Investointimenot	-44 584 000	-7 533 900	-52 117 900	-41 531 512	79,7	10 586 388
Investointitulot	155 000		155 000	247 500	159,7	92 500
Yhteensä	-44 429 000	-7 533 900	-51 962 900	-41 284 012	79,4	10 678 888

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvion investointiosaan seuraavat 7 533 900 euron muutokset:

Osakkeet ja osuudet 100 000 euroa, talonrakennus 6 144 900 euroa, kuntatekniikka 600 000 euroa, kiinteän omaisuuden osto 500 000 euroa ja sivistystoimi, liikuntapalvelujen hankkeet 189 000 euroa.

Ylitysoikeus:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2018 talonrakennushankkeisiin 748 580 euron ylityksen.

TALONRAKENNUS

5050 Hankesuunnitelmat ja kuntoselvitykset

Vuoden 2018 määräraha, 150 000 €, jäi käyttämättä 67 296 €. Määrärahoilla on tehty tulevien vuosien investointihankkeiden hankesuunnitelmia, kuntotutkimuksia ja tilaselvityksiä.

5060 Varikko Kaupunginhaka

Vuoden 2018 määrärahasta, 100 000 €, jäi käyttämättä 87 640 €. Tarveselvitys on tehty vuoden 2018 aikana.

5105 Päiväkoti Helmi (Peippolan päiväkoti)

Vuoden 2018 määrärahasta, 1 948 000 €, jäi käyttämättä 519 287 €. Elinkaarihankkeisiin kuuluva Päiväkoti Helmi valmistui kesällä 2018. Säästö johtuu siitä, että vuoden 2017 määrärahat ylittyivät, koska rakennustyöt edistyivät vuonna 2017 nopeammin kuin oli ajateltu. Hankkeen kokonaisku

tannus ei muutu. Elinkaarisopimuksen mukaisesti päiväkodin rakentajalla on hoito- ja energiamäärävastuu seuraavat 20 vuotta.

5119 Päiväkoti Metsätähti (Näsin päiväkoti)

Vuoden 2018 määrärahasta, 300 000 €, jäi käyttämättä 274 572 €. Päiväkodin hankesuunnitelma on vuoden aikana tehty ja se valmistuu vuoden 2019 alussa.

5135 Mäntykummun päiväkoti

Vuoden 2018 määrärahasta, 444 500 €, jäi käyttämättä 240 401€. Päiväkodin valmistui vuoden 2017 aikana.

5142 Toukovuoren päiväkoti

Vuoden 2018 määrärahasta, 588 600 €, jäi käyttämättä 335 477 €. Elinkaarihankkeisiin kuuluva Toukovuoren päiväkoti

valmistui ja otettiin käyttöön joulukuussa 2017. Urakan viimeisen maksuerän maksaminen siirtyi vuodelle 2018, koska taloudellinen loppuselvitys oli tekemättä ja viimeiset kalustehankinnat tehtiin alkuvuonna 2018. Säästö johtuu siitä, että aikaisempien vuosien määrärahat olivat ylittyneet.

Hanke toteutettiin kustannusarvion puitteissa.

Elinkaarisopimuksen mukaisesti päiväkodin rakentajalla on hoito- ja energiamäärävastuu seuraavat 20 vuotta.

5310 ja 5413 Tolkisten koulu

Vuoden 2018 määrärahasta, 8 792 200 €, jäi käyttämättä 2 769 693 €. Tolkisten koulu valmistui syksyllä 2018. Säästö johtuu siitä, että aikaisempien vuosien määrärahat olivat ylittyneet. Hanke toteutettiin pääosin kustannusarvion puitteissa. Elinkaarisopimuksen mukaisesti rakentajalla on hoito- ja energiamäärävastuu seuraavat 20 vuotta.

5326 Kanteletalo (Vårberga skola ja Skaftkärrin koulu)

Vuoden 2018 määrärahasta, 1 357 100 €, jäi käyttämättä 361 121 €. Elinkaarihankkeisiin kuuluva Kanteletalo valmistui ja otettiin käyttöön syksyllä 2017. Urakan viimeisen maksuerän maksaminen ja pysäköintialueen laajennusosan rakentaminen siirtyi vuodelle 2018. Elinkaarisopimuksen mukaisesti rakentajalla on hoito- ja energiamäärävastuu seuraavat 20 vuotta.

5399 Koulujen korjaustyöt

Vuoden 2018 määrärahasta, 8 246 700 €, jäi käyttämättä 699 284 €. Hanke käsittää Linnankosken lukion, Linnajoen koulun ja Keskuskoulun korjaustyöt. Määräraha on käytetty vuoden aikana seuraavasti:

- Linnankosken lukio	6 234 469 €
- Linnajoen yläaste	866 057 €
- Keskuskoulu	442 081 €

Vuoden 2018 säästyneet määrärahat tarvitaan vuodelle 2019 korjaustöiden valmiiksi saattamiseen.

5402 Grännäs skola

Vuoden 2018 määrärahasta, 4 358 500 €, jäi käyttämättä 1 291 985 €. Uusi päärakennus valmistui ja otettiin käyttöön syksyllä 2018. Aikataulun viivästyksen johdosta vanhan koulurakennuksen purkutyö siirtyi vuodelle 2019 tehtäväksi ja

sen johdosta pihatyöt valmistuvat vasta kesällä 2019. Vanhan hirsirakennuksen peruskorjaus valmistuu myös vasta vuoden 2019 aikana. Vuonna 2018 säästetyt määrärahat tarvitaan vuodelle 2019 hankkeen valmiiksi saattamiseksi.

5406 Kvarnbackens skola

Vuoden 2018 määrärahasta, 2 000 000 €, jäi käyttämättä 911 253 €. Säästö johtuu siitä, että työ on edennyt hitaammin kuin mitä arvioitiin talousarvion laadinnan yhteydessä. Säästyneet määrärahat tarvitaan hankkeen valmiiksi saattamiseksi. Korjaustyö valmistuu vuoden 2019 aikana.

5414 Eklöfska skolan (Tolkis nya skola)

Vuoden 2018 määrärahasta, 2 652 300 €, jäi käyttämättä 42 573 €. Vuonna 2018 säästetyt määrärahat tarvitaan vuodelle 2019 hankkeen valmiiksi saattamiseksi. Koulu valmistuu vuoden 2019 aikana.

5419 Strömborgska skolan (Västra enhetsskolan)

Vuoden 2018 määrärahasta, 9 200 000 €, jäi käyttämättä 1 432 420 €. Säästö johtuu siitä, että urakkamuodoksi on valittu projektijohtourakka, jossa rakennuttaja maksaa työt tosittien perusteella. Viive työsuorituksen ja laskun maksamisen välillä on noin kaksi kuukautta. Lisäksi runkotyö oli noin kaksi viikkoa myöhässä. Vuonna 2018 säästetyt määrärahat tarvitaan vuodelle 2019 hankkeen valmiiksi saattamiseksi. Koulu valmistuu vuoden 2019 aikana.

5546 Hinthaaran vanha osa ja urheiluhalli

Vuoden 2018 määrärahasta, 100 000 €, ylittyi 680 177 €. Talousarvioon varattiin määräraha suunnittelutyön käynnistämiseksi, mutta alkuvuonna selvisi, että ei ole luotettavia keinoja eristää purettavaksi päätettyä rakennusosaa muusta koulusta, joten päätettiin, että vanhin osa puretaan ja koulutilojen tarvittavat korjaustyöt tehdään viipymättä. Hankkeen seuraava työvaihe on tarveselvityksen laatiminen.

5770 Energiansäästöinvestoinnit

Vuoden 2018 määrärahasta, 500 000 €, jäi käyttämättä 360 151 €. Vuoden aikana on tehty kiinteistöjen energialaskelmia. Kaksi aurinkovoimala (Huhtisen koulu ja Borgå gymnasium) jäi toteuttamatta materiaalitoimitusten viivästysten takia. Kyseiset kohteet tehdään vuoden 2019 aikana.

KUNTATEKNIikka

Vuoden 2018 aikana kuntatekniikka joutui hakemaan 600 000 euron lisämäärärahan investointikulujen rahoittamiseksi. Ylitukset johtuivat yleisestä rakennusalan kustannustason noususta sekä yli talousarviokauden kestävien rakennushankkeiden kokonaiskustannuksia säästävistä etukäteisinvestoinneista sekä hulevesijärjestelyiden laajemmasta toteuttamisesta. Ylitukset rahoitettiin tonttitulojen ylijäämällä.

Uudisrakennuskohteina toteutettiin Länsi-Haikkoon, Kerkkoon, Kevätläaksonkallion kaava-alueita. Suurimpina yksittäisinä hankkeina olivat Länsirannalla sijaitseva Kultalistankatu sekä Aurinkolaaksontien pohjarakennustyöt Toukovuoren kaava-alueella. Uudispuistokohteina toteutettiin Kevätläak-

son alueella puisto-, hiihtokäytäviä ja valaistusta sekä lähiliikuntapaikan pohjatyöt yhteistyössä liikunnan kanssa. Yhteistyöhankkeena Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa toteutettavan kevyenliikenteen väylän (Kulloo-Ernestas) ensimmäinen vaihe Tyysterintien liittymään valmistui. Ernestasin meluvaliinin rakentaminen aloitettiin.

Perusparannuskohteina toteutettiin mm. Porvoon joen ruopaus vierasvenesataman alueella sekä Länsirannalla. Itäisen Rantapromenadin kiveystyöt sekä Aleksanterinkadun eteläpuoleisen kevyenliikenteen väylän esteettömyystyöt sekä viherkaistan kiveystyöt valmistuivat. Päälyestyksiä toteutettiin noin 70 kohteessa eri puolilla kaupunkia.

INVESTOINTIHANKKEIDEN TOTETUTUMINEN	Kustannus- arvio	Edellisten vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kust.- arviosta käytetty %
8000 KAUPUNGINHALLITUS								
IRTAIN OMAISUUS								
1095 HPK:n irtain omaisuus								
Menot			-250 000		-250 000	-150 129	-99 871	60,1
1145 Taloussuunnitteluohjelma								
Menot					0	-31 646	31 646	
1150 Taloushallinnon tietojärjestelmä								
Menot			-200 000		-200 000	-12 000	-188 000	-6,0
1155 Henkilöstö- ja palkkaohjelma								
Menot			-350 000		-350 000	0	-350 000	
YHTEENSÄ			-800 000		-800 000	-193 775	606 225	-24,2
OSAKKEET JA OSUUDET								
1100 Osakkeet								
Menot				-100 000	-100 000	-7 793	92 207	7,8
YHTEENSÄ				-100 000	-100 000	-7 793	92 207	7,8
TALONRAKENNUS								
KONSERNIHALLINNON TALONRAKENNUS								
5050 Hankesuunnitelmat ja kuntoselv								
Menot	-1 050 000	-438 436	-150 000		-150 000	-82 704	67 296	49,6
5060 Varikko kaupunginhaka								
Menot	-3 100 000			-100 000	-100 000	-12 360	87 640	0,4
5770 Energiansäästöinvestoinnit								
Menot	-3 500 000	-365 749	-500 000		-500 000	-139 849	360 151	14,4
YHTEENSÄ			-650 000	-100 000	-750 000	-234 913	515 087	31,3
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TALONR								
5214 Näsin terveysasema								
Menot	-730 000		-150 000		-150 000	-290 403	-140 403	39,8
5260 Vanhusten palveluas kalustaminen								
Menot	-300 000		-300 000		-300 000	0	300 000	0,0
YHTEENSÄ			-450 000		-450 000	-290 403	159 597	
SIVISTYSTOIMEN TALONRAKENNUS								
5105 Päiväkotikoti Helmi								
Menot	-5 549 000	-4 097 118	-1 948 000		-1 948 000	-1 428 713	519 287	99,6
5119 Näsin päiväkotikoti								
Menot	-9 000 000		-300 000		-300 000	-25 428	274 572	0,3
5135 Mäntykummun päiväkotikoti								
Menot	-7 460 000	-3 233 420		-444 500	-444 500	-204 099	240 401	46,1
5142 Toukovuoren päiväkotikoti								
Menot	-6 106 000	-5 560 815	-58 000	-530 600	-588 600	-253 123	335 477	95,2
5326 Kanteletalo								
Menot	-17 521 000	-16 317 453	-500 000	-857 100	-1 357 100	-995 979	361 121	98,8
Tulot		750 000						
5399 Koulujen korjaus								
Menot	-13 242 000	-4 995 189	-6 000 000	-2 246 700	-8 246 700	-7 547 416	699 284	94,7
5402 Grännäs skola								
Menot	-5 350 000	-991 479	-3 350 000	-1 008 500	-4 358 500	-3 066 515	1 291 985	75,9
5406 Kvarnbackens skola								
Menot	-2 000 000		-2 000 000		-2 000 000	-1 088 747	911 253	54,4
5413 Tolkisten koulu								
Menot	-9 617 000	-4 618 253	-6 987 000	-805 200	-7 792 200	-5 022 507	2 769 693	100,2
5414 Tolkis skola								
Menot	-5 064 000	-97 660	-2 500 000	-152 300	-2 652 300	-2 609 727	42 573	53,5
5419 Strömborgska skolan								
Menot	-21 500 000	-456 065	-9 200 000		-9 200 000	-7 767 580	1 432 421	38,2
5546 Hinthaaran urheiluhalli								
Menot	-100 000		-100 000		-100 000	-780 177	-680 177	780,2
YHTEENSÄ								
Menot			-32 943 000	-6 044 900	-38 987 900	-30 790 011	8 197 889	

INVESTOINTIHANKKEIDEN TOTETUTUMINEN	Kustannus- arvio	Edellisten vuosien käyttö	Alku- peräinen ta- lousarvio	Talous- arvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kust.- arviosta käytetty %
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ								
Menot			-34 043 000	-6 144 900	-40 187 900	-31 315 327	8 872 573	77,9
Tulot						0	0	
Yhteensä			-34 043 000	-6 144 900	-40 187 900	-31 315 327	8 872 573	77,9
8000 KAUPUNGINHALLITUS								
Menot yhteensä			-34 843 000	-6 244 900	-41 087 900	-31 516 895	9 571 005	76,7
Tulot yhteensä						0	0	
Yhteensä			-34 843 000	-6 244 900	-41 087 900	-31 516 895	9 571 005	76,7
8050 KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA								
IRTAIN OMAISUUS								
Kuntatekniikka								
1031 Pakettiauto								
Menot			-40 000		-40 000		40 000	0,0
1032 Kuorma-auto								
Menot			-200 000		-200 000	-226 000	-26 000	113,0
1036 Pyöräkuormaaja								
Menot			-80 000		-80 000	-10 167	69 833	12,7
1038 Tärymuokkain								
Menot			-10 000		-10 000		10 000	0,0
1039 Valssijyrä								
Menot			-30 000		-30 000	-41 900	-11 900	139,7
1048 Kunnossapitokalusto								
Menot			-50 000		-50 000	-13 731	36 269	27,5
1081 Mittauskalusto								
Menot			-20 000		-20 000	-54 128	-34 128	270,6
1087 Puiston pienkoneet								
Menot			-40 000		-40 000	-23 825	16 175	59,6
Kuntatekniikka yhteensä			-470 000		-470 000	-369 751	100 249	
Maapolitiikka								
1073 Takymetri								
Menot			-30 000		-30 000	-27 800	2 200	92,7
1088 Pakettiauto								
Menot			-41 000		-41 000	-34 495	6 505	84,1
Maapolitiikka yhteensä			-71 000		-71 000	-62 295	8 705	87,7
YHTEENSÄ			-541 000		-541 000	-432 046	108 954	
KIINTEÄ OMAISUUS								
2000 Kiinteistöjen osto								
Menot			-1 000 000	-500 000	-1 500 000	-1 277 312	222 688	85,2
KIINTEÄ OMAISUUS yhteensä			-1 000 000	-500 000	-1 500 000	-1 277 312	222 688	85,2
KUNTATEKNIikka								
6069 Uudisrakennus, kadut								
Menot			-2 170 000	-400 000	-2 570 000	-2 987 637	-417 637	116,3
6070 Perusparannus, kadut								
Menot			-330 000		-330 000	-420 648	-90 648	127,5
6159 Kevyen liikenteen väylät								
Menot			-270 000	-50 000	-320 000	-207 264	112 736	64,8
6559 Liikennejärjestelyt								
Menot			-130 000		-130 000	0	130 000	0,0
6659 Päälylystäminen, erittelemätön								
Menot			-1 000 000		-1 000 000	-823 550	176 450	82,4
6899 Puistot, erittelemätön								
Menot			-410 000		-410 000	-368 335	41 665	89,8
Tulot						37 500	37 500	
7059 Satama, erittelemätön								
Menot			-780 000		-780 000	-480 962	299 038	61,7
7239 Avo-ojien perusparannus								
Menot			-60 000	-150 000	-210 000	-228 480	-18 480	108,8
7500 Tutkimus ja suunnittelu								
Menot			-100 000		-100 000	-185 136	-85 136	185,1

INVESTOINTIHANKKEIDEN TOTETUTUMINEN	Kustannus- arvio	Edellisten vuosien käyttö	Alku- peräinen ta- lousarvio	Talous- arvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kust.- arviosta käytetty %
KUNTATEKNIikka YHTEENSÄ								
Menot			-5 250 000	-600 000	-5 850 000	-5 702 012	147 988	97,5
Tulot						37 500	37 500	
Yhteensä			-5 250 000	-600 000	-5 850 000	-5 664 512	185 488	96,8
8050 KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA								
Menot yhteensä			-6 791 000	-1 100 000	-7 891 000	-7 411 370	479 630	93,9
Tulot yhteensä						37 500	37 500	
Yhteensä			-6 791 000	-1 100 000	-7 891 000	-7 373 870	517 130	93,4
8100 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAK								
IRTAIN OMAISUUS								
1018 Omenamäen palvelutalon kalust								
Menot						-17 903	-17 903	
1019 Vanhus- ja vammaispalvelu irtaimisto								
Menot			-30 000		-30 000	-28 607	1 393	95,4
1020 Terveyspalvelujen irtain omaisuus								
Menot			-15 000		-15 000	0	15 000	0,0
1023 Suun terveydenhuolto, hoitoyks								
Menot			-65 000		-65 000	0	65 000	0,0
1025 Tietojärjestelmät, palvelimet								
Menot			-300 000		-300 000	-106 225	193 775	35,4
8100 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAK								
Menot yhteensä			-410 000	0	-410 000	-152 735	257 265	37,3
Yhteensä			-410 000	0	-410 000	-152 735	257 265	37,3
8200 SIVISTYSLAUTAKUNTA								
IRTAIN OMAISUUS								
Koulutuspalvelut								
1065 Sivistystoimen it-hankinnat								
Menot			-60 000		-60 000	-152 357	-92 357	253,9
1066 Sivistystoimen irtain omaisuus								
Menot			-50 000		-50 000	-16 915	33 086	33,8
1067 Varhaiskasvatuksen ohjelmisto								
Menot			-100 000	-34 000	-134 000	-8 400	125 600	6,3
1068 Koulujen it-hankinnat								
Menot			-100 000	-100 000	-200 000	0	200 000	0,0
Kuvapalvelut								
1050 Musiikkiopiston irtain omaisuus								
Menot			-20 000		-20 000	-21 715	-1 715	108,6
1052 Liikuntapalvelujen huoltoauto								
Menot			-40 000		-40 000	-40 205	-205	100,5
1053 Liikuntapalvelujen pienkoneet								
Menot			-20 000		-20 000	-18 466	1 534	92,3
1054 Liikuntapalvelujen kunnossapitokal								
Menot			-40 000		-40 000	-40 205	-205	100,5
1055 Nuorisopalvelujen irtain omaisuus								
Menot			-45 000		-45 000	-36 177	8 823	80,4
1056 Kamppailulajien irtaimisto								
Menot			-80 000		-80 000	-84 168	-4 168	105,2
1120 Taidetehtas, näyttelysermit								
Menot			-30 000		-30 000	-30 031	-31	100,1
1130 Kirjastoauto ja inventaarin								
Menot			-10 000		-10 000	0	10 000	0,0
1135 Itsepalvelukirjasto								
Menot			-30 000		-30 000	-24 193	5 807	80,6
YHTEENSÄ			-625 000	-134 000	-759 000	-472 832	286 168	

INVESTOINTIHANKKEIDEN TOTETUTUMINEN	Kustannus- arvio	Edellisten vuosien käyttö	Alku- peräinen ta- lousarvio	Talous- arvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kust.- arviosta käytetty %
4040 Yleiset alueet Kokkonniemi Menot			-150 000		-150 000	-90 420	59 580	60,3
4075 Tekojää ja pallokenttä Menot			-450 000		-450 000	-450 348	-348	100,1
4080 Keskuskentän rakennustyöt Menot				-55 000	-55 000	-112 251	-57 251	204,1
4100 Kokkonniemen jäähalli Menot			-200 000		-200 000	-201 753	-1 753	100,9
4180 Lähiliikuntapaikat Menot			-100 000		-100 000	-141 540	-41 540	141,5
Tulot						22 500	22 500	
4200 Ulkoilualueet ja reitit Menot			-35 000		-35 000	-17 132	17 868	48,9
YHTEENSÄ								
Menot			-935 000	-55 000	-990 000	-1 013 444	-23 444	102,4
Tulot						22 500	22 500	
YHTEENSÄ			-935 000	-55 000	-990 000	-990 944	-944	100,1
SIVISTYSLAUTAKUNTA								
Menot yhteensä			-1 560 000	-189 000	-1 749 000	-1 486 276	262 724	85,0
Tulot yhteensä						22 500	22 500	
Yhteensä			-1 560 000	-189 000	-1 749 000	-1 463 776	285 224	83,7
8900 ALUEPELASTUSLAUTAKUNTA								
IRTAIN OMAISUUS								
Menot yhteensä			-980 000		-980 000	-964 237	15 763	98,4
Tulot yhteensä			155 000		155 000	187 500	32 500	121,0
Yhteensä			-825 000		-825 000	-776 737	48 263	94,1
INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
MENOT			-44 584 000	-7 533 900	-52 117 900	-41 531 512	10 586 388	79,7
TULOT			155 000		155 000	247 500	92 500	159,7
YHTEENSÄ			-44 429 000	-7 533 900	-51 962 900	-41 284 012	10 678 888	79,4

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

(ilman liikelaitoksia)

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	20 970 800	-2 963 000	18 007 800	23 595 469	131,0	5 587 669
Tulorahoituksen korjaukset	-6 005 000		-6 005 000	-9 492 253	158,1	-3 487 253
Toiminnan rahavirta yhteensä	14 965 800	-2 963 000	12 002 800	14 103 216	117,5	2 100 416
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-44 584 000	-7 533 900	-52 117 900	-41 582 512	79,8	10 535 388
Rahoitusosuudet investointimenoihin	155 000		155 000	247 500	159,7	92 500
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	6 005 000		6 005 000	8 417 399	140,2	2 412 399
Investointien rahavirta yhteensä	-38 424 000	-7 533 900	-45 957 900	-32 917 613	71,6	13 040 287
Toiminta ja investoinnit, netto	-23 458 200	-10 496 900	-33 955 100	-18 814 397	55,4	15 140 703
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset muille	-400000		-400 000	-85 812	21,5	314 188
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille	-5100000		-5 100 000	-5 173 457	101,4	-73 457
Antolainasaamisten vähennykset muilta	295000		295 000	4 836 099	1 639,4	4 541 099
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta				325 000		325 000
Antolainauksen muutokset yhteensä	-5205000		-5 205 000	-98 170	1,9	5 106 830
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	52 000 000		52 000 000	40 000 000	76,9	-12 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-23 000 000		-23 000 000	-21 950 993	95,4	1 049 007
Lainakannan muutokset yhteensä	29 000 000		29 000 000	18 049 007	62,2	-10 950 993
Rahoituksen rahavirta				3 119 853		3 119 853
Rahavarojen muutos yhteensä	336 800	-10 496 900	-10 160 100	2 256 293		12 416 393

2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Talous- arvio	TA- muutos	TA muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Talous- arvio	TA- muutos	TA muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
		1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Konsernihallinto	N	61 875	-1 610	60 265	62 614	-2 349	54 764	600	55 364	58 859	-3 496
Sosiaali- ja terveyslautatoimi	N	161 250	2 861	164 111	164 883	-772	16 949	175	17 124	18 213	-1 089
Sivistystoimi	N	116 981	1 996	118 976	119 504	-527	9 688	-380	9 308	10 194	-885
Pelastuslaitos	N	13 981	111	14 092	14 022	69	14 556		14 556	14 799	-243
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	-						227 400		227 400	229 152	-1 752
Valtionosuudet	-						49 900		49 900	50 465	-565
Korkotulot	-						100		100	163	-63
Muut rahoitustulot	-						2 800		2 800	3 523	-723
Korkomenot	-	1 000		1 000	739	261					
Muut rahoitusmenot	-	100		100	11	89					
INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus											
Irtain omaisuus	N	800		800	194	606					
Osakkeet ja osuudet	N	0	100	100	8	92					
Koulujen korjaus	N	6 000	2 247	8 247	7 547	699					
Tolkkisten koulu	N	6 987	805	7 792	5 023	2 770					
Kevätkummun koulu	N	500	857	1 357	996	361					
Strömborgska skolan	N	9 200		9 200	7 768	1 432					
Tolkis skola	N	2 500	152	2 652	2 610	43					
Grännäs skola	N	3 350	1 009	4 359	3 067	1 292					
Kvarnbackens skola	N	2 000		2 000	1 089	911					
Päiväkoti Helmi	N	1 948		1 948	1 429	519					
Toukokuoren päiväkoti	N	58	531	589	253	335					
Näsin päiväkoti	N	300		300	25	275					
Mäntykummun päiväkoti	N	0	445	445	204	240					
Näsin terveyskeskus	N	150		150	290	-140					
Hinthaaran urheiluhalli	N	100		100	780	-680					
Vanhusten palveluasuntojen kalust	N	300		300	0	300					
Muut talonrakennushankkeet	N	650	100	750	235	515					
Kaupunkikehitys											
Irtain omaisuus	N	541		541	432	109					
Maan hankinta	N	1 000	500	1 500	1 277	223					
Kuntatekniikka	N	5 250	600	5 850	5 753	97				38	-38
Sosiaali- ja terveystoimi											
Irtain omaisuus	N	410		410	153	257					
Sivistystoimi											
Irtain omaisuus	N	625	134	759	473	286					
Liikuntatoimen hankkeet	N	935	55	990	1 013	-23				23	-23
Pelastuslaitos											
Irtain omaisuus	N	980		980	964	16	155		155	188	-33
RAHOITUSOSA											
Antolainojen lisäys	B	5 500		5 500	5 259	241					
Antolainojen vähennys	-						295		295	5 161	-4 866
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						52 000		52 000	40 000	12 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	23 000		23 000	21 951	1 049					
Oman pääoman muutokset	-									-1 075	1 075
Vaikutus maksuvalmiuteen	-	337		337	2 256	-1 919		10 497	10 497	3 120	7 377
		428 607	10 892	439 499	432 822	6 676	428 607	10 892	439 499	432 822	6 676

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2018 euroa	1.1.-31.12.2017 euroa
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	30 021 712,90	29 015 233,28
Maksutuotot	15 609 871,82	15 458 927,08
Tuet ja avustukset	6 274 051,37	5 966 067,80
Muut toimintatuotot	20 996 295,44	22 177 322,80
Toimintatuotot yht.	72 901 931,53	72 617 550,96
Valmistus omaan käyttöön	1 464 282,58	1 657 381,29
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-119 258 464,78	-115 928 483,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-25 531 468,56	-25 204 208,27
Muut henkilösivukulut	-4 436 532,49	-5 514 275,94
Palvelujen ostot	-124 846 743,66	-119 904 106,05
Aineet, tarvikkeet	-21 358 496,78	-20 165 209,04
Avustukset	-16 110 389,97	-15 966 886,23
Muut toimintakulut	-15 547 673,50	-14 851 758,65
Toimintakulut yht.	-327 089 769,74	-317 534 927,26
TOIMINTAKATE	-252 723 555,63	-243 259 995,01
Verotulot	229 152 204,19	221 181 296,83
Valtionosuudet	50 464 569,00	48 980 017,00
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	61 075,53	151 283,57
Muut rahoitustuotot	2 952 002,60	2 691 340,87
Korkokulut	-738 527,08	-1 053 775,16
Muut rahoituskulut	-12 017,77	-56 326,41
VUOSIKATE	29 155 750,84	28 633 841,69
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-24 313 024,46	-23 421 323,20
Arvonalentumiset	-1 843 854,28	-292 800,41
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
TILIKAUDEN TULOS	2 998 872,10	4 919 718,08
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	155 893,17	192 581,28
Varausten lisäys (-)/vähennys (+)	2 000 000,00	250 000,00
Rahastojen lisäys (-)/vähennys (+)	-2 722 687,92	-552 017,32
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ(-)	2 432 077,35	4 810 282,04

3.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2018 euroa	2017 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	29 155 750,84	28 633 841,69
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-9 513 341,36	-8 550 609,95
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-53 527 577,32	-55 067 403,86
Rahoitusosuudet investointimenoihin	247 500,00	1 469 350,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 438 487,63	10 594 700,21
Toiminnan ja investointien rahavirta	-25 199 180,21	-22 920 121,91
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-133 222,00	-6 075 038,00
Antolainasaamisten vähennykset	4 836 099,22	2 898 683,17
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	40 000 000,00	50 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 950 993,14	-22 864 137,81
Oman pääoman muutokset		244 262,52
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-140 662,12	541 905,22
Vaihto-omaisuuden muutos	43,68	-14 089,56
Saamisten muutos	-955 321,98	1 126 028,21
Korottomien velkojen muutos	5 877 827,05	2 027 538,19
Rahoituksen rahavirta	27 533 770,71	27 885 151,94
Rahavarojen muutos	2 334 590,50	4 965 030,03
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	30 750 390,10	28 415 799,60
Rahavarat 1.1.	-28 415 799,60	-23 450 769,57
Muutos	2 334 590,50	4 965 030,03

3.3 Tase

TASE VASTAAVAA		31.12.2018	31.12.2017
		euroa	euroa
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	329 039 878,53	307 070 637,72
I	Aineettomat hyödykkeet	2 743 000,59	2 698 188,10
	1. Aineettomat oikeudet	158 841,85	168 456,29
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	2 584 158,74	2 529 731,81
II	Aineelliset hyödykkeet	276 697 441,17	248 012 121,09
	1. Maa- ja vesialueet	27 266 073,41	25 994 151,67
	2. Rakennukset	141 205 326,16	121 355 898,13
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	82 125 762,89	71 829 849,17
	4. Koneet ja kalusto	10 512 016,12	9 436 515,53
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	40 533,29	40 533,29
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 547 729,30	19 355 173,30
III	Sijoitukset	49 599 436,77	56 360 328,53
	1. Osakkeet ja osuudet	45 846 140,99	47 904 155,53
	3. Muut lainasaamiset	3 004 900,78	7 841 000,00
	4. Muut saamiset	748 395,00	615 173,00
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 059 988,99	10 000 131,88
	2. Lahjoitusrahastojen varat	9 996 008,57	9 927 776,12
	3. Muut toimeksiantojen varat	63 980,42	72 355,76
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	44 284 187,45	40 749 601,28
I	Vaihto-omaisuus	338 580,26	338 623,94
	1. Aineet ja tarvikkeet	338 580,26	338 623,94
II	Saamiset	13 195 217,09	11 995 177,74
	Pitkäaikaiset saamiset	0,00	289 621,00
	3. Muut saamiset	0,00	289 621,00
	Lyhytaikaiset saamiset	13 195 217,09	11 705 556,74
	1. Myyntisaamiset	5 665 902,98	5 022 981,30
	3. Muut saamiset	2 432 453,75	2 625 420,50
	4. Siirtosaamiset	5 096 860,36	4 057 154,94
III	Rahoitusomaisuusarvopaperit		
	4. Muut arvopaperit		
IV	Rahat ja pankkisaamiset	30 750 390,10	28 415 799,60
VASTAAVAA YHTEENSÄ		383 384 054,97	357 820 370,88

TASE VASTATTAVAA		31.12.2018	31.12.2017
		euroa	euroa
A	OMA PÄÄOMA	148 658 222,10	143 503 456,83
I	Peruspääoma	83 655 913,15	83 655 913,15
IV	Muut omat rahastot	9 821 423,61	7 098 735,69
V	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä yli-/alijäämä	52 748 807,99	47 938 525,95
VI	Tilikauden yli-/alijäämä	2 432 077,35	4 810 282,04
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 775 950,98	4 931 844,15
	1. Poistoero	2 275 950,98	2 431 844,15
	2. Vapaaehtoiset varaukset	500 000,00	2 500 000,00
C	PAKOLLISET VARAUKSET	3 508 151,02	5 034 085,30
	2. Muut pakolliset varaukset	3 508 151,02	5 034 085,30
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10 822 770,86	10 903 575,87
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	10 020 344,50	9 939 666,05
	3. Muut toimeksiantojen pääomat	802 426,36	963 909,82
E	VIERAS PÄÄOMA	217 618 960,01	193 447 408,73
I	Pitkäaikainen	153 179 778,35	134 791 837,94
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	140 203 846,16	121 767 948,72
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	217 875,19	1 452 380,99
	7. Liittymismaksut ja muut velat	12 758 057,00	11 571 508,23
II	Lyhytaikainen	64 439 181,66	58 655 570,79
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 564 102,56	18 632 051,28
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	1 062 483,77	3 146 919,83
	5. Saadut ennakot	1 175 866,73	1 083 655,03
	6. Ostovelat	16 469 712,24	15 015 307,63
	7. Muut velat	4 552 000,51	2 349 988,09
	8. Siirtovelat	19 615 015,85	18 427 648,93
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		383 384 054,97	357 820 370,88

3.4 Konsernituloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1.–31.12.2018 euroa	1.1.–31.12.2017 euroa
Toimintatuotot	243 042 066,91	236 145 678,62
Toimintakulut	-485 960 830,37	-467 661 731,02
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	937 213,84	564 782,22
Toimintakate	-241 981 549,62	-230 951 270,18
Verotulot	229 152 204,19	221 181 296,83
Valtionosuudet	69 450 827,20	66 196 054,13
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	80 533,65	116 962,18
Muut rahoitustuotot	928 098,29	1 208 749,39
Korkokulut	-2 932 873,94	-3 728 785,77
Muut rahoituskulut	-519 057,27	-553 288,52
Vuosikate	54 178 182,50	53 469 718,06
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-39 937 660,49	-48 512 640,61
Omistuksen eliminointierot	3 032,49	3 032,50
Arvonalentumiset	-2 134 466,74	-436 661,14
Satunnaiset erät		230 932,85
Tilikauden tulos	12 109 087,76	4 754 381,66
Tilinpäätössiirrot	-3 592 537,84	-922 786,66
Tilikauden verot	-5 455,03	1 145,91
Laskennalliset verot	9 497,09	390 518,97
Vähemmistöosuudet	-97 140,71	-129 134,08
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	8 423 451,27	4 094 125,80

3.5 Konsernin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2018 euroa	2017 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	54 178 182,51	53 469 718,06
Satunnaiset erät		230 932,85
Tilikauden verot	-5 455,03	1 145,91
Tulorahoituksen korjauserä	-12 429 405,96	-9 991 503,52
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-85 205 332,64	-88 512 650,44
Rahoitusosuudet investointi menoihin	355 171,48	1 539 119,81
Pysyvien vastaavien luovutustulot	13 821 437,33	12 404 409,13
Toiminnan ja investointien rahavirta	-29 285 402,31	-30 858 828,20
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-142 064,63	-6 231,92
Antolainojen vähennykset	63 339,56	70,92
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	71 160 637,86	69 233 641,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-43 418 531,93	-42 044 887,86
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 376 976,88	5 211 512,96
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	-714 780,75	167 262,52
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-141 163,13	542 656,62
Vaihto-omaisuuden muutos	-303 350,73	2 896 122,72
Saamisten muutos	-3 299 058,87	-658 201,64
Korottomien velkojen muutos	10 932 114,79	4 601 689,96
Rahoituksen rahavirta	36 514 119,05	39 943 635,28
RAHAVAROJEN MUUTOS	7 228 716,74	9 084 807,08
Rahavarat 31.12	51 275 594,71	44 046 877,97
Rahavarat 1.1.	44 046 877,97	34 962 070,89
	7 228 716,74	9 084 807,08

3.6 Konsernitase

TASE VASTAAVAA	31.12.2018 euroa	31.12.2017 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT	573 957 062,36	533 387 923,84
Aineettomat hyödykkeet	8 687 584,02	6 445 472,40
Aineettomat oikeudet	1 057 647,33	1 271 603,04
Muut pitkävaikutteiset menot	7 628 446,74	5 173 869,36
Ennakkomaksut	1 489,95	
Aineelliset hyödykkeet	537 651 397,41	498 260 708,59
Maa- ja vesialueet	46 099 213,43	45 125 431,09
Rakennukset	280 350 220,70	244 783 609,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	154 530 344,75	140 692 582,65
Koneet ja kalusto	27 805 540,73	23 936 686,19
Muut aineelliset hyödykkeet	352 604,51	235 636,62
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	28 513 473,29	43 486 762,93
Sijoitukset	27 618 080,93	28 681 742,85
Osakkuusyhtiöosuudet	16 601 186,85	16 049 214,14
Muut osakkeet ja osuudet	9 735 517,77	11 352 464,72
Joukkovelkakirjalainasaamiset	200 000,00	200 000,00
Muut lainasaamiset	1 817,51	2 271,88
Muut saamiset	1 079 558,80	1 077 792,11
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 534 166,97	10 456 275,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT	89 283 478,43	78 452 352,11
Vaihto-omaisuus	3 527 902,97	3 224 552,24
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	36 758,36	322 173,60
Lyhytaikaiset saamiset	34 443 222,39	30 858 748,30
Rahoitusarvopaperit	44 200,98	29 456,68
Rahat ja pankkisaamiset	51 231 393,73	44 017 421,29
VASTAAVAA YHTEENSÄ	673 774 707,76	622 296 551,47

TASE VASTATTAVAA	31.12.2018 euroa	31.12.2017 euroa
OMA PÄÄOMA	165 125 605,43	152 265 615,68
Peruspääoma	83 655 913,15	83 655 913,15
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	50 456,38	50 456,38
Arvonkorotusrahoisto		
Muut omat rahastot	30 759 500,23	27 931 032,10
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	42 236 284,39	36 534 088,25
Tilikauden yli-/alijäämä	8 423 451,28	4 094 125,80
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 502 065,90	1 806 729,54
PAKOLLISET VARAUKSET	5 280 674,18	6 848 068,74
Eläkevaraukset	33 911,83	33 911,83
Muut pakolliset varaukset	5 246 762,35	6 814 156,91
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11 299 273,60	11 362 545,29
VIERAS PÄÄOMA	490 567 088,65	450 013 592,22
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	314 493 146,46	289 169 510,76
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	53 106 634,77	50 344 237,71
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	47 475 642,13	43 521 255,13
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	75 491 665,29	66 978 588,62
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	673 774 707,76	622 296 551,47

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät:

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelmilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Nordean koronvaihtosopimuksen käyvän arvon lisäys, 36 410 euroa, kirjattiin vuoden 2018 tilinpäätöksessä kuluksi, sopimuksella suojataan kaupungin koko lainasalkkua.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa Porvoon kaupunki on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Kiinteistövero ei ole eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Osaketytäryhteisöjen, kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiön aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennallisen verovelkaan ja niiden muutos on merkitty konsernilaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Muutokset konsernin rakenteessa

Vuonna 2018 perustettiin uuden yhtiön EdupoliPointCollege Oy, josta tuli kaupunginkonsernin tytäryhtiö ja Eestinmäen Palvelukeskus Oy:n osakkeista luovuttiin.

Osakkuusyhtiö Asunto Oy Kaivokadun 13 kaikki osakkeet myytiin ja Asunto Oy Kalevanväylän osakkeista myytiin osan osakkeista jolloin kaupungin omistusosuus putosi alle 20 %.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Yleishallinto	6 502 263,14	7 994 899,81	7 864 243,75	8 650 358,85
Sosiaali- ja terveystalvet	103 141 429,28	96 539 452,00	19 053 607,96	18 352 811,95
Opetus- ja kulttuuripalvelut	16 754 500,56	19 503 447,39	9 867 023,86	10 623 576,33
Yhdyskuntapalvelut	35 705 691,06	33 865 067,97	36 117 055,96	34 990 803,83
Muut palvelut	80 938 182,87	78 242 811,45		
Toimintatuotot yhteensä	243 042 066,91	236 145 678,62	72 901 931,53	72 617 550,96

7) Verotulojen erittely	2018	2017
Kaupungin tulovero	192 402 462,93	190 592 356,81
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 363 640,10	13 930 635,57
Kiinteistövero	16 386 101,16	16 658 304,45
Verotulot yhteensä	229 152 204,19	221 181 296,83

8) Valtionosuuksien erittely	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Kunnan peruspäalvelujen valtionosuus	52 898 695,00	51 210 256,00	52 898 695,00	51 210 256,00
Siitä: Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus	-7 894 583,00	-9 373 227,00	-7 894 583,00	-9 373 227,00
Järjestelmämuutoksen kompensointi		17 030,00		17 030,00
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet	16 552 132,20	14 968 768,13	-2 434 126,00	-2 247 269,00
Valtionosuudet yhteensä	69 450 827,20	66 196 054,13	50 464 569,00	48 980 017,00

9) Palvelujen ostojen erittely	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	83 224 505,80	82 538 825,45
Muiden palvelujen ostot	41 622 237,86	37 365 280,60
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	124 846 743,66	119 904 106,05

12) Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Eläkevastuu 1.1.	33 911,83	38 241,15		
Vähennykset tilikaudella	0,00	-4 329,32		
Eläkevastuut 31.12.	33 911,83	33 911,83		
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	979 312,30	337 023,26	979 312,30	337 023,26
Lisäys tilikaudella		800 000,00		800 000,00
Vähennyt tilikaudella	-662 344,28	-157 710,96	-662 344,28	-157 710,96
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	316 968,02	979 312,30	316 968,02	979 312,30
Mätäjärven kaatopaikan puhdistus 1.1.	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00
Lisäys tilikaudella				
Vähennys tilikaudella				
Mätäjärven kaatopaikan puhdistus 31.12	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00
Koronvaihtosopimus 1.1.	154 773,00		154 773,00	
Lisäys tilikaudella	156 424,15	154 773,00	156 424,15	154 773,00
Vähennys tilikaudella	-120 014,15		-120 014,15	
Koronvaihtosopimus 31.12.	191 183,00	154 773,00	191 183,00	154 773,00
Porvoon A-Asunnot Oy kauppahinnan palautus 1.1.	900 000,00		900 000,00	
Lisäys tilikaudella		900 000,00		900 000,00

Vähennys tilikaudella	-900 000,00		-900 000,00	
Porvoon A-Asunnot Oy kauppahinnan palautus 31.12.	0,00	900 000,00	0,00	900 000,00
Muu varaus 1.1.	1 780 071,61	1 833 577,17		
Lisäys tilikaudella	43 737,25	126 623,76		
Vähennys tilikaudella	-85 197,53	-180 129,32		
Muu varaus 31.12.	1 738 611,33	1 780 071,61		

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Muu toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	5 722 277,09	6 401 466,36	5 711 439,53	6 382 216,87
Rakennusten myyntivoitot	1 916 308,22	4 325 955,54		3 649 594,88
Muut myyntivoitot	2 316 526,30	377 614,84	2 253 983,84	216 088,81
Myyntivoitot yhteensä	9 955 111,61	11 105 036,74	7 965 423,37	10 247 900,56
Muut toimintakulut				
Kiinteistön luovutustappiot		11 547,40		
Muu myyntitappio	1 891,26	677,96	16,27	228,57
Myyntitappiot yhteensä	1 891,26	12 225,36	16,27	228,57

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot				
HUS konserni		230 932,85		
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	230 932,85		

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2018	2017
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Porvoon Energia Oy	1 795 478,71	1 612 473,78
Svartså vattenverk Ab	2 100,00	2 100,00
Kojamo Oyj	5 440,00	5 440,00
Aktia	16,53	17,40
Korko osuuksista		
HUS	396 391,69	396 391,69
Kårkulla samkommun	1 426,57	1 426,57
Yhteensä	2 200 853,50	2 017 849,44

11) KÄYTTÖOMAISUUDEN POISTOSUUNNITELMA	Poistomenetelmä
--	-----------------

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Porvoon veden vesijohtoavustukset	Tasapoisto	5 vuotta

Muut pitkäaikaiset menot

Tietokoneohjelmistot	Tasapoisto	2 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	2 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	2 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
--------------------	----------------

Rakennukset ja rakennelmat

Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset (1)	Tasapoisto	20 vuotta
Tehdas ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	10 vuotta
Elinkaarirakennukset		
- 40 % hankintahinnasta (vv. 1 - 20)	Tasapoisto	20 vuotta
60 % hankintahinnasta (vv. 21 - 40)	Tasapoisto	20 vuotta

Liikelaitos Porvoon vesi

Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Vesilaitos- ja viemärilaitosrakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Vedenottamot	Tasapoisto	30 vuotta
Jätevedenpuhdistamot	Tasapoisto	30 vuotta
Pumppaamot	Tasapoisto	30 vuotta
Vesitornit	Tasapoisto	30 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Maa- ja vesirakenteet	Menojäännös	20 %
Johtoverkostot ja laitteet	Menojäännös	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännös	25 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	Menojäännös	20 %

Liikelaitos Porvoon vesi

- automaatiojärjestelmät ja -laitteet	Tasapoisto	7 vuotta
- koneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta
- vesi-, jätevesi- ja sadevesijohdot	Tasapoisto	30 vuotta

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet	Tasapoisto	4 vuotta
Raskaat kuljetuskoneet	Tasapoisto	10 vuotta
Liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut koneet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
--------------	------------------------	--

Pysyvät sijoitukset

Osakkeet, osuudet, saamiset	ei poistoaikaa	
-----------------------------	----------------	--

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina	2017–2021
Suunnitelman mukaiset poistot	24 642 110
Poistonalaisten investointien omahankintameno	49 333 126
Hankintameno	-24 691 016
Ero	-50,05 %

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19)

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	168 456,29	2 529 731,81	2 698 188,10
Lisäykset tilikauden aikana	125 974,97	841 291,80	967 266,77
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Siirrot erien välillä			
Tilikauden poisto	-135 589,41	-786 864,87	-922 454,28
Poistamaton hankintameno 31.12.	158 841,85	2 584 158,74	2 743 000,59
Kirjanpitoarvo 31.12.	158 841,85	2 584 158,74	2 743 000,59

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Soranotto-alueet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	25 994 151,67	121 355 898,13	71 829 849,17	9 436 515,53	40 533,29	19 355 173,30	248 012 121,09
Lisäykset tilikauden aikana	1 328 312,08	17 083 918,44	15 150 245,97	4 608 300,41		14 381 740,98	52 552 517,88
Rahoitusosuudet tilikaudella			-60 000,00	-187 500,00			-247 500,00
Vähennykset tilikauden aikana	-56 390,34						-56 390,34
Siirrot erien välillä		14 238 918,49	3 793 804,86	156 461,63		-18 189 184,98	0,00
Tilikauden poisto		-11 300 671,62	-8 588 137,11	-3 501 761,45			-23 390 570,18
Arvon alentumiset		-172 737,28					-172 737,28
Poistamaton hankintameno 31.12.	27 266 073,41	141 205 326,16	82 125 762,89	10 512 016,12	40 533,29	15 547 729,30	276 697 441,17
Kirjanpitoarvo 31.12.	27 266 073,41	141 205 326,16	82 125 762,89	10 512 016,12	40 533,29	15 547 729,30	276 697 441,17

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet/ Tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet/ Osakkuus- ja muut omistus-yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	16 319 550,71	29 129 153,71	2 118 406,62	337 044,49	47 904 155,53
Lisäykset	1 641,02		6 151,65		7 792,67
Vähennykset	-51 756,58		-342 933,63		-394 690,21
Siirrot erien välillä					0,00
Arvon alentumiset		-1 671 117,00			-1 671 117,00
Hankintameno 31.12.	16 269 435,15	27 458 036,71	1 781 624,64	337 044,49	45 846 140,99
Kirjanpitoarvo 31.12.	16 269 435,15	27 458 036,71	1 781 624,64	337 044,49	45 846 140,99

JVK-, muut laina- ja muut saamiset	Lainasaamiset tytär-yhteisöiltä	JVK-laina-saamiset	Liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 641 000,00	200 000,00	615 173,00	8 456 173,00
Lisäykset			133 222,00	133 222,00
Vähennykset	-4 836 099,22			-4 836 099,22
Siirrot erien välillä				0,00
Hankintameno 31.12.	2 804 900,78	200 000,00	748 395,00	3 753 295,78
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 804 900,78	200 000,00	748 395,00	3 753 295,78

OMISTUKSET YHTEISÖISSÄ

Nimi	Koti- paikka	Kaupungin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 €		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
20) Tytäryhteisöt						
Porvoon A-asunnot Oy-Borgå A-bostäder Ab	Porvoo	100	100	10 961	105 919	116
Porvoon Energia Oy-Borgå Energi Ab	Porvoo	100	100	39 889	109 037	3 411
Oy Kokonhalli Ab	Porvoo	100	100	635	39	-80
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	Porvoo	100	100	2 928	1 537	0
Porvoon Seudun Asuntosäätiö-Borgånejdens bostadsstiftelse	Porvoo	66,7	66,7	845	7 041	0
Gammelbackan Liikekeskus Oy	Porvoo	100	100	1 358	5	2
Ab Svartså Vattenverk-Mustijoen Vesilaitos Oy	Porvoo	60	60	84	37	0
Porvoo Event Factory Oy Ab	Porvoo	100	100	-867	1 995	1
Kesk. kiinteistö Oy Porvoon Piispantalo	Porvoo	100	100	2 471	134	0
Porvoo International College Oy Ab	Porvoo	54,73	54,73	1 612	255	33
Porvoon Edelfeltin Bulevardi 23 As Oy	Porvoo	100	100	81	1 420	0
Porvoon Auratie 10 As Oy	Porvoo	78,93	78,93	421	3 207	-13
EdupoliPointCollege Oy Ab	Porvoo	65,64	65,64	2	232	0
Yhteensä				60 420	230 858	3 470
21) Kuntayhtymät						
Uudenmaan Liitto	Helsinki	3,2	3,2	53	985	0
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	Helsinki	3,377	3,377	13 244	24 842	-192
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	5,56	5,56	933	2 780	86
Kårkulla Samkommun	Parainen	6,48	6,48	812	1 946	-24
Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Porvoo	65,64	65,64	12 470	9 848	839
Samkommunen för Yrkesutbildning i Östra Nyland, Inveon	Porvoo	54,08	54,08	3 210	243	-407
Yhteensä				30 722	40 644	302
22) Osakkuusyhteisöt						
Itä-Uudenmaan jätehuolto Oy-Östra Nylands Avfallsservice	Porvoo	49	49	4 285	1 444	934
Borgå Folkakademi Ab	Porvoo	37,13	37,13	1 341	309	0
Posintra Oy	Porvoo	37,77	37,77	272	139	25
Kiinteistö Oy Jousitie	Porvoo	20	20	1	959	0
Yhteensä				5 899	2 851	959

23) Saamisten erittely	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		90 519,01		169 723,33
Muut saamiset				208 836,58
Siirtosaamiset		706,68		32 550,00
Yhteensä		91 225,69		411 109,91
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		67 844,46		23 929,82
Siirtosaamiset		1 980,00		2 915,00
Yhteensä		69 824,46		26 844,82
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		1 260,00		51 772,98
Siirtosaamiset				
Yhteensä		1 260,00		51 772,98
Saamiset muilta		13 032 906,94	289 621,00	11 215 829,03
Saamiset yhteensä	0,00	13 195 217,09	289 621,00	11 705 556,74

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuolto	1 286 243,32	717 153,79	1 117 181,48	554 598,00
ELY- / KEHA-keskus	963 855,54	731 492,42	963 855,54	731 492,42
EU-tuet ja avustukset	149 661,21	234 778,81		
Työttömyysvakuutusrahasto	126 429,98	241 339,62	126 429,98	241 339,62
Muut tulojäämät	4 647 408,62	3 919 447,68	2 814 912,64	2 181 782,10
Tulojäämät yhteensä	7 173 598,67	5 844 212,32	5 022 379,64	3 959 212,14
Ennakkomenot yhteensä	74 480,72	97 942,80	74 480,72	97 942,80
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	7 248 079,39	5 942 155,12	5 096 860,36	4 057 154,94

25) Oman pääoman erittely	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	83 655 913,15	83 655 913,15	83 655 913,15	83 655 913,15
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	83 655 913,15	83 655 913,15	83 655 913,15	83 655 913,15
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1.	50 456,38	50 456,38		
Lisäykset				
Vähennykset				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12	50 456,38	50 456,38		
Maanhankintarahasto 1.1	7 098 735,69	6 546 718,37	7 098 735,69	6 546 718,37
Siirrot rahastoon	4 000 000,00	2 000 000,00	4 000 000,00	2 000 000,00
Siirrot rahastosta	-1 277 312,08	-1 447 982,68	-1 277 312,08	-1 447 982,68
Maanhankintarahasto 31.12.	9 821 423,61	7 098 735,69	9 821 423,61	7 098 735,69
Muut omat rahastot 1.1.	20 832 296,41	20 655 749,75		
Siirrot rahastoon	105 780,21	176 546,66		
Siirrot rahastosta				
Muut omat rahastot 31.12.	20 938 076,62	20 832 296,41		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	40 626 978,94	36 608 825,33	52 748 807,99	47 694 263,43
Muu ero	1 609 305,45	-74 770,57		244 262,52
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	42 236 284,39	36 534 054,76	52 748 807,99	47 938 525,95
Tilikauden yli-/alijäämä	8 423 451,28	4 092 924,18	2 432 077,35	4 810 282,04
Oma pääoma yhteensä	165 125 605,43	152 264 380,57	148 658 222,10	143 503 456,83

27) Pitkäaikaiset velat	2018	2017
Velat jotka erääntyvät 1.1.2024 tai sen jälkeen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	70 797 435,84	65 261 538,40
Lainat julkisyhteisöiltä	12 763,62	18 893,05
Pitkäaikaiset velat yhteensä	70 810 199,46	65 280 431,45

29) Pakolliset varaukset	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Pakolliset varaukset				
Maisemointivaraus, Domargård	316 968,02	979 312,30	316 968,02	979 312,30
Mätäjärven kaatopaikan puhdistus	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00
A-Asunnot kauppahinnan palautus		900 000,00		900 000,00
Koronvaihtosopimus	191 183,00	154 773,00	191 183,00	154 773,00
HUS, eläkevastuu	33 911,83	33 911,83		
HUS, Potilasvakuutusmaksu	1 738 611,33	1 616 638,55		
HUS muut		163 433,06		
Pakolliset varaukset yhteensä	5 280 674,18	6 848 068,74	3 508 151,02	5 034 085,30

30) Vieras pääoma	2018		2017	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 122 711,72		810 920,94
Siirtovelat		2 691,02		7 112,10
Yhteensä		1 125 402,74		818 033,04
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		856 234,48		484 180,03
Siirtovelat		283 073,21		161 758,25
Yhteensä		1 139 307,69		645 938,28
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Ostovelat		113 167,96		119 556,88
Yhteensä		113 167,96		119 556,88
Velat muilta	134 791 837,94	62 344 376,48	134 791 837,94	57 233 800,84
Vieras pääoma yhteensä	153 179 778,35	64 439 181,66	134 791 837,94	58 655 570,79

32) Muiden velkojen erittely	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Muut velat				
Liittymismaksut	47 094 664,14	44 797 933,48	12 651 573,28	11 450 863,56
Muut velat	627 369,52	505 062,05	106 483,72	120 644,67
Muut velat yhteensä	47 722 033,66	45 302 995,53	12 758 057,00	11 571 508,23

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	2 052 888,15	691 271,46	643 225,17	549 153,00
Menojäämät				
Henkilöstömenojen jaksotukset	29 035 724,09	28 028 650,26	17 581 504,48	16 849 580,44
Korkojaksotukset	1 244 634,05	760 919,08	117 987,36	67 212,95
Muut menojäämät	4 539 537,58	3 774 353,90	1 272 298,84	961 702,54
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	36 872 783,87	33 255 194,70	19 615 015,85	18 427 648,93
Siirtovelat yhteensä	36 872 783,87	33 255 194,70	19 615 015,85	18 427 648,93

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vuokravastuut	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	77 366 313,39	57 901 256,80	51 937 599,07	41 791 715,30
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	10 540 647,70	9 971 340,67	7 329 594,48	7 509 059,17
Leasingvastuut yhteensä	56 037 827,47	56 965 194,53	24 495 900,37	23 761 501,82
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	5 748 321,31	5 006 319,91	2 897 870,50	2 253 790,04
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	15 257 180,39	20 061 248,80	15 257 180,39	20 061 248,80
Yhteensä	133 404 140,86	114 866 451,33	76 433 499,44	65 553 217,12

Vastuusitoumukset	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			105 771 594,15	105 771 594,15
Jäljellä oleva pääoma			73 564 904,62	69 483 828,70
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	18 114 030,12	18 114 030,12	16 000 000,00	16 000 000,00
Jäljellä oleva pääoma	11 569 393,20	12 082 494,70	9 513 513,27	10 013 513,27

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2018	2017
Porvoon osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	286 354 049,00	280 714 129,00
Porvoon osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Porvoon mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	183 969,26	185 528,04

Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaupunkille aiheutuvat velvoitteet	1 362 245	2 545 745	1 362 245	2 545 745
Muut sopimukset	29 398 218	34 411 920	29 257 567	34 303 553
Sopimusvastuut yhteensä	30 760 463	36 957 665	30 619 812	36 849 298
Johdannaisopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-3 814 023	-3 683 905	-246 448	-300 049
Kohde-etuuden arvo	188 120 171	105 944 785	17 250 000	21 250 000
Sähkökaupan hintariskin suojaus (Porvoon Energia Oy)				
Käypä arvo	29 542 417	345 219		
Nimellisarvo	20 381 927	16 402 374		
Sähköjohdannaisopimus (HUS)				
Käypä arvo	105 245	-6 343		
Muut taloudelliset vastuut				
ARA-avustuksen palautusvastuu	1 108 454	1 102 788		
Potilasvakuutus (HUS)	1 143 232	1 188 144		
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 310 896	2 345 486	2 013 921	1 970 255

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Porvoo	
	2018	2017	2018	2017
Koronvaihtosopimus 1 Koronvaihtosopimus 1 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 11.6.2020. Vastapuolella ei ole purkuehtoa. Lainapääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	2 250 000 -55 265	3 750 000 -145 276	2 250 000 -55 265	3 750 000 -145 276
Porvoon Energia Oy Koronvaihtosopimus 1 Koronvaihtosopimukset on tehty yksittäisen lainan suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivä vastaavat toisiaan. Lainapääomaa vastaava nimellisarvo erääntyy 19.11.2019 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Lainapääomaa vastaava nimellisarvo erääntyy 10.9.2020 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	4 000 000 96 5 000 000 -23 460	4 000 000 -18 5 000 000 -15 087		
Koronvaihtosopimus 2 Koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainapääomaa vastaava nimellisarvo erääntyy 29.5.2023 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Lainapääomaa vastaava nimellisarvo erääntyy 10.9.2035 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Lainapääomaa vastaava nimellisarvo erääntyy 22.6.2026 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Lainapääomaa vastaava nimellisarvo erääntyy 27.5.2023 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	15 000 000 -1 073 202 6 900 000 139 568 10 000 000 -2 105 873 15 000 000 1 070 411	15 000 000 -99 608 6 900 000 -441 670 10 000 000 -2 105 873		
Koronvaihtosopimus 3 Koronvaihtosopimus 3 on tehty leasingsopimuksen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus eräpäivät poikkeavat leasingsopimusten eräpäivistä. Nimellisarvo eräpäivä 19.12.2017 Markkina-arvo Leasingsopimuksen eräpäivä 19.12.2022 Nimellisarvo eräpäivä 19.12.2017 Markkina-arvo Leasingsopimuksen eräpäivä 20.12.2023	23 259 704 378 867 23 259 704 -155 394	12 141 446 261 378 12 429 405 -159 309		
Koronvaihtosopimus 4 Porvoon Energia Oy:n 1-3.suojausten korjaussopimukset ja niiden vaikutus. Nimellisarvo alkupäivä 14.12.2016 eräpäivä 8.9.2020 Markkina-arvo Nimellisarvo alkupäivä 27.2.2017 eräpäivä 27.5.2023 Markkina-arvo Nimellisarvo alkupäivä 14.12.2016 eräpäivä 8.9.2020 Markkina-arvo Nimellisarvo alkupäivä 10.9.2020 eräpäivä 10.9.2035 Markkina-arvo Nimellisarvo alkupäivä 10.9.2020 eräpäivä 10.9.2035 Markkina-arvo Nimellisarvo alkupäivä 17.11.2017 eräpäivä 16.11.2037 Markkina-arvo Nimellisarvo alkupäivä 20.12.2017 eräpäivä 20.6.2019 Markkina-arvo Nimellisarvo alkupäivä 20.6.2019 eräpäivä 22.6.2026 Markkina-arvo	6 900 000 312 214 15 000 000 -1 497 338 6 900 000 -171 970 6 900 000 -355 040 6 900 000 -306 891 10 000 000 -618 609 10 000 000 123 195 10 000 000 -755 618			

Nimellisarvo alkupäivä 20.6.2019 eräpäivä 20.9.2021	10 000 000		
Markkina-arvo	520 662		
Nimellisarvo alkupäivä 20.9.2019 eräpäivä 20.9.2035	18 000 000	18 000 000	
Markkina-arvo	-1 096 093	-753 048	
Sähkökaupan hintariskin suojaus			
Nordpool-forwardit (tulouttamatta olevat) 2017			
Volyyymi, MWh 222 312			
Nimellisarvo		8 129 187	
Markkina-arvo		-147 414	
Nordpool-forwardit (tulouttamatta olevat) 2018			
Volyyymi, MWh 159 550			
Nimellisarvo		5 168 664	
Markkina-arvo		291 982	
Nordpool-forwardit (tulouttamatta olevat) 2019			
Volyyymi, MWh 96 360			
Nimellisarvo		2 608 227	
Markkina-arvo		196 479	
Nordpool-forwardit (tulouttamatta olevat) 2020			
Volyyymi, MWh 21 960			
Nimellisarvo		496 296	
Markkina-arvo		4 172	
Nordpool-forwardit (tulouttamatta olevat) 2019			
Volyyymi, MWh 329730			
Nimellisarvo	11 829 920		
Markkina-arvo	17 687 604		
Nordpool-forwardit (tulouttamatta olevat) 2020			
Volyyymi, MWh 206399			
Nimellisarvo	5 812 347		
Markkina-arvo	8 687 241		
Nordpool-forwardit (tulouttamatta olevat) 2021			
Volyyymi, MWh 84972			
Nimellisarvo	2 444 960		
Markkina-arvo	2 961 274		
Nordpool-forwardit (tulouttamatta olevat) 2022			
Volyyymi, MWh 8760			
Nimellisarvo	284 700		
Markkina-arvo	206 298		
Sähkön hintariskin hallintaan käytetään suojauksia.			
Suojaustarkoituksessa tehtyjen sopimusten tulos kirjataan tulokseen kun suojattava tuotto tai kulu realisoituu.			
HUS-kuntayhtymä			
Koronvaihtosopimus 1			
- korkoriskin suojaaminen, kohdistus yksittäiseen lainaan			
- muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi 15.9.2022 asti			
- osa lainan pääomasta suojattu, koronmaksupäivät vastaavat lainasopimusta suojausajanjaksolla			
- korkoherkkyys: korkotason nousu yhdellä korkopisteellä vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 3605,51 euroa			
- negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat vuosille 2019-2022			
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo (Porvoon osuus)	337 700	337 700	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-17 927	-18 856	
Koronvaihtosopimus 2			
- korkoris kin suojaaminen, kohdistus yksittäiseen lainaan			
- muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi 15.12.2021 asti			
- osa lainan pääomasta suojattu, koronmaksupäivät vastaavat lainasopimusta suojausajanjaksolla			
- rahoituslaitoksella purkuoikeus 6 kk välein			
- korkoherkkyys: korkotason nousu yhdellä korkopisteellä vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 3002,33 euroa			
- negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat vuosille 2019-2021			
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo (Porvoon osuus)	337 700	337 700	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-14 370	-16 479	

Sähköjohdannaiset - osa sähkönkulutuksesta suojataan sähköjohdannaiset hankitaan suojaamistarkoituksessa ja vaihdetaan fyysiseen tuotteeseen. Sopimuksia 26 kpl, jotka tehty kalenterivuosille 2019, 2020, 2021 js 2022 Käypä arvo (Porvoon osuus)	105 245	-6 343		
Eteva kuntayhtymä Koronvaihtosopimus Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.Sopimus eräntyy 15.10.2018 Lainapääomaa vastaava nimellisarvo (Porvoon osuus) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		61 962 -1 850		
Lisähyötyswap Lisähyötyswap on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.Sopimus eräntyy 7.11.2022 Lainapääoma vastaava nimellisarvo (Porvoon osuus) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	232 243 -24 740	243 572 -31 132		
Kårkulla Koronvaihtosopimus Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi Sopimus eräntyy 5.2.2021 Lainapääoma vastaava nimellisarvo (Porvoon osuus) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	202 824 -1 936	243 000 -2 304		

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahoja koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2017
Konsernihallinto	264	263
Sosiaali- ja terveystoimi	1 042	1 016
Opetus- ja kulttuuritoimi	1 681	1 681
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	259	263
Liiketoiminta	322	336
Yhteensä	3 568	3 559

Henkilöstökulut	2018	2017
Palkat ja palkkiot	119 258 464,78	115 928 483,08
Henkilösivukulut, siitä:	29 968 001,05	30 718 484,21
Eläkekulut	25 531 468,56	25 204 208,27
Muut henkilösivukulut	4 436 532,49	5 514 275,94
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	149 226 465,83	146 646 967,29
Henkilöstökulut yhteensä	149 226 465,83	146 646 967,29

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut	2018	2017
SFP	17 634,75	13 908,45
SFP i Nyland	270,00	459,00
Porvoon Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö	19 050,57	15 149,06
Kansallinen Kokoomus	7 552,50	7 305,53
Suomen Keskusta	2 871,51	1 763,67
Porvoon Seudun vihreät	10 821,98	6 827,76
Porvoon Vasemistoliitto	330,00	603,13
Uudenmaan Kokoomus	74,25	24,75
Porvoon Perussuomalaiset	550,00	1 821,30
KD Porvoon paikallisosasto	2 124,00	1 125,00
Perussuomalaisten Uudenmaan piiri		55,50
Uudenmaan sosiaalidemokraatit	810,00	345,00
Uudenmaan vihreät		78,75
Loviisan seudun Kokoomus		11,25
Uudenmaan keskusta	108,00	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	62 197,56	49 478,15

45) Tilintarkastajan palkkiot	2018	2017
PWC Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	31 514,40	38 178,75
Tilintarkastajan lausunnot	7 500,00	12 480,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	7 839,00	8 726,00
Muut palkkiot	4 320,00	
PWC Julkistarkastus Oy yhteensä	51 173,40	59 384,75
Palkkiot yhteensä	51 173,40	59 384,75

46) Kaupungin ja sen intressitahojen väliset liiketoimet

Kaupunki on myöntänyt Mustijoen vesilaitos Oy:lle 318 000 euron rahalainan, josta 31.12.2018 on avoimena 27 000 euroa. Lainasta ei peritä korkoa eikä sille ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kaupunki on myöntänyt vuonna 2017 perustamilleen asunto-osakeyhtiöille Auratie 10 ja Edelfeltinbulevardi 23 rahalainat yhtiöiden kiinteistöjen lunastamista varten. Lainat on konvertoitu pankkilainoiksi 80 prosentin osuudelta. Kaupungin myöntämä laina tilikauden päättyessä on 759 170,93 euroa kohteelle Auratie 10 ja 268 729,85 euroa kohteelle Edelfeltinbulevardi 23. Lainoista on peritty 2 prosentin suuruinen korko.

Kaupunki on myöntänyt tytäryhtiölleen EventFactory Oy:lle 1 100 000 euron avustuksen vuokraustoiminnasta syntyneen alijäämän kattamiseksi.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu johtajasopimus. Jos luottamuspujan vuoksi on käynnistetty irtisanomismenettely, kaupunginjohtajalla on oikeus saada korvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava määrä, mikäli hän itse irtisanoutuu virastaan. Korvauksesta vähennetään irtisanomisajan palkka.

Johtajasopimukset on voimassa myös seuraavien johtavien viranhaltijoiden kanssa: apulaiskaupunginjohtaja, sivistysjohtaja, sosiaali- ja terveysjohtaja, pelastusjohtaja, liikelaitos Porvoon veden toimitusjohtaja, liikelaitos Porvoon tilapalveluiden toimitusjohtaja. Johtajasopimuksissa ei ole sovittu erokorvauksesta.

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Taseyksikkö Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1.1.-31.12.2018	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2017
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	12 788 200		12 788 200,00	12 556 907,85	-231 292,15	12 192 748,44
Maksutuotot	285 000		285 000,00	425 232,08	140 232,08	454 589,46
Tuet ja avustukset	1 461 000		1 461 000,00	1 635 822,81	174 822,81	1 349 781,23
Muut toimintatuotot	8 000		8 000,00	164 558,89	156 558,89	92 794,27
Vuokratuotot	13 500		13 500,00	16 428,94	2 928,94	16 428,84
Toimintatuotot yhteensä	14 555 700	0,00	14 555 700,00	14 798 950,57	243 250,57	14 106 342,24
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-7 850 900	-110 900,00	-7 961 800,00	-7 999 525,82	-37 725,82	-7 641 242,60
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 526 600		-1 526 600,00	-1 417 547,30	109 052,70	-1 369 572,38
Muut henkilösivukulut	-344 300		-344 300,00	-320 003,25	24 296,75	-412 545,55
Palvelujen ostot	-1 663 900		-1 663 900,00	-1 758 118,52	-94 218,52	-1 696 304,03
Aineet ja tarvikkeet	-493 700		-493 700,00	-633 692,43	-139 992,43	-637 248,69
Avustukset	-1 000		-1 000,00	0,00	1 000,00	-1 500,00
Muut toimintakulut	-2 100 300		-2 100 300,00	-1 893 324,59	206 975,41	-1 831 839,47
Toimintakulut yhteensä	-13 980 700	-110 900,00	-14 091 600,00	-14 022 211,91	69 388,09	-13 590 252,72
TOIMINTAKATE	575 000	-110 900,00	464 100,00	776 738,66	312 638,66	516 089,52
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot				0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot				563,28	563,28	500,31
Muut rahoituskulut				-69,34	-69,34	-8 575,95
VUOSIKATE	575 000	-110 900,00	464 100,00	777 232,60	313 132,60	508 013,88
Suunnitelman mukaiset poistot				-823 892,98	-823 892,98	-849 724,61
TILIKAUDEN TULOS	575 000	-110 900,00	464 100,00	-46 660,38	-510 760,38	-341 710,73
Poistoeron muutos				155 893,17	155 893,17	192 581,28
Varausten muutos				0,00	0,00	250 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	575 000	-110 900,00	464 100,00	109 232,79	-354 867,21	100 870,55

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	105,5	103,8
Vuosikate/Poistot, %	94,3	59,8
Vuosikate, euroa/asukas	7,99	5,24
Asukasmäärä	97 263	97 033

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1.1.-31.12.2018	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2017
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	575 000,00	-110 900,00	464 100,00	777 232,60	313 132,60	508 013,88
Tulorahoituksen korjauserät				-40 104,78	-40 104,78	-62 213,70
Toiminnan rahavirta yhteensä				737 127,82		445 800,18
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-980 000,00		-980 000,00	-964 237,23	15 762,77	-1 240 439,42
Rahoitusosuudet investointimenoihin	155 000,00		155 000,00	187 500,00	32 500,00	474 350,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot				40 104,78	40 104,78	62 213,70
Investointien rahavirta yhteensä				-736 632,45		-703 875,72
Toiminnan ja investointien rahavirta	-250 000,00	-110 900,00	-360 900,00	495,37	361 395,37	-258 075,54
Rahoituksen rahavirta						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos				-525 602,69	-525 602,69	995 463,70
Korottomien velkojen muutos				506 536,92	506 536,92	-828 047,42
Rahoituksen rahavirta				-19 065,77	-19 065,77	167 416,28
Rahavarojen muutos	-250 000,00	-110 900,00	-360 900,00	-18 570,40	342 329,60	-90 659,26
Rahavarat 31.12				154 194,51		172 767,91
Rahavarat 1.1				172 764,91		263 424,17

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Investointien tulorahoitus, %	100,1	66,3
Kassan riittävyys, pv	4	4
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 e	-1 168	-606

TASE	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 399 281,73	3 446 437,48
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	3 399 281,73	3 446 437,48
Koneet ja kalusto	3 399 281,73	3 446 437,48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 115 890,99	2 608 858,70
Saamiset	2 961 696,48	2 436 093,79
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	75 591,20	101 228,97
Muut saamiset	2 229 494,24	1 624 899,70
Siirtosaamiset	656 611,04	709 965,12
Rahat ja pankkisaamiset	154 194,51	172 764,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 515 172,72	6 055 296,18
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 009 874,12	900 641,33
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	900 641,33	799 770,78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	100 870,55	100 870,55
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 775 950,98	2 931 844,15
Poistoero	2 275 950,98	2 431 844,15
Vapaaehtoiset varaukset	500 000,00	500 000,00
VIERAS PÄÄOMA	2 729 347,62	2 222 810,70
Lyhytaikainen	2 729 347,62	2 222 810,70
Ostovelat	611 685,52	456 370,95
Muut velat	309 812,63	166 292,05
Siirtovelat	1 807 849,47	1 600 147,70
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 515 172,72	6 055 296,18

TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	58,1	63,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,4	15,8
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	26	20
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1010	901
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	10	9
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainakanta 31.12., €/asukas	0	0
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu samoja arvostusperiaatteita ja -menetelmiä kuin kaupungin koko tilinpäätöksen laadinnassa.

Tasetta koskevat liitetiedot

1. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
		Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	3 446 437,48		3 446 437,48
Lisäykset tilikauden aikana		964 237,23		964 237,23
Rahoitusosuudet tilikaudella		-187 500,00		-187 500,00
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto		-823 892,98		-823 892,98
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	3 399 281,73	0,00	3 399 281,73
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	3 399 281,73	0,00	3 399 281,73

2. Saamisten erittely	2018	2017
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	2 586,88	786,50
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	4 327,61	2 123,20
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	150,63	
Lyhytaikaiset saamiset muilta		
Myyntisaamiset	68 526,08	98 319,27
Muut saamiset	2 229 494,24	1 624 899,70
Siirtosaamiset	656 611,04	709 965,12
Saamiset yhteensä	2 961 696,48	2 436 093,79

3. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2018	2017
---	------	------

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveyshuollosta (2017 - 18)	88 990,58	42 000,00
Työttömyysvakuutusrahasto	3 296,32	2 738,32
Muut tulojäämät	532 394,03	665 226,80
Tulojäämät yhteensä	624 680,93	709 965,12
Ennakkomenot yhteensä	31 930,11	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	656 611,04	709 965,12

4. Oma pääoma	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	900 641,33	799 770,78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	109 232,79	100 870,55
Oma pääoma yhteensä	1 009 874,12	900 641,33

5. Poistoerojen ja vapaaehtoisten varausten muutokset	2018	2017
Investointivaraus 1.1.	500 000,00	750 000,00
Investointivarausten purku	-250 000,00	-250 000,00
Investointivarausten lisäys	250 000,00	0,00
Investointivaraus 31.12.	500 000,00	500 000,00
Poistoero 1.1.	2 431 844,15	2 624 425,43
Poistoero muutos	-155 893,17	-192 581,28
Poistoero 31.12.	2 275 950,98	2 431 844,15
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	2 775 950,98	2 931 844,15

6. Vieras pääoma	2018	2017
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	2 047,25	1 836,93
Yhteensä	2 047,25	1 836,93
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	39,43	39,43
Siirtovelat (HUS)	283 073,21	161 758,25
Yhteensä	283 112,64	161 797,68
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä		
Ostovelat	152,37	185,37
Yhteensä	152,37	185,37
Velat muilta	2 444 035,36	2 058 990,72
Vieras pääoma yhteensä	2 729 347,62	2 222 810,70

7. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät	507 849,96	323 825,44
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 242 059,23	1 270 682,60
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	57 940,28	5 639,66
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 807 849,47	1 600 147,70
Siirtovelat yhteensä	1 807 849,47	1 600 147,70

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	2018	2017
--	-------------	-------------

8. Leasingvastuiden yhteismäärä

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	327 460,57	217 448,05
Myöhemmin maksettavat	548 400,66	418 204,47
Yhteensä	875 861,23	635 652,52

Henkilöstöä koskevat liitetiedot	2018	2017
9. Henkilöstömäärä	259	263
10. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	7 999 525,82	7 641 242,60
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	1 417 547,30	1 369 572,38
Muut henkilösivukulut	320 003,25	412 545,55
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	9 737 076,37	9 423 360,53
Henkilöstökulut yhteensä	9 737 076,37	9 423 360,53
11. Luottamushenkilön palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
Porvoon sos-dem kunnallisjärjestö	36,00	0,00
Sfp	316,50	224,81
Kansallinen kokoomus	0,00	11,25
Sfp i Nyland	0,00	30,00
Uudenmaan sos.dem ry	348,75	108,75
Loviisanseudun kokoomus ry	74,25	36,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	775,50	410,81

5.2 Liikelaitos Porvoon vesi

Keskeisiä tapahtumia toiminnassa

Vedenkäsittelylaitoksilla tehtiin useita laitteistosaneerauksia, joilla parannetaan ja varmennetaan vedenkäsittelyprosesseja. Automaatio- ja kaukovalvontajärjestelmä uusittiin vedentuotannon osalta ja jätevedenpuhdistuksen osalta käynnistettiin uusiminen kartoittamalla nykytilanne. Lisäveden hankintavaihtoehtoksi valikoitui siirtovesijohdon rakentaminen Helsingistä. Siirtojohdon toteutussuunnittelu käynnistettiin toukokuussa yleissuunnitelman tarkistuksella ja kustannusarvion tarkentamisella, minkä perusteella johtokunta päätti tammikuussa 2019 hankkeen siirtämisestä myöhempään ajankohtaan. Hermanninsaaren puhdistamolla valmistui jälkisuodatusyksikkö, mikä otettiin käyttöön syksyllä. Puhdistamon prosessinlaajennus oli tarpeen ympäristöluvan ehtojen tiukennuksen vuoksi ja fosforin tehokkaan poistamisen varmistamiseksi. Puhdistamon energiatehokkuutta ja toimintaa tehostettiin ottamalla käyttöön ilmastuksen optimointiohjelmisto. Hermanninsaaren tilojen lämmitys tehtiin pääosin ottamalla lämpöä talteen jätevedestä sekä aurinkovoiman avulla.

Mittava kolmivuotinen Pappilanmäen ja Myllymäen alueasaneerausohjelma käynnistyi ensimmäisen vaiheen osalta toukokuussa ja toisen vaiheen suunnittelu käynnistettiin. Merkittävä verkoston uudishanke oli Kerkkoon kaava-alueen vesihuoltoverkoston rakentaminen. Muita kaava-aluehankkeita olivat Kevätkallio ja Länsi-Haikkoo. Haja-asutusalueella Kullon runkoviemäri sekä siihen liittyvä pumpaamo valmistuivat. Kullon paineviemäriverkosto rakennettiin, mikä oli viimeinen merkittävä haja-asutusaluekohde. Muita isompia hankkeita olivat Pellingintien ja Kokkonniemen pumpaamoiden rakentaminen, mikä tehtiin pääosin vuoden 2018 aikana.

Hamarin paineviemärin vuodon korjauksen jälkeen alueella jatkettiin puhdistustoimia ja vedenlaadun seuranta kesän ja syksyn ajan. Vedenlaadun ja ympäristön seurannasta ja puhdistustoista raportointi ja keskusteltiin säännöllisesti viranomaisten kanssa. Vastaavien vuotojen nopean ja tehokkaan havaitsemisen edistämiseksi otettiin käyttöön uusia virtausmittareita, automaatiotietojen käsittelyohjelma sekä parannettiin toimintaohjeita.

Vedenmyynti normaaliasiakkaille väheni 1,3 %, mutta tukkuasiakkaiden vedenmyynti kasvoi 14,7 %. Kokonaisvedenmyynti oli 3,03 milj. m³, mikä oli 1,2 % enemmän kuin 2017. Jätevesilaskutus normaaliasiakkaille väheni 1,9 % ja tukkuasiakkaille 24 %. Yhteensä jätevesilaskutus oli 2,52 milj. m³, mikä oli 3,9 % vähemmän kuin 2017.

Tilikauden tulos, talousarvion toteutuminen ja toiminnan rahoittaminen

Liikevaihto 11,47 milj. euroa oli lähellä budjetoitua. Toimintakulut 5,91 milj. euroa ylittivät budjetoidun noin 2 %. Ylitukseen vaikutti Hamarin jätevesivuodon korkeat puhdistuskustannukset. Poistot 4,22 milj. euroa olivat 4,7 % isommat kuin budjetoitu, lähinnä johtuen investointien ylityksestä. Rahoituskulut 0,66 milj. euroa olivat budjetoidun mukaiset. Tulos 1,17 milj. euroa, oli 18 % pienempi kuin budjetoitu.

Investoinnit 11,48 milj. euroa olivat 25 % suuremmat kuin budjetoitu. Tämä johtui useiden merkittävien hankkeiden siirtymisestä edelliseltä vuodelta vuodelle 2018. Isoin siirtynyt hanke oli jäteveden pääpumpppaamoiden rakentaminen korvaamaan vanhan Kokkonniemen puhdistamon tasausaltaat, hankkeen budjetoitu kustannus oli 1,9 milj. euroa.

Liittymismaksutulot 1,27 milj. euroa ylittivät budjetoidun 27 %. Talousarvion mukaan toimintavuoden rahoitus edellytti nettolainanottoa 2,58 milj. euroa. Investointien ylitys kasvatti nettolainanottotarvetta 5,13 milj. euroon. Lainat on otettu Porvoon kaupungilta.

Henkilöstö

Porvoon veden henkilöstön kokonaismäärä oli vuoden lopussa 44 henkilöä, josta 1 oli määräaikaissäädetyssä työsuhteessa ja 1 palkattomalla vapaalla. Henkilöstömäärät olivat yksiköittäin seuraavat; verkostoyksikkö 24, laitosyksikkö 12 sekä asiakaspalvelu ja hallinto 8. Toimitusjohtaja vaihtui vuoden aikana, kun Risto Saarinen jäi eläkkeelle ja hänen tilalleen valittiin Elina Antila.

Tuloksen käyttö

Kuntalain 120 §:n mukaan johtokunnan on tehtävä esitys tilivuoden tuloksen käsittelystä. Tilivuoden ylijäämä 1 172 395,32 euroa esitetään kirjattavaksi tulostilille liikelaitos Porvoon veden taseeseen osana omaa pääomaa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tulevina vuosina investointitaso tulee säilymään korkeana. Investoinnit kohdistuvat verkoston saneeraukseen ja uudisrakentamiseen, sekä vedentuotantolaitosten kehittämiseen. Korkean investointitason takia koko taloussuunnitelmakaudella on tarpeen korottaa vesimaksuja.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Toimitusjohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta. Toiminnassa tehdään yhteistyötä konserni-johdon sekä tilintarkastajien kanssa. Toimitusjohtaja esittelee johtokunnalle jokaisessa kokouksessa katsauksen ajan-kohtaisista asioista.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu puutteita eikä päätöksistä ole tehty oikaisuvaatimuksia piti yhdessä korvausasiassa. Hallintopäätökset on keskitetty toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen. Toiminnan vakauden vuoksi käyttötalousarvion toteutuminen on lähellä budjetoitua. Vesilaitostoinnissa riskienhallinta on keskeisessä asemassa. Talousveden tuotantoon ja jakeluun liittyvien riskien hallintaa tehostetaan Valviran WSP-työkalun avulla ja jätevedenpuhdistuksen osalta SSP-työkalulla. Todettujen riskien poistamiseksi suoritetaan systemaattisia toimenpiteitä.

Prosessikuvausten laatimisella ja toimintaohjeiden tarkistuksella kehitetään ja parannetaan kriittisiä toimintaprosesseja siten, että virheiden mahdollisuus vähenee.

Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

Vesihuoltolain mukaan hulevesitoimintojen kustannukset on eriytetty laskennallisesti tilinpäätöksessä. Tilinpäätöslaskelmat on esitetty erikseen vesihuoltotoiminnalle ja hulevesitoiminnalle. Porvoon vesi on yhdessä kaupungin kanssa solminut vesihuoltolain 17 § mukaisen sopimuksen hulevesivas- tuun jakamisesta. Toistaiseksi ei ole peritty kunnalta vesi huoltolain 19a§ mukaista korvausta yleisten alueiden huleve- den viemäroinnistä. Kuten tähän saakka on hulevesitoimin- not pääosin rahoitettu vesihuollon ylijäämällä. Vuoden 2019 aikana pyritään kehittämään hulevesitoiminnan kustannus- ten rahoitusta siirtymällä julkisoikeudellisen hulevesimaksun käyttöönottoon.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Kaupungin tuottovaatimus oli 5 % liikevaihdosta eli 0,574 milj. euroa	Tämä vaatimus täytettiin, mutta samalla velka kaupungille kasvoi 2,55 milj. euroa enemmän kuin budjetoitu. Tämä johtui useiden merkittävien hankkeiden siirtymisestä edelliseltä vuodelta vuodelle 2018.

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP2016	TP2017	TA2018	Toteutuminen 2018
Asiakkaiden lukumäärä	9982 *)	10578	10700	10747
Saneeratun verkoston pituus, km	4,6	5,3	8	2,5 **)

*) Saariston osuuskunnasta siirtyneet asiakkaat mukana vasta vuodesta 2017 alkaen

**) Saneerataan tiheään rakennettua keskusta-aluetta, missä verkostopituudet ovat lyhyitä

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	1.1-31.12.2018	%	Poikkeama	1.1-31.12.2017
Liikevaihto	11 472 000	11 465 264,82	99,9	-6 735,18	10 521 863,52
Valmistus omaan käyttöön	549 200	616 405,83	112,2	67 205,83	550 380,06
Liiketoiminnan muut tuotot	25 000	69 882,21	279,5	44 882,21	59 606,05
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 655 600	-1 585 073,34	95,7	70 526,66	-1 518 916,98
Palvelujen ostot	-1 639 800	-1 817 307,03	110,8	-177 507,03	-1 840 576,15
Henkilöstökulut	-2 505 500	-2 512 186,02	100,3	-6 686,02	-2 537 748,09
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 036 000	-4 226 566,41	104,7	-190 566,41	-4 031 996,77
Liiketoiminnan muut kulut	-129 700	-180 723,69	139,3	-51 023,69	-170 556,73
Liikelylijäämä	2 079 600	1 829 696,37	88,0	-249 903,63	1 032 054,91
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0,00		0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	16 000	15 817,20	98,9	-182,80	15 668,65
Korkokulut	-95 000	-99 118,25	104,3	-4 118,25	-86 307,69
Korvaus peruspääomasta	-574 000	-574 000,00	100,0	0,00	-500 000,00
Muut rahoituskulut					
Yhteensä	-653 000	-657 301,05	100,7	-4 301	-570 639,04
Ylijäämä ennen varauksia	1 426 600	1 172 395,32	82,2	-254 204,68	461 415,87
Tilikauden ylijäämä	1 426 600	1 172 395,32	82,2	-254 204,68	461 415,87

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,96	2,47
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,96	2,47
Voitto, %	10,23	4,39

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	1.1.-31.12.2018	%	Poikkeama	1.1.-31.12.2017
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Liiketoimintajäämä (-alijäämä)	2 079 600,00	1 829 696,37	87,98 %	-249 903,63	1 032 054,91
Poistot ja arvonalentumiset	4 036 000,00	4 226 566,41	104,72 %	190 566,41	4 031 996,77
Rahoitustuotot ja -kulut	-653 000,00	-657 301,05	100,66 %	-4 301,05	-570 639,04
Tulorahoituksen korjauserät		-2 016,13		-2 016,13	-14 225,81
Yhteensä	5 462 600,00	5 396 945,60	98,80 %	-65 654,40	4 479 186,83
Investointimenot	-9 270 000,00	-11 478 918,22	123,83 %	-2 208 918,22	-7 380 047,83
Hyödykkeiden luovutustulot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin	100 000,00			-100 000,00	320 000,00
Pysyvien vastaavien luovutustulot		2 016,13		2 016,13	14 225,81
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 707 400,00	-6 079 956,49	164,00 %	-2 372 556,49	-2 566 635,19
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainojen muutokset					
Antolainojen lisäykset	0,00	-47 410,00		-47 410,00	0,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	3 000 000,00	5 100 000,00		2 100 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		0,00			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-418 000,00	-325 000,00			-170 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta					-21 023,44
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		354 181,25			1 647 749,32
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Liittymismaksujen lisäys	1 000 000,00	1 274 166,72	127,42 %	274 166,72	1 023 337,48
Vaihto-omaisuus, lisäys(-)/vähennys(+)	0,00	43,68		43,68	-14 089,56
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys(-)/ vähennys(+)	0,00	-572 707,81		-572 707,81	234 886,22
Korottomat velat, lisäys (+)/ vähennys(-)	0,00	235 442,47		235 442,47	-107 072,73
Yhteensä	1 000 000,00	936 945,06	93,69 %	-63 054,94	1 137 061,41
Rahoituksen rahavirta	3 582 000,00	6 018 716,31	168,03 %	2 436 716,31	2 593 787,29
Kassavarojen muutos	-125 400,00	-61 240,18	48,84 %	64 159,82	27 152,10
KASSAVAROJEN MUUTOS					
Kassavarat 31.12	180 000,00	377 963,25			439 203,43
Kassavarat 1.1.	305 400,00	439 203,43			412 051,33
Muutos	-125 400,00	-61 240,18			27 152,10

LAINAT	2018	2017
Lainat 1.1.	2 910 000,00	3 101 023,44
+ uudet lainat	5 100 000,00	
- lainojen lyhennykset	325 000,00	191 023,44
Lainat 31.12.	7 685 000,00	2 910 000,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 e	-16 032	-11 115
Investointien tulorahoitus *)	47 %	64 %
Lainanhoitokate	13	17
Kassan riittävyys, päiviä	7	11
Quick ratio	0,48	0,51
Current ratio	0,58	0,58
*) Ilman liittymismaksujen rahoitusosuutta		

TASE, VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017	TASE, VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	16 447 381,10	16 447 381,10
Muut pitkävaikutteiset menot	1 958 390,41	1 803 354,92	Edellisten tilikausien ylijäämä	20 936 868,66	20 475 452,79
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden ylijäämä	1 172 395,32	461 415,87
Maa- ja vesialueet	867 925,33	867 925,33		38 556 645,08	37 384 249,76
Rakennukset	5 800 382,23	5 106 155,13			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	50 183 790,02	45 204 083,88	VIERAS PÄÄOMA		
Koneet ja kalusto	349 179,44	368 431,29	Pitkäaikainen		
Ennakkomaksut	2 067 119,09	624 484,16	Lainat kunnalta	7 005 000,00	2 740 000,00
Sijoitukset (liittymismaksut)	98 220,00	50 810,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
	61 325 006,52	54 025 244,71	Liittymismaksut ja muut velat	13 122 349,41	11 848 182,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lyhytaikainen		
Vaihto-omaisuus			Lainat kunnalta	4 160 106,12	3 295 924,87
Tarvikevarasto	338 580,26	338 623,94	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset			Saadut ennakot	34 123,74	50 062,14
Myyntisaamiset	1 887 722,40	1 636 132,51	Ostovelat	883 899,44	979 922,36
Muut- ja siirtosaamiset	439 413,22	404 414,42	Muut velat	185 097,79	133 465,89
Rahat ja pankkisaamiset	377 963,25	439 203,43	Siirtovelat	421 464,07	411 811,30
	3 043 679,13	2 818 374,30		25 812 040,57	19 459 369,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	64 368 685,65	56 843 619,01	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	64 368 685,65	56 843 619,01

TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	60	66
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	223	183
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	224	184
Kertynyt ylijäämä/alijäämä	22 109	20 937
Lainakanta 31.12, 1000 e	11 165	6 036

PORVOON VESI - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahintaan.

Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman arvostus

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	2018	2017
2. Toimintatuotot eriteltynä		
Vedenmyynti		
Perusmaksut	1 378 091,63	1 303 366,35
Kulutusmaksut	3 849 956,33	3 461 212,64
	5 228 047,96	4 764 578,99
Jätevesilaskutus		
Perusmaksut	1 090 434,56	1 027 447,48
Käyttömaksut	4 357 920,62	4 226 671,37
	5 448 355,18	5 254 118,85
Asennustoiminta		
Työlaskutus	28 733,67	27 513,53
Tarvikemyynti	268 382,42	198 981,97
Kuljetukset	3 652,17	3 713,96
Tonttijohdot taksan mukaan	234 467,32	54 944,05
Tonttijohdot kaavoitetulla alueella	103 577,18	78 211,34
Muut tulot	9 758,81	9 276,85
	648 571,57	372 641,70
Muut myyntituotot		
Lietteen vastaanotto	140 290,11	130 523,98
Muut palvelut	0,00	0,00
Muut myyntituotot	0,00	0,00
	140 290,11	130 523,98
Liikevaihto	11 465 264,82	10 521 863,52
Valmistus omaan käyttöön	616 405,83	550 380,06
Muut tuotot		
Muut vuokratulot	12 068,81	17 230,67
Muut myyntivoitot	2 016,13	14 225,81
Muut tulot	55 797,27	28 149,57
	69 882,21	59 606,05
	12 151 552,86	11 131 849,63

3. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käytetyt poistomenetelmät ovat tasapoisto ja menojäännöspoisto (mj).

	2018 ei poistoja	2017 ei poistoja
Maa-alueet		
Rakennukset		
Vesilaitosrakennukset	20 v	20 v
Viemärlaitosrakennukset	20 v	20 v
Toimitilarakennukset	10 % mj	10 % mj
Vesitornit	30 v	30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Verkostot	30 v	30 v
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v	15 v
Laituskoneistot	10 v	10 v
Automaatiojärjestelmät	7 v	7 v
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4 v	4 v
Vesimittarit	5 v	5 v
Atk-laitteet	3 v	3 v
Kehittämismenot	5 v	5 v
Liikearvo	20 v	20 v

Tasetta koskevat liitetiedot

4. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet					Sijoitukset	Yhteensä
	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakko- maksut ja kesken- eräiset	Liittymis- maksut	
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 803 354,92	867 925,33	5 106 155,13	45 204 083,88	368 431,29	624 484,16	50 810,00	54 025 244,71
Lisäykset tilikauden aikana	370 562,54		1 220 917,91	7 739 393,83	132 242,55	2 015 801,39	47 410,00	11 526 328,22
Rahoitusosuudet tilikaudella								0,00
Vähennykset tilikauden aikana								
Siirrot erien välillä			289 839,03	283 327,43		-573 166,46		0,00
Tilikauden poisto	-215 527,05		-816 529,84	-3 043 015,12	-151 494,40			-4 226 566,41
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 958 390,41	867 925,33	5 800 382,23	50 183 790,02	349 179,44	2 067 119,09	98 220,00	61 325 006,52
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 958 390,41	867 925,33	5 800 382,23	50 183 790,02	349 179,44	2 067 119,09	98 220,00	61 325 006,52

	2018	2017
5. Pitkä- tai lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä/osakkuusyhteisöiltä		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	5 238,41	8 678,80
6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydehullosta (2017 2018)	13 544,36	8 000,00
ELY-keskus	0,00	0,00
Arvio siirtyvästä laskutuksesta	423 700,00	392 700,00
Koulutuskorvaus TVR	1 807,66	1 734,97
Muut tulojäämät	361,20	1 979,45
Yhteensä	439 413,22	404 414,42
7. Oman pääoman erittely		
Peruspääoma	16 447 381,10	16 447 381,10
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	20 936 868,66	20 475 452,79
Tilikauden ylijäämä	1 172 395,32	461 415,87
Oma pääoma yhteensä	38 556 645,08	37 384 249,76
8. Pitkä- tai lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille/osakkuusyhteisöille		
Lyhytaikaiset ostovelat	96 084,20	102 002,93
9. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Lomapalkkavelka (sis. sivukulut)	357 135,41	367 996,87
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot		
10. Leasingvastuiden yhteismäärä		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat -	7 963,13	3 662,56
Myöhemmin maksettavat	14 531,66	7 845,88
Yhteensä	22 494,79	11 508,44

11. Henkilöstöä koskevat liitetiedot	2018	2017
Henkilöstömäärä	44	46
12. Henkilöstökulut		
Palkkaerittely		
Tuntipalkat	409 901,16	400 757,65
Kuukausipalkat	1 608 693,99	1 594 573,52
Sairasajan palkat		
Palkkiot	4 310,00	4 947,50
Maksetut palkat (tuloslaskelma)	2 022 905,15	2 000 278,67
Lomapalkkavaraus/muutos	-10 861,46	27 788,74
Palautukset	-12 075,97	-28 066,91
Palkat yhteensä	1 999 967,72	2 000 000,50
Lakisääteiset henkilöstösivukulut		
Sosiaaliturvamaksut	17 164,81	21 212,58
Eläkevakuutusmaksut	438 275,48	444 467,59
Tapaturmavakuutusmaksut	56 778,01	72 067,42
Maksetut sivukulut (tuloslaskelma)	512 218,30	537 747,59
Lomapalkkasivukulut/muutos		
Sivukulut yhteensä	512 218,30	537 747,59
Henkilöstökulut yhteensä	2 512 186,02	2 537 748,09
Luottamushenkilön palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
Porvoon sos.dem. kunnallisjärjestö	324,00	210,00
SFP	162,00	126,00
Suomen keskusta	0,00	31,50
Kansallinen kokoomus	87,75	121,51
Porvoon seudun vihreät ry	135,00	45,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	708,75	534,01

5.3 Liikelaitos Kuninkaantien työterveys

Yleistä

Kuninkaantien työterveys on kunnallinen liikelaitos, joka perustettiin Porvoon kaupungin ja Sipoon kunnan toimesta 1.1.2009 tuottamaan kuntien lakisääteisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia työterveyspalveluja. Kuninkaantien työterveydellä on Porvoon lisäksi toimipiste Sipoossa. Kuninkaantien työterveyden johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kahdeksan kertaa. Johtokunnassa käsiteltiin liikelaitoksen toimintaa ja taloutta sekä niiden seurantaan koskevia asioita sekä yksikön toiminnan kehittämistä.

Kuninkaantien työterveyden toimintaympäristö on edelleen epävarmuudessa ja suuressa muutoksessa. Tuleva sote- ja maakuntauudistus ja niihin liittyvät valmistelut vaikuttivat liikelaitoksen toimintaan vuonna 2018. Kaupunginhallitus tilasi kesällä 2018 selvityksen liikelaitoksen tulevaisuudesta vaihtoehtoina jatkaa edelleen liikelaitoksena, yhtiöittää toiminta tai ulkoistaa työterveysliiketoiminta ja ostaa kaupungin työterveyspalvelut ulkopuoliselta toimijalta. Selvitysten perusteella ja ulkoisen toimintaympäristön epävarmuuden jatkumisen kaupunginhallitus päätti 19.11.2018, että toimintaa jatketaan liikelaitoksena.

Liikelaitoksen toimitusjohtaja irtisanoutui keväällä 2018 ja kaupungin henkilöstöjohtaja otti toimitusjohtajan tehtävät hoidettavakseen 50 % työajalla. Samalla tarkastettiin tilapäisesti myös johtoryhmän työnjakoa.

Kun toiminnan tulevaisuus on ollut epävarmaa ja toimitusjohtaja on osa-aikaisena, on kehittämistyö ollut maltillisempaa kuin aiemmin. Asiakasprosesseihin on kuitenkin panostettu ja palvelua on pystytty antamaan sopimusten ja suunnitelmien mukaisesti. Laatusertifikaatti saatiin päivitettyä ISO9001:2015 standardin mukaiseksi.

Henkilökunnan hyvinvoinnista on huolehdittu työnohjauksella, kehitysiltaapäivillä ja virkistystapahtumilla.

Asiakkaat ja asiakastytytyväisyys

Henkilöasiakkaiden lukumäärä kasvoi vuonna 2018 ollen yhteensä noin 8000 kappaletta (7800 v. 2017). Myös asiakasyhteisöjen määrä nousi hieman ollen 812 (790 v. 2017). Sipoon kunnan järjestämisvelvollisuuden alaisuuteen kuuluvien yritysten henkilökuntamäärä (1903 työntekijä) suhteessa Porvoon yritysten henkilökuntamäärään (5213 työntekijää) on vähän noussut vuodesta 2017 (Porvoon 74 %, Sipoo 26 % vuonna 2018).

Liikelaitos Kuninkaantien työterveys järjesti asiakastytytyväisyyskyselyn syksyllä 2018. Henkilöasiakkaiden arvio kokonaislaadusta oli pysynyt edellisen vuoden tasolla, kokonaiskeskiarvon ollessa 3,5 (asteikolla 1-5). Henkilöasiakasvastaa- jien määrä kaksinkertaistui, kun kysely lähetettiin suoraan sähköpostitse henkilöasiakkaille. Esimiesten arvosanat olivat laskeneet edellisestä vuodesta, mutta olivat kuitenkin keski-

määrin 3,4. Ylin johto oli arvioinut kokonaistyytyväisyyden tasolle 4. Asiakastytytyväisyyskyselyssä esille tulleita kehitysehdotuksia työtetään yksikössä ja kehittämiseksi asetetut tavoitteet on kerätty yksikön omaan toimintasuunnitelmaan.

Henkilöstö

Vakituista henkilökuntaa oli vuoden lopussa 18 ja lisäksi yksi määräaikainen harjoittelija määräaikaisen osa-aikaisen toimitusjohtajan lisäksi. Neljä henkilöä työskenteli osa-aikaisena. Yksikkö osti lisäksi neljältä eri vuokralääkäriltä yhteensä noin 2,5 lääkäriin työpanoksen. Vaihtuvuus on ollut suuri verrattuna aikaisempiin vuosiin, mutta vapautuneisiin tehtäviin on saatu hyvin palkattua päteviä ja osaavia henkilöt. Lääkäripalveluiden varmistamiseksi on edelleen turvauduttu ostopalveluihin.

Yksikölle on tehty koulutussuunnitelma ja kullekin henkilökohtaiset koulutuskortit. Terveystieteiden henkilökunnalle asetetut koulutustavoitteet saavutettiin keskimäärin. Kehityskeskustelut pidettiin sovitusti vuonna 2018. Muutoksiin valmistautumiseksi ja toiminnan kehittämiseksi koko työyhteisölle on järjestetty työnohjausta.

Toimintavuoden päättyessä Kuninkaantien työterveyden taloudellinen tulos oli 29 971,48 euroa ylijäämäinen. Tulokseen vaikutti vuoden aikana ns. omistajakunnilta saatu toimintatuki yhteensä 137 663,87 euroa, jota ilman tulos olisi jäänyt alijäämäiseksi. Talouden kannalta liikelaitoksen hintataso on jäänyt yleisiä markkinahintoja alhaisemmaksi, eikä liikevaihdolla pystytty kattamaan toiminnan kuluja. Liikelaitos on korottanut palveluhintoja vuodelle 2019, minkä lisäksi toimittajien vuokratkustannukset ovat laskeneet pääomavuokran jäätyä pois. Tulevina vuosina on siten mahdollista päästä asetettuihin tulostavoitteisiin.

Tuloksen käsittely

Kuntalain 120 §:n mukaan johtokunnan on tehtävä esitys tilivuoden tuloksen käsittelystä. Tilikauden ylijäämä 29 971,48 euroa esitetään kirjattavaksi tulostilille liikelaitos Kuninkaantien työterveyden taseeseen osana omaa pääomaa.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuninkaantien työterveyden sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat hyvällä tasolla ja organisaatiolla on ajantasainen, oikea ja kattava käsitys riskeistään.

Kuninkaantien työterveydessä käytetään prosessikohtaista riskien ja kehittämistarpeiden tunnistusta ja tarvittavien toimenpiteiden suunnittelua. Yksikössä on tehty osana laatu-työtä prosessikuvaus riskien ja mahdollisuuksien käsittelystä. Yksiköllä on käytössä riskienarviointiin riskienarviointilomake, jonka avulla yksikön toiminnalle on tehty alkukartoitus, jota tarvittaessa päivitetään. Alkukartoituksessa tai päivitettyssä riskienarvioinnissa esille tulleiden riskien vaikutta-

vuuden ja todennäköisyyden perustella lasketaan riskiluokitus. Riskiluokituksen perusteella on johtoryhmälle tehty riskikartta, jonka avulla seurataan suurimpia arvoja saaneiden asioiden riskin kehittymistä. Mitä merkittävämpi riski on, sitä nopeammin ja tehokkaammin ovat hallintakeinot luotava ja otettava käyttöön.

Johtokunta ja toimitusjohtaja seuraavat sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti lakien ja päätösten sekä hyvän hallintotavan noudattamista strategisella tasolla ja erityisesti lakisääteisissä tehtävissä. Yksikön esimiehet seuraavat alaistensa

säännösten, määräysten, päätösten ja myös toimintaa ohjaavien toimintaohjeiden noudattamista käytännön tasolla. Siinä valvonnan periaatteet, mutta myös mahdollisuudet, on huomioitu laatujärjestelmässä sekä sisäisissä että ulkoisissa auditoinneissa. Jatkuva tiedonvaihto on olennainen osa riskienhallintaa. Yksiköllä on käytössään Porvoon viestintäohjelman ja -ohjeiden lisäksi oma viestintäohjelma.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu puutteita vuonna 2018.

Sitova tavoite	Mittari	Vuositavoite	Toteutuminen
Palvelutason varmistaminen	Asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyväisyyskyselyn arvosana 4,0 (asteikolla 1-5)	Ei toteutunut, 3,5 (asteikolla 1-5)
Liikkeylijäämän saavuttaminen	Taloudellinen tulos	0 tulos	Ylijäämäinen tulos 29 971,48 euroa
Ennaltaehkäisevän työn (Kela luokka I) osuus liikevaihdosta	Kela I-korvattava osuus %	vähintään 60 %	Kela I lk 73,31 %

Tunnusluvut	TA2018	TP2018
Asiakasyhteisöjen määrä	780	812
Henkilöasiakkaiden määrä	7800	8009

Tunnusluvut	TP2014	TP 2015	TP 2016	TP2017	TA2018	TP2018
Vakituisen henkilöstön määrä	26	23	23	21	28	18
Määräaikaisen henkilöstön määrä	1	1	1	0	0	2

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	Talousarvio	Toteutuma 1.1.-31.12.2018	%	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2017
LIKEVAIHTO	2 387 000,00	2 203 374,99	92,3	-183 625,01	2 149 788,56
Liiketoiminnan muut tuotot	14 500,00	45 560,47	314,2	31 060,47	11 835,15
Tuet ja avustukset kunnalta		102 924,89		102 924,89	0,00
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 400,00	-38 305,02	97,2	1 094,98	-27 917,85
Palvelujen ostot	-599 500,00	-901 844,72	150,4	-302 344,72	-844 815,61
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 156 600,00	-853 090,71	73,8	303 509,29	-911 881,22
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-233 200,00	-173 824,13	74,5	59 375,87	-169 226,79
Muut henkilösivukulut	-57 100,00	-32 978,47	57,8	24 121,53	-42 557,12
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-313 700,00	-319 064,28	101,7	-5 364,28	-300 268,88
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2 000,00	32 753,02	1637,7	30 753,02	-135 043,76
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	355,64	0,0	355,64	282,05
Kunnalle maksetut korkokulut	-2 000,00	-3 122,45	156,1	-1 122,45	-2 897,53
Muut rahoituskulut	0,00	-14,73	0,0	-14,73	-4,63
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	0,00	29 971,48	0,0	29 971,48	-137 663,87
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	0,00	29 971,48	0,0	29 971,48	-137 663,87

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-42,68	-164,58
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-42,67	-164,59
Voitto, %	1,4	-6,4

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	Toteutuma 1.1.-31.12.2018	%	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2017
Toiminnan rahavirta					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	2 000,00	32 753,02	1 637,7	30 753,02	-135 043,76
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 000,00	-2 781,54	139,1	-781,54	-2 620,11
Toiminnan rahavirta	0,00	29 971,48		29 971,48	-137 663,87
Investointien rahavirta					
Investointimenot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,00	29 971,48		29 971,48	-137 663,87
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Lyhytaikaisten saamisten muutos		4 179,91			45 218,49
Lyhytaikaisten velkojen muutos kunnalta		1 992,79			114 331,13
Korottomien velkojen muutos muilta		-19 767,66			-11 567,64
Rahoituksen rahavirta		-13 594,96			147 981,98
Rahavarojen muutos		16 376,52			10 318,11
Rahavarojen muutos		16 376,52			10 318,11
Rahavarat 31.12.		93 207,50			76 830,98
Rahavarat 1.1.		76 830,98			66 512,87

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 e	-72	-27
Kassan riittävyys, päiviä	15	12
Investointien tulorahoitus, %	0	0
Lainanhoitokate	11	-46
Quick ratio	0,4	0,3
Current ratio	0,4	0,3

TASE	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	71 571,88	80 801,79
Muut saamiset	10 916,07	8 587,26
Siirtosaamiset	7 141,96	4 420,77
Saamiset yhteensä	89 629,91	93 809,82
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	93 207,50	76 830,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	182 837,41	170 640,80
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien alijäämä	-328 386,03	-190 722,16
Tilikauden ylijäämä	29 971,48	-137 663,87
Oma pääoma yhteensä	-298 414,55	-328 386,03
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	236 830,02	234 837,23
Ostovelat	67 355,22	68 456,77
Muut velat	30 094,48	19 005,59
Siirtovelat	146 972,24	176 727,24
Vieras pääoma yhteensä	481 251,96	499 026,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	182 837,41	170 640,80

TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	-163	-192
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	21	23
Velat ja vastuut prosenttina käyttötuloista, %	21	24
Kertynyt alijäämä, 1000 e	-298	-328
Lainakanta 31.12., 1000 e	237	235
Lainasaamiset 31.12., 1000 e	0	0

KUNINKAANTIEN TYÖTERVEYS - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman arvostus

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tasetta koskevat liitetiedot	2018	2017
2. Saamisten erittely		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,00	40,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	2 511,15	7 246,37
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä		
Myyntisaamiset	20,00	638,68
Saamiset muilta	69 040,73	85 884,77
Saamiset yhteensä	71 571,88	93 809,82
3. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveydenhuollosta (2017 - 2018)	6 400,00	3 300,00
Työttömyysvakuutusrahasto	701,80	940,64
Muut tulojäämät	40,16	180,13
Yhteensä	7 141,96	4 420,77
4. Oman pääoman erittely		
Edellisten tilikausien alijäämä	-328 386,03	-190 722,16
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	29 971,48	-137 663,87
Oma pääoma yhteensä	-298 414,55	-328 386,03
5. Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille		
Ostovelat	6 580,25	7 021,26
Porvoon kaupungin yhdistili	236 830,02	234 837,23
Velat muille		
Ostovelat	60 774,97	61 435,51
Muut velat	30 094,48	19 005,59
Siirtovelat	146 972,24	176 727,24
Vieras pääoma yhteensä	481 251,96	499 026,83

6. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat

Menojäämät

Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset

138 880,50

174 543,96

Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset

7 019,90

669,62

Muut menojäämät

1 071,84

1 513,66

Siirtovelat yhteensä**146 972,24****176 727,24****Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot****2018****2017****7. Leasingvastuiden yhteismäärä**

Seuraavalla tilikaudella maksettavat

8 823,79

8 720,31

Myöhemmin maksettavat

8 897,36

7 788,33

Yhteensä**17 721,15****16 508,64****Henkilöstöä koskevat liitetiedot****2018****2017****8. Henkilöstömäärä**

19

21

9. Henkilöstökulut

Kuukausipalkat

893 325,31

925 813,37

Luottamushenkilöpalkkiot

5 190,00

4 220,00

Maksetut palkat

898 515,31

930 033,37

Lomapalkkavarauksen muutos

-35 663,46

-12 882,23

Palautukset

-9 761,14

-5 269,92

Palkat yhteensä**853 090,71****911 881,22****Lakisääteiset henkilöstösivukulut**

Sosiaaliturvamaksut

7 601,83

9 953,40

Eläkevakuutusmaksut

173 824,13

169 226,79

Tapaturmavakuutusmaksut

25 376,64

32 603,72

Sivukulut yhteensä**206 802,60****211 783,91****Henkilöstökulut yhteensä****1 059 893,31****1 123 665,13****10. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut**

Porvoon sos-dem kunnallisjärjestö

216,00

108,00

SFP

81,00

27,00

Kansallinen kokoomus

0

70,89

Porvoon seudun vihreät ry

216,00

54,00

SFP i Nyland

108,00

132,00

Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä**621,00****391,89**

5.4 Liikelaitos Porvoon tilapalvelut

Toiminnan sisältö

Liikelaitos Porvoon tilapalvelut tuottaa ruoka-, siivous-, kiinteistönhoito- ja käyttäjäpalveluja pääosin Porvoon kaupungin toimintayksiköille.

Liikelaitos Porvoon tilapalvelujen johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana 7 kertaa. Johtokunnassa käsiteltiin liikelaitoksen toimintaa ja taloutta sekä niiden seuranta.

Keskuskeittiön vaihteellinen käyttöön otto aloitettiin alkuvuodesta ja eteni suunnitellusti aluekeittiö kerrallaan. Käyttöön oton viimeinen vaihe oli elokuussa ja keskuskeittiön ensimmäinen kokonainen toimintakuukausi oli syyskuussa. Keskuskeittiön rakentaminen toteutettiin leasingrahoituksella ja tuotannon koneet ja laitteet on pääosin hankittu omaan taseeseen rakennuttajan hankintana. Hankkeen toteutuneet perustamiskustannukset olivat noin 8 miljoonaa euroa euroa (alv 0 %). Kiinteistöleasing sopimuksen mukaiset leasingvastuut ovat 364 917,56 euroa vuodessa. Leasing sopimus päättyi 29.2.2028.

Luomu- ja lähiruuan osuutta on pyritty lisäämään asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Päiväkodeissa käytetään luomuhiutaleita ja kouluissa ja päiväkodeissa käytetään luomumaitoa. Lähiruuan osalta on kehitetty tuottajayhteistyötä ja 5.12. toteutettiin ensimmäinen lähiruokapäivä. Nykyisen hankintasopimuksen kautta on voitu ostaa paikallisia leipomotuotteita.

Ruokahävikin määrää on systemaattisesti ryhdytty seuraamaan sähköisen omavalvontajärjestelmän kautta.

Siivouksen ja ruokapalvelutehtävien yhdistelmätyön osuus on ollut noin 360 000 euroa.

Asiakkaat ja asiakastytyvyisyys

Liikelaitoksen asiakkaita ovat sopimus- ja sisäiset sekä ulkoiset käyttäjäasiakkaat.

Kertomusvuoden aikana toteutettiin laatuauditointi koko liikelaitoksen palvelutarjoaman osalta 89 kohteessa. Asiakastytyvyisyys oli hyvä 3,96 (asteikko 1-5). Tämän lisäksi on suoritettu säännöllisesti teknisiä laatukierroksia. Asiakkaan edustajat ovat osallistuneet laatukierroksiin. Korjattavia tai hylätyjä tuloksia ei ole ollut.

Asiakaspalvelua kehitettiin julkaisemalla ruokalista tuoteselosteineen ja ravintosisältötietoineen mobiilisovelluksella.

Henkilöstö

Tilapalvelujen henkilöstön kokonaismäärä vuoden lopussa oli 259 henkilöä, joista vakinaisessa työsuhteessa 234 henkilöä ja määräaikaisessa työsuhteessa 25 henkilöä. Palkattomilla työ- ja virkavapailla oli 19 henkilöä.

Henkilöstön määrä jakautuu tulosyksiköittäin seuraavasti:

- tilapalvelujen johto	4 henkilöä
- toimitilapalvelut	163 henkilöä, joista
siivous	122 henkilöä
kiinteistönhoito	40 henkilöä
- ruokapalvelut	92 henkilöä

Porvoon tilapalveluiden osalta laaditaan erillinen henkilöstöraportti.

Johtokunta on 11.12.2018 hyväksynyt talousarvionmuutoksen, jossa on huomioitu liikevaihdon pieneneminen ja vastaavat tuotantokustannusten muutokset. Viimeisessä talousarvion ennusteessa tulosta heikennettiin. Näytti siltä, että tulos jäisi ennakoitua pienemmäksi. Käytettävissä ei ollut vertailukohtaa aiempiin vuosiin uuden keskuskeittiötuotantomallin ja uuden organisaatiorakenteen vuoksi.

Liikelaitos on suorittanut korkoa peruspääomalle 5 % eli 13 473 euroa vuonna 2018.

Kuntalain 120 §:n mukaan johtokunnan on tehtävä esitys tilivuoden tuloksen käsittelystä. Tilikauden alijäämä -511 862,13 euroa esitetään kirjattavaksi tulostili Liikelaitos Porvoon tilapalvelut taseeseen oman pääoman vähennyksenä.

Tulevaisuuden näkymät

Tukipalveluiden tulevaisuudennäkymiin vaikuttaa merkittävästi ulkoiset muutostekijät kuten meneillään olevat hallinto-uudistukset ja lainsäädännön keskeneräisyydestä johtuvat epävarmuustekijät. Kiinteistö- ja siivouspalveluita tuotetaan monituottajamallilla siten, että elinkaarihankkeina toteutettavissa kohteissa tilapalvelut ei toimi palveluiden tuottajana. Näiden kohteiden osuus kasvaa lähivuosina uusien kohteiden muodossa. Muutos on huomioitu rekrytoinnissa.

Asianmukaiset tuotantotilat ovat ateriatuotannon kannalta välttämättömät. Keskuskeittiö on osoittautunut onnistuneeksi investoinniksi. Tuotanto on osoittautunut tehokkaaksi, ruokatuote on saatu tasalaatuiseksi ja asiakaskunnan makuun soveltuvaksi reseptikehityksen myötä. Tarvittaessa keskuskeittiön kapasiteettia on mahdollista nostaa.

Valmiuksia yhä parempaan palveluun hankittiin kouluttamalla koko tilapalveluiden henkilöstöä asiakaspalveluiden perusteisiin. Siivous- ja kiinteistöhuoltoyksikössä ammattitaitoa on lisäksi kehitetty oppisopimuskoulutuksella.

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi käynnistettiin loppuvuodesta moniosaajakoulutus ruoka- ja siivouspalvelujen puolella.

Kaksi henkilöä pätevyityi Insta 800 -standardin mukaiseen siivouksen teknisen laadun määrittelymisen ja arviontiin.

Koulujen ja päiväkotien yläpintojen puhdistusta lisättiin ja siivottavuusopas jaettiin kaikkiin kouluihin ja päiväkoteihin. Jatkossa siivottavuusopas laaditaan myös toimistotiloihin.

Sisäisen valvonnan selonteko

Sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on osana liikelaitoksen jokapäiväistä toimintaa.

Esimiehiä on koulutettu ja perehdytetty ymmärtämään vastuunsa sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan toimeenpanosta ja tulokellisuudesta.

Sijaisrekrytointia ja yhdistelmätyötä on edelleen kehitetty. Ikkarakenteesta ja työn fyysisestä luonteesta johtuen sairauspoissaolot ovat toiminnallinen ja merkittävä taloudellinen riski.

Ruokapalvelun oleellisin riski on asiakkaan sairastuminen tarjotusta ruoasta. Erityisruokavalioprosessiin sekä omavalvontaan kiinnitetään tästä syystä erityistä huomiota.

Riskien hallitsemiseksi on kehitetty toimenpiteitä terveysperusteisten poissaolojen vähentämiseksi ja tuotannon omavalvontaan sekä koulutettu henkilökuntaa.

SITOVAT TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET	TOTEUTUMINEN 2018
Peruspääoman tuotto on 5 %	13 473 €
Lähiruuan osuutta lisätään	Toteutui
Ruokahävikin määrän, painon ja kustannusten systemaattinen kirjaaminen aloitetaan	Toteutui

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TAE 2018	TP 2018
Laatuauditoinnit		91	90	89
Yksikkökustannukset: Kiinteistönhoito (mitoitettut tehtävät) €/m ²	8	9	9	9
Siivous €/m ² , sosiaali- ja terveystoimi	32	26	27	28
Siivous €/m ² , muut	24	24	23	23
Ateriasuorite /hlö/päivä, Keskitetty toiminta			233	988
Ateriasuorite / hlö/päivä, Sote-ateriapalvelut	73	79	73	83
Ateriasuorite / hlö/päivä, Muut ateriapalvelut	138	144	116	189
Kiinteistönhoidon m ²	215 000 m ²	199 000 m ²	191 000 m ²	190 000 m ²
Siivottavat m ²	169 000 m ²	169 000 m ²	164 000 m ²	162 000 m ²
Ruokahuolto, annosmäärä, kpl	2 685 125	2 594 622	2 628 800	3 038 827

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	Toteutuma 1.1.-31.12.2018	%	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2017
LIIVEVAIHTO	18 096 000	18 273 320,03	101,0 %	177 320,03	17 909 688,54
Liiketoiminnan muut tuotot	118 500	152 097,34	128,4 %	33 597,34	82 839,81
Toimintakulut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 692 900	-4 857 326,77	103,5 %	-164 426,77	-4 399 434,17
Palvelujen ostot	-3 405 500	-3 115 875,13	91,5 %	289 624,87	-3 120 187,87
Henkilöstökulut	-9 005 600	-8 821 990,81	98,0 %	183 609,19	-8 871 978,54
Toimintakulut yhteensä	-17 104 000	-16 795 192,71	98,2 %	308 807,29	-16 391 600,58
Suunnitelman mukaiset poistot	-623 000	-643 211,10	103,2 %	-20 211,10	-313 114,66
Liiketoiminnan muut kulut	-1 392 500	-1 485 107,33	106,7 %	-92 607,33	-1 037 419,71
LIIEKYLIJÄÄMÄ	-905 000	-498 093,77	55,0 %	406 906,23	250 393,40
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0,00	0,0 %	0,00	0,00
Rahoitustuotot	0	105,04	0,0 %	105,04	167,27
Korvaus peruspääomasta	-13 500	-13 473,16	99,8 %	26,84	-13 473,16
Muut rahoituskulut	0	-400,24	0,0 %	-400,24	-123,22
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-13 500	-13 768,36	102,0 %	-268,36	-13 429,11
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-918 500	-511 862,13	55,7 %	406 637,87	236 964,29
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-918 500	-511 862,13	55,7 %	406 637,87	236 964,29

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-18,71	8,95
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-18,72	8,95
Voitto, %	-2,80	1,32

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	Toteutuma 1.1.-31.12.2018	%	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2017
Toiminnan rahavirta					
Liiketulos	-905 000	-498 093,77	55,0 %	406 906,23	250 393,40
Poistot ja arvonalentumiset	623 000	643 211,10	103,2 %	20 211,10	313 114,66
Rahoitustuotot ja -kulut	-13 500	-13 768,36	102,0 %	-268,36	-13 429,11
Tulorahoituksen korjauserät		-19 072,58			-552,42
Toiminnan rahavirta yhteensä	-295 500	112 276,39	-38,0 %	407 776,39	549 526,53
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-470 000	-466 147,11	99,2 %	3 852,89	-843 706,76
Pysyvien vastaavien luovutustulot		19 072,58			552,42
Toiminnan ja investointien kassavirta	-765 500	-334 798,14	43,7 %	430 701,86	-293 627,81
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys muilta	0	0,00		0,00	-139 932,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	0	714 000,45		714 000,45	424 492,15
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys(-)/ vähennys(+)	0	2 243,10		2 243,10	44 700,51
Korottomat velat, lisäys+)/ vähennys(-)	0	-258 284,73		-258 284,73	-15 795,45
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	457 958,82		457 958,82	313 465,21
Rahoituksen rahavirta	0	457 958,82		457 958,82	313 465,21
Rahavarojen muutos	-765 500	123 160,68	-16,1 %	888 660,68	19 837,40
Rahavarojen muutos					
Kassavarat 31.12		331 385,18			208 224,50
Kassavarat 1.1		208 224,50			188 387,10
Muutos		123 160,68			19 837,40

RAHOITUSOSAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Investointien tulorahoitus, %	28	65
Kassan riittävyys, päiviä	6	4
Quick ratio	1,7	1,7
Current ratio	1,7	1,7
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	653	1 031

TASE, VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017	TASE, VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	269 463,29	269 463,29
Muut pitkävaikutteiset menot	85 981,50	345 107,82	Edellisten tilikausien ylijäämä	2 648 104,32	2 411 140,03
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden ylijäämä	-511 862,13	236 964,29
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 581,70	16 977,13	Oma pääoma yhteensä	2 405 705,48	2 917 567,61
Koneet ja kalusto	798 353,32	712 895,56			
Sijoitukset					
Muut saamiset	186 335,76	186 335,76			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikaiset saamiset			Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	23 746,49	42 734,32	Ostovelat	528 648,91	899 485,81
Saamiset kunnalta	2 617 221,63	3 331 222,08	Muut velat	186 817,51	102 341,27
Muut saamiset	133 910,91	244 580,52	Siirtovelat	1 265 447,32	1 237 371,39
Siirtosaamiset	196 102,73	68 688,39	Vieras pääoma yhteensä	1 980 913,74	2 239 198,47
Rahat ja pankkisaamiset					
Rahat ja pankkisaamiset	331 385,18	208 224,50			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 386 619,22	5 156 766,08	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 386 619,22	5 156 766,08

TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	55	57
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	11	12
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	35	40
Kertynyt ylijäämä, 1000 euroa	2 136	2 648
Lainakanta 31.12., 1 000 e	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1 000 e	0	0

PORVOON TILAPALVELUT - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**1. Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät****Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot****Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman arvostus

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**2. Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista**

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston 27.3.2013 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoa arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistot ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistoaika	Poistomenetelmä
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 %	Menojäännös
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut koneet	3 vuotta	Tasapoisto

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluksi.

Tasetta koskevat liitetiedot	2018	2017
------------------------------	------	------

3. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet**Muut pitkävaikutteiset menot**

Poistamaton hankintameno 1.1.	345 107,82	372 452,31
Tilikauden lisäykset	4 916,17	182 232,80
Tilikauden poistot	-264 042,49	-209 577,29
Poistamaton hankintameno 31.12.	85 981,50	345 107,82

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Poistamaton hankintameno 1.1.	16 977,13	21 221,41
Tilikauden lisäykset	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-3 395,43	-4 244,28
Poistamaton hankintameno 31.12.	13 581,70	16 977,13

Koneet ja kalusto

Poistamaton hankintameno 1.1.	712 895,56	150 714,69
Tilikauden lisäykset	461 230,94	661 473,96

	Tilikauden poistot	-375 773,18	-99 293,09
	Poistamaton hankintameno 31.12.	798 353,32	712 895,56
Kirjanpitoarvo yhteensä 31.12		897 916,52	1 074 980,51
Sijoitukset			
	Liittymismaksut	186 335,76	186 335,76
4. Saamisten erittely			
Lyhytaikaiset saamiset			
	Saamiset tytär-yhteisöiltä		
	Myyntisaamiset	5 100,04	21 722,51
	Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
	Myyntisaamiset	0,00	1 693,44
	Siirtosaamiset	175,00	2 180,00
	Yhteensä	175,00	3 873,44
	Saamiset kunnalta	2 617 221,63	3 331 222,08
	Saamiset muilta	348 485,09	330 407,28
Saamiset yhteensä		2 970 981,76	3 687 225,31
5. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät			
Lyhytaikaiset siirtosaamiset			
	Ennakkomaksut	60 819,56	0,00
	Tulojäämät	508,27	2 180,00
	Kelan korvaus työterveydenhuollosta (2017 - 2018)	93 948,54	47 000,00
	Koulutuskorvaukset TVR	3 275,06	2 508,39
	Tuet ja avustukset	37 551,30	17 000,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä		196 102,73	68 688,39
6. Oman pääoman erittely			
	Peruspääoma	269 463,29	269 463,29
	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 648 104,32	2 411 140,03
	Tilikauden yli-/alijäämä	-511 862,13	236 964,29
	Oma pääoma yhteensä	2 405 705,48	2 917 567,61
7. Vieras pääoma			
Lyhytaikainen			
Velat tytär-yhteisöille			
	Ostovelat	15520,95	9193,56
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille			
	Ostovelat	3 174,48	310,89
Velat muille			
	Ostovelat	509 953,48	889 981,36
	Muut velat	186 817,51	102 341,27
	Siirtovelat	1 265 447,32	1 237 371,39
Vieras pääoma yhteensä		1 980 913,74	2 239 198,47

8. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät	932,46	1 611,06
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 170 219,61	1 185 434,97
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	94 295,25	50 325,36
	1 265 447,32	1 237 371,39

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**2018****2017****9. Leasingvastuiden yhteismäärä**

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	133 792,54	118 252,75
Myöhemmin maksettavat	175 878,12	236 302,02
	309 670,66	354 554,77
Kuntarahoitus (Keskuskeittiö)		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	452 497,77	452 497,77
Myöhemmin maksettavat	3 619 982,20	4 072 479,93
	4 072 479,97	4 524 977,70
Yhteensä	4 382 150,63	4 879 532,47

Henkilöstöä koskevat liitetiedot**2018****2017****10. Henkilöstömäärä**

259

269

11. Henkilöstökulut

Tuntipalkat	0,00	15 135,40
Kuukausipalkat	7 210 946,92	7 215 802,85
Palkkiot	4 815,00	4 515,00
Maksetut palkat (tulolaskelma)	7 215 761,92	7 235 453,25
Lomapalkkavaraukset/muut		
tos	-15 215,36	-109 799,36
Palautukset	-96 532,59	-92 344,45
Yhteensä	7 104 013,97	7 033 309,44

Lakisääteiset henkilöstösivukulut

Sosiaaliturvamaksut	61 064,65	76 946,35
Eläkevakuutusmaksut	1 453 694,98	1 506 450,15
Tapaturma	203 217,21	255 272,60
Yhteensä	1 717 976,84	1 838 669,10

Henkilöstökulut yhteensä**8 821 990,81****8 871 978,54****12. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut**

Porvoon sos.dem. kunnallisjärjestö	234,00	229,50
SFP	81,00	148,50
Suomen keskusta	36,00	31,50
Kansallinen kokoomus	0,00	90,00
Porvoon perussuomalaiset	108,00	30,00
Yhteensä	459,00	529,50

5.5 Liikelaytosten vaikutus kaupungin talouteen

Kaupunkiorganisaatioon kuuluu kolme liikelaitosta; liikelaitos Porvoon tilapalvelut, liikelaitos Porvoon vesi ja liikelaitos Kuninkaantien työterveys. Lisäksi kaupunkiorganisaatioon kuuluu itsenäisenä taseyksikkönä toimiva Itä-Uudenmaan pelastuslaitos.

Liikelaytosten johtokunnat päättävät kuntalain mukaisesti omista talousarvioistaan ja taloussuunnitelmistaan. Liikelaytosten talousarvio- ja taloussuunnitelma esitetään kaupungin talousarvion liitetietona. Liikelaytosten tilinpäätösten luvut yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen.

Liikelaytokset toimivat erillisinä yksikköinä kaupunkiorganisaation sisällä, mutta kuuluvat juridisesti kaupungin emoyhteisöön. Liikelaytokset ovat itsenäisestä roolistaan huolimatta suoraan osa kaupungin taloutta. Liikelaytokset laativat omat tilinpäätöslaskelmansa liitetietoineen. Tiedot yhdistellään kaupungin vastaaviin tilinpäätöslaskelmiin rivi riviltä siten, että sisäiset ostot, sisäiset myynnit ja muut sisäiset erät eliminoidaan.

Tuloksen muodostuminen

Liikelaytosten toiminnan kokonaisvaikutus kaupungin tilikauden 2018 tuloksen muodostumiseen oli positiivinen. Liikelaytosten yhteenlaskettu vuosikate oli 5,6 miljoonaa euroa, poistot 4,9 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 0,7 miljoonaa euroa

Kaupungin tilikauden tulos ilman liikelaytoksia on 2,4 miljoonaa euroa. Liikelaytokset mukaan lukien tulos on 3 miljoonaa euroa. Kaupungin käyttötalouden sisäiset menot ja tulot ovat 33,6 miljoonaa euroa. Kaupungin, liikelaytosten ja taseyksikön väliset sisäiset ostot ja myynnit olivat 27 miljoonaa euroa. Kaupungin, taseyksikön ja liikelaytosten käyttötalouden sisäisiä eräiä oli yhteensä yli 60 miljoonaa euroa.

Liikelaytos Porvoon tilapalvelun liikevaihto oli 18,3 miljoonaa euroa. Liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla. Liikelaytos tuottaa palveluja lähes yksinomaan Porvoon kaupungille pääasiakkainaan sivistystoimi ja sosiaali- ja terveystoimi. Liikelaytos maksoi korkoa peruspääomastaan 13 500 euroa. Liikelaytoksen alijäämä oli 0,5 miljoonaa euroa, mikä jäi puoleen talousarviossa arvioidusta.

Liikelaytos Porvoon veden liikevaihto oli noin 11,5 miljoonaa euroa ja investoinnit 11,5 miljoonaa euroa. Liikelaytos Porvoon veden investoinnit on rahoitettu toimintatuloilla, liittymismaksutuloilla ja kaupungin myöntämällä lainoilla. Liittymismaksuja kertyi viime vuonna runsas miljoona euroa. Porvoon veden tuloutus kaupungille oli 574 000 euroa. Liikelaytoksen poistot olivat 4,2 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä noin 1,2 miljoonaa euroa.

Liikelaytos Kuninkaantien työterveyden liikevaihto oli 2,3 miljoonaa euroa. Liikelaytos tuotti 0,03 miljoonan euron ylijäämän.

Toiminnan rahoitus

Liikelaytosten toiminnan ja investointien rahavirta oli -6,4 miljoonaa euroa ja koko kaupungissa -25 miljoonaa euroa.

Liikelaytosten rahoitustarpeisiin ei nostettu erillistä lainaa. Liikelaytos Porvoon veden investointeihin on myönnetty kaupungin sisäistä lainaa. Liikelaytosten maksuvalmius on hoidettu kaupungin keskuskassan välityksellä. Liikelaytosten ottamista kaupungin keskuskassan maksuvalmiusluotoista peritään sisäinen korko.

TULOSLASKELMAN YHDISTELY	Kaupunki	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	Porvoon vesi	Kuninkaan- tien työterveys	Porvoon tila- palvelut	PORVOON KAU- PUNKI YHTEENSÄ	Eliminoinnit
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	10 383 639,33	12 442 227,79	11 465 264,82	2 203 374,99	17 505 502,09	30 021 712,90	-23 978 296,12
Maksutuotot	15 373 778,69	425 232,08				15 609 871,82	-189 138,95
Tuet ja avustukset	4 638 228,56	1 635 822,81		102 924,89		6 274 051,37	-102 924,89
Muut toimintatuotot	22 512 348,21	180 987,83	69 882,21	45 560,47	152 097,34	20 996 295,44	-1 964 580,62
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	52 907 994,79	14 684 270,51	11 535 147,03	2 351 860,35	17 657 599,43	72 901 931,53	-26 234 940,58
Valmistus omaan käyttöön	847 876,75		616 405,83			1 464 282,58	
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-101 301 866,56	-7 999 525,82	-1 999 967,72	-853 090,71	-7 104 013,97	-119 258 464,78	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-22 048 126,67	-1 417 547,30	-438 275,48	-173 824,13	-1 453 694,98	-25 531 468,56	
Muut henkilösivukulut	-3 745 326,09	-320 003,25	-73 942,82	-32 978,47	-264 281,86	-4 436 532,49	
Palvelujen ostot	-142 014 086,18	-1 643 438,46	-1 817 307,03	-901 844,72	-2 348 057,19	-124 846 743,66	23 877 989,92
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 560 619,99	-633 692,43	-1 585 073,34	-38 305,02	-4 857 326,77	-21 358 496,78	316 520,77
Avustukset	-16 213 314,86					-16 110 389,97	102 924,89
Muut toimintakulut	-13 606 958,61	-1 893 324,59	-180 723,69	-319 064,28	-1 485 107,33	-15 547 673,50	1 937 505,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-313 490 298,96	-13 907 531,85	-6 095 290,08	-2 319 107,33	-17 512 482,10	-327 089 769,74	26 234 940,58
TOIMINTAKATE	-259 734 427,42	776 738,66	6 056 262,78	32 753,02	145 117,33	-252 723 555,63	
Verotulot	229 152 204,19					229 152 204,19	
Valtionosuudet	50 464 569,00					50 464 569,00	
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	163 196,52					61 075,53	-102 120,99
Muut rahoitustuotot	3 522 634,60	563,28	15 817,20	355,64	105,04	2 952 002,60	-587 473,16
Korkokulut	-738 527,08		-98 998,54	-3 122,45		-738 527,08	102 120,99
Muut rahoituskulut	-11 413,75	-69,34	-574 119,71	-14,73	-13 873,40	-12 017,77	587 473,16
VUOSIKATE	22 818 236,06	777 232,60	5 398 961,73	29 971,48	131 348,97	29 155 750,84	
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 619 353,97	-823 892,98	-4 226 566,41		-643 211,10	-24 313 024,46	
Arvonalentumiset	-1 843 854,28					-1 843 854,28	
TILIKAUDEN TULOS	2 355 027,81	-46 660,38	1 172 395,32	29 971,48	-511 862,13	2 998 872,10	
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)		155 893,17				155 893,17	
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	2 000 000,00					2 000 000,00	
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	-2 722 687,92					-2 722 687,92	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 632 339,89	109 232,79	1 172 395,32	29 971,48	-511 862,13	2 432 077,35	0,00

RAHOITUSLASKELMAN YHDISTELY	Kaupunki	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	Porvoon vesi	Kuninkaantien työterveys	Porvoon tilapalvelut	PORVOON KAUPUNKI YHTEENSÄ	Eliminoinnit
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	22 818 236,06	777 232,60	5 398 961,73	29 971,48	131 348,97	29 155 750,84	
Tulorahoituksen korjauserät	-9 452 147,87	-40 104,78	-2 016,13		-19 072,58	-9 513 341,36	
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-40 618 274,76	-964 237,23	-11 478 918,22		-466 147,11	-53 527 577,32	
Rah.osuudet investointimenoihin	60 000,00	187 500,00				247 500,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 377 294,14	40 104,78	2 016,13		19 072,58	8 438 487,63	
Toiminnan ja invest. rahavirta	-18 814 892,43	495,37	-6 079 956,49	29 971,48	-334 798,14	-25 199 180,21	
Rahoituksen rahavirta							
Antolainojen muutokset	-5 259 269,00		-47 410,00			-133 222,00	5 173 457,00
Antolainojen lisäykset	5 161 099,22					4 836 099,22	-325 000,00
Antolainojen vähennykset							
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	40 000 000,00		5 100 000,00			40 000 000,00	-5 100 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	-21 950 993,14		-325 000,00			-21 950 993,14	325 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos			354 181,25	1 992,79		0,00	-356 174,04
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiant.varojen ja pääomien	-140 662,12					-140 662,12	
Vaihto-omaisuuden muutos			43,68			43,68	
Saamisten muutos	-1 343 755,62	-525 602,69	-286 588,69	4 179,91	716 243,55	-955 321,98	480 201,56
Korottomien velkojen muutos	4 623 336,97	506 536,92	1 223 490,07	-19 767,66	-258 284,73	5 877 827,05	-197 484,52
Rahoituksen rahavirta	21 089 756,31	-19 065,77	6 018 716,31	-13 594,96	457 958,82	27 533 770,71	
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 274 863,88	-18 570,40	-61 240,18	16 376,52	123 160,68	2 334 590,50	0,00

TASEEN YHDISTELY VASTAAVAA	Kaupunki	Itä-Uudemaan pelastuslaitos	Porvoon vesi	Kuninkaatien työterveys	Porvoon tilapalvelut	PORVOON KAUPUNKI YHTEENSÄ	Eliminoinnit
A PYSYVÄT VASTAAVAT	288 103 958,52	3 399 281,73	61 325 006,52		1 084 252,28	329 039 878,53	
I Aineettomat hyödykkeet	698 628,68		1 958 390,41		85 981,50	2 743 000,59	
1. Aineettomat oikeudet	158 841,85					158 841,85	
2. Muut pitkävaikutteiset menot	539 786,83		1 958 390,41		85 981,50	2 584 158,74	
II Aineelliset hyödykkeet	213 217 828,31	3 399 281,73	59 268 396,11		811 935,02	276 697 441,17	
1. Maa- ja vesialueet	26 398 148,08		867 925,33			27 266 073,41	
2. Rakennukset	135 404 943,93		5 800 382,23			141 205 326,16	
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	31 928 391,17		50 183 790,02		13 581,70	82 125 762,89	
4. Koneet ja kalusto	5 965 201,63	3 399 281,73	349 179,44		798 353,32	10 512 016,12	
5. Muut aineelliset hyödykkeet	40 533,29					40 533,29	
6. Ennakkomaksut ja keskener	13 480 610,21		2 067 119,09			15 547 729,30	
III Sijoitukset	74 187 501,53		98 220,00		186 335,76	49 599 436,77	
1. Osakkeet ja osuudet	62 562 985,38					45 846 140,99	-16 716 844,39
3. Muut lainasaamiset	10 689 900,78					3 004 900,78	-7 685 000,00
4. Muut saamiset	934 615,37		98 220,00		186 335,76	748 395,00	-470 776,13
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 059 988,99					10 059 988,99	
1. Valtion toimeksiannot						0,00	
2. Lahjoitusrahastojen varat	9 996 008,57					9 996 008,57	
3. Muut toimeksiantojen varat	63 980,42					63 980,42	
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	43 078 377,32	3 115 890,99	3 043 679,13	182 837,41	3 302 366,94	44 284 187,45	
I Vaihto-omaisuus			338 580,26			338 580,26	
1. Aineet ja tarvikkeet			338 580,26			338 580,26	
II Saamiset	13 284 737,66	2 961 696,48	2 327 135,62	89 629,91	2 970 981,76	13 195 217,09	
Pitkäaikaiset saamiset							
3. Muut saamiset							
Lyhytaikaiset saamiset	13 284 737,66	2 961 696,48	2 327 135,62	89 629,91	2 970 981,76	13 195 217,09	
1. Myyntisaamiset	3 607 271,01	75 591,20	1 887 722,40	71 571,88	23 746,49	5 665 902,98	
3. Muut saamiset	5 866 837,57	2 229 494,24		10 916,07	2 751 132,54	2 432 453,75	-8 425 926,67
4. Siirtosaamiset	3 810 629,08	656 611,04	439 413,22	7 141,96	196 102,73	5 096 860,36	-13 037,67
IV Rahat ja pankkisaamiset	29 793 639,66	154 194,51	377 963,25	93 207,50	331 385,18	30 750 390,10	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	341 242 324,83	6 515 172,72	64 368 685,65	182 837,41	4 386 619,22	383 384 054,97	-33 311 584,86

TASEEN YHDISTELY VASTATTAVAA	Kaupunki	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	Porvoon vesi	Kuninkaatien työterveys	Porvoon tilapalvelut	PORVOON KAUPUNKI YHTEENSÄ	Eliminoinnit
A OMA PÄÄOMA	123 701 256,36	1 009 874,12	38 556 645,08	-298 414,55	2 405 705,48	148 658 222,10	
I Peruspääoma	83 655 913,15		16 447 381,10		269 463,29	83 655 913,15	-16 716 844,39
III Muut omat rahastot	9 821 423,61					9 821 423,61	
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	28 591 579,71	900 641,33	20 936 868,66	-328 386,03	2 648 104,32	52 748 807,99	
V Tilikauden yli/alijäämä	1 632 339,89	109 232,79	1 172 395,32	29 971,48	-511 862,13	2 432 077,35	
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	2 775 950,98				2 775 950,98	
1. Poistoero		2 275 950,98				2 275 950,98	
2. Vapaaehtoiset varaukset		500 000,00				500 000,00	
C PAKOLLISET VARAUKSET	3 508 151,02					3 508 151,02	
2. Muut pakolliset varaukset	3 508 151,02					3 508 151,02	
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10 822 770,86					10 822 770,86	
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	10 020 344,50					10 020 344,50	
3. Muut toimeksiantojen pääoma	802 426,36					802 426,36	
E VIERAS PÄÄOMA	203 210 146,59	2 729 347,62	25 812 040,57	481 251,96	1 980 913,74	217 618 960,01	
I Pitkäaikainen	140 528 205,07		20 127 349,41			153 179 778,35	
2. Lainat vakuutus- ja rah.lait	140 203 846,16					140 203 846,16	
3. Lainat julkisyhteisöiltä	217 875,19		7 005 000,00			217 875,19	-7 005 000,00
7. Muut velat/Liittymismaksut	106 483,72		13 122 349,41			12 758 057,00	-470 776,13
II Lyhytaikainen	62 681 941,52	2 729 347,62	5 684 691,16	481 251,96	1 980 913,74	64 439 181,66	
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok	21 564 102,56					21 564 102,56	
3. Lainat julkisyhteisöiltä	1 062 483,77		4 160 106,12	236 830,02		1 062 483,77	-4 396 936,14
5. Saadut ennakot	1 141 742,99		34 123,74			1 175 866,73	
6. Ostovelat	14 378 123,15	611 685,52	883 899,44	67 355,22	528 648,91	16 469 712,24	
7. Muut velat/Liittymismaksut	8 549 168,63	309 812,63	185 097,79	30 094,48	186 817,51	4 552 000,51	-4 708 990,53
8. Siirtovelat	15 986 320,42	1 807 849,47	421 464,07	146 972,24	1 265 447,32	19 615 015,85	-13 037,67
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	341 242 324,83	6 515 172,72	64 368 685,65	182 837,41	4 386 619,22	383 384 054,97	-33 311 584,86

6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Kirjanpito-asiakirjat

Tilinpäätös	sidottuna
Pääkirja	elektrooninen arkisto (Rondo)
Päiväkirja	elektrooninen arkisto (Rondo)
Tase-erittelyt	paperitulosteina

Tositelajit

Kaupunki ilman liikelaitoksia ja taseyksikköä

Tlaji	Nimi
2	Muistiot1
3	Maksuliikenne
4	Kassajärjestelmä
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
7	Muistiot2
8	Yksilö- ja perhehuolto
9	Muistiot maksuliikenne
10	Muistiot kassa
12	Vuokrat
13	Sosiaalitoimi
14	Sivistystoimi
15	Liikuntatoimi
16	Hallintopalvelukeskus
17	Kunnallisteknisten palvelut
18	Omenamäen palvelukeskus
21	Kiinteistö- ja mittaustoimi
23	Taidekoulu
25	Musiikkiopisto
26	Toripaikat
27	Liikunta, Timmi
28	Romua-autot ym.
29	Lims
30	Vuokrat Y-säätiö
32	Hammashuolto Effica
33	Terveyskeskusmaksut
35	Kotipalvelu, Effica
36	Laitoshoito, Effica
37	Päivähoito
38	Vuokrat Koivula
50	Venepaikat
51	Rakennusvalvonta
52	Satama
55	Terveydensuojelu
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
70	ASPA kassa
72	Tontinvuokrat
75	M2
80	Tilapalvelut Porvoo Rondo
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
91	Myyntireskontra suoritukset
92	Hyvitysten kohdistus
93	Korkolaskut
94	Manuaaliset suoritukset
95	Sisäinen laskutus
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
	Liitetietotositteet

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
2	Muistiot
3	Maksuliikenne
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
60	Sairaankuljetus
61	I-U Pela Sipoo
62	I-U Pela Porvoo
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
75	M2
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
91	Myyntireskontra suoritukset
92	Hyvitysten kohdistus
94	Manuaaliset suoritukset
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
	Liitetietotositteet

Liikelaitos Porvoon vesi

Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
2	Muistiot
3	Maksuliikenne
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
68	Sonet varasto
69	Vesikanta
70	Työlaskutus
75	M2
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
	Liitetietotositteet

Tositelajit

Liikelaitos Porvoon tilapalvelut

Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
2	Muistiot
3	Maksuliikenne
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
7	Muistiot2
57	Liikelaitos-kaupunki laskutus
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
75	M2
81	Tilapalvelut
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
91	Myyntireskontra suoritukset
92	Hyvitysten kohdistus
94	Manuaaliset suoritukset
95	Sisäinen laskutus
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask. Liitetietotositteet

Liikelaitos Kuninkaantien työterveys

Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
2	Muistiot
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
75	M2
80	Työterveys
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
91	Myyntireskontra suoritukset
92	Hyvitysten kohdistus
94	Manuaaliset suoritukset
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask. Liitetietotositteet

7 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

PORVOON KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2018 – BORGÅ STADS BOKSLUT 2018

Tilinpäätöksen päiväys ja allekirjoitus – Bokslutets datering och underskrift
Porvoo - Borgå 27.3.2019

Jukka Järvenpää

Mirja Suhonen

Anette Karlsson

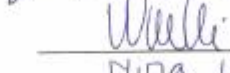

Anne-Stina Luoma

Jari Oksanen

Outi Lankia

ELIN BLOMQVIST-VAHTONEN

MARKKU UUSIMÄKI

NINA USKI

PETER SVETHOLM

ANDERS ROSE

Boon Lund

JOHAN JÄRVELIN

Jukka-Pekka UJOLA

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen

REVISIONSANTECKNING

Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision

Porvoo - Borgå 14.5 2019

PwC Julkistarkastus Oy
Tilintarkastusyhteisö

Outi Koskinen
JHT, KHT